

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ویژه‌نامه

بیست و ششمین همایش کتاب سال حوزه
و هشتمین جشنواره مقالات علمی حوزه

بهمن ۱۴۰۳

دبیرخانه همایش کتاب سال حوزه

نمایشگاه سال حوزه

۲۶

مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه
معاونت پژوهش

بهمن ماه ۱۴۰۳

تهیه و تنظیم: دبیرخانه همایش کتاب سال حوزه

مدیر اجرا: عباس اکبریپور روشن

باکوشش: سید سجاد واحدی

ویراستار: علی محمدی یدک

صفحه آرا: داود دادور

با تشکر از همکاری: مسعود فرهنگیان، محمد جواد یوسفی،
محمد عصمتی و حسین زارعی

آدرس: قم، جمکران، مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه، دبیرخانه همایش کتاب سال حوزه

سامانه پیامک: ۱۰۰۰۷۰۲۰

تلفن: ۸-۳۳۱۳۳۴۴۶ - ۹۸۲۵+

Ketabehowzeh.ismc.ir

کوشش نمائید هر روز بر دقت‌ها و بحث و
نظرها و ابتکار و تحقیق‌ها افزوده شود؛ و فقه
سنتی که ارث سلف صالح است و انحراف از
آن سست شدن ارکان تحقیق و تدقیق است،
محفوظ بماند و تحقیقات بر تحقیقات اضافه
گردد.

صحیفه امام ج ۲۱ ص ۲۷۳

تحقیقات و پژوهش‌های حوزه علمیه در
مسائل فکری باید به گونه‌ای باشد که
هدایت دینی و جذب مردم را به سوی
دین در پی داشته باشد.

مقام معظم رهبری ۱۳۷۹/۷/۱۵

بخش اول: معرفی شخصیت‌های ویژه علمی بیست و ششمین همایش کتاب سال حوزه.....	۵
بخش دوم: سخنرانی آیت الله حسینی بوشهری و آیت الله اعرافی و مصاحبه با حجت الاسلام والمسلمین مقیمی حاجی	۱۳
بخش سوم: سخن دبیر بیست و ششمین همایش کتاب سال حوزه.....	۲۳
بخش چهارم: گزارش فرایند اجرایی همایش	۳۳
بخش پنجم: گزارش آثار رسیده به بیست و ششمین همایش به تفکیک گروه‌های علمی	۴۱
بخش ششم: نمودارها	۶۵
بخش هفتم: معرفی آثار برگزیده	۸۵
بخش هشتم: معرفی آثار شایسته تقدیر.....	۸۹
بخش نهم: معرفی آثار شایسته تحسین.....	۱۱۱
بخش دهم: معرفی ناشران و مراکز برگزیده و شایسته تقدیر.....	۱۳۳
بخش یازدهم: شاخص‌های داوری آثار همایش	۱۳۷
بخش دوازدهم: هشتمین جشنواره مقالات علمی حوزه.....	۱۵۷
بخش سیزدهم: پیش‌نشست‌های علمی ویژه تحلیل آماری آثار و ارزیابی‌های بیست و ششمین همایش کتاب سال حوزه	۱۷۷
بخش چهاردهم: گزارشی از ربع قرن تلاش علمی در همایش کتاب سال حوزه‌های علمیه	۱۹۷
بخش پانزدهم: بخش پیوست/نگاهی گذرا به همایش گذشته	۲۴۳
بخش شانزدهم: گزارش تصویری بیست و پنجمین همایش کتاب سال حوزه	۲۵۱

بخش اول

معرفی شخصیت‌های ویژه علمی

بیست و ششمین همایش کتاب سال حوزه

یکی از بخش‌های همایش کتاب سال حوزه، معرفی و تجلیل از «شخصیت‌های ویژه علمی» حوزه است.

همه ساله با تصویب شورای علمی همایش، از شخصیت‌های برجسته حوزه‌های علمیه که خدمات علمی قابل توجهی ارائه نموده‌اند، به عنوان «شخصیت‌های ویژه علمی همایش» تجلیل به عمل می‌آید. سوابق علمی درخشان در آثار مکتوب، میزان تاثیرگذاری و قابل توجه بودن خدمات، ابداع، خلاقیت و نوآوری خاص در حوزه مربوط، برخی از ملاک‌های انتخاب شخصیت‌های علمی همیش کتاب سال حوزه است.

در بیست و ششمین دوره همایش کتاب سال حوزه، از مقام علمی حضرت آیت‌الله العظمی سید موسی شبیری زنجانی ^{دامت برکاته} به عنوان شخصیت پیشرو و در عرصه تالیف و ترویج علوم آل محمد ^{صلی الله علیه و سلم} و سلم تجلیلی شود.

در بخش پیشرو، سرگذشت این عالم برجسته به اختصار بیان می‌شود.

حضرت آیت الله العظمی سید موسی شبیری زنجانی دامت برکاته

فقیه پارسا و رجالی معاصر (فقیه محقق و پارسا)

آیت الله العظمی سید موسی شبیری (حسینی) زنجانی سه ماه پس از ورود والد معظمشان به شهر کریمه اهل بیت (سلام الله علیها) در هشتم ماه رمضان سال ۱۳۴۶ مطابق با دهم اسفند ۱۳۰۶ شمسی دیده به جهان گشوده و به احترام حضرت معصومه (سلام الله علیها) موسی نام گرفتند. پدر ایشان، حضرت آیت الله العظمی حاج سیداحمد حسینی زنجانی (قدس سره)، فقیهی بزرگ و پارسایی متخلّق به اخلاق الهی بود که بر ابواب مختلف فقه، احاطه و اشراف کامل داشت.

معظم له دروس حوزوی را در سن ۱۳ سالگی آغاز کرد و پس از سه یا چهار سال، کتاب های سطح را به پایان رسانید؛ سپس در درس خارج مرحوم آیت الله العظمی سیدصدرالدین صدر (قدس سره) حاضر شدند. در آن زمان ایشان کم سن ترین شرکت کننده حاضر در درس مرحوم آیت الله صدر «قدس سره» بود.

ایشان در مجلس درس چندی از عالمان برجسته آن روزگار حاضر شدند و از محضر فقیه محقق آیت الله العظمی بروجردی «قدس سره» و عالم محقق آیت الله العظمی سید محمد داماد «قدس سره» بیشترین بهره را برده اند.

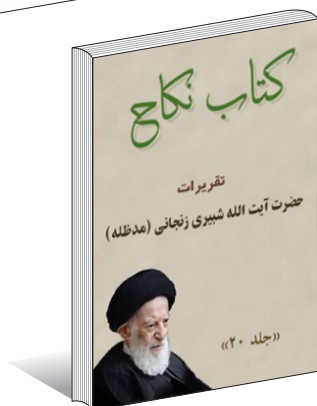
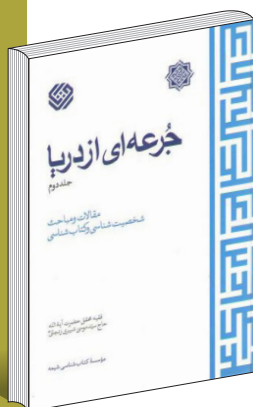
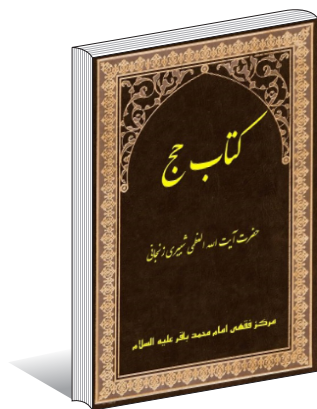
معظم له برای بهره‌گیری از معارف حوزه نجف اشرف، دوبار به این مرکز بزرگ علمی سفر کردند؛ و در دروس فقه مرحوم آیت‌الله العظمی سید عبدالهادی شیرازی «قدس سره» و در دروس فقه مرحوم آیت‌الله العظمی سید محسن حکیم قدس سره و در دروس اصول و فقه مرحوم آیت‌الله العظمی سید ابوالقاسم خویی «قدس سره» شرکت کردند.

آیت‌الله العظمی شبیری زنجانی تدریس خارج فقه را با «کتاب الحج» آغاز کرد و این مجاهدت علمی در فقه و اصول و رجال، بیش از پنجاه سال ادامه یافت که موجب پرورش شاگردان فاضل در مکتب امام صادق (علیه السلام) شد

آثار معظم له در فقه و اصول

از این فقیه پارسا و مرجع عالیقدر آثار گران سنگ و تألیفات متعددی در زمینه‌های فقه و اصول و رجال موجود است از جمله:

- تحریر الجواهر (بخش کتاب حج)
- کتاب النکاح
- تعلیقات بر جامع احادیث شیعه
- دروس فی الحج
- دروس فی الاجاره
- دروس فی الخمس
- دروس فی الصوم
- دروس فی البیع

- دروس فی الاعتکاف
- دروس فی المضاربه
- دروس فی الاصول
- بحث‌هایی در تعادل و تراجیح
- بحث‌هایی در قاعده فراغ و تجاوز
- کتب مناسک حج
- المسائل الشرعیه

• جرعه‌ای از دریا که جمع آوری بیانات ارزشمند ایشان در تاریخ حوزه و عالمان شیعه می باشد.

برخی از ویژگی‌های مباحث ایشان عبارت‌اند از: رجوع به بیشتر کتاب‌های استدلالی، پرهیز از نقل با واسطه اقوال، رجوع به مصادر متفرقه مرتبط با بحث فقهی (مانند کتاب‌های تاریخ و انساب و تراجم)، توجه ویژه به «آیات الأحکام»، رجوع به مخطوطات کتاب‌های حدیثی و بسنده نکردن به نسخه‌های چاپی، بحث تفصیلی از سند و مفاد احادیث، توجه به فقه عامه در برداشت از روایات و تبیین برخی مباحث اصولی مطرح نشده به گونه مستقل در کتاب‌های اصول.

شورای علمی بیست و ششمین همایش کتاب سال حوزه مفتخر است به پاس هشتاد سال مجاهدت خالصانه علمی و عملی حضرت آیت الله العظمی سید موسی شبیری زنجانی ایشان را به عنوان شخصیت برجسته فقهی رجالی حوزه‌های علمیه معرفی و مقام علم و تقوای ایشان را ارج نهد.

دبیرخانه بیست و پنجمین همایش کتاب سال حوزه

حضرت آیت الله محمد محمدی ری‌شهری (رضوان الله تعالی علیه)

شخصیت برجسته حدیثی سیاسی حوزه‌های علمیه

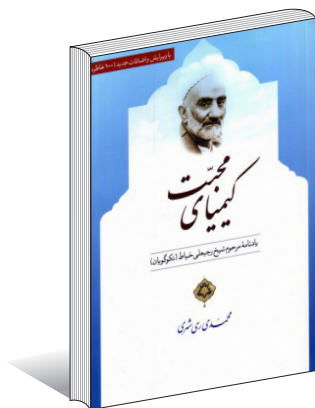
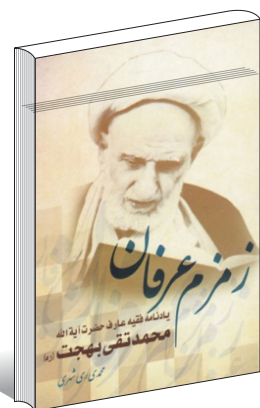

حضرت آیت الله محمد محمدی نیک معروف به محمدی ری‌شهری رضوان الله تعالی علیه در سال ۱۳۲۵ در شهر ری به دنیا آمد و پس از اتمام تحصیلات ابتدائی تحصیلات حوزوی خود را از مدرسه برهان آغاز کرد و سپس در سال ۱۳۴۱ وارد حوزه علمیه قم شد و در محضر اساتید گرامی مصطفی اعتمادی، حسین نوری همدانی، علی اکبر مشکینی، محمد فاضل لنکرانی و سید محمد باقر سلطانی طباطبایی کسب علم کرد. ایشان مدتی نیز در حوزه علمیه نجف تحصیل کرد و در سال‌های مبارزه دو بار دستگیر و زندانی شد.

حضرت آیت الله محمدی ری‌شهری (ره) فعالیت‌های علمی-پژوهشی خود را به‌ویژه در حوزه حدیث در قالب مرکز تحقیقاتی دارالحدیث و با همکاری گروهی از محققان و پژوهشگران، کار اصلی خود قرار داده و آثار فراوانی در موضوعات گوناگون منتشر کرده است آثار منتشر شده زیر نظری به بیش از صد اثر می‌رسد از جمله آنها:

- دانشنامه قرآن و حدیث،
- دانشنامه امیرالمؤمنین (ع)،

مرحوم حضرت آیت الله محمد محمدی
ری شهری (رضوان الله تعالی علیه) ایشان
را به عنوان شخصیت برجسته حدیثی
سیاسی حوزه‌های علمیه معرفی و مقام
علم و تقوای ایشان را ارج نهاد.

دبیرخانه بیست و پنجمین همایش کتاب سال حوزه

- دانشنامه امام حسین (ع)،
- حکمت‌نامه پیامبر اعظم (ص)
- سخن حج
- دانشنامه امام مهدی (عج)
- میزان الحکمة (عربی) ترجمه شده در چهارده جلد
- مبانی شناخت
- مبانی خداشناسی
- شناخت خدا از طریق آیات
- عدل در جهان بینی توحید
- فلسفه وحی و نبوت
- شهادت در نهج البلاغه
- فلسفه امامت و رهبری
- رمز تداوم انقلاب در نهج البلاغه
- تداوم انقلاب اسلامی ایران، تا انقلاب جهانی مهدی (عج)
- کیمیای محبت
- تحکیم خانواده
- شناخت پیامبران و پیام
- تبلیغ در قرآن و حدیث
- زمزم عارفان (یادنامه آیت الله العظمی بهجت)
- و برخی از آثار ایشان به زبان‌های خارجی نیز ترجمه و منتشر شده است.

شورای علمی بیست و ششمین همایش
کتاب سال حوزه مفتخر است به پاس بیش از
شصت سال مجاهدت خالصانه علمی و عملی

بخش دوم

سخنرانی آیت الله حسینی بوشهری و آیت الله اعرافی
و مصاحبه با حجت الاسلام والمسلمین مقیمی حاجی

سخنرانی

آیت الله سید هاشم حسینی بوشهری رئیس جامعه مدرسین حوزه های علمیه

رئیس شورای عالی جامعه مدرسین حوزه علمیه قم در اختتامیه بیست و ششمین همایش کتاب سال حوزه بیان داشت: آیت الله العظمی شبیری زنجانی از نوادر عصر حاضر به شمار می روند که در بیست و ششمین همایش کتاب سال حوزه از ایشان تجلیل به عمل آمد. باید قدردان چنین شخصیت های استثنائی عالی باشیم، ولی متأسفانه کمتر قدر این ستارگان بزرگ آسمان علم و وارستگی را می دانیم. این شخصیت های عالی به سادگی به این جایگاه نرسیدند.

نائب رئیس مجلس خبرگان رهبری ادامه داد: مرحوم آیت الله ری شهری نیز سالها در عرصه پژوهش در حوزه های مختلف به ویژه حوزه حدیث اهل بیت (ع) تلاش مجدانه ای داشتند که در این همایش از ایشان نیز تجلیل شد.

آیت الله سید هاشم حسینی بوشهری اظهار کرد: خوشبختانه امسال هشتمین دوره مقالات علمی هم در قم و استان ها برگزار شد که مایه تقدیر و مباحثات است. همچنین از بیست و شش سال پیش نهاد مبارک کتاب سال حوزه نیز در حوزه های علمیه بنا نهاده شد که خوشبختانه این نهال کوچک امروز به درخت تنومندی تبدیل شده است و همچنان این مسیر ادامه خواهد یافت. آیت الله بوشهری بیان کرد: پیامبر اعظم (ص) قلم را نعمتی عظیم دانستند که موجب بالندگی عرصه دین و دنیا و زندگانی دانستند.

ایشان در ادامه افزود: پیامبر اکرم (ص) بیان کردند که علم را برای ماندگار بودن، مکتوب کنیم. امروز نیز با همین قلم است که سر سفره بزرگان علم و فقهات و حدیث و... نشسته ایم. هنر امروز ما ورق زدن و مطالعه این آثار گرانسنگ است.

رئیس جامعه مدرسین حوزه های علمیه گفت: کتاب سال حوزه، کار سنگین و گرانسگی است. این سوال مطرح است که چرا اصلاً اینگونه همایش ها در حوزه برگزار می شود. همچنین این سوال را نیز باید پاسخ داد که وضعیت کتاب در حوزه چگونه است؟ سومین سوال هم آن است که آسیب های ما در این عرصه چیست؟

آیت الله حسینی بوشهری اظهار کرد: یکی از مهمترین رسالت های حوزه و روحانیت، تفسیر مفاهیم دین است. مردم همیشه روحانیت را مرجع علمی، فکری و دینی خود تلقی می کرده اند و با رجوع به عالمان دین، مشکلات شرعی، علمی و... را از علمای دین می پرسیدند یا به آثار علما مراجعه می کردند.

ایشان بیان کرد: تولید اندیشه بخش مهمی از فعالیت حوزه های علمیه است. حوزه های علمیه صرفاً ناقل نبوده اند، بلکه تولید کننده علم بوده و هستند. اگر امروز شیخ انصاری در میان ما بود بر اساس مقتضای روز و انتظارات جهان آثار خود را می نگاشت، زیرا توجه ایشان در زمان خود نیز به نیازهای زمان انجام می شد.

وی افزود: اسلام، نقد آثار و فراورده های علمی را مورد تاکید قرار می دهد. معصومین (ع) فرموده اند که نقاد علم باشید. در عرصه علم همیشه باید به دنبال تکامل باشیم. این همایش کتاب سال حوزه نیز با همین هدف برگزار می شود.

وی گفت: امروزه در مسائل اقتصادی نیازهای جدی داریم که حوزویان باید به کمک بیابند و برای حل مشکلات اقتصادی راهکار ارائه کنند. طلاب و نویسندگان حوزوی سربازان جبهه فرهنگ انقلاب و اسلام هستند.

آیت الله حسینی بوشهری اظهار کرد: تا زمانی که عزیزان و بزرگانی چون آیت الله العظمی شبیری زنجانی در بین ما هستند قدردانی شایسته کنیم. باید بزرگان و تلاش های آنها برای همه مردم بازتاب داده شود.

رئیس جامعه مدرسین حوزه علمیه قم بیان کرد: در سایه برگزاری این گونه همایش ها، فرهنگ پژوهش و نگارش استاندارد، ارائه شود. این همایش باید همه کتب حوزوی را خارج از فضای ارایه آثار بررسی کنیم.

وی افزود: امروزه شاهد سیر صعودی در تولیدات حوزوی هستیم. در زمینه فقه، اصول، کلام، تاریخ، فلسفه و مسائل علوم انسانی و اسلامی مجلات گسترده ای منتشر می شود که خوشبختانه با روزی که وارد حوزه شدیم و تنها دو مجله حوزوی منتشر می شد چقدر تفاوت دارد.

نایب رئیس مجلس خبرگان رهبری گفت: در گذشته دسترسی به مصادر وجود نداشت ولی کارهای علمی عظیمی منتشر شد. امروز فناوری های نوین راه را برای تولیدات عظیم علمی همواره کرده است. دسترسی به کتاب ها بسیار آسان است که باید از آنها استفاده کنیم.

آیت الله حسینی بوشهری اظهار کرد: باید اعتراف کرد آثار فاخر در سطح مورد انتظار ما در عرصه تحقیق و پژوهش، فراوان نیست بویژه در زمینه هایی که جزو حوزه های اصلی ماست. فقه ما نیاز به بالندگی بر پایه کتاب و سنت است. منشاء فقه ما منابع شناخته شده حوزوی است ولی باید متناسب با اقتضائات زمان باشد. کارشناسان حوزوی ببینند که چه افق های جدیدی به روی آنها باز شده است.

رئیس جامعه مدرسین حوزه علمیه قم بیان کرد: کار ما در گذشته مسجد و منبر بود ولی امروز با توجه به شرایط زمانه در عرصه های مختلف ورود داریم. نظام اسلامی فضا را برای حضور حوزویان باز کرده است. تمام دشمنی ها با نظام اسلامی به این دلیل است که نظام می خواهد «کلمه الله هی العلیا» را در همه دنیا مطرح کند.

آیت الله حسینی بوشهری افزود: مقام معظم رهبری بر لزوم توجه به عنصر پژوهش در حوزه های علمیه تاکید کردند. مشکلات محققان باید برطرف شود و فضا را برای محققان جوان آماده کنیم و تحقیقات جوانان را به سمت روش های تحقیقی روشمند سوق دهیم. فعالیت های علمی روشمند شهید مطهری برای محققان ما یک الگوی تمام عیار است. روش علمی ایشان این بود که سوالات را به چند سوال تقسیم می کرد و جزء به جزء به آنها پاسخ می دادند."

سخنرانی

آیت الله علیرضا اعرافی مدیر حوزه‌های علمیه کشور

آیت الله اعرافی مدیر حوزه‌های علمیه در اختتامیه بیست و ششمین همایش کتاب سال حوزه و هشتمین جشنواره مقالات علمی حوزوی با تجلیل از فعالیت‌های گسترده در برگزاری این همایش گفت: آیت الله العظمی شبیری زنجانی از چهره‌های برجسته و ستارگان درخشان علوم حوزوی به شمار می‌آیند و در دهه‌های متمادی مبداء خیر و برکت و فیض برای حوزه‌های بودند که در این همایش از ایشان تجلیل ویژه به عمل می‌آید.

مدیر حوزه‌های علمیه کشور افزود: این اجلاس از ده‌ها تلاش مجدانه این عالم بزرگ شیعی، تجلیل ویژه به عمل می‌آید. کتب دوازده جلدی نکاح ایشان از مهمترین کتب حوزه‌های علمیه به شمار می‌آید. ایشان در قله بلند فقاہت برکات بسیاری را به جامعه عرضه کرده‌اند.

امیدواریم تلاش شود که تمام آثار فقهی ایشان جمع‌آوری و تدوین و چاپ شود تا این آثار در گنجینه عالی حوزه‌های علمیه ثبت و ضبط شود.

آیت الله اعرافی اظهار کرد: حوزه باید دو نگاه عالی داشته باشد. نخستین نگاه، نگاه بنیادی و عمیق و بلندمدت به قلمروهای علمی و دانشی که فقاقت در اوج آن قرار دارد. توسعه مرزهای علمی فقاقت و علوم اسلامی را باید با تمام وجود دنبال کنیم و هیچ چیزی نباید بهانه‌ای شود تا از تعمیق مرزهای علوم اسلامی باز بمانیم. فقه جواهری، علوم و معارف اسلامی باید با جدیت و عمق دنبال شود.

مدیر حوزه‌های علمیه کشور یادآور شد: نکته دوم نیز که شامل تولید آثار متناسب با نیازهای عصر حاضر و نظام اسلامی است هدف مهم دیگر حوزه است. این دو هدف از یک سو و پاسخگویی به نیازهای امروزی و کنونی در ابعاد مختلفی که امروز رودرروی حوزه قرار گرفته است باید مورد اهتمام باشد.

عضو شورای عالی حوزه‌های علمیه بیان کرد: حوزه علمیه ما با تاکید بر سنن و مناهج علمی پیشین باید در عرصه‌های گسترده حکمی و قلمروهای جدید نیز ورود جدی داشته باشد.

وی افزود: حجیت و اعتبار تحقیقات و پژوهش‌ها از مهمترین نکاتی است که باید در حوزه به آن توجه کنیم. تحقیق باید ما را به نتایج معتبر و حجت برساند. باید تاکید داشته باشیم که مناهج عمیق علمی که بیش از هزار سال سابقه دارد مورد اهتمام قرار گیرد و طلاب با کتاب و سنت ارتباط عمیق داشته باشند تا به حجیت و اعتبار لازم برسند.

آیت الله اعرافی تصریح کرد: بهره‌گیری از همه فناوری‌های نوین علمی نیز برای همه طلاب و پژوهشگران لازم است. کتاب سال حوزه باید هر سال یک تحلیلی ارائه کند تا بدانیم چه مسیری را طی می‌کنیم. باید قوت‌ها و ضعف‌های کاروان پژوهش بررسی شود. رویکرد بین‌المللی و اهتمام به حضور گسترده‌تر بانوان در عرصه‌های علمی مورد توجه قرار گیرد.

مدیر حوزه‌های علمیه کشور اظهار کرد: از محققان می‌خواهیم که به خروجی‌های کار علما در عرصه فقه معاصر و رشته‌هایی که در درختواره رشته‌های حوزه قرار دارد توجه ویژه داشته باشند.

مصاحبه

حجت الاسلام والمسلمین مقیمی حاجی معاون پژوهش حوزه‌های علمیه

راه کارهای تقویت پژوهش با همایش کتاب سال را بیان فرمایید

یکی از نکات بدیهی و مهم در این زمینه حمایت و تشویق پژوهشگران فرهیخته می باشد طبیعی است که در صورت اعمال تشویق های لازم و معرفی اثر و نیز معرفی شخص پژوهشگر به جامعه علمی سبب ایجاد انگیزه بیشتر و تشویق به کار امر پژوهش خواهد شد

اگر کتاب سال بتواند پژوهشگران و کتب منتخب را در ضمن کتاب سال و روز معرفی برگزیدگان، به نهاد های مرتبط که با این محصولات علمی برگزیده در ارتباط هستند معرفی شوند و جلسات مشترک در این زمینه برگزار گردد، سبب پویایی و ارتقاء امر پژوهش و کتب منتخب خواهد شد

راه‌های توسعه و جذب آثار بیشتر در همایش کتاب سال چیست؟

از نکات مهم در جذب آثار اطلاع‌رسانی بهینه در طول سال می‌باشد اما در عین حال افرادی که در بدنه سنتی حوزه هستند نیاز به اطلاع‌رسانی مناسب‌تری دارند از جمله در ضمن همایش‌های دیگری که در طول سال با جمع‌اساتید برگزار می‌شود و یا دعوت ویژه، امر اطلاع‌رسانی محقق‌شود و یا نسبت به استان‌ها یا نویسندگانی که در دانشگاه‌های کشور حضور دارند از این رویداد فرهنگی مطلع گردند

اطلاع‌رسانی‌ها می‌تواند به صورت نشست‌های ترجیحی صورت‌پذیرد تا درصد مشارکت افراد بدین‌گونه افزایش پیدا کند

ثمرات محورهای ویژه در تولید آثار چیست؟

ثمرات محورهای ویژه در کتاب سال دادن نقش فعال به جریان فعال همایش کتاب سال می‌باشد کتاب سال با اعلان محورهای ویژه به نوعی در صدد ایجاد انگیزه برای پژوهشگران هست تا در موضوعات مورد نیاز جامعه اسلامی دست به قلم بشوند و پاسخگوی این نیازها باشند در واقع محورهای ویژه اعلان نیاز پژوهشی از همایش کتاب سال که مرکز رصد تولید علم هست به جامعه پژوهشگران می‌باشد کتاب سال این نیاز را در قالب محورهای ویژه به مراکز پژوهشی و پژوهشگاه‌ها و مدیران پژوهشی و پژوهشگران فرهیخته اعلام می‌کند که در این موارد نیازمند اثر هستیم و در این موارد لازم است تا پژوهشگران ما دست به قلم بشوند لذا این سیاست‌گذاری و بقای محور ویژه تا چند سال آینده به پژوهشگران اطمینان‌خاطری می‌دهد که وارد این عرصه پژوهشی شده و آثاری را تولید نمایند همچنین سبب ایجاد انگیزه و سبب رویکرد پاسخ به نیاز از سوی پژوهشگاه‌ها و پژوهشگران خواهد شد

آیا کتاب سال می‌تواند در جابه‌جایی مرزهای دانش نقش داشته باشد؟

کتاب سال با هدف‌گذاری مناسب و انتخاب آثار شایسته و بهینه و به ویژه آثاری که به مرزهای دانش نزدیک می‌شوند و زحماتی که نویسندگان فرهیخته در این زمینه انجام می‌دهند می‌تواند در حد خودش در تولید دانش و رفتن به سمت مرزهای دانش موثر باشد.

نتیجه انتخاب و اعلان آثار می تواند پیام های مثبتی به پژوهشگران فرهیخته داشته باشد لذا اگر در انتخاب آثار این رویکرد نوآورانه و زحمات نویسندگان در این زمینه به خوبی دیده شود طبیعی است که به همین مقدار می تواند در این امر موثر باشد

اگر گام هایی که مراکز و اشخاص در زمینه تولید دانش متحمل شده اند مورد قدرانی و تشویق قرار بگیرد موجب همت مضاعف برای تولید علم خواهد شد

وضعیت شناسی کتاب سال اقتضائات وافق

کتاب سال حوزه علمیه و همچنین بخش جشنواره مقالات علمی حوزه، بیست و ششمین دوره خود را پشت سر می گذراند خود یک همایش و استمرار آن در بیش از دو دهه و اتقانی که در امور داشته و میزان رضایتی که در افراد ایجاد می کند به اعتبار و جایگاه کتاب سال کمک می کند و نشان دهنده اعتبار آن در میان فرهیختگان می باشد به قول و قوه الهی بیش از ۲۵ سال بیست و پنج دوره کتاب سال توسط معاونت پژوهش حوزه های علمیه برگزار شده است و به طور مستمر با اقبال مراجع عظام، اساتید حوزه های علمیه، محققان و فرهیختگان را به همراه داشته است و آثار متعدد از سوی افرادی که در دانش ها شناخته شده هستند و سرآمد دانش های مختلف هستند این حسن اعتماد را به کتاب سال دارند و ارسال اثر می کنند همچنین جمع بزرگی از فرهیختگان و اساتید رشته مختلف دانش در اداره علمی کتاب سال نقش دارند و در بخش های مختلف آن از شورای سیاست گذاری، شورای علمی کتاب سال، شورای گروه ها و هیئت های داوری مشارکت داشته و در ارزیابی آثار همکاری می نمایند

این مشارکت گویای اعتماد به این همایش علمی هست لذا از این جهت کتاب سال سابقه خوب و روشنی را دارد و در نقش خودش توانسته موثر و فعال باشد و در عین حال در فرآیند ارزیابی ها و کیفیت بررسی آثار و جذب آثار و اطلاع رسانی به ویژه در بخش بین المللی همایش کتاب سال و گستره ارسال آثار از استان های مختلف نیازمند به کار بیشتر هستیم تا بتوانیم آثار مختلف را از سراسر کشور جذب کنیم و فرهیختگانی که در خارج از کشور هستند و از کشورهای مختلف هستند با همکاری مراکز همسو مانند جامعه المصطفی، مجمع جهانی اهل بیت علیهم السلام جلسات و هماهنگی هایی لازم هست تا از ظرفیت این نهادها برای بُعد بین المللی همایش کتاب سال استفاده بیشتری بکنیم و این روند روبه رشد ان شاء الله با همت و تلاش همکاران کتاب سال و دبیر فرهیخته و دیگر عزیزانی که در دبیرخانه تلاش مجدانه می کنند و زحمات برگزاری کتاب سال را می کشند با تشکر از زحمات آنها کار به پیش برود و افق روشنی را در پیش رو داشته باشیم.

بخش سوم

سخن دبیر

بیست و ششمین همایش کتاب سال حوزه

سخن دبیر

کتاب سال حوزه در منزل بیست و ششم

يَرْفَعِ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَالَّذِينَ أُتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ. (مجادله، ۱۱)

مقالات علمی حوزه، بر خود فرض می‌دانیم فروتنانه مساعی صاحب‌قلمانی را ارج نهیم که با ژرف‌کاوی در آموزه‌های وحیانی و با تکیه بر خرد ناب، آثار فاخر و فخیمی را به قامت قلم آراسته‌اند.

همایش کتاب سال حوزه، در این دوره، شاهد رقابت علمی میان بخشی از پژوهش‌های عالمان و محققان توانمند حوزوی بوده که در

سپاس بی‌پایان سزاوار آفریننده بی‌همتایی است که با سوگند «ن و القلم و ما یسطرون» مقام قلم را فزود و منزلت آن را ستود. و درود بسیار به پیشگاه رسول رحمت و خاندان پاکش که دوات عالمان را بر دم شهیدان برتری داده و در دانش را استواری بخشیدند.

اکنون به شکرانه برگزاری بیست و ششمین همایش کتاب سال حوزه و هشتمین جشنواره

شاهد رشد ۳ درصدی آثار رسیده از سوی اهالی قلم بود.

بیشترین افزایش، مربوط به گروه‌های مدیریت با ۱۰۰ درصد، روان‌شناسی با ۹۲ درصد و ترجمه با قریب به ۶۷ درصد است. گروه‌های انقلاب اسلامی ایران، ادبیات و هنر، و حدیث، درایه و رجال با افزایش حدود بین ۲۵ تا ۳۵ درصدی در رده‌های بعدی افزایش ورودی آثار قرار دارند.

تعداد آثار رسیده در گروه‌های علمی اخلاق و عرفان و اقتصاد، نسبت به دوره گذشته، بدون تغییر بوده‌اند. گروه علوم تربیتی، با ۲۹ درصد، گروه تفسیر و علوم قرآن با ۱۹ درصد رشد منفی مواجه بوده و گروه علمی فلسفه، با ۳۲ درصد بیشترین میزان کاهش ورودی را در دوره جاری تجربه کرد.

دو: وضعیت منتخبین؛

از میان ۱۲۷۹ اثر دارای صلاحیت رقابت در این دوره، ۱۴۰ اثر، پس از ۸۹۵۳ نفر ارزیابی اجمالی، موفق شدند به مرحله دوم ارزیابی تفصیلی راه یابند. از این تعداد ۶۲ اثر در معرض برگزیدگی قرار گرفتند که پس از بررسی مدقانه شورای علمی، ۲ اثر رتبه برگزیده و ۱۶ اثر، رتبه شایسته تقدیر را به دست آوردند. پدیدآوران ۱۸ اثر هم از سوی شورای علمی همایش، تحسین شدند.

سال ۱۴۰۲ به ثمر نشسته است. این همایش، کوشیده است با معرفی و تشویق پدیدآوران برتر این همآورد علمی، آنها را بر صدر نشاند و به قدر بضاعت خود از آنان تقدیر کند.

بیست و ششمین دوره کتاب سال حوزه و هشتمین جشنواره مقالات علمی، همانند سالیان پیشین، تا رسیدن به این منزل، کوشش‌های بسیاری کرده است که در اینجا به برخی نتایج آنها اشاره می‌شود:

گزارش آماری

یک: وضعیت آماری آثار و گروه‌ها؛

در این دوره، ۱۴۲۷ اثر در قالب کتاب و پایان‌نامه به دبیرخانه ارسال شد که پس از بررسی‌های اولیه، ۱۲۷۹ اثر صلاحیت رقابت در همایش را به دست آوردند.

بیشتر آثار رسیده دوره بیست و ششم، به دو گروه «فقه و اصول با ۲۶۱ و علوم اجتماعی با ۱۴۵ اثر» اختصاص داشت. گروه‌های «کلام» با ۱۲۲ اثر و «اخلاق» با ۹۸ اثر از نظر تعداد آثار رسیده در ردیف سوم و چهارم قرار گرفته و سایر گروه‌ها، در رتبه‌های بعدی جای گرفتند.

کمترین اثر ارسالی در این دوره، مربوط به گروه کتب مرجع با ۱۴ اثر است.

بیست و ششمین دوره کتاب سال حوزه،

سه: وضعیت محورهای ویژه؛

کتاب سال حوزه، به منظور اثرگذاری بیشتر بر جریان علمی حوزه و هدایت آثار تولیدی سمت پاسخگویی به نیازهای مهم جامعه، از سال ۱۳۹۷ یازده محور به اولویت‌های این همایش افزوده شد. این محورها، عبارت بودند از: ابعاد علمی بیانیه گام دوم انقلاب، آسیب‌های اجتماعی، اقتصاد مقاومتی، الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت، جمعیت، زن و خانواده، سبک زندگی اسلامی، علوم انسانی اسلامی، فضای مجازی، محیط زیست و منابع طبیعی و هنر (فلسفه هنر، هنر در اسلام). فقه مقارن و جهاد تبیین هم دو محور دیگری بودند که در سال ۱۴۰۱ اضافه شدند.

آثار رسیده در محورهای یادشده، تا ۴ امتیاز ویژه، برخوردار شدند. شورای علمی همایش کتاب سال حوزه، در این دوره، از میان آثار کاندیدای برگزیدگی در محورهای ویژه همایش، یک اثر را برگزیده، ۹ اثر را شایسته تقدیر و ۵ اثر را شایسته تحسین دانست.

چهار: وضعیت آثار تفصیلی؛

آثار راهیافته به مرحله دوم داوری، از نظر نوع اثر، به پنج دسته کلی تقسیم شده‌اند. از میان ۱۴۰ اثر، ۱۱۷ اثر علمی پژوهشی، ۷ اثر علمی ترویجی و ۱۶ اثر مربوط به سایر انواع کتب است. با این نگاه، آثار علمی پژوهشی،

۲ جایگاه برگزیده، ۱۰ جایگاه شایسته تقدیر و ۱۷ جایگاه شایسته تحسین را احراز کردند. شورای علمی همایش، تلاش نویسندگان کتاب‌های علمی ترویجی را حائز رتبه منتخب ندانسته‌اند.

پنج: وضعیت آثار بین الملل؛

ورود آثار بخش بین الملل به این دوره از همایش، با رشد بیش از ۴۰ درصد، نسبت به سال قبل، روبه‌رو بود. نویسندگان غیر ایرانی ۷ کشور عراق، افغانستان، پاکستان، کویت، عربستان، ترکیه و هند مجموعاً ۱۴۶ اثر را به دبیرخانه همایش ارسال کردند. از میان این آثار، ۷ کتاب و ۳ رساله سطح چهار، به مرحله دوم داوری راه یافته و در نهایت ۲ اثر حائز رتبه شایسته تقدیر و ۳ اثر تحسین شد. این در حالی است که در دوره گذشته، ۱۰۳ اثر به بخش بین الملل دبیرخانه همایش واصل شده بود که ۲۱ اثر به مرحله دوم داوری راه یافته و ۳ اثر رتبه برتر را به دست آوردند.

شش: وضعیت پایان نامه‌ها؛

پایان نامه‌های سطح چهار و دکترای دریافتی این دوره، به لحاظ کمی در مقایسه با همایش بیست و پنجم، ۲۰ درصد رشد داشت. از مجموع ۴۲۵ اثر رسیده، ۴۰۸ اثر برای برادران و ۱۷ اثر ویژه بانوان حوزوی بود. این رساله‌ها،

در این دوره، نسبت به سال گذشته، کاهش حدود ۴۰ درصدی داشت. از این تعداد، ۴ اثر به مرحله دوم راه یافت و در نهایت، ۱ کتاب شرایط لازم را برای انتخاب به دست آورد.

هشت: وضعیت نوع علمی آثار تفصیلی؛

در این دوره کتاب سال حوزه، از مجموع ۱۴۲۷ اثر ارسالی به دبیرخانه، ۱۴۰ اثر، یعنی قریب به ۱۰ درصد، به مرحله دوم داوری راه یافتند.

از میان آثار راهیافته به مرحله دوم، ۸۳ درصد علمی پژوهشی، قریب به ۵ درصد علمی ترویجی و ۱۱ درصد سایر انواع کتابها بودند.

نه: وضعیت ارزیابی آثار علمی پژوهشی؛

وضعیت کتابهای علمی پژوهشی، بر اساس دادههای ۲۲۸ ارزیابی انجام شده در همه گروههای علمی، در این شاخصها «خوب» ارزیابی شده است: «اولویت و میزان تأثیر مسئله تحقیق در تأمین نیازهای فرهنگی و علمی همگانی یا جوامع علمی»، «سطح علمی و اتقان اثر»، «نقل و تحلیل صحیح آرا»، «استناد به منابع معتبر و بهره‌گیری از مستندات و منابع»، «میزان دست‌یابی پژوهش به اهداف خود»، «تحدید دقیق موضوع و تبیین هدف، سئوالات و فرضیه‌ها»، «به‌کارگیری روش متناسب با موضوع»، «تناسب ساختار و انسجام منطقی سرفصل‌ها

در سال ۱۴۰۲ دفاع شده‌اند. در دوره قبل، ۳۵۵ پایان‌نامه از حوزویان دریافت شد.

رساله‌های علمی رسیده، به دلیل تنوع موضوعی، در ۱۷ گروه علمی گونه‌بندی شدند. بیشترین پایان‌نامه‌های این دوره، به گروه «فقه و اصول» اختصاص داشت که در مقایسه با دوره گذشته، رشد ۷۵ درصدی داشت. تعداد پایان‌نامه‌های این گروه، ۱۵۴ عنوان بود. گروه «حقوق» با ۴۸ رساله علمی، رتبه دوم را در تعداد آثار دریافتی، به خود اختصاص داد. رساله‌های علمی گروه «علوم اجتماعی» با افزایش ۱۵ درصدی، ۴۷ عنوان و گروه «کلام» به ۳۸ عنوان رسید.

از میان پایان‌نامه‌های رسیده، ۶ درصد امتیاز لازم را برای ورود به مرحله دوم داوری کسب کردند که شامل ۲۸ پایان‌نامه از برادران و ۱ پایان‌نامه از خواهران است. نتیجه رقابت علمی میان رساله‌های سطح چهار و دکترای حوزویان، در بیست و ششمین دوره کتاب سال حوزه، احراز یک جایگاه شایسته تقدیر در گروه علوم سیاسی بود. داوران، زحمات نویسندگان ۵ پایان‌نامه را در گروه‌های فقه و اصول، علوم سیاسی، اخلاق، مدیریت و فلسفه شایسته تحسین دانستند.

هفت: وضعیت آثار بانوان؛

دوره بیست و ششم کتاب سال حوزه، شاهد حضور ۱۳۴ اثر در قالب ۱۱۷ کتاب و ۱۷ پایان‌نامه از بانوان حوزوی بود. مشارکت بانوان حوزوی

نظام هندسی کتاب»، «زاویه دید و نگاه جدید به مسائل»، «تناسب سطح علمی کتاب با مخاطب»، «تناسب اسلوب زبانی کتاب با موضوع»، «پرهیز از مطالب تکراری، کلیشه‌ای و حاشیه‌ای»، «رعایت اصول و فرهنگ تبلیغ نوشتاری»، «توفیق ارتباط با مخاطب و جذابیت اثر» و «دستیابی اثر به اهداف».

وضعیت کتاب‌های علمی ترویجی، در این شاخص‌ها، «متوسط» بوده است: «استفاده از منابع معتبر و قدرت بهره‌وری از آنها»، «تبع و نقل صحیح علمی و قدرت نقد و بررسی آرا»، «ابتکار و نوآوری در طرح مسائل و شیوه استدلال»، «ناظر بودن به تحقیقات و آثار پیشین و رفع اشکالات آنها»، «قدرت پاسخگویی به شبهات علمی و شایع در جامعه»، «پاسداری و حراست از ارزش‌های دینی و انقلابی» و «اثربخشی فوق العاده، برجستگی و جذابیت ویژه در نگارش».

نتایج ارزیابی کتاب‌های علمی ترویجی این دوره، در مرحله دوم، نشان می‌دهد که این آثار، ۶۸ درصد شاخص‌های ارزیابی را رعایت کرده و در مجموع «خوب» بوده‌اند.

یازده: وضعیت ارزیابی پایان‌نامه‌ها؛

وضعیت پایان‌نامه‌های سطح چهار داوری شده در این دوره، بر اساس داده‌های ۷۱ ارزیابی انجام شده، در همه گروه‌های علمی، در این شاخص‌ها «خوب» ارزیابی

و عناوین»، «تناسب اسلوب زبانی کتاب با موضوع»، «توازن حجم مطالب بخش‌ها و فصول»، «چکیده و نتیجه‌گیری» و «پاسداری و حراست از ارزش‌های دینی و انقلابی».

وضعیت این آثار، در این شاخص‌ها، «متوسط» بوده است: «نظریه‌پردازی و راه حل‌های جدید»، «نقد صحیح آرا»، «خلاقیت و نوآوری در اصل موضوع/مسئله»، «خلاقیت و نوآوری در روش تحقیق و زاویه نگرش به موضوع» و «اثربخشی فوق العاده، برجستگی و جذابیت ویژه در نگارش یا راهکار عملی».

نتایج ارزیابی کتاب‌های علمی پژوهشی این دوره، در مرحله دوم، نشان می‌دهد که این آثار، ۷۱ درصد شاخص‌های ارزیابی را رعایت کرده و در مجموع «خوب» بوده‌اند.

وضعیت کیفی کتاب‌های علمی پژوهشی، در دوره گذشته، بر مبنای داده‌های ۳۱۷ ارزیابی محاسبه شده بود.

ده: وضعیت ارزیابی آثار علمی ترویجی؛

وضعیت کتاب‌های علمی ترویجی، بر اساس داده‌های ۱۶ ارزیابی انجام شده در همه گروه‌های علمی، در شاخص «تناسب موضوع با نیازهای علمی فرهنگی جامعه»، «عالی» ارزیابی شده است.

وضعیت کتاب‌های علمی ترویجی، در این شاخص‌ها، «خوب» بوده است: «ساختار و

گذشته، ۳ درصد تنزل داشته‌اند.

دوازده: وضعیت منتخبین؛

در بخش کتاب، ۱۶ گروه، آثار کاندیدای برگزیدگی خود را به شورای علمی معرفی کردند. در این میان، ۲ کتاب از گروه فقه و اصول برگزیده و ۱۵ کتاب در ۱۱ گروه، شایسته تقدیر شدند. نویسندگان ۱۴ کتاب هم از ۸ گروه علمی تحسین شورای علمی را از آن خود کردند.

در بخش پایان‌نامه‌ها، ۱ پایان‌نامه شایسته تقدیر، مربوط به گروه علوم سیاسی بود. تلاش علمی نویسندگان ۵ پایان‌نامه در این ۵ گروه علمی، شایسته تحسین شناخته شدند: اخلاق، فقه و اصول، فلسفه، علوم سیاسی و مدیریت.

سیزده: آثار بانوان در گروه‌ها؛

بانوان حوزوی، ۱۱۷ عنوان کتاب و ۱۷ عنوان پایان‌نامه سطح چهار (دکتری) را در ۱۷ گروه علمی، به همایش جاری ارسال کردند. بیشترین آثار رسیده از بانوان، مربوط به گروه «ادبیات و هنر» با ۲۳ اثر است. گروه‌های «علوم اجتماعی» با ۱۲ اثر و «کلام» با ۱۰ اثر، بیشترین تعداد آثار رسیده را دارا می‌باشند.

از میان آثار راهیافته به مرحله دوم بانوان، نویسنده ۳ اثر، به مرحله نامزدی این دوره

شده است: «اولویت و میزان تأثیر مسئله تحقیق در تأمین نیازهای فرهنگی و علمی همگانی یا جوامع علمی»، «نقل صحیح آراء و اسناد به منابع معتبر، اصیل و متنوع»، «میزان بهره‌گیری از مستندات و منابع و نتیجه‌گیری»، «تحلیل صحیح آراء و نقد آن»، «به کارگیری روش متناسب با مسئله»، «توازن حجم مطالب بخش‌ها و فصول» و «چکیده و نتیجه‌گیری».

وضعیت این آثار، در این شاخص‌ها «متوسط» بوده است: «سطح علمی و اتقان اثر»، «میزان دست‌یابی پایان‌نامه به اهداف خود»، «تحدید دقیق مسئله اصلی، و تبیین هدف، سئوالات و فرضیه‌ها»، «خلاقیت و نوآوری دراصل مسئله»، «خلاقیت و نوآوری در روش تحقیق و زاویه نگرش به مسئله»، «تناسب ساختار و انسجام منطقی سرفصل‌ها و توازن حجم مطالب فصول» و «امتیاز ادبی».

وضعیت این آثار، در این شاخص‌ها «ضعیف» بوده است: «نظریه‌پردازی و راه‌حل‌های جدید»، «امتیاز خاص (ارائه راهکارهای عملی مناسب، ایجاد چشم‌انداز نوین، اثربخشی فوق‌العاده و...)».

نتایج ارزیابی پایان‌نامه‌های این دوره، در مرحله دوم داوری، نشان می‌دهد که نویسندگان پایان‌نامه‌های سطح چهار و دکتری، ۶۷ درصد شاخص‌های ارزیابی را رعایت کرده و از نظر کیفی، نسبت به دوره

هیئت‌های داوری، فرایند داوری آثار را بررسی و رأی نهایی خود را در باره رتبه آثار اعلام کرد. فرایند علمی همایش کتاب سال حوزه، بر این اصل استوار است که اعضای هیئت‌های داوری و داوران آثار، از میان فرهیختگان بنام و صاحب اثر و شخصیت‌های علمی مراکز مختلف انتخاب و از هر گونه اعمال سلیقه شخصی در این باره پرهیز شود.

دست‌یابی به نتایج داوری‌ها، با بیش از ۸۹۵۳ نفر ارزیابی اجمالی و ۳۹۶ ارزیابی تفصیلی فراهم آمد؛ دستاوردی که سبب شد آثار شایسته، قلم‌زنان توانمند و ناشران برتر حوزه، برابر دیدگان جامعه علمی به نمایش درآیند.

سپاس

در پایان می‌سزد از همه سرورانی که در بیست و ششمین دوره همایش کتاب سال حوزه و هشتمین جشنواره مقالات علمی حوزه، همراهی و همیاری کرده و در بالندگی این همایش مبارک، مشارکت جسته‌اند، تشکر و تقدیر کنیم؛ به ویژه از نویسندگان، ناشران و مدیران محترم مراکز علمی در ارسال آثار، داوران فرهیخته در ارزیابی آثار، مدیران و اعضای ارجمند هیئت‌های داوری در مدیریت فرایندهای داوری، انتخاب داوران، بررسی و تأیید فرایند علمی، اعضای محترم شورای

از همایش راه یافتند که تنها ۱ اثر حائز رتبه شایسته تقدیر شد.

چهارده: وضعیت زبان نگارش و منتخبین خارجی؛

نویسندگان غیر ایرانی، با ارسال ۱۴۶ اثر، شامل ۵۹ کتاب و ۸۷ پایان‌نامه، مشارکتی ۱۰ درصدی در این دوره از همایش داشتند که نسبت به دوره قبل، بیش از ۴۰ درصد افزایش داشته است. بیشترین تعداد آثار رسیده از نویسندگان غیر ایرانی، به ترتیب، مربوط به این زبان‌ها بود: «عربی» ۹۶ عنوان، «انگلیسی» ۶ عنوان و سایر زبان‌ها ۷ عنوان.

پس از انجام مرحله اول ارزیابی‌ها در هیئت‌های داوری ۷ کتاب و ۳ پایان‌نامه از نویسندگان غیر ایرانی به مرحله دوم داوری راه یافت و در نهایت ۲ اثر حائز رتبه شایسته تقدیر شدند. شورای علمی بیست و ششمین همایش کتاب سال حوزه پدیدآوران ۳ اثر را شایسته تحسین دانست.

جمع‌بندی داوری

شورای علمی کتاب سال حوزه که بالاترین مرجع علمی همایش است، با مشارکت یازده نفر از اساتید و صاحب‌نظران علوم مختلف و برگزاری ۱۷۶ نفر جلسه، با حضور رؤسای

سیاست‌گذاری و شورای علمی کتاب سال حوزه در سیاست‌گذاری و تعیین اهداف کلان همایش و هدایت و نظارت بر فرایندهای علمی و اجرایی این همایش.

همچنین، لازم است از تلاش خالصانه و بی‌وقفه همکاران خود در دبیرخانه همایش کتاب سال و معاونت پژوهش سپاس فراوان داشته باشم.

توفیقات الهی، یارشان و عنایت صاحب اصلی حوزه‌های علمیه پشتیبان آنان باد!

سیدسجاد ایزدهی

دبیر بیست و ششمین همایش کتاب سال و هشتمین جشنواره مقالات علمی حوزه

فصلنامه علمی حوزه

بخش چهارم

گزارش فرایند اجرایی همایش

سخن مدیر اجرایی همایش

اقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ ﴿١﴾ خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ ﴿٢﴾
اقْرَأْ وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ ﴿٣﴾ الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ ﴿٤﴾ عَلَّمَ الْإِنْسَانَ
مَا لَمْ يَعْلَمْ ﴿٥﴾

(اولین آیه‌ای که بر پیامبر اکرم صلی الله علیه وآله وسلم نازل شد و او را به پیامبری برگزید در مورد قرائت و خواندن و علم است.

جبین سپاس بی‌کران خویش را بر آستان حضرت حق می‌نهیم و موهبت برگزاری بیست و ششمین دوره همایش کتاب سال حوزه را در محضر اندیشه‌وران

فرهیخته پاس می‌داریم.

به فضل الهی و در سایه توجهات حضرت ولی عصر «عج» از اولین دوره همایش کتاب سال حوزه در سال ۱۳۷۸ تا امروز، شاهد برگزاری بیست و پنج دوره مراسم اختتامیه همایش کتاب سال بوده‌ایم. و امروز به یمن رشد کمی و کیفی این بستر علمی برای فرهیخته‌گان حوزه‌های علمیه، بیست و ششمین دوره همایش کتاب سال حوزه را در حالی برگزار می‌کنیم که شاهد رشد قابل توجه آثار نسبت به جشنواره دهه اول هستیم.

فرایند اجرایی بیست و ششمین همایش کتاب سال حوزه

کتاب سال حوزه، یکی از بزرگترین رویدادهای علمی فرهنگی حوزه‌های علمیه کشور می‌باشد که در زمینه علوم انسانی اسلامی اندیشه‌ورزان و صاحبان اندیشه‌های مکتوب در حوزه‌های علمیه شیعی را فراخوان داده و آثار برتر را معرفی می‌نماید.

هدف از برگزاری این همایش علمی، شناسایی، تشویق و معرفی برترین آثار مکتوب فضلا و علمای حوزوی داخل و خارج کشور در قالب کتاب، پایان‌نامه سطح چهار و دکتری است.

دوره چهارماهه، مجموعاً ۱۴۲۷ اثر، شامل ۱۰۰۲ کتاب و ۴۲۵ پایان نامه، در دبیرخانه کتاب سال حوزه، واصل شد. که پس از بررسی های اولیه و انطباق آثار با آیین نامه های همایش، ۱۲۷۹ اثر، دارای شرایط اولیه شناخته شدند. میزان آثار رسیده در این دوره، نسبت به دوره قبل، با بیش از ۳ درصد رشد روبه رو بود. بیشترین میزان افزایش، مربوط به پایان نامه های سطح چهار حوزویان بود که با افزایش حدود ۲۰ درصدی ۷۰ عنوان بیشتر از سال گذشته بود.

کتاب های واصله نیز نسبت به دوره بیست و پنجم، کاهش حدود ۳ درصدی داشته و ۲۹ عنوان کمتر از دوره گذشته بود. نگارش این آثار، حاصل تلاش ۱۲۹۳ نفر از برادران و ۱۳۴ نفر از خواهران حوزوی ایرانی و غیرایرانی بوده است.

۲. ارزیابی آثار

یکی از فعالیت های مهم و حساس دبیرخانه کتاب سال حوزه، اجرای فرایند داوری و ارزیابی آثار رسیده است. نقش هیئت های داوری در پیشبرد برنامه های همایش بسیار مهم و حساس می باشد که نیاز به ایجاد فضای ایمن و حفظ تصمیمات و مصوبات، برای حضور اعضای هیئت های نوزده گانه داوری می باشد.

شورای سیاست گذاری و شورای علمی کتاب سال حوزه، دورکن اساسی در همایش کتاب می باشند که مصوبات و مأموریت های ابلاغی این دو شورا در دبیرخانه همایش کتاب سال حوزه اجرا و عملیاتی می شود. بنابراین، تمامی مراحل و فرایندهای علمی و اجرایی دبیرخانه کتاب سال حوزه، صرفاً بر اساس قوانین، مقررات، ضوابط و آیین نامه هایی انجام می پذیرد که به تصویب این دو شورا رسیده باشد.

۱. فراخوان آثار

تعامل و ارتباط مستمر با نهادها و سازمان های مرتبط، ناشران، مراکز آموزشی و پژوهشی و نویسندگان حوزوی و سردبیران مجلات علمی پژوهشی و علمی ترویجی از جمله اقداماتی است که با هدف جذب حداکثری آثار نویسندگان حوزوی در دبیرخانه همایش کتاب سال و جشنواره مقالات صورت می گیرد. گردآوری بانک های اطلاعاتی مختلف، نتیجه این تعامل سازنده بوده که برقراری ارتباط هدف دار و نتیجه بخش با جامعه هدف تولیدگران آثار مکتوب را به ارمغان آورده است.

فراخوان آثار بیست و ششمین دوره همایش کتاب سال حوزه، از اسفند ماه سال ۱۴۰۲ آغاز و تا پایان خرداد ماه ۱۴۰۳ ادامه یافت. در این

۱. تلاش جهادی عناصر اجرایی دبیرخانه همایش، از این مرحله، به هنگام، عبور شد. و فرایند ارزیابی اجمالی، از نیمه مردادماه آغاز و تا اواخر شهریورماه پایان یافت.

۲. آثار در این مرحله، پس از ارزیابی اولیه اجمالی، به مرحله دوم راه یافتند و مجدد ارزیابی شدند. در نتیجه، حدود ۱۰ درصد آثار به مرحله بعدی داوری راه یافتند.

• ارزیابی تفصیلی

رقابت اصلی آثار رسیده به دبیرخانه کتاب سال حوزه در مرحله ارزیابی تفصیلی بیشتر نمایان می‌شود؛ زیرا آثار راه یافته به این مرحله، پس از تعیین رویکرد پژوهشی، ترویجی و یا فرهنگی تبلیغی و ... می‌باشد و سپس انتخاب داوران انجام می‌شود و متناسب با محتوای آنها، به گردونه ارزیابی سپرده می‌شوند. در این مرحله، ۴۰۰ نفر از کارشناسان متخصص در رشته‌های علمی، ۱۴۰ اثر راه یافته به مرحله ارزیابی تفصیلی را داوری کردند.

طبق نظر هیئت‌های داوری، هر یک از این ۱۴۰ اثر، بین دو تا چهار مرتبه ارزیابی شدند. بنابراین، شمار داوری‌ها در این مرحله، به حدود ۴۰۰ ارزیابی رسید که در مقایسه با سال گذشته حدود ۶۰ درصد کاهش داشت.

از ویژگی‌های مهم ارزیابی در کتاب سال با توجه به قوانین طراحی شده این است که

اگرچه بررسی علمی و محتوایی آثار بر عهده داوران و ارزیابان محترم بود؛ ولی فعالیت‌های فراوان اجرایی، پیگیری‌های متعدد و هماهنگی‌های مربوط به فرایند ارزیابی آثار، در دبیرخانه کتاب سال صورت می‌گیرد. برخی از این فعالیت‌ها عبارت بودند از:

• گونه‌شناسی آثار

این کار توسط کارشناسان مربوط انجام و مجموع آثار رسیده را در گروه‌های نوزده‌گانه علمی قرار دادند. این فعالیت، از اوائل تیرماه ۱۴۰۳ آغاز شد و تا نیمه مردادماه ادامه یافت.

• ارزیابی اجمالی

در این مرحله، سه نفر از اعضای هر یک از گروه‌های علمی، تک‌تک آثار رسیده را با شاخص‌های کتاب سال حوزه سنجیدند. در ارزیابی اجمالی، آثاری که دارای شرایط مناسب محتوایی و ساختاری و امتیازات لازم بودند، به مرحله داوری تفصیلی راه یافتند و دیگر آثار، از گردونه رقابت خارج شدند. مرحله ارزیابی اجمالی آثار، با حضور بیش از ۷۰ نفر از اعضای هیئت‌های داوری و برگزاری ۴۷۵ نفرساعت جلسه به انجام رسید. اعضای هیئت‌های داوری، بیش از ۸۹۵۳ نفر ارزیابی اثر را در این جلسات انجام دادند.

بر اساس مصوبه شورای علمی همایش، ارزیابی اجمالی در این دوره با دوره‌های گذشته از دو جهت متفاوت بود:

نفر ساعت جلسه، یکی از مراحل پرکار خود را سپری کرد. موضوعاتی که در جلسات این شورا بررسی و مصوب شد، عبارت بودند از:

- اختصاص امتیاز ویژه به مؤلفان ایرانی دارای اثر به زبان عربی؛

- اختصاص امتیاز ویژه به پدیدآوران دارای اثر در یکی از محورهای ویژه؛

- بررسی ۶۲ اثر کاندیدای برگزیدگی و تعیین منتخبان نهایی برگزیدگی، شایسته تقدیر و شایسته تحسین.

۳. زمان بندی فعالیت‌ها

با توجه به اهمیت و نقش حیاتی زمان در فرایند فعالیت‌های دبیرخانه، جدول زمان بندی فعالیت‌ها در ابتدای هر دوره، تنظیم و مبنای عمل قرار می‌گیرد. بنابراین، لازم است دبیرخانه همایش فرایندهای اجرایی را به گونه‌ای هدایت و مدیریت کند که فعالیت‌های آن مطابق جدول زمان بندی پیش برود. برنامه ریزی علمی و اجرایی فعالیت‌ها، توزیع فعالیت‌ها میان کارشناسان، راهبری و نظارت بر اجرای صحیح امور مطابق آیین نامه‌ها، از اهم اقدامات دبیرخانه کتاب سال حوزه در این جدول زمانی است.

بر اساس محتویات جدول زمان بندی، میزان پیشرفت امور در زمان‌های مشخص، بررسی و نتایج آن گزارش می‌شود.

برای هیچکدام از ارزیابان نتیجه ارزیابی‌ها قابل پیش بینی نیست.

در فرایند ارزیابی تفصیلی، با توجه به تقلیل آثار بیش از ۲۸۰۰ تماس تلفنی جهت هماهنگی و ارسال و دریافت اثر برقرار شد تا این فصل از قضاوت مهم به سرانجام برسد.

• بررسی ارزیابی تفصیلی در هیئت‌های داوری

برای معرفی آثار برتر به شورای علمی کتاب سال حوزه، دومین بار جلسات هیئت‌های نوزده گانه داوری برگزار شد. هیئت‌های داوری در این جلسات، ابتدا عملکرد یکایک داوران را بررسی و سپس، کاندیداهای برگزیدگی، شایسته تقدیر و شایسته تحسین را، بر اساس مقررات کتاب سال حوزه و امتیازات به دست آمده، به شورای علمی معرفی کردند. هیئت‌های نوزده گانه داوری در این جلسات، از میان ۱۴۰ اثر راه یافته به مرحله دوم داوری، ۶۲ اثر را کاندیدای برگزیدگی دانستند.

بررسی ارزیابی داوران و معرفی کاندیداهای برگزیدگی، با برگزاری ۱۰۵ نفر جلسه به طول انجامید.

• برگزاری جلسات شورای علمی

جلسات شورای علمی با حضور یازده نفر از اساتید و صاحب نظران علوم مختلف و با مشارکت رؤسای هیئت‌های داوری برگزار شد. شورای علمی در این دوره، با بیش از ۱۳۲

۴. وضعیت‌شناسی آثار

در این دوره از همایش، همچون چند دوره پیشین، با وضعیت‌شناسی کتاب‌ها و پایان‌نامه‌های رسیده در گروه‌های علمی، حجم بیشتری از آثار ارزیابی و قوت‌ها و ضعف‌های آنها استخراج شد. گزارش تفصیلی این وضعیت‌شناسی، برای اتخاذ تدابیر لازم، به مدیران ارشد حوزه‌های علمیه ارائه و چکیده‌ای از آن، برای عموم فضلا تبیین می‌شود.

دبیرخانه کتاب سال حوزه، برای وضعیت‌شناسی آثار رسیده، ابتدا نرم‌افزارهای لازم را تهیه و بر اساس آن، امتیاز تمامی شاخص‌های ارزیابی آثار را بررسی کرد. پس از بررسی و تحلیل داده‌ها، میانگین امتیاز کسب شده در هر یک از شاخص‌های محتوایی و ساختاری استخراج شد.

علاوه بر این، تألیفات پژوهشی، ترویجی، فرهنگی تبلیغی و پایان‌نامه‌های همه گروه‌های علمی، در این دوره از همایش تحلیل و با نمودار نمایش داده شده است. این نمودارها، در بخش «گزارش نموداری» از همین ویژه‌نامه آمده است.

۵. محورهای ویژه فراخوان

بر اساس مصوبه شورای علمی کتاب سال حوزه و به منظور انگیزه‌آفرینی و هدایت پژوهشگران به سمت تولید آثار دارای اولویت

و پاسخگویی آنان به شبهات دینی جامعه، محورهای ویژه علمی کتاب سال حوزه در دستور کار قرار گرفت که از قرار ذیل می‌باشد:

۵٫۱. بررسی ابعاد علمی بیانیه گام دوم انقلاب؛

۵٫۲. آسیب‌های اجتماعی؛

۵٫۳. اقتصاد مقاومتی؛

۵٫۴. الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت؛

۵٫۵. جمعیت،

۵٫۶. زن و خانواده؛

۵٫۷. سبک زندگی اسلامی؛

۵٫۸. علوم انسانی اسلامی؛

۵٫۹. فضای مجازی؛

۵٫۱۰. محیط زیست و منابع طبیعی؛

۵٫۱۱. هنر (فلسفه هنر، هنر در اسلام)؛

۵٫۱۲. جهاد تبیین؛

۵٫۱۳. فقه معاصر.

بر اساس این مصوبه، به آثار رسیده در این محورها، حداکثر چهار امتیاز داده شد.

۶. برگزاری پیش نشست‌های تخصصی همایش کتاب سال

پیش نشست‌ها، جهت وضعیت‌شناسی تخصصی و تحلیلی گروه‌های علمی با هدف هرچه باشکوه‌تر برگزار شدن اختتامیه

هدایت‌ه‌های مشفقانه دبیر علمی همایش و تلاش‌های مجدانه همکاران دبیرخانه آقایان: سیدسجاد واحدی، مسعود فرهنگیان، محمد عصمتی، محمد جواد یوسفی و زحمات قلمی حجت‌الاسلام والمسلمین محمدی‌یدک در ویرایش چکیده‌های ویژه‌نامه، تقدیر و سپاس فراوان داشته باشم. و برای همه عزیزان همدل و همکار که به هر نحوی در برگزاری جشنواره عنایت داشتند از درگاه خداوند متعال آرزوی موفقیت، سلامت و سربلندی دارم.

همایش کتاب سال حوزه و ایجاد جریان‌سازی در تولید علم برگزار شد.

این پیش‌نشست‌های تخصصی، در چهار گروه ۱. فلسفه، کلام و عرفان ۲. فقه و اصول و حقوق ۳. علوم تربیتی و روانشناسی ۴. علوم سیاسی و اجتماعی و با هماهنگی و همکاری چهار مرکز علمی، به همراه نمایشگاه آثار رسیده و ارائه تعدادی از صاحبان آثار که اثرشان به مرحله تفصیلی رسید برگزار شد.

پیش‌نشست‌های علمی گروه فلسفه، کلام و عرفان در پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه و گروه فقه، اصول و حقوق در مرکز فقهی ائمه اطهار(ع) و گروه علوم تربیتی و روان‌شناسی در پژوهشگاه حوزه و دانشگاه و گروه علوم سیاسی و اجتماعی در پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی با حضور اساتید صاحب نظر برگزار شد.

سپاس و تقدیر

اجرای فعالیت‌های یادشده، بدون همکاری عزیزانی که ما را در این راه خالصانه یاری کردند، امکان‌پذیر نبود؛ از این رو، برخورد لازم می‌دانم از همه مدیران و همکاران در معاونت پژوهش که در جهت رونق امور همت گماردند تشکر و قدردانی داشته باشم؛ به ویژه از حمایت‌های موثر مدیر محترم حوزه‌های علمیه و معاون محترم پژوهش و مساعدت‌های مدیران و اعضای هیئت‌های داوری و همراهی شورای علمی و همراهی یکایک ارزیابان و

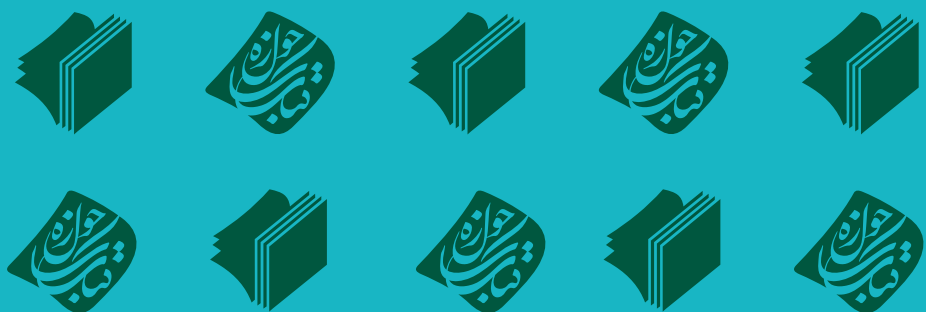

بخش پنجم

گزارش آثار رسیده به بیست و ششمین همایش

به تفکیک گروه‌های علمی

اشاره

در بیست و ششمین همایش کتاب سال حوزه، ۱۴۲۷ اثر در قالب ۱۰۰۲ کتاب و ۴۲۵ پایان‌نامه سطح چهار و دکترا به دبیرخانه همایش واصل شد. براساس مصوبه شورای علمی همایش، هیئت‌های نوزده‌گانه داوری، آثار رسیده را دو مرتبه مورد ارزیابی اولیه قرار دادند و در نتیجه، ۱۴۰ اثر به مرحله دوم داوری راه یافته و ۱۲۶۵ اثر از ادامه رقابت باز ماندند. آثار راه یافته به مرحله دوم داوری را ۴۰۰ نفر از کارشناسان حوزه و دانشگاه در رشته‌های علمی مربوط، ارزیابی کردند. در این مرحله، هر اثر حداقل توسط دو داور ارزیابی شد. برخی آثار نیز طبق نظر هیئت‌های داوری، تا چهار مرتبه مورد ارزیابی علمی قرار گرفتند.

پس از پایان ارزیابی تفصیلی، ۶۲ اثر به عنوان آثار کاندیدای برگزیدگی معرفی شدند. از این میان، شورای علمی همایش، دو اثر را «برگزیده»، ۱۶ اثر را «شایسته تقدیر» و ۱۸ اثر دیگر را «شایسته تحسین» معرفی کرد. این بخش به تفکیک گروه‌های علمی، آثار برگزیده، شایسته تقدیر، شایسته تحسین و آثار راه یافته به مرحله دوم داوری را معرفی کرده است.

جدول عددی وضعیت آثار بیست و ششمین همایش کتاب سال حوزه به تفکیک گروه‌های علمی

ردیف	گروه علمی	کل آثار گروه	آثار راه یافته به مرحله دوم داوری	آثار کاندیدای برگزیدگی	تعداد برگزیدگان	تعداد شایستگان تقدیر	تعداد شایستگان تحسین
۱	اخلاق و عرفان	۹۸	۱۹	۲	۰	۰	۱
۲	ادبیات و هنر	۵۹	۷	۲	۰	۱	۰
۳	اقتصاد	۲۳	۴	۳	۰	۱	۰
۴	انقلاب اسلامی	۲۲	۲	۰	۰	۰	۰
۵	تاریخ، سیره و تراجم	۷۸	۷	۳	۰	۱	۰
۶	ترجمه	۴۵	۳	۰	۰	۰	۰
۷	تصحیح و تحقیق	۴۳	۴	۳	۰	۱	۱
۸	تفسیر و علوم قرآن	۷۳	۵	۰	۰	۰	۰
۹	حدیث، درایه و رجال	۴۷	۳	۱	۰	۰	۰
۱۰	حقوق	۶۶	۱۰	۳	۰	۱	۱
۱۱	روانشناسی	۴۸	۶	۳	۰	۱	۱
۱۲	علوم اجتماعی	۱۴۵	۸	۷	۰	۱	۴
۱۳	علوم تربیتی	۳۶	۹	۶	۰	۳	۰
۱۴	علوم سیاسی	۴۱	۵	۴	۰	۲	۲
۱۵	فقه و اصول	۲۶۱	۲۲	۱۵	۲	۱	۳
۱۶	فلسفه	۳۳	۶	۲	۰	۰	۲
۱۷	کتاب مرجع	۱۵	۵	۴	۰	۳	۰
۱۸	کلام	۱۲۲	۱۲	۲	۰	۰	۲
۱۹	مدیریت	۲۴	۳	۲	۰	۰	۱
جمع		۱۲۷۹	۱۴۰	۶۲	۲	۱۶	۱۸

جدول درصدی وضعیت آثار بیست و ششمین همایش کتاب سال حوزه به تفکیک گروه‌های علمی

ردیف	گروه علمی	درصد کل آثار گروه	درصد آثار راه‌یافته به مرحله دوم داوری *	درصد آثار کاندیدای برگزیدگی *	درصد تعداد برگزیدگان *	درصد تعداد شایستگان تقدیر *	درصد تعداد شایستگان تحسین
۱	اخلاق و عرفان	۷,۷	۱۹	۲	۰	۰	۱
۲	ادبیات و هنر	۴,۶	۱۲	۳,۳	۰	۲	۰
۳	اقتصاد	۱,۸	۱۷	۱۳	۰	۴	۰
۴	انقلاب اسلامی	۱,۷	۹	۰	۰	۰	۰
۵	تاریخ، سیره و تراجم	۶,۱	۹	۴	۰	۱	۰
۶	ترجمه	۳,۵	۷	۰	۰	۰	۰
۷	تصحیح و تحقیق	۳,۴	۹	۷	۰	۲	۲
۸	تفسیر و علوم قرآن	۵,۷	۷	۰	۰	۰	۰
۹	حدیث، درایه و رجال	۳,۷	۶	۲	۰	۰	۰
۱۰	حقوق	۵,۲	۱۵	۴,۵	۰	۱,۵	۱,۵
۱۱	روانشناسی	۳,۸	۱۳	۶	۰	۲	۲
۱۲	علوم اجتماعی	۱۱,۳	۶	۵	۰	۱	۳
۱۳	علوم تربیتی	۲,۸	۲۵	۱۶,۶	۰	۸	۰
۱۴	علوم سیاسی	۳,۲	۱۲	۹,۷	۰	۵	۵
۱۵	فقه و اصول	۲۰,۴	۸	۵,۷	۱	۰,۳	۱
۱۶	فلسفه	۲,۶	۱۸	۶	۰	۰	۶
۱۷	کتاب مرجع	۱,۲	۳۳	۲۶,۶	۰	۲۰	۰
۱۸	کلام	۹,۵	۱۰	۱,۶	۰	۰	۲
۱۹	مدیریت	۱,۹	۱۳	۸,۳	۰	۰	۴
	جمع	۱۰۰	-	-	-	-	-

*. آمار ارائه شده، براساس میزان آثار رسیده هر گروه علمی محاسبه شده است.

گزارش آثار رسیده به بیست و ششمین همایش به تفکیک گروه‌های علمی

اخلاق و عرفان

ب) شایسته تحسین

عنوان اثر	پدیدآورنده	قالب	ناشر / محل دفاع	توضیحات
چالش‌های فقه و اخلاق در حوزه روابط همسران - طبقه بندی و روش‌های حل آن	مرتضی فیروزی	پایان نامه	دانشگاه معارف اسلامی	علمی پژوهشی

ج) راه یافته به مرحله دوم داوری

عنوان اثر	پدیدآورنده	قالب	ناشر / محل دفاع	توضیحات
درآمدی بر مدل‌های رشد معنوی در قرآن	محمد جواد رودگر	کتاب	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	علمی پژوهشی
درآمدی بر مطالعات معنویت در علوم انسانی	وحید سهرابی فر	کتاب	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	علمی پژوهشی
معناشناسی صداقت در آموزه‌های قرآن کریم	سید علی اکبر حسینی رامندی	کتاب	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	علمی پژوهشی
تأثیر رشد اخلاقی در درک عدالت کیفری	حسین دیبا	کتاب	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	علمی پژوهشی
تبیین اخلاقی قلمرو آزادی از دیدگاه اسلام و لیبرالیسم	علی احمدی امین	کتاب	موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی ره	علمی پژوهشی
درآمدی بر سلسله‌های صوفیه (جلد ۱)	رسول مزئی	کتاب	موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی ره	علمی پژوهشی

عنوان اثر	پدیدآورنده	قالب	ناشر / محل دفاع	توضیحات
علاقه های معلق، ابعاد و چالش های اخلاقی تنوع طلبی جنسی	محمد سعید کرمی اسفه	کتاب	اخلاق و تربیت	علمی پژوهشی
اسرار عرفانی نماز	بهرام دلیر	کتاب	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی	علمی پژوهشی
تجربه عرفانی در کتاب و سنت / عوامل و موانع	حسین روحانی نژاد	کتاب	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی	علمی پژوهشی
معرفت شناسی اخلاق در اندیشه دکتر سروش و نقد آن	سعید محمدپور	پایان نامه	دانشگاه تهران	علمی پژوهشی
اخلاق نظامی و انتظامی	محمد جواد فلاح	کتاب	مرکز مدیریت حوزه علمیه قم	علمی پژوهشی
غذاهای اصلاح شده ژنتیکی	مریم السادات رضوی	کتاب	بوستان کتاب	علمی پژوهشی
کارکرد آموزه های اخلاق اسلامی در پیشگیری از جرم	محمد ابراهیم بشارتی	کتاب	ارشک	علمی پژوهشی
نقد و بررسی نظریه «روح اخلاقی زمانه» داوکینز از منظر قرآن کریم	حسن عالمی بکتناش	پایان نامه	مرکز مدیریت حوزه علمیه قم	علمی پژوهشی
بررسی دلالت های فضیلت گرایی اخلاقی در نظریه حقوقی از منظر حکمای اسلامی	علی جلینی	پایان نامه	دانشگاه باقر العلوم علیه السلام	علمی پژوهشی
تحلیل انقطاع الی الله در تفاسیر عرفانی	محمد سرور	پایان نامه	جامعه المصطفی العالمیه	علمی پژوهشی
اخلاق جهانی (مجموعه مقالات)	حسن بوسلیکی	کتاب	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	ترجمه

ادبیات و هنر

ب) شایسته تقدیر

عنوان اثر	پدیدآورنده	قالب	ناشر / محل دفاع	توضیحات
پاکن جادویی	زهره اخلاقی	کتاب	جمکران	ادبیات کودک و نوجوان

ب) راه یافته به مرحله دوم داوری

عنوان اثر	پدیدآورنده	قالب	ناشر / محل دفاع	توضیحات
فلسفه ایده اولیه داستان	احمد شاکری	کتاب	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی	علمی پژوهشی
اصول و فنون نگارش علمی	مهدی محقق فر	کتاب	مرکز مدیریت حوزه علمیه قم	علمی ترویجی
آپارتمان کلاغ ها	علی اصغر عزتی پاک	کتاب	دفتر نشر معارف	ادبیات داستانی
حانیه	حامد عسکری	کتاب	دفتر نشر معارف	ادبیات داستانی
معلم انگلیسی	اعظم عینی	کتاب	جمکران	داستان جوان
آموزش مقاله علمی - ترویجی (از مسئله سازی تا نگارش مقاله)	محمدصادق فاضل	کتاب	بوستان کتاب	علمی ترویجی

اقتصاد

ب) شایسته تقدیر

عنوان اثر	پدیدآورنده	قالب	ناشر / محل دفاع	توضیحات
اقتصاد نهاد وقف	ناصر جهانیان	کتاب	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی	علمی پژوهشی

د) راه‌یافته به مرحله دوم داوری

عنوان اثر	پدیدآورنده	قالب	ناشر / محل دفاع	توضیحات
درآمدی بر فلسفه اقتصاد اسلامی	محمد جواد توکلی	کتاب	موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی ره	علمی پژوهشی
تبیین مصادیق تطفیف با رویکردی به عوارض مادی و معنوی آن در قرآن کریم	احمد کیانفر	پایان نامه	مرکز مدیریت حوزه علمیه قم	علمی پژوهشی
امکان سنجی کاربرد فناوری بلاک چین در سیاستگذاری فرهنگی ایران	سعید اشیری	پایان نامه	دانشگاه باقر العلوم علیه السلام	علمی پژوهشی
آشنایی با فقه اقتصادی	محمود عیسوی	کتاب	پژوهشگاه حوزه و دانشگاه	علمی ترویجی

انقلاب اسلامی

ج) راه‌یافته به مرحله دوم داوری

عنوان اثر	پدیدآورنده	قالب	ناشر / محل دفاع	توضیحات
الگوی رهبری امام خامنه ای	عباس شفیعی	کتاب	پژوهشگاه حوزه و دانشگاه	علمی پژوهشی
الگوی رفتاری امام خمینی (ره) در مواجهه با جریان‌های سیاسی	عبسی مولوی وردنجان	کتاب	دانشگاه معارف اسلامی	علمی پژوهشی

تاریخ، سیره و تراجم

الف) شایسته تقدیر

عنوان اثر	پدیدآورنده	قالب	ناشر / محل دفاع	توضیحات
همسران و فرزندان امام حسن مجتبی علیه السلام	حسین مرادی نسب	کتاب	پژوهشگاه حوزه و دانشگاه	علمی پژوهشی

ج) راه یافته به مرحله دوم داوری

عنوان اثر	پدیدآورنده	قالب	ناشر / محل دفاع	توضیحات
بازشناسی تاریخی جایگاه و مرجعیت امامان علیهم السلام با رویکرد هدایت و رهبری امامیه	محسن رنجبر	کتاب	موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی ره	علمی پژوهشی
محاکم شرع، الگویی کارآمد برای عدالت قضایی در تاریخ ایران	علی ابوالحسنی (منذر)	کتاب	چاپ و نشر بین الملل	علمی ترویجی
بازخوانش تاریخی وضعیت زن و نظام خانواده در ایران عصر ساسانی (بارویکرد انتقادی)	سید حامد نیازی	کتاب	دانشگاه معارف اسلامی	علمی پژوهشی
تحلیل دیدگاه متفکران اهل سنت درباره قیام عاشورا	جعفر مسئله گو	پایان نامه	دانشگاه ادیان و مذاهب	پایان نامه
نهاد آموزشی حوزه علمیه تهران؛ با تأکید بر دوره تاریخی عصر پهلوی	حسن سلم آبادی	پایان نامه	دانشگاه معارف اسلامی	پایان نامه
تحلیل علل تفاوت مواضع حوزه علمیه نجف در مواجهه با نهضت مشروطیت و انقلاب اسلامی ایران	امیر اشتری تلخستانی	پایان نامه	موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی ره	پایان نامه

ترجمه

الف) راه یافته به مرحله دوم داوری

عنوان اثر	پدیدآورنده	قالب	ناشر / محل دفاع	توضیحات
اخلاق جهانی (مجموعه مقالات)	حسن بوسلیکی	کتاب	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	ترجمه
اقتصاد سیاسی امنیت جهانی	محمد جواد توکلی	کتاب	موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی ره	ترجمه
اخلاق و دین	ایمان عباس نژاد	کتاب	کرگدن	ترجمه

تصحیح و تحقیق

الف) شایسته تقدیر

عنوان اثر	پدیدآورنده	قالب	ناشر / محل دفاع	توضیحات
تحفه ذخائر کنوز الاخبار، فی بیان ما لعله يحتاج الى التوضیح من الاخبار ج (۵ جلد)	مهذب‌الدین بصری	کتاب	العتبه العباسیه المقدسه	تصحیح و تحقیق

ب) شایسته تحسین

عنوان اثر	پدیدآورنده	قالب	ناشر / محل دفاع	توضیحات
التراث الفقهي للسید عبدالله البهبهانی (۷ جلد)	سید عبدالله بهبهانی	کتاب	العتبه العباسیه المقدسه	تصحیح و تحقیق

ج) راه‌یافته به مرحله دوم داوری

عنوان اثر	پدیدآورنده	قالب	ناشر / محل دفاع	توضیحات
تصحیح و تحقیق کتاب الحکمه المتعالیه ملا شمس‌اکیلانی	محمد رضا اکبری مبارکه	پایان نامه	دانشگاه ادیان و مذاهب	علمی پژوهشی
التراث الفقهي	حسین عاملی	کتاب	العتبه العباسیه المقدسه	تصحیح و تحقیق

تفسیر و علوم قرآن

الف) راه یافته به مرحله دوم داوری

عنوان اثر	پدیدآورنده	قالب	ناشر / محل دفاع	توضیحات
اهداف قرآن بر اساس ترتیب نزول	عبدالکریم بهجت پور	کتاب	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی	علمی پژوهشی
آزمون های پیشاتفسیری متن	محمد حسن احمدی	کتاب	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی	علمی پژوهشی
تفاسیر عرفانی / بررسی و نقد	محمدعلی اسدی نسب	کتاب	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی	علمی پژوهشی
معنا شناسی قرآن ، روش ها و نظریه ها	محمدباقر سعیدی روشن	کتاب	پژوهشگاه حوزه و دانشگاه	علمی پژوهشی
مبانی تفسیر قرآن کریم ، مبانی ناظر به متن ، فهم ، پدیدآورنده و مفسر	علی فتحی	کتاب	پژوهشگاه حوزه و دانشگاه	علمی پژوهشی

حدیث، درایه و رجال

الف) راه یافته به مرحله دوم داوری

عنوان اثر	پدیدآورنده	قالب	ناشر / محل دفاع	توضیحات
قرائن اعتبار نسخ وجاده ای	مجید جعفری ربانی	کتاب	موسسه معارف اهل بیت علیهم السلام (استاد سبحانی)	علمی پژوهشی
استناد در روش شناخت رجال اسناد	سید محمد جواد سید شبیری	کتاب	مرکز فقهی امام محمد باقر علیه السلام	علمی پژوهشی
الحدیث فی الدراسات الاستشراقیه	مرتضی مداحی	کتاب	العتبه العباسیه المقدسه	علمی پژوهشی

حقوق

الف) شایسته تقدیر

عنوان اثر	پدیدآورنده	قالب	ناشر / محل دفاع	توضیحات
جرم شناسی جرایم خشونت بار خانوادگی	علی محمدی جورکویه	کتاب	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی	علمی پژوهشی

ب) شایسته تحسین

عنوان اثر	پدیدآورنده	قالب	ناشر / محل دفاع	توضیحات
حقوق عمومی در اسلام	حسین جوان آراسته	کتاب	پژوهشگاه حوزه و دانشگاه	علمی پژوهشی

ج) راه یافته به مرحله دوم دوری

عنوان اثر	پدیدآورنده	قالب	ناشر / محل دفاع	توضیحات
شرح مبسوط قانون مجازات اسلامی مقادیر دیات مواد ۵۴۹-۶۰۶	محمود زمانی	کتاب	موسسه دائره المعارف اسلامی	علمی ترویجی
حقوق سیاسی مردم از منظر قرآن و روایات	محمود شفیعی	کتاب	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	علمی پژوهشی
بررسی مبانی جرم انگاری نقض حق توسعه در حقوق بین الملل و درآموزه های دینی	سیدحسین همایون مصباح	پایان نامه	جامعه المصطفی العالمیه	علمی پژوهشی
تحلیل و بررسی فقهی حقوقی تطبیق مقومات مفهوم غصب بر مصادیق جدید (با تأکید بر مصادیق مالکیت فکری، تصرفات شهرداری)	علی جهانیان	پایان نامه	جامعه المصطفی العالمیه	علمی پژوهشی
حجیت و کارآمدی در فقه و قانونگذاری	حسنعلی علی اکبریان	کتاب	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	علمی پژوهشی

عنوان اثر	پدیدآورنده	قالب	ناشر / محل دفاع	توضیحات
بررسی فقهی حقوقی انواع شروط ضمن عقد نکاح و ضمانت اجرای آن با تأکید بر شروط مندرج در عقدنامه	عبدالله جوان	کتاب	پژوهشگاه حوزه و دانشگاه	علمی پژوهشی
مبانی فقهی حقوقی جرم انگاری ترک انفاق موضوع تبصره ماده ۵۳ قانون حمایت خانواده	احسان شهسوار	پایان نامه	دانشگاه علوم اسلامی رضوی	علمی پژوهشی
بررسی فقهی و حقوقی سود استفاده از حق قراردادی	سعید راشکی	پایان نامه	مرکز مدیریت حوزه علمیه قم	علمی پژوهشی

روانشناسی

الف) شایسته تقدیر

عنوان اثر	پدیدآورنده	قالب	ناشر / محل دفاع	توضیحات
تربیت و سلامت جنسی، رویکردی اسلامی و روان شناختی	مسعود نورعلیزاده میانجی	کتاب	پژوهشگاه حوزه و دانشگاه	علمی پژوهشی

ب) شایسته تحسین

عنوان اثر	پدیدآورنده	قالب	ناشر / محل دفاع	توضیحات
پیمان شکنی زناشویی (عوامل، پیامدها و مقیاس آن با رویکرد اسلامی)	محمد زارعی توپخانه	کتاب	پژوهشگاه حوزه و دانشگاه	علمی پژوهشی

ب) راه یافته به مرحله دوم داوری

عنوان اثر	پدیدآورنده	قالب	ناشر / محل دفاع	توضیحات
سلامت معنوی کودکان با نگرش اسلامی (کتاب جامع)	ابوالفضل ساجدی	کتاب	فرهنگستان علوم پزشکی جمهوری اسلامی ایران	علمی پژوهشی

عنوان اثر	پدیدآورنده	قالب	ناشر / محل دفاع	توضیحات
سلامت معنوی	مسعود آذریایجانی	کتاب	پژوهشگاه حوزه و دانشگاه	علمی پژوهشی
مروری بر واژه های روان شناختی قرآن	محمد کاویانی	کتاب	پژوهشگاه حوزه و دانشگاه	علمی پژوهشی
الگوهای شخصیتی (تیپ) سخت پذیر (مقاوم) در مواجهه با هدایت و روش مواجهه با آن ها از منظر قرآن کریم	محمد جواد فدائی	پایان نامه	مرکز مدیریت حوزه علمیه قم	علمی پژوهشی

علوم اجتماعی

الف) شایسته تقدیر

عنوان اثر	پدیدآورنده	قالب	ناشر / محل دفاع	توضیحات
امداد فرهنگی، از ادبیات تا تجربه (دفتر دوم)	محمد مهدی احمدی فراز مجید جعفریان سید روح الله موسوی زاده	کتاب	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	علمی پژوهشی

ب) شایسته تحسین

عنوان اثر	پدیدآورنده	قالب	ناشر / محل دفاع	توضیحات
فلسفه اسلامی معاصر و مساله عدالت اجتماعی	سید علی اکبر هاشمی کروئی	کتاب	دانشگاه باقر العلوم علیه السلام	علمی پژوهشی
نظریه هنجاری آغاز ارتباط در سبک زندگی اجتماعی اسلامی (رویکردی قرآنی- حدیثی- ارتباط شناختی)	مصطفی همدانی	کتاب	مرکز مدیریت حوزه علمیه قم	علمی پژوهشی
الگوی مطلوب تکافل اجتماعی در اسلام	مصطفی کاظمی نجف آبادی	کتاب	پژوهشگاه حوزه و دانشگاه	علمی پژوهشی
روحانیت و دین داری در ایران، طراحی مدل راهبردی	حسین بستان	کتاب	پژوهشگاه حوزه و دانشگاه	علمی پژوهشی

ج) راه یافته به مرحله دوم داوری

عنوان اثر	پدیدآورنده	قالب	ناشر / محل دفاع	توضیحات
هویت شیعه و نظام بین الملل	سید علیرضا عالمی	کتاب	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	علمی پژوهشی
راز فراز و فرود امت ها	غلامعلی عزیزی کیا	کتاب	موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی ره	تقریر
امکان سنجی کاربرد فناوری بلاک چین در سیاستگذاری فرهنگی ایران	سعید اشیری	پایان نامه	دانشگاه باقر العلوم علیه السلام	علمی پژوهشی

علوم تربیتی

الف) شایسته تقدیر

عنوان اثر	پدیدآورنده	قالب	ناشر / محل دفاع	توضیحات
رشد اخلاقی کودک در تعامل خانواده و رسانه های تصویری	حسن بوسلیکی	کتاب	دانشگاه معارف اسلامی	علمی پژوهشی
اصلاح مجرمین در سیاست جنایی اسلام	محمدعلی حاجی ده آبادی	کتاب	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی	علمی پژوهشی
تربیت زیبایی شناختی از دیدگاه اسلام	محمد بهشتی	کتاب	پژوهشگاه حوزه و دانشگاه	علمی پژوهشی

ب) راه‌یافته به مرحله دوم داوری

عنوان اثر	پدیدآورنده	قالب	ناشر / محل دفاع	توضیحات
سیره تربیتی و اخلاقی پیامبر و اهلبیت علیهم السلام در خانه و خانواده	اسدالله طوسی	کتاب	موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی ره	علمی پژوهشی
راه رشد (الگوی دینی تربیت کودک و نوجوان)	محمدصادق (محمی الدین) حائری شیرازی	کتاب	دفتر نشر معارف	علمی ترویجی
تدوین مدل نظری آموزش جنسی بر اساس منابع و اندیشه اسلامی، بررسی اعتماد پذیری، و ارزیابی اصالت آن	نوید خاکبازان	پایان نامه	موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی ره	علمی پژوهشی
تاریخ تعلیم و تربیت در ایران عصر باستان	بهروز رفیعی	کتاب	پژوهشگاه حوزه و دانشگاه	علمی پژوهشی
درآمدی بر چالش‌های تربیت اسلامی در دنیای معاصر	علی لطیفی	کتاب	پژوهشگاه حوزه و دانشگاه	علمی پژوهشی
تربیت و سلامت جنسی، رویکردی اسلامی و روان شناختی	مسعود نورعلیزاده میانجی	کتاب	پژوهشگاه حوزه و دانشگاه	علمی پژوهشی

علوم سیاسی

الف) شایسته تقدیر

عنوان اثر	پدیدآورنده	قالب	ناشر / محل دفاع	توضیحات
الگوی راهبردی امنیت پایدار در حکمرانی اسلامی بر اساس تحلیل محتوای سوره انفال و توبه	مهدی جامعی	پایان نامه	دانشگاه تهران	علمی پژوهشی
اخلاق سیاسی در اسلام	سید کاظم سید باقری	کتاب	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی	علمی پژوهشی

الف) شایسته تحسین

عنوان اثر	پدیدآورنده	قالب	ناشر / محل دفاع	توضیحات
راهبردهای دولت سازی از منظر حکمت سیاسی متعالیه	سید محمد هادی مقدسی	پایان نامه	موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی ره	علمی پژوهشی
سایه روشن حیات سیاسی آیت الله خوبی	سید محسن طباطبایی فر	کتاب	موسسه مطالعات و پژوهش های سیاسی	علمی پژوهشی

ب) راه یافته به مرحله دوم داوری

عنوان اثر	پدیدآورنده	قالب	ناشر / محل دفاع	توضیحات
حقوق سیاسی مردم از منظر قرآن و روایات	محمود شفیعی	کتاب	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	علمی پژوهشی
آسیب شناسی صداقت کارگزاران سیاسی	عبدالمجید مبلغی	کتاب	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	علمی پژوهشی

فقه و اصول

الف) برگزیده

عنوان اثر	پدیدآورنده	قالب	ناشر / محل دفاع	توضیحات
فقه معاصر	علی ظهیری	کتاب	مرکز مدیریت حوزه علمیه قم	علمی پژوهشی
دروس فقهی - کتاب نکاح- ۱۲ جلدی	سید موسی شبیری زنجان	کتاب	مرکز فقهی امام محمد باقر علیه السلام	علمی پژوهشی

ب) شایسته تقدیر

عنوان اثر	پدیدآورنده	قالب	ناشر / محل دفاع	توضیحات
فقه تکالیف الزامی کودکان ممیز و مراهق (با تاکید بر اجتهاد نص محور و عقل گرا)	مصطفی همدانی	کتاب	مرکز مدیریت حوزه علمیه قم	علمی پژوهشی

ج) شایسته تحسین

عنوان اثر	پدیدآورنده	قالب	ناشر / محل دفاع	توضیحات
فتوای هسته ای	محمدحسین پورامینی	کتاب	دانشگاه علوم اسلامی رضوی	علمی پژوهشی
بررسی فقهی تعاملات مالی در بازی های رایانه ای و تطبیق بر بازی کلش آو کلنز	عسکر درخشان دوست	پایان نامه	مرکز مدیریت حوزه علمیه قم	علمی پژوهشی
متن فقهی فقیهانه	محمد عشایری منفرد	کتاب	موسسه فرهنگی هنری ادیب فقه جواهری	علمی پژوهشی

ج) راه یافته به مرحله دوم داوری

عنوان اثر	پدیدآورنده	قالب	ناشر / محل دفاع	توضیحات
اصلاح مجرمان در سیاست جنایی اسلام	محمدعلی حاجی ده‌آبادی	کتاب	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی	علمی پژوهشی
توزیع مسئولیت مدنی به میزان درجه تأثیر در فروض مختلف عوامل ایجاد خسارت در قوانین ایران و فقه امامیه	علیرضا امیدیان	پایان نامه	دانشگاه علوم اسلامی رضوی	علمی پژوهشی
امنیت و جرائم ضد امنیتی در فقه	مهدی احمدی	کتاب	زمینه سازان ظهور امام عصر عج	علمی پژوهشی
اجتهاد تمدنی چیست؟ چرایی چگونگی	عبدالحمید واسطی	کتاب	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی	علمی پژوهشی
تحلیل و بررسی فقهی حقوقی تطبیق مقومات مفهوم غصب بر مصادیق جدید (با تأکید بر مصادیق مالکیت فکری، تصرفات شهرداری)	علی جهانیان	پایان نامه	جامعه المصطفی العالمیه	علمی پژوهشی
حجبت و کارآمدی در فقه و قانونگذاری	حسنعلی علی اکبریان	کتاب	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	علمی پژوهشی
توقیف در ملکیت	محمد جواد قاسمی زادگان	کتاب	پژوهشگاه حوزه و دانشگاه	علمی پژوهشی

عنوان اثر	پدیدآورنده	قالب	ناشر / محل دفاع	توضیحات
داوری در فقه امامیه (ماهیت، مبانی و آثار)	حسین هوشمند فیروزآبادی	کتاب	پژوهشگاه حوزه و دانشگاه	علمی پژوهشی
پرسش های جنگ - پاسخ به شبهات مبشران مسیحی در خصوص جنگ در اسلام	محمد کاشانی	کتاب	بوستان کتاب	علمی ترویجی
قواعد فقهی بالایش فضای مجازی در نظام حقوقی جمهوری اسلامی ایران	سید علیرضا طباطبایی	کتاب	موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی ره	علمی پژوهشی
مجموعه مقالات فقهی سومین همایش ملی فقه هنر	نواب حضرتی	کتاب	مدرسه اسلامی هنر	علمی پژوهشی
حکم فقهی فیلترینگ فضای مجازی	سید محمد رضا حسن زاده	پایان نامه	مرکز مدیریت حوزه علمیه قم	علمی پژوهشی
عصر غیبت، عصر قیام یا سکوت؟	احمد نقوی	کتاب	جمکران	علمی پژوهشی
کاربرد قاعده اضطرار در مسائل جنسی	زینب گیلانی	پایان نامه	حوزه علمیه خواهران (همه شهرها)	علمی پژوهشی
روایات فقه پزشکی (بررسی سند و دلالت)	محمد علی قاسمی	کتاب	مرکز فقهی ائمه اطهار علیهم السلام	علمی پژوهشی
تحلیل فقهی حقوقی جنایت بر زبان با تأکید بر منافع	رضا پورصدقی	پایان نامه	دانشگاه قم	علمی پژوهشی

فلسفه

الف) شایسته تحسین

عنوان اثر	پدیدآورنده	قالب	ناشر / محل دفاع	توضیحات
الدراسة والتحليل لصدور الكثير عن الواحد	سید عباس سید عباس	پایان نامه	جامعه المصطفی العالمیه	علمی پژوهشی
نظریه کنش از دیدگاه جان سرل	مهدی عبداللهی	کتاب	پژوهشگاه حوزه و دانشگاه	علمی پژوهشی

ب) راه‌یافته به مرحله دوم داوری

عنوان اثر	پدیدآورنده	قالب	ناشر / محل دفاع	توضیحات
بررسی مبانی معرفت‌شناختی و بینگشت‌تاین متأخر و تأثیر آن در علوم انسانی	عبدالله محمدی	کتاب	موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی ره	علمی پژوهشی
معرفی و نقد تفکر فلسفی غرب: آگزیستانسیالیسم	محمود نمازی اصفهانی	کتاب	موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی ره	علمی پژوهشی
الحاد جدید / بررسی و نقد در فیزیک و زیست‌شناسی معاصر	حمیدرضا شاکرین	کتاب	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی	علمی پژوهشی
بررسی رابطه وجود و معنی در تحلیل واقعیت خارجی از منظر فلسفه اسلامی و بسط رویکرد وجودی در تحلیل کنش انسانی	محمد فارسیات	پایان نامه	موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی ره	علمی پژوهشی

کتاب مرجع

الف) شایسته تقدیر

عنوان اثر	پدیدآورنده	قالب	ناشر / محل دفاع	توضیحات
مجموعه آثار همایش بین المللی حضرت ابوطالب حامی پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله (۳۳ جلدی)	مجمع جهانی اهل بیت (علیهم السلام)	کتاب	مجمع جهانی اهل بیت (علیهم السلام)	کتاب‌شناسی و فهرست نگاری
فرهنگ نامه جامع منطق	مرکز اطلاعات و مدارک اسلامی	کتاب	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	کتاب‌شناسی و فهرست نگاری
دانشنامه قرآن و حدیث	محمد محمدی ری شهری	کتاب	دار الحدیث	کتاب‌شناسی و فهرست نگاری

ب) راه یافته به مرحله دوم داوری

عنوان اثر	پدیدآورنده	قالب	ناشر / محل دفاع	توضیحات
بازنمایی اطلاعات علوم اسلامی - اصول، روش ها و رویکرده	سیدتقی واردی	کتاب	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	کتاب شناسی و فهرست نگاری
راهنمای مطالعات ناشنوایی	محمد نوری	کتاب	بوستان کتاب	کتاب شناسی و فهرست نگاری

کلام

ب) شایسته تحسین

عنوان اثر	پدیدآورنده	قالب	ناشر / محل دفاع	توضیحات
دفاع تبیینی از خدا باوری	منصور نصیری	کتاب	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	علمی پژوهشی
فضیلت محوری	مهدی شکری	کتاب	موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی ره	علمی پژوهشی

ج) راه یافته به مرحله دوم داوری

عنوان اثر	پدیدآورنده	قالب	ناشر / محل دفاع	توضیحات
تحلیل و بررسی «استدلال انباشتی» ریچارد داوکینز بر خدا ناباوری و بیان مقتضای آن نسبت به خدا باوری	علیرضا نوروزی	پایان نامه	دانشگاه تهران	علمی پژوهشی
نقد اندیشه ی سلفی گری ایرانی امامت	سیدمحمد مهدی موسوی	کتاب	موسسه معارف اهل بیت علیهم السلام (استاد سبحانی)	علمی پژوهشی

عنوان اثر	پدیدآورنده	قالب	ناشر / محل دفاع	توضیحات
رابطه علم و دین	علی مصباح	کتاب	موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی ره	علمی پژوهشی
از علم مدرن تا علم دینی - دفتر دوم - چشم انداز دینی دانش طبیعی	داود فاضل فلاورجانی	کتاب	موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی ره	علمی پژوهشی
جهان شناختی کلامی	محمدحسن قدردان قراملکی	کتاب	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	علمی پژوهشی
نقد آراء مستشرقان درباره وحی قرآنی (با تاکید بر دیدگاه های تئودور نولدکه)	باقر ریاحی مهر	کتاب	جامعه المصطفی العالمیه	علمی پژوهشی
امکان و قلمرو شناخت عقلی خداوند در قرآن و روایات	علی امیرخانی	کتاب	دار الحدیث	علمی پژوهشی
قواعد کلامی معلل بودن افعال الهی به اغراض و صلاح	رضا برنجکار	کتاب	دار الحدیث	علمی پژوهشی
جستارهایی در مدرسه کلامی حله	محمدتقی سبحانی	کتاب	دار الحدیث	علمی پژوهشی
اسلام سنتی میانی و شاخصه ها با تاکید بر حوزه علمیه قم و جامعه الازهر	سید علی بطحائی	پایان نامه	دانشگاه ادیان و مذاهب	علمی پژوهشی

مدیریت

الف) شایسته تحسین

عنوان اثر	پدیدآورنده	قالب	ناشر / محل دفاع	توضیحات
الگوی مدیریت عملکرد سازمانی از منظر اسلام	اسدالله احمدی	پایان نامه	جامعه المصطفی العالمیه	علمی پژوهشی

ب) راه یافته به مرحله دوم داوری

عنوان اثر	پدیدآورنده	قالب	ناشر / محل دفاع	توضیحات
انضباط اداری از دیدگاه اسلام	محمد علیزاده	کتاب	موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی ره	علمی پژوهشی
درآمدی بر مدیریت اسلامی و مبانی فلسفی آن از منظر علامه مصباح یزدی	محمد مهدی نادری قمی	کتاب	موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی ره	علمی پژوهشی

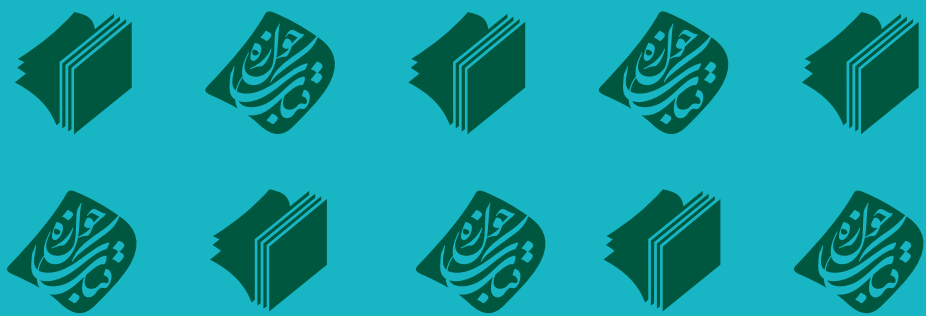

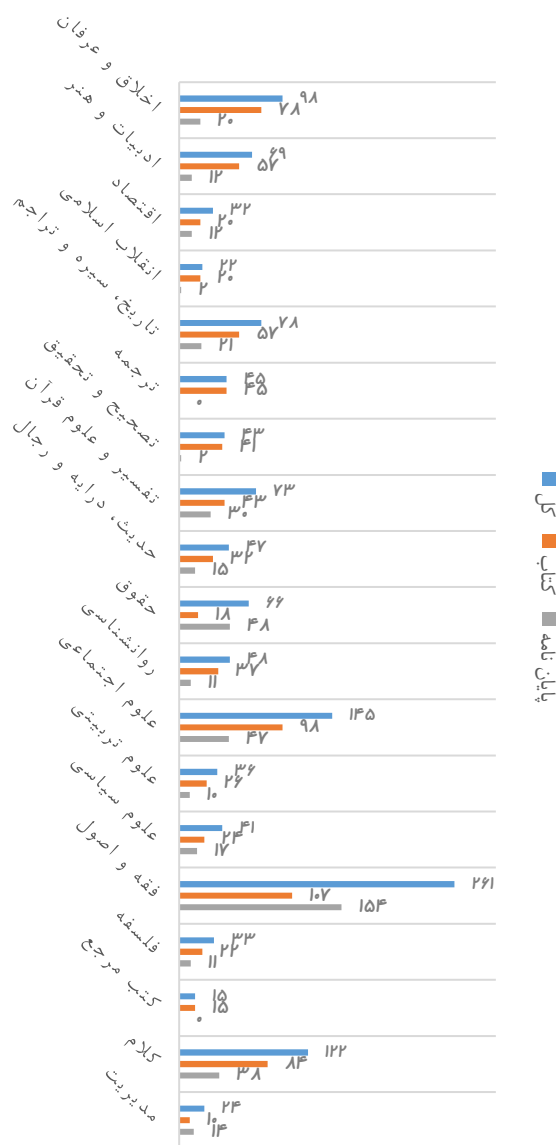

بخش ششم

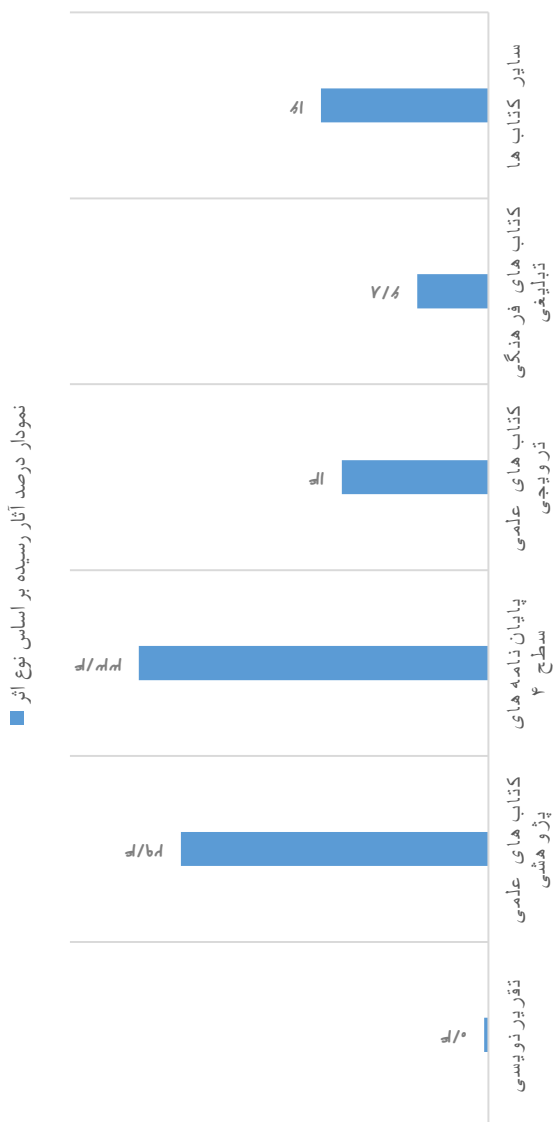
نمودارها

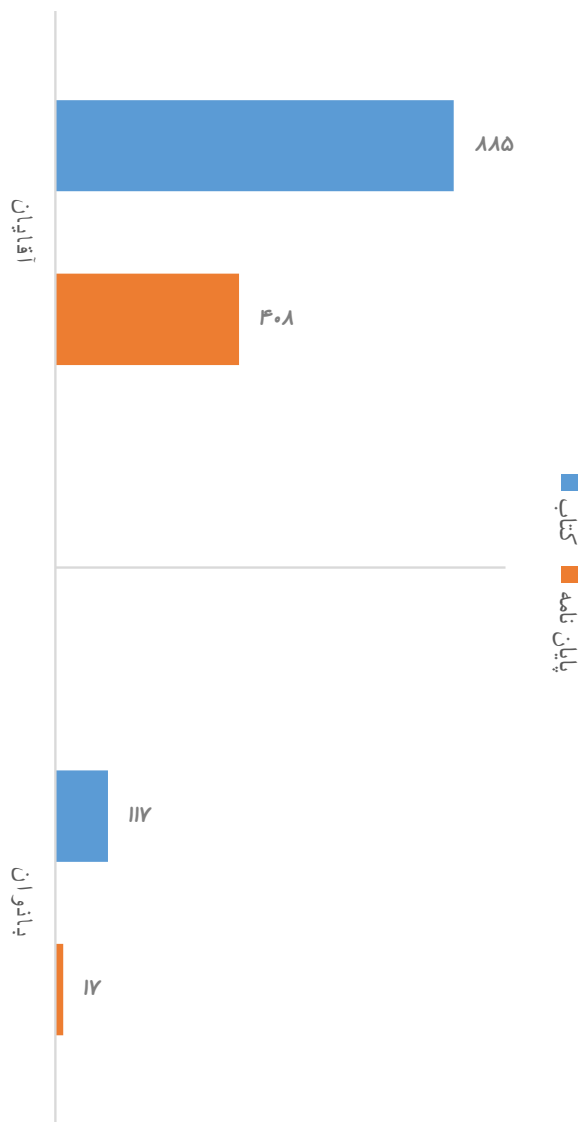
نمودار تعداد آثار رسیده بر اساس گروه‌های علمی

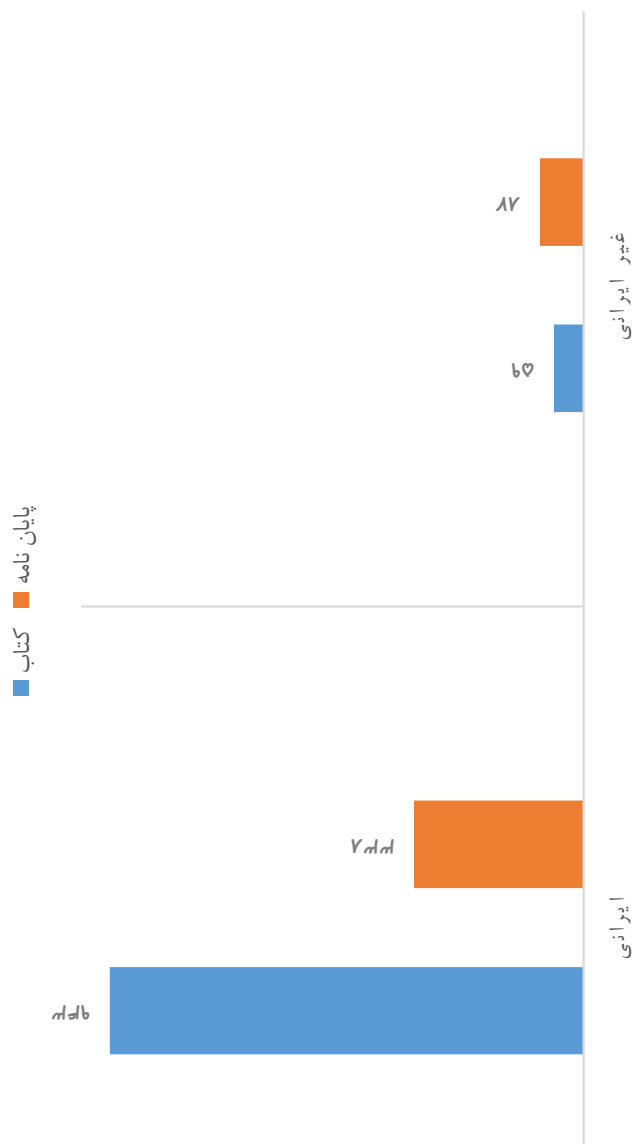
نمودار درصد آثار رسیده بر اساس نوع اثر

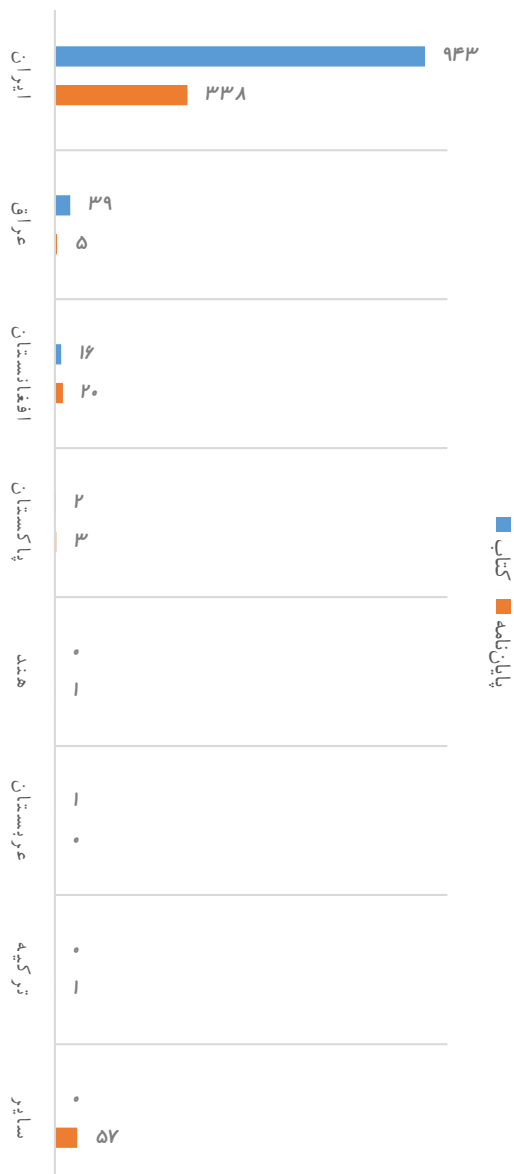
نمودار تعداد آثار رسیده براساس جنسیت نویسندگان

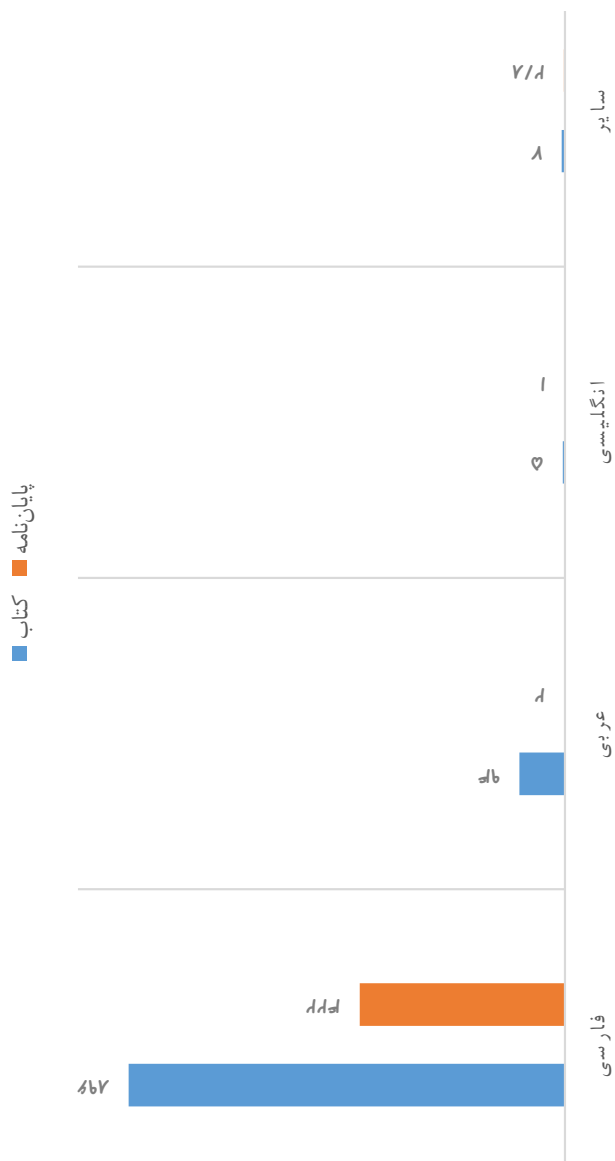
نمودار تعداد آثار رسیده براساس ملیت نویسندگان

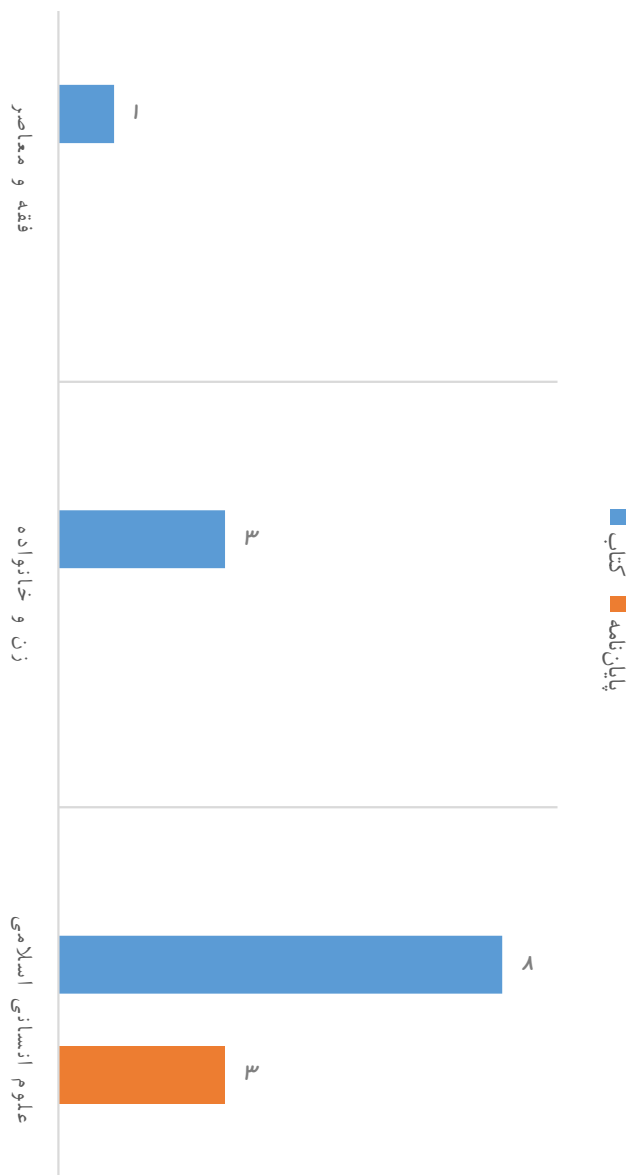
نمودار فراوانی آثار رسیده براساس کشور پدیدآورنده اثر

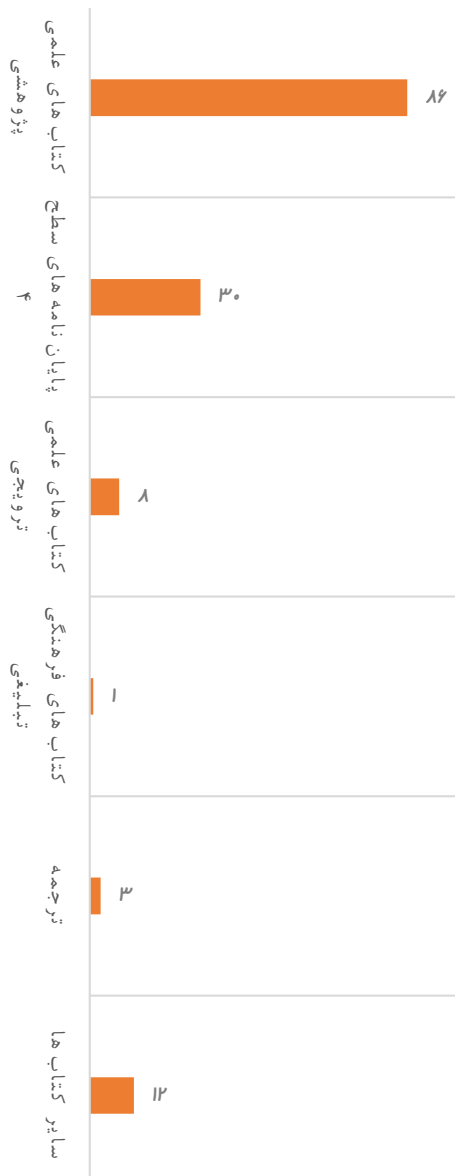
نمودار تعداد آثار رسیده براساس زبان اثر

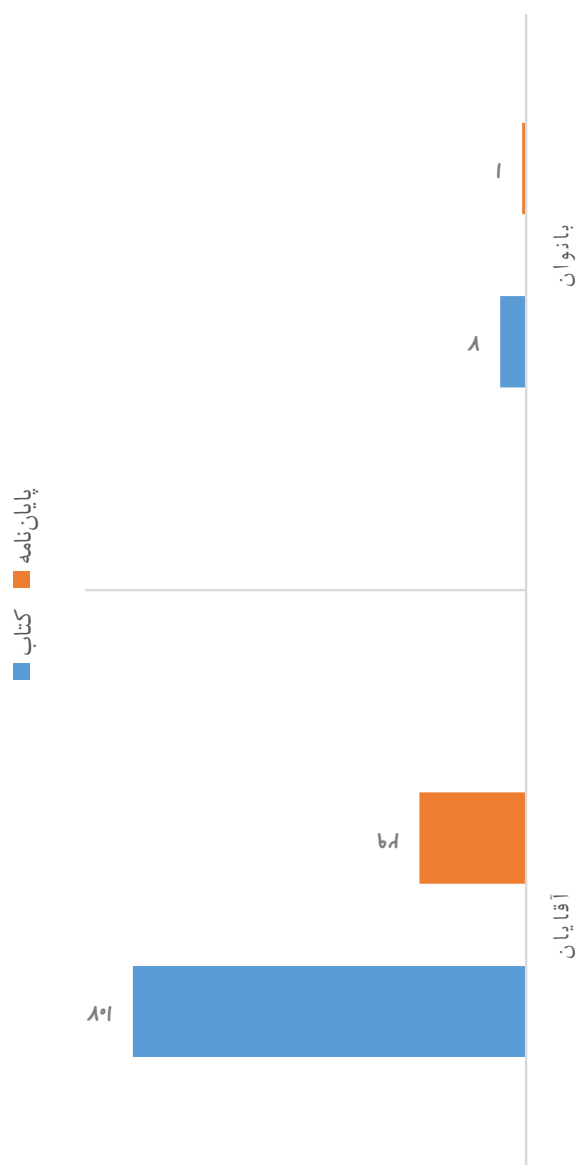
نمودار تعداد آثار رسیده در محورهای ویژه همایش

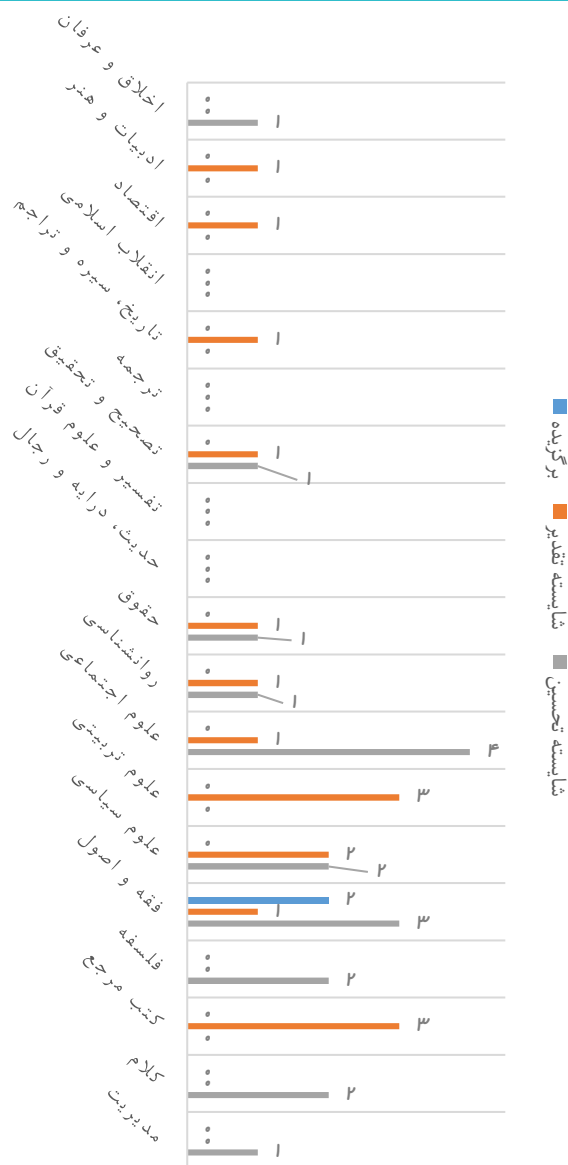
نمودار تعداد آثار راه‌یافته به مرحله دوم داوری براساس نوع اثر

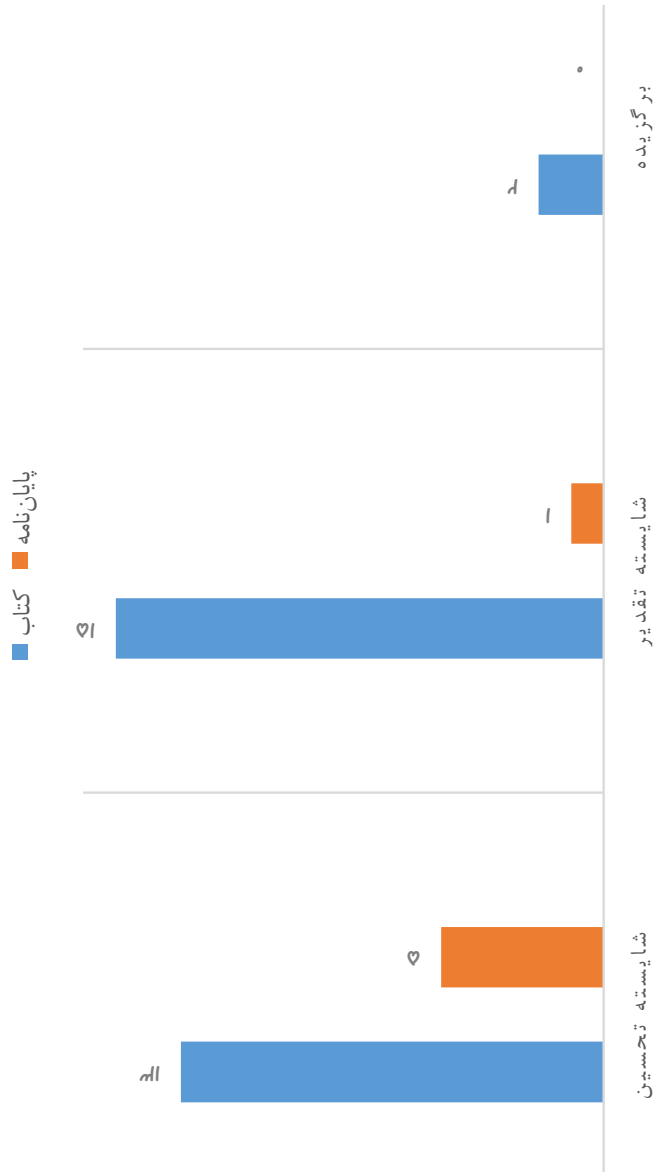
نمودار تعداد آثار راه یافته به مرحله دوم داوری براساس جنسیت نویسندگان

نمودار تعداد کتاب‌های برتر براساس گروه علمی

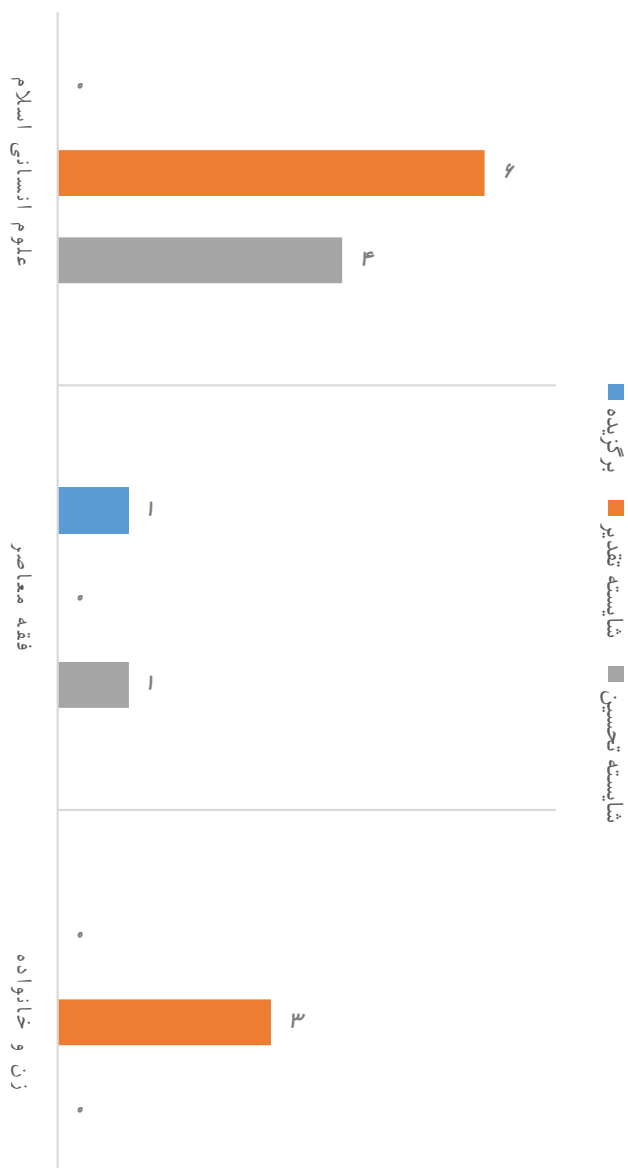

نمودار تعداد آثار برتر براساس قالب اثر

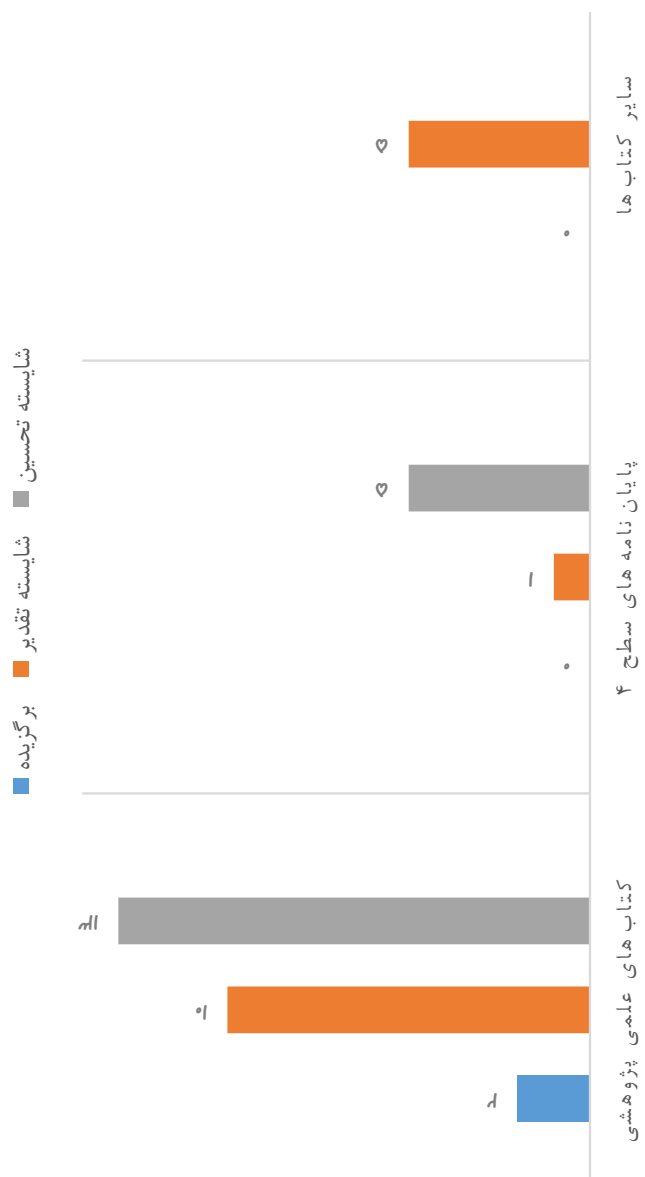

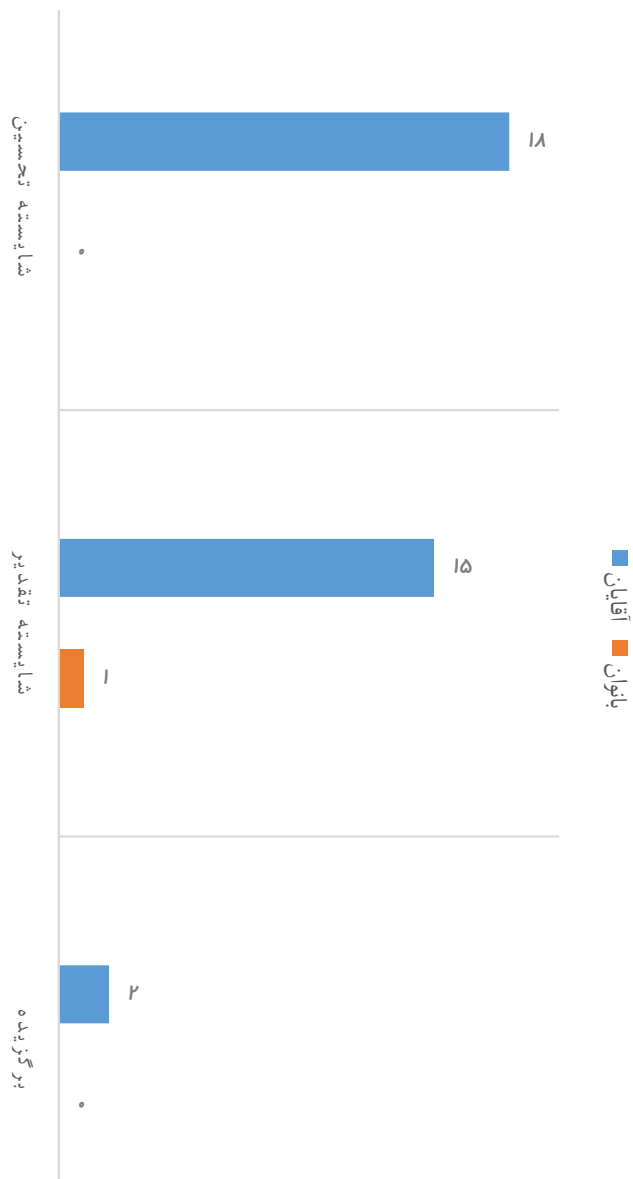
نمودار تعداد آثار برتر در محورهای ویژه همایش

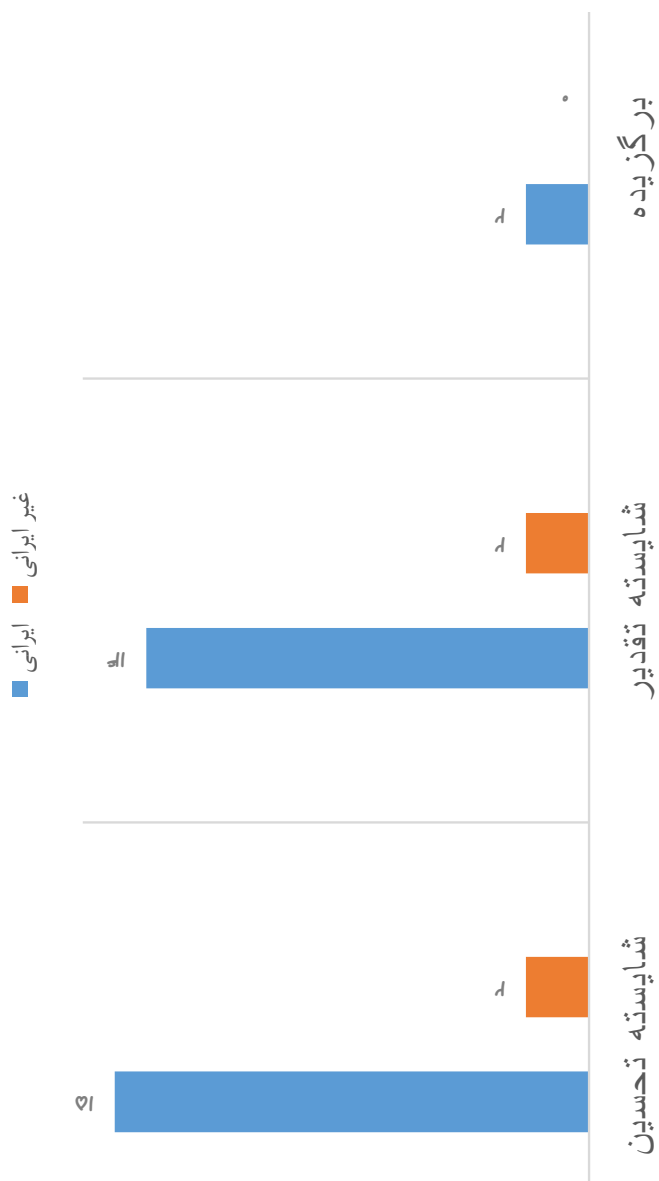
نمودار تعداد آثار برتر براساس نوع اثر

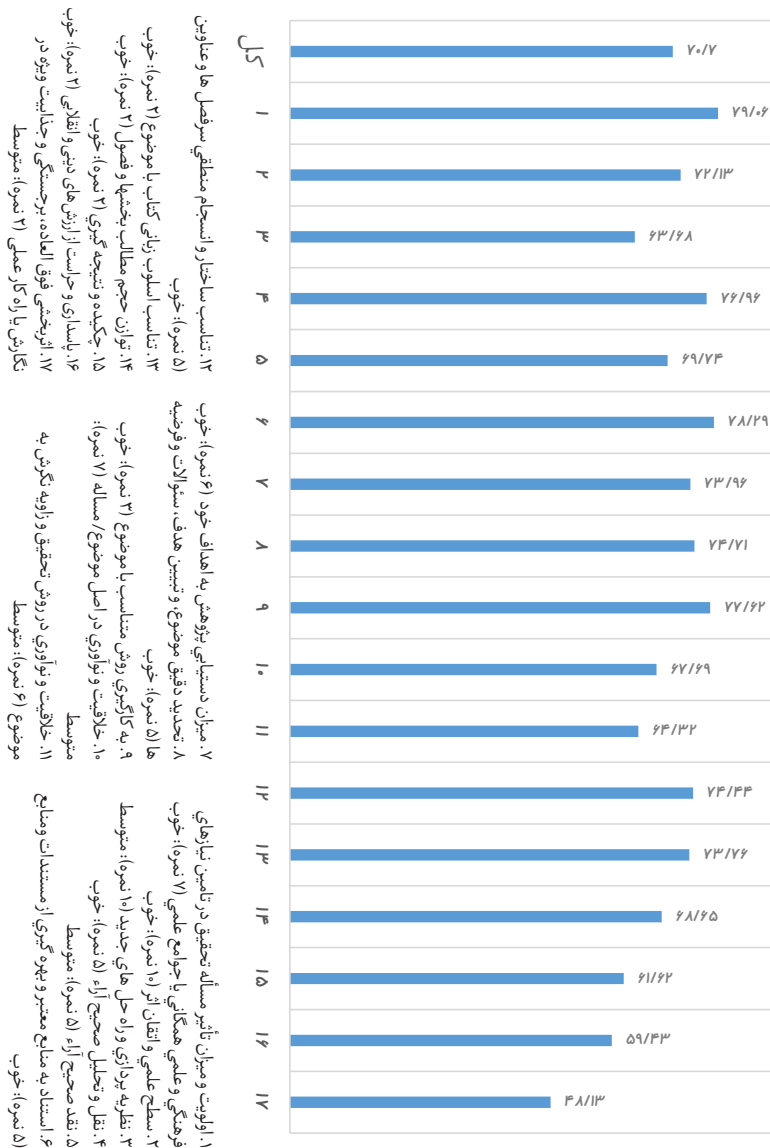
نمودار تعداد آثار برتر براساس جنسیت نویسندگان

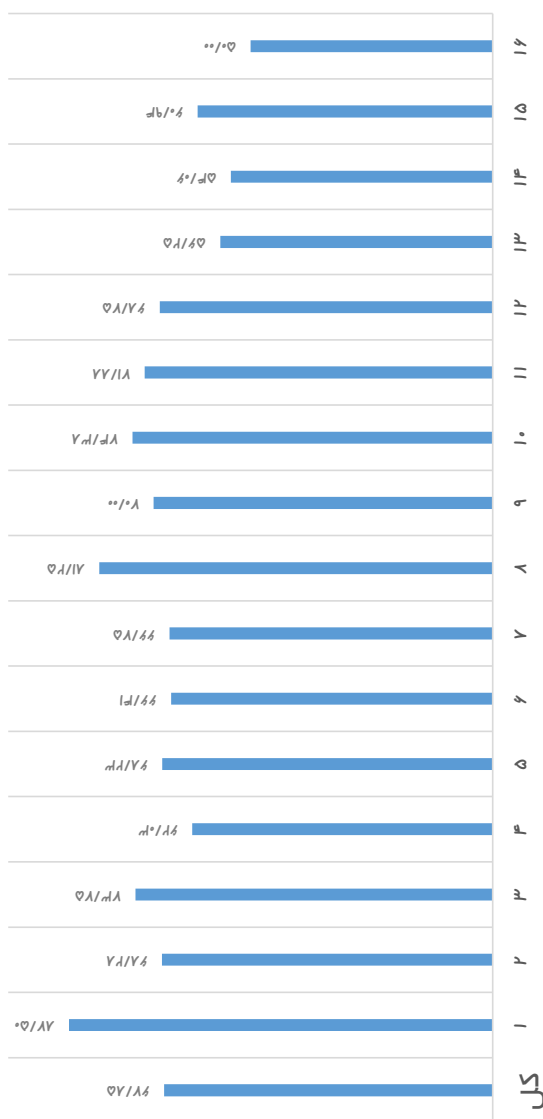
نمودار تعداد آثار برتر براساس ملیت نویسندگان

درصد رعایت شاخص‌های داوری در کتاب‌های پژوهشی

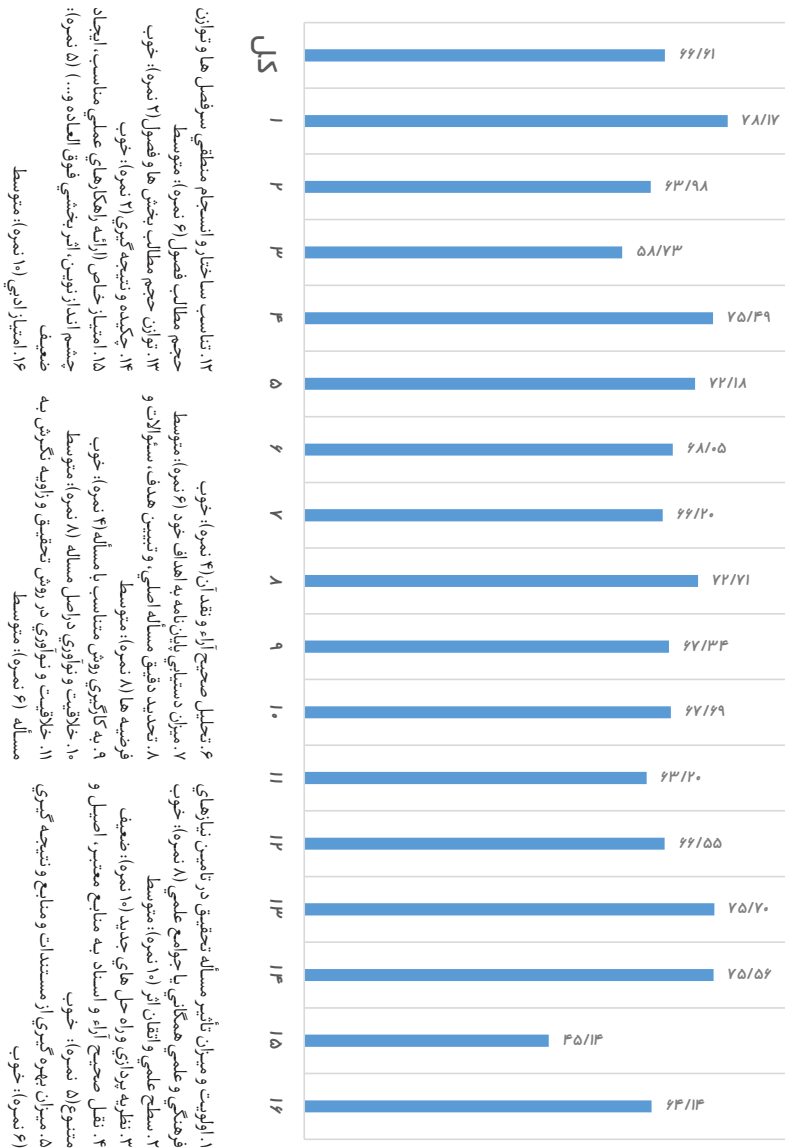

درصد رعایت شاخص‌های داوری در کتاب‌های ترویجی

۱. تناسب موضوع با نیازهای علمی-فرهنگی جامعه (نمره: عالی)
۲. استفاده از منابع معتبر و قدرت بهره‌وری از آنها (نمره: متوسط)
۳. ساختار و نظام هندسی کتاب (نمره: خوب)
۴. تتبع و نقل صحیح علمی و قدرت نقد و بررسی آراء (نمره: متوسط)
۵. زاویه دید و نگاه جدید به مسائل (نمره: خوب)
۶. ابتکار و نوآوری در طرح مسائل و شیوه استدلال (نمره: متوسط)
۷. تناسب سطح علمی کتاب با مخاطب (نمره: خوب)
۸. تناسب اسلوب زبانی کتاب با موضوع (نمره: خوب)
۹. بهره‌ر از مطالب تکراری، کلیشه‌ای و حاشیه‌ای (نمره: خوب)
۱۰. دستیابی اثر به اهداف (نمره: خوب)
۱۱. رعایت اصول و فرهنگ تبلیغ نوشتاری (نمره: خوب)
۱۲. موفقیت ارتباط با مخاطب و جذابیت اثر (نمره: خوب)
۱۳. ناظر بودن به تحقیقات و آثار پیشین و رفع اشکالات آن‌ها (نمره: متوسط)
۱۴. قدرت پاسخگویی به شبهات علمی و شایع در جامعه (نمره: متوسط)
۱۵. پاسداری و حراست از ارزش‌های دینی و انقلابی (نمره: متوسط)
۱۶. اثربخشی فوق‌العاده، برجستگی و جذابیت ویژه در نگارش (نمره: متوسط)

درصد رعایت شاخص‌های داوری در پایان‌نامه‌های سطح ۴

بخش هفتم

معرفی آثار برگزیده

آثار برگزیده در یک نگاه

ردیف	عنوان اثر	پدیدآورنده	نوع اثر	گروه علمی	ناشر / محل دفاع	توضیحات
۱	دروس فقهی - کتاب نکاح - ۱۲ جلدی	آیت الله العظمی سید موسی شبیری زنجانی	علمی پژوهشی	فقه و اصول	انتشارات مرکز فقهی امام محمدباقر علیه السلام	
۲	مجموعه آثار فقه معاصر	دفتر فقه معاصر حوزه علمیه قم	علمی پژوهشی	فقه و اصول	موسسه انتشارات حوزه های علمیه	

حضرت آیت الله العظمی

سید موسی شبیری زنجانی

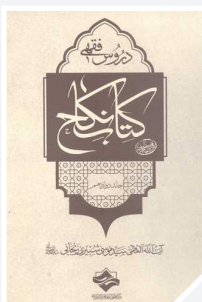
گروه علمی: فقه و اصول

ناشر: انتشارات مرکز فقهی امام محمد باقر علیه السلام

نوع اثر: علمی پژوهشی

دروس فقهی - کتاب نکاح - ۱۲ جلدی

اثر حاضر، تقریرات درس خارج فقه آیت الله العظمی شبیری زنجانی، با موضوع نکاح است که پس از تحقیق، تدوین و نظارت علمی منتشر شده است. این کتاب، نخستین عنوان از مجموعه دروس فقهی آیت الله شبیری است که با تلاش های مستمر و چند ساله پژوهشگران محترم مرکز فقهی امام محمد باقر علیه السلام، در ۲۵ جلد تدوین خواهد شد. اکنون ۱۲ جلد از این مجموعه ارزشمند، انتشار یافته است.

محققان، در تدوین و تبویب این ۱۲ جلد، کوشیده اند متن حروف نگاری شده را با صوت درس استاد تطبیق دهند، کاستی های آن را برطرف سازند و هر بحث فقهی را، پس از حذف مکررات و تنقیح صغرا و کبراهای استدلال، با عباراتی روان و منسجم بازنویسی کنند. افزون بر این، با رجوع به ۷۰۰ منبع، به نگارش

پاورقی هایی، شامل مستندات، تبیین مطالب و بیان اشکال و پاسخ آنها، پرداخته و بر غنای این اثر افزودند. برخی ویژگی های این مجموعه عبارت اند از: گستردگی تتبع و رجوع به بیشتر کتاب های استدلالی؛ پرهیز از نقل با واسطه اقوال؛ رجوع به مصادر متفرقه مرتبط با بحث فقهی، مانند کتاب های تاریخ، انساب و تراجم؛ توجه ویژه به «آیات الأحکام»؛ رجوع به مخطوطات کتاب های حدیثی و بسنده نکردن به نسخه های چاپی؛ بحث تفصیلی از سند و مفاد احادیث؛ توجه به فقه عامه در برداشت از روایات؛ تبیین برخی مباحث اصول که به گونه مستقل و مستوفی در کتاب های اصول بررسی نشده اند.

دفتر فقه معاصر حوزه علمیه قم
گروه علمی: فقه و اصول
ناشر: موسسه انتشارات حوزه های علمیه
نوع اثر: علمی پژوهشی

مجموعه آثار فقه معاصر

دفتر فقه معاصر، با هدف انتشار کتاب‌های اجتهادی در موضوعات نو، جدیدترین آثار موضوع‌شناسی جهان علم را تهیه یا ترجمه و در اختیار اساتید قرار می‌دهد. سپس، اساتید حوزه علمیه قم این مباحث اجتهادی را در سطح دروس خارج ارائه می‌کنند و در آخر، شاگردان ممتاز ایشان، با نظارت اساتید، به تقریر و نگارش مباحث می‌پردازند.

نتایج این کار علمی منسجم، هم اکنون به انتشار کتاب موسوعه فقه معاصر انجامیده که حاصل سالیانی تلاش علمی و اجتهادی اساتید و محققان حوزه علمیه است. تاکنون ۴۰ جلد از این موسوعه، به دو زبان عربی و فارسی نگارش یافته و سایر مجلدات آن همچنان در دست تدوین و انتشار است.

عناوین برخی مجلدات فارسی این کتاب عبارت‌اند از: فقه بورس و اوراق بهادار، (۴ جلد)؛ الوسيط در فقه بورس و اوراق بهادار؛ فقه رمزارزها؛ فقه حقوق و اعتبارات مالی؛ فقه پول؛ فقه عقود مستحدثه (۳ جلد)؛ فقه پزشکی (۲ جلد)؛ شرح کتاب الفائق في الأصول؛ شرح کتاب الشخص الاعتباري. نام برخی کتاب‌های عربی این موسوعه هم از این قرار است: الفائق في الأصول؛ الرائد في الأصول؛ الشخص الاعتباري؛ فقه البورصة والأوراق المالية (۴ جلد)؛ الوسيط في الفقه البورصة والأوراق المالية؛ فقه العملات الرقمية؛ فقه الأخلاق (۳ جلد)؛ فقه التعليم والتربية (۳ جلد)؛ فقه النقود؛ فقه الطب.

بخش هشتم

معرفی آثار شایسته تقدیر

آثار شایسته تقدیر در یک نگاه

ردیف	عنوان اثر	پدیدآورنده	نوع اثر	گروه علمی	ناشر / محل دفاع	توضیحات
۱	مجموعه آثار همایش بین المللی ابوطالب حامی پیامبر اعظم صل الله علیه و آله و سلم	مجمع جهانی اهل بیت علیهم السلام	کتابشناسی و فهرست نگاری	کتاب مرجع	مجمع جهانی اهل بیت علیهم السلام	
۲	فرهنگ نامه جامع منطق	مرکز اطلاعات و مدارک اسلامی وابسته به پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	کتابشناسی و فهرست نگاری	کتاب مرجع	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	
۳	دانشنامه قرآن و حدیث	مرحوم آیت الله محمد محمدی ری شهری	کتابشناسی و فهرست نگاری	کتاب مرجع	دار الحدیث	
۴	امداد فرهنگی از ادبیات تا تجربه (دفتر دوم تا چهارم)	محمد مهدی احمدی فراز مجید جعفریان سید روح الله موسوی زاده (نویسندگان دفتر دوم) معصومه حریری‌زوی (نویسنده دفتر سوم) رسول نوروزی فیروز (نویسنده دفتر چهارم)	علمی پژوهشی	علوم اجتماعی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	

ردیف	عنوان اثر	پدیدآورنده	نوع اثر	گروه علمی	ناشر / محل دفاع	توضیحات
۵	پاک کن جادویی	زهرا اخلاقی	کودک و نوجوان	ادبیات و هنر	جمکران	
۶	همسران و فرزندان امام حسن مجتبی علیه السلام	حسین مرادی نسب	علمی پژوهشی	تاریخ و سیره	پژوهشگاه حوزه و دانشگاه	خانواده
۷	تحفه ذخائر کنوز الاخبار فی بیان ما لعله یحتاج الی التوضیح من الاخبار (۵ جلد)	شیخ رافد الفتال (مرکز تراث البصره) - العتبه العباسیه المقدسه	تصحیح و تحقیق	تصحیح و تحقیق	العتبه العباسیه المقدسه	
۸	فقه تکالیف الزامی کودکان ممیز و مراهق (با تاکید بر اجتهاد نص محور و عقل گرا)	مصطفی همدانی	علمی پژوهشی	فقه و اصول	مرکز مدیریت حوزه های علمیه	
۹	اقتصاد نهاد وقف	ناصر جهانیان	علمی پژوهشی	اقتصاد	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی	علوم انسانی اسلامی
۱۰	جرم شناسی جرائم خشونت بار خانوادگی	علی محمدی جورکویه	علمی پژوهشی	حقوق	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی	زن و خانواده
۱۱	تربیت و سلامت جنسی، رویکردی اسلامی و روانشناختی	مسعود نورعلیزاده میانجی	علمی پژوهشی	روانشناسی	پژوهشگاه حوزه و دانشگاه	علوم انسانی اسلامی

ردیف	عنوان اثر	پدیدآورنده	نوع اثر	گروه علمی	ناشر / محل دفاع	توضیحات
۱۲	تربیت زیبایی شناختی از دیدگاه اسلام	محمد بهشتی	علمی پژوهشی	علوم تربیتی	پژوهشگاه حوزه و دانشگاه	علوم انسانی اسلامی
۱۳	اصلاح مجرمان در سیاست جنایی اسلام	محمد علی حاجی ده آبادی	علمی پژوهشی	علوم تربیتی	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی	علوم انسانی اسلامی
۱۴	اخلاق سیاسی در اسلام	سید کاظم سید باقری	علمی پژوهشی	علوم سیاسی	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی	علوم انسانی اسلامی
۱۵	الگوی راهبردی امنیت پایدار در حکمرانی اسلامی بر اساس سوره انفال و توبه	مهدی جامعی	پایان نامه	علوم سیاسی	دانشگاه تهران (محل دفاع)	علوم انسانی اسلامی

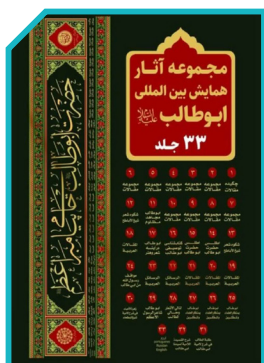
مجموعه آثار همایش بین المللی ابوطالب حامی پیامبر اعظم صل الله علیه وآله و سلم

مجمع جهانی اهل بیت علیهم السلام

گروه علمی: کتب مرجع

نوع اثر: کتابشناسی و فهرست نگاری

ناشر: مجمع جهانی اهل بیت علیهم السلام

مجمع جهانی اهل بیت (ع)

موسوعه ابوطالب، مجموعه‌ای ۳۳ جلدی در باره زندگی و شخصیت حضرت ابوطالب است که جلد‌های ۱ تا ۱۰ آن، به مقالات فارسی و از جمله به این موضوعات اختصاص دارد: شخصیت‌شناسی

حضرت ابوطالب، حمایت‌های ابوطالب از رسول الله (ص)، ایمان حضرت ابوطالب، مطالعات تطبیقی، شعر و ادب ابوطالب، آل ابوطالب. چکیده مقالات فارسی این موسوعه، در جلد ۱۰ آمده است.

جلدهای ۱۱ تا ۱۷ موسوعه، شامل کتاب‌های فارسی با این عناوین است: ابوطالب مجاهد مظلوم؛ شکوه شعر ابوطالب (دو جلد)؛ اطلس حضرت ابوطالب (دو جلد)؛ کتاب‌شناسی توصیفی حضرت ابوطالب؛ ابوطالب در آینه شعر و ادب فارسی.

مقالات و کتب عربی این موسوعه، در جلد‌های ۱۸ تا ۳۲ آمده است. جلد‌های ۱۸ تا ۲۱ به مقالات عربی اختصاص دارد که عمدتاً تألیف محققان عرب‌زبان کشورهای مختلف و از نظر تنوع موضوعی، مشابه مقالات فارسی است. جلد‌های ۲۲ و ۲۳ این مجموعه، کتابچه‌هایی در باره سیره و عقاید حضرت ابوطالب است. جلد ۲۴، شامل مواضع ابوطالب در باره پیامبر (ص) و سخنان پیامبر (ص) در باره ایشان است. جلد‌های ۲۵ تا ۲۷، به نظریات دانشمندان و شخصیت‌های معاصر مذاهب مختلف در باره حضرت ابوطالب اختصاص دارد. جلد ۲۸، به اشعار و متون ادبی در مدح حضرت ابوطالب پرداخته است. جلد‌های ۲۹ تا ۳۲، شامل چهار شرح علمی و ارزشمند بر قصیده لامیه است که دانشمندان برجسته جهان اسلام آن را نگاشته‌اند.

جلد پایانی موسوعه ابوطالب، شامل آثاری به سه زبان اردو، روسی، پرتغالی و چکیده مقالات به زبان انگلیسی است.

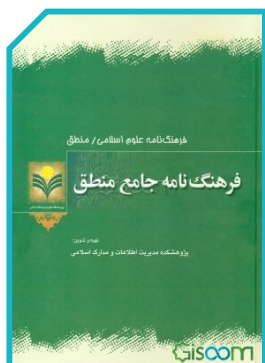
فرهنگ‌نامه جامع منطق

مرکز اطلاعات و مدارک اسلامی وابسته به
پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی

گروه علمی: کتب مرجع

نوع اثر: کتابشناسی و فهرست نگاری

ناشر: پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی

فرهنگ‌نامه منطق، فعالیتی علمی در راستای انتقال دانش منطق است. طرح‌ریزی آغازین این اثر، بر پایه «اصطلاح‌نامه منطق»، از آثار تألیفی پژوهشکده مدیریت اطلاعات و مدارک اسلامی، صورت گرفته

است؛ اما به دلیل آنکه در اصطلاح‌نامه‌ها، معانی اصطلاحات درج نمی‌شود و تنها از روابط معنایی سخن به میان می‌آید، در نتیجه، چنین اندیشیده شد که فرهنگ‌نامه‌ای، حاوی معانی و شواهد برای اصطلاحات منطقی به نگارش درآید. بر این اساس، فرهنگ‌نامه جامع منطق، تدوین شد.

این فرهنگ‌نامه، عموماً به مباحث منطق قدیم پرداخته است؛ هر چند کلیاتی از منطق جدید را گوشزد کرده است.

اثر حاضر، برای علاقه‌مندانی که می‌خواهند در فرصتی اندک، اطلاعات معتبری در باب هر اصطلاح منطقی بیابند، کارآمد و مفید است.

این اثر، در عرصه فرهنگ‌نامه‌نویسی، از لحاظ دامنه و نوع اطلاعات و نظام ارجاعات، بی‌مانند است؛ زیرا از منطق اصطلاح‌نامه بهره می‌گیرد.

فرهنگ‌نامه منطق، از یک سو، اهل اصطلاح‌نامه و کاربران آن را به معانی و اسناد و آحیانا دوره شکل‌گیری اصطلاحات راهبری می‌کند و از سوی دیگر، اهل تحقیق در منطق قدیم می‌توانند از آن به مثابه اثری مستند و معتبر استفاده کنند.

این فرهنگ‌نامه، از بررسی بیش از صد منبع و مدرک علم منطق فراهم آمده و مشتمل بر ۶۶۰۶ اصطلاح است. از این تعداد، ۴۱۹۳ اصطلاح، «مرجح» و ۲۴۱۳ اصطلاح، «نامرجح» است.

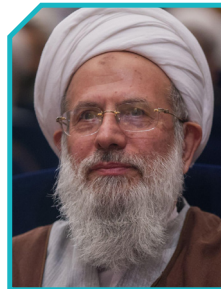
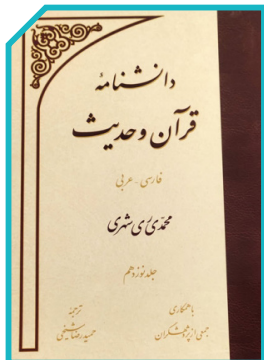
دانشنامه قرآن و حدیث

مرحوم آیت الله محمد محمدی ری شهری

گروه علمی: کتب مرجع

نوع اثر: کتابشناسی و فهرست نگاری

ناشر: دار الحدیث

موضوع این دانش نامه، دامنه گسترده ای دارد و مفاهیم دینی، اعتقادی، اخلاقی، سیاسی، اقتصادی و فرهنگی را در بر گرفته و به نیازهای معرفتی امروز جامعه، بر پایه متون قرآن و حدیث، پاسخ می دهد. دانش نامه قرآن و حدیث، به شیوه الفبایی موضوعی

و بر پایه ترتیب الفبایی عربی مدخلها، آیات و احادیث مرتبط با موضوعات را گزارش می دهد و به توضیح و تبیین موضوعات و اصطلاحات از منظر دین و مفاهیم دینی می پردازد.

برخی ویژگی های این دانش نامه عبارت اند از: روش مند بودن، آمدن آیات و احادیث در کنار هم، جامعیت نسبی، اختصار و مستند بودن.

دانش نامه قرآن و حدیث، در واقع، تکمیل و گسترش کتاب میزان الحکمة است. به همین دلیل، مجلدات نخستین آن، تا جلد ۱۲، نام دانش نامه میزان الحکمة را بر خود داشت؛ اما به دلیل تفاوت های کمی و کیفی این دو مجموعه با هم، در ویرایش دوم، عنوان دانش نامه قرآن و حدیث برای آن انتخاب شد.

این دانش نامه، تنها به گردآوری آیات و روایات نپرداخته است؛ بلکه افزون بر ویژگی های یادشده، در «درآمد» مدخل ها، به تبیین موضوع مدخل از جهات گوناگون پرداخته و لایه لای مداخل و ضمن عناوین و دسته های آیات و احادیث، هر جا لازم بوده، توضیح یا پژوهشی را عرضه کرده است.

تا کنون ۲۱ جلد از دانش نامه قرآن و حدیث در نسخه دو زبانه عربی و فارسی منتشر شده که جلد اول با مدخل «ایثار (از خود گذشتگی)» آغاز و در جلد ۲۱ به مدخل «جار (همسایه)» رسیده است. پیشبینی میشود حجم این دانش نامه، به بیش از ۷۰ جلد برسد.

امداد فرهنگی از ادبیات تا تجربه (دفتر دوم)

محمد مهدی احمدی فراز، مجید جعفریان
سید روح الله موسوی زاده
گروه علمی: علوم اجتماعی
نوع اثر: علمی پژوهشی
ناشر: پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی

از اقدامات اساسی در پیوند امداد فرهنگی و الهیات خدمت، کاربردی‌سازی اندیشه‌های دینی با رویکرد مسئله‌محور و فرایندمحور است. هدف اساسی از این کار، تقویت باورها دینی و کاهش تعارضات معنوی در جامعه ایرانی با کمک امدادگران فرهنگی است.

محتوای کتاب حاضر، محصول بیش از یک دهه تحقیقات تجربی در مراکز دانشگاهی، حوزوی و به خصوص مراکز درمانی، کانون اصلاح و تربیت و مراکز ترک اعتیاد است. پدیدآورنده این اثر، پس از مطالعه، مشاهده و بررسی تجارب مخاطبان متعدد، به این نتیجه رسیده که تبیین ناکافی برخی مفاهیم دینی؛ همچون: توکل، دعا، اجابت و عدالت سبب شده است نگرش‌های ناقصی برای عموم افراد در تجربه زیست آنان شکل بگیرد. پیامد این نگرش‌های ناقص از این مفاهیم، به آشفته‌گی در باورهای اعتقادی آنان انجامیده است. این امر، برخی را به این نتیجه رسانیده است که این مفاهیم عمیق، در حل مسائل خانوادگی و اجتماعی کاربردی ندارد. بنابراین، منجر به کم‌توجهی آنان به این مفاهیم و غیر کاربردی دانستن آنها در نظر اینان شده است.

این نوشتار، برای رفع نگرش‌های ناقص از مفاهیم دینی، فنی را پیش آورده است که امدادگر بتواند با استفاده از آنها، تعارض‌های مخاطب را بکاود و سبب تقویت ایمانی آنان شود. همچنین، اصول عامی را مطرح کرده است که با تحقیق و تجربه به دست آمده می‌تواند در نقش امدادگری مؤثر باشد.

به باور نگارنده، استفاده از این فنون، روش‌ها و اصول، می‌تواند سبب رشد معنوی و اخلاقی جامعه در سختی‌ها باشد.

امداد فرهنگی از ادبیات تا تجربه (دفتر سوم)

معصومه حریزای

گروه علمی: علوم اجتماعی

نوع اثر: علمی پژوهشی

ناشر: پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی

رشد چشمگیر آسیب‌های اجتماعی و آثار مخرب آنها در دنیای معاصر، اتخاذ راهبردها و برنامه‌های متعدد، از سوی صاحب‌نظران و دولتمردان را در پی داشت. در این میان، مفهوم امداد فرهنگی، نحوه‌ای از مواجهه با مسئله آسیب‌های فرهنگی و اجتماعی است که به کنشگری گروهی از افراد، با دغدغه‌ها و مبانی دینی، اشاره دارد. امدادگران فرهنگی، می‌کوشند با اصلاح و تعمیق باورها و عقاید دینی افراد، به پیشگیری از بروز آسیب، جلوگیری از شدت و ترمیم آن بپردازند. بانوان، بخش قابل توجهی از جامعه امدادگران فرهنگی هستند که در این اثر تلاش شده است نحوه امدادگری فرهنگی آنان، از خلال روایت‌ها و تجربه‌های ایشان بررسی و کنکاش علمی شود. بر همین اساس، پس از بیان پیشینه، روش، قوت‌ها، ضعف‌ها، فرصت‌ها و چالش‌های این مسئله، امدادگری فرهنگی بانوان، در بخش‌های مجزا، به تفصیل نشان داده شده است. سپس، راهبردهایی به منظور تثبیت و ارتقای حضور آنان به متولیان، پیشنهاد و ارائه شده است. بخشی از نتایج این تجربه‌نگاری، نشان می‌دهد ویژگی‌ها و توانایی‌های جنسیتی زنان، امتیاز بسیار ویژه‌ای برای امدادگری فرهنگی به آن بخشیده است؛ موضوعی که فراتر از ضرورت حضور صرف آنان در این عرصه است. نکته دیگر آنکه، در حال حاضر، فرصت‌های بی‌بدیلی جهت تقویت و بهره‌گیری از ظرفیت بانوان در این عرصه وجود دارد که توجه مضاعفی را به این ظرفیت نقش‌آفرین می‌طلبد.

امداد فرهنگی از ادبیات تا تجربه (دفتر چهارم)

رسول نوروزی فیروز

گروه علمی: علوم اجتماعی

نوع اثر: علمی پژوهشی

ناشر: پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی

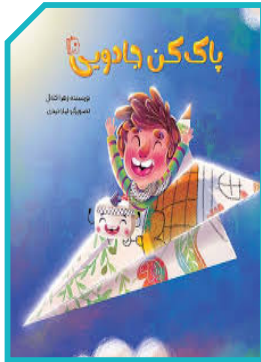
کتاب پیش رو، در بردارنده قواعدی است که برای کنشگران فرهنگی در محیط‌های سرشار از آسیب اجتماعی الزامی است. این اثر، نخستین گام در راستای ورود به «دانش امداد فرهنگی» است که تلاش می‌کند «کنش فرهنگی» را به سطح «امداد فرهنگی» اعتلا دهد.

این کتاب، تلاش کرده است که نخست، به اجماع اولیه در باب مفاهیم دخیل در این بحث و ارتباط میان آنها دست یابد. سپس، محیط آسیب‌دیدگان اجتماعی در زندان و کمپ ترک اعتیاد را شناسایی کند. در نهایت هم کوشیده است مدلی اولیه برای کامیابی امدادگر فرهنگی، با تمرکز بر طلاب امدادگر، در دو محیط کمپ ترک اعتیاد و زندان ارائه دهد.

بدین منظور، ابتدا در بخش توصیف، تصویری از ماهیت دو آسیب جدی اجتماعی، در دو گروه معتادان و زندانیان، به نمایش درآمده است که بر اساس آن، مفاهیم پایه و اثرگذار در امدادگری فرهنگی استخراج شود. پس از آن، بر اساس تجربه‌نگاری انجام شده، تلاش شده است الگویی استاندارد یا دست کم قواعد «امدادگری فرهنگی» در عرصه آسیب‌های اجتماعی مرتبط با دو قلمرو زندان و ترک اعتیاد ارائه شود. این عرصه، به اذعان و تایید همه مصاحبه‌شوندگان و فعالان تجربی، خلأی جدی در این زمینه است.

بنابراین، اینکه امدادگر فرهنگی چه مهارت‌هایی لازم دارد که در هدف خود کامیاب شود، بخش درخور توجهی از متن کتاب را تشکیل می‌دهد.

پاک‌کن جادویی

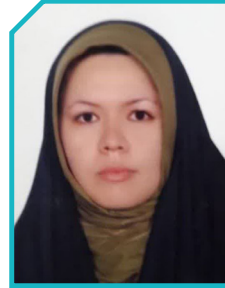

زهره اخلاقی

گروه علمی: ادبیات و هنر

نوع اثر: کودک و نوجوان

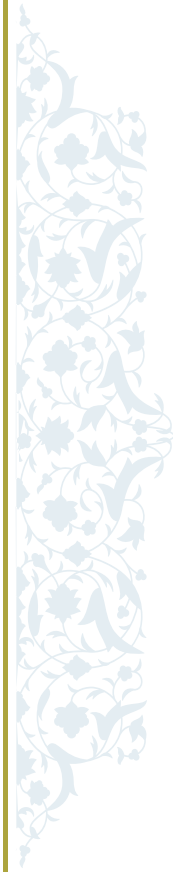
ناشر: جمکران

پاک‌کن جادویی، داستانی تخیلی برای گروه سنی «ب و ج» است که نویسنده با قلمی روان و ساده، و با کمک نقاشی، خوانندگانش را به سرزمین فلسطین می‌برد، گوشه‌ای از تلخی‌ها و سختی‌های بیچه‌های فلسطین را نشان‌شان می‌دهد و سرانجام آرزوی کودکان این سرزمین اشغال شده را به تصویر می‌کشد.

بر اساس این داستان، پاک‌کن کوچولو وقتی نقاشی محمد را با آن همه سرباز اسرائیلی می‌بیند، دلش می‌گیرد. بعد تصمیم می‌گیرد که به محمد کمک کند. مدادهای رنگی را از خواب بیدار می‌کند و به کمک آنها، با شجاعت، با سربازان اسرائیلی داخل نقاشی می‌جنگند. پاک‌کن کوچولو، ساقه‌های میوه زیتون را پاک می‌کند و زیتون‌ها یکی یکی روی سربازها می‌افتند. سربازها، نقش زمین می‌شوند و مدادها روی سربازها خط می‌کشند و بعد، پاک‌کن کوچولو، آنها را پاک می‌کند. بالأخره، با کمک مدادرنگی‌ها، نقاشی محمد که تصویر مسجد الاقصی را کشیده است، از محاصره سربازان اسرائیلی آزاد می‌شود. پاک‌کن کوچولو هم با کمک مدادها، دورتادور مسجد، به جای سرباز، گل‌های رنگارنگ می‌کشند.

محمد، وقتی از خواب بیدار می‌شود و نقاشی را می‌بیند، پاک‌کن کوچولو را کنار قاب عکس پدرش می‌گذارد، نقاشی را از دفترش جدا می‌کند، با آن موشکی می‌سازد و از پنجره به طرف سربازان اسرائیلی که مدرسه‌اش را خراب کرده‌اند، پرتاب می‌کند.

همسران و فرزندان امام حسن مجتبی علیه السلام

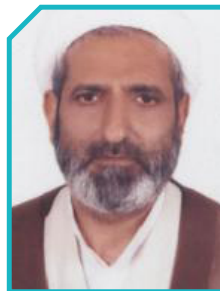

حسین مرادی نسب

گروه علمی: تاریخ و سیره

نوع اثر: علمی پژوهشی

ناشر: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه

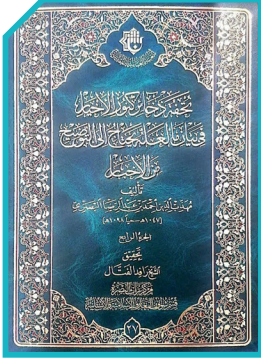
یکی از شبهات مطرح در باره زندگانی و زمانه امام حسن مجتبی علیه السلام شبهه طلاق‌های متعدد ایشان است که با عنوان «مطلق» شهرت دارد. این شبهه، با اشکالات متعدد تاریخی، کلامی و غیر آن

مواجه است. از جمله اشکالات مطرح شده در این باره آن است که در صورت درستی شبهه مُطْلَاق، باید بتوان اسامی تعداد فراوانی از همسران و فرزندان حاصل این ازدواج‌ها را در منابع تاریخی و جز آن مشاهده کرد. کاری که این کتاب، به دنبال آن است.

بر این اساس، برای به دست آوردن نام همسران و فرزندان امام حسن علیه السلام با رجوع به منابع مختلف شیعه و اهل سنت، به ترتیب قرن، از آغاز تا دوران معاصر، باید توانست اسامی تمام همسران و فرزندان ثبت شده ایشان را استخراج کرد؛ اما نتیجه این مراجعه و استخراج، نشان داد که در منابع مختلف، مجموعاً نام هجده نفر از همسران امام ثبت شده است که تنها می‌توان چهار نفر از آنان را همسر قطعی امام حسن مجتبی علیه السلام قبول کرد. همچنین، بر اساس این منابع، تعداد فرزندان حضرت ۲۲ نفر است که تنها ۱۳ نفر از آنان فرزند قطعی و قابل قبول آن حضرت شمرده می‌شوند.

در نتیجه، شبهه مطلق، در مقام اثبات، نمی‌تواند همسران و فرزندان چندانی را برای امام حسن علیه السلام نشان دهد.

تحفة ذخائر كنوز الأخبار في بيان ما لعله يحتاج إلى التوضيح من الأخبار (٥ جلد)

شيخ رافد الفتال
(مركز تراث البصرة - العتبة العباسية المقدسة)

گروه علمی: تصحيح و تحقيق

نوع اثر: تصحيح و تحقيق

ناشر: العتبة العباسية المقدسة

صدر عن قسم شؤون المعارف الاسلامية والانسانية في العتبة العباسية المقدسة ، كتاب مركز تراث البصرة الموسوم ب (تحفة ذخائر كنوز الأخبار في بيان ما لعله يحتاج إلى التوضيح من الأخبار) تأليف الشيخ مهذب

الذين أحمد بن عبد الرضا البصري (١٠٤٧ هـ - ١٠٩٨ هـ)، تحقيق الشيخ رافد الفتال . الكتاب الذي يقع في خمسة أجزاء وقد استعرض رصده لتمايز الحضارات وعلى مختلف ثقافاتهما، وتباين أدوارها وقناعاتها، والذي يتناغم مع حجم وتنوع وتوجه الأفكار والرؤى، وقد حصر ذلك من خلال الحضارة الاسلامية والتي أكد أنها من أكثر الحضارات اهتماما بالعلم والعلماء ، مستشهداً بالجهود الكبيرة التي اضطلع بها ثلة من هؤلاء العلماء الأعلام، أمثال: الشيخ الصدوق، والشيخ المفيد، والشيخ الطوسي، والعلامة الحلي، والمجلسي، والمحدث الحر العاملي وغيرهم من الأعلام وقد شمل الكتاب موضوعات وأبواب شملت مبان في الفقه، والأصول، والعقائد، والتاريخ الإسلامي، والأحكام، الشرعية الأساسية، والفرعية، والكلية، والأدلة، والاستدلالات، فضلاً عن التوضيحات والشروح، وبيان أثر التاريخ الإسلامي، وما رافقه من ملابسات وأحداث وقضايا الخلق والخلقة. ويُعدُّ الكتاب الذي أعده مركز تراث البصرة، وطبع في مطابع دار الكفيل، من المطبوعات الاستثنائية التي تؤكد مكانة الجهود الشاخصة للمؤلف.

فقه تکالیف الزامی کودکان ممیز و مراقب (با تأکید بر اجتهاد نص محور و عقل‌گرا)

مصطفی همدانی

گروه علمی: فقه و اصول

نوع اثر: علمی پژوهشی

ناشر: مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه

اندیشه رایج فقیهان و حقوقدانان این است که نابالغان، در برابر خدا مکلف نیستند و در بزهکاری اجتماعی، معاف از کیفر هستند. مبنای فقهی این انگاره، روایت رفع القلم است. این اندیشه، با سه چالش عمده مواجه است: از سویی، تکلیف ناگهانی کودک به وظایف

جوارحی، بدون فراهم شدن مبانی معرفتی این هنجارها و اعتقادات دینی و بدون آگاهی از فرائض و محرمات، معقول نیست. از طرف دیگر، چه بسا کودک مراقب، یعنی کودکی که قدرت جسمی و فکری بزهکاری را دارد، با سوء استفاده از فرصت معافیت پیشابلوغ، که قرائت رایج از روایت رفع القلم به او داده است، جنایات سهمگینی را مرتکب شود. از سوی سوم، برخی نصوص دینی، تکالیفی را متوجه کودک ممیز کرده‌اند که در تقابل با حدیث رفع القلم است.

تحقیق فرارو، با هدف گره‌گشایی از این سه چالش علمی، با روش اجتهادی نص‌محور و عقل‌گرا، نگاشته شده است. این اثر، در کنار تحلیل فقه الحدیث روایت رفع القلم، بر اساس مبانی استنباطی از الفاظ دینی، عقل را به میدان حل این مسئله کشانده و کارایی آن را در این مسئله فقهی خاص، از نظر مبانی روش‌شناختی و کاربرد عملی، نشان داده است.

این کتاب، از یک مقدمه، هفت فصل، نتایج و ضمایم تشکیل شده است.

اقتصاد نهاد وقف

ناصر جهانیان

گروه علمی: اقتصاد

نوع اثر: علمی پژوهشی

ناشر: پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی

«اقتصاد وقف» بر مبنای علم دینی و مستند به قرآن کریم و روش اقتصادی معتبر، تاکنون در ادبیات نهاد وقف طرح و تبیین نشده است. به همین دلیل، در ادبیات موضوع، تعریف روشنی از اقتصاد وقف وجود ندارد. افزون بر این، چگونگی عرضه و تقاضای وقف و نقش دولت و نظام تدبیر عمومی وقف چندان روشن نیست.

با توجه به آسیب‌های نهاد وقف در طول تاریخ، اکنون پرسش این است که چگونه می‌توان «اقتصاد نهاد وقف» را احیاء کرد؟ بنابراین، هدف اصلی از تدوین این اثر، شناسایی آسیب‌های واقعی «اقتصاد نهاد وقف در ایران اسلامی» و ارائه راهبردها و الگوهای عملیاتی برای اصلاح این اقتصاد است. هدف فرعی کتاب هم مشخص شدن آینده مسیر تحقیق در «اقتصاد نهاد وقف در کشورهای اسلامی» است.

به دلیل ضعف شدید نظام آماری نهاد وقف، در این اثر از روش تحقیق اسنادی استفاده شده است. نتیجه تحقیق نشان داده است:

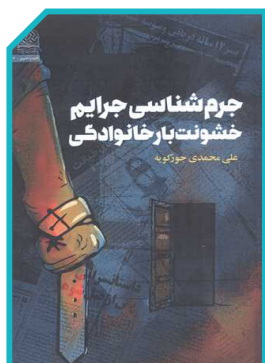
اولاً چگونه می‌توان اقتصاد نهاد وقف را تحلیل کرد؛

ثانیاً الگوهای مطلوب عرضه، تقاضا و نظام تدبیر کدام‌اند؛

ثالثاً الگوهای واقعی نسبتاً مطلوب عرضه، تقاضا و نظام تدبیر در تمدن قدیم اسلامی چه عملکردی داشته و تا چه حد هنجارها و اهداف اقتصاد نهاد وقف را تأمین کرده‌اند.

همین‌الگو را می‌توان در اقتصاد نهاد وقف ایران اسلامی عملیاتی کرده و با آسیب‌شناسی داده‌های کیفی، به راهبردها و الگوهای عملیاتی رسید.

جرم‌شناسی جرائم خشونت بار خانوادگی

علی محمدی جورجوکیه

گروه علمی: حقوق

نوع اثر: علمی پژوهشی

ناشر: پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی

خشونت در خانواده، یکی از مسائلی است که در نیم قرن اخیر به طور جدی نگاه جامعه جهانی را به خود معطوف ساخته است. این مسئله، از عوامل و علل مختلفی ناشی می‌شود که از میان آنها، اعتیاد، شکاکیت، عصبانیت، تعصب نادرست، بی‌بندوباری

جنسی، مشاجره، طلاق و رفتار خشن نقش بیشتری را در ایجاد خشونت در خانواده ایفا می‌کنند. در این بین، شکاکیت و تعصب نادرست در وقوع خشونت اعضای مذکر خانواده نسبت به اعضای مؤنث آن، بی‌بندوباری جنسی در وقوع خشونت همسر نسبت به شوهر، رفتار خشن در وقوع خشونت همسر و فرزند نسبت به شوهر و پدر و مشاجره و طلاق در وقوع خشونت نسبت به فرزند نقش و تأثیر بیشتری دارند. کتاب حاضر، در چند بخش، با شناسایی جرایم خشونت بار در خانواده، به ارائه راه‌های پیشگیری از آن پرداخته است.

بر اساس یافته‌های این کتاب، سیاست جنایی اسلام در بُعد پیشگیری از خشونت در خانواده، بر تقویت و تقدس بخشی به جایگاه خانواده و تعیین نقش حداکثری برای اخلاق و حداقلی برای حقوق، در سامان دادن روابط بین اعضای خانواده، به ویژه زوجین، تأکید می‌کند.

این کتاب، در بخش پیشگیری اجتماعی، به تبیین درست آموزهای اسلامی، اصلاح نگرش‌ها و رفتارها، اهتمام ویژه به تربیت اسلامی و فراگیری اخلاق اسلامی می‌پردازد. همچنین، در بخش پیشگیری وضعی، به احیای نهاد امر به معروف و نهی از منکر، ایجاد مراکز حمایتی، بازتعریف و احیای خانواده گسترده و اصلاح مقررات نظر دارد.

تربیت و سلامت جنسی، رویکردی اسلامی و روانشناختی

مسعود نورعلیزاده میانجی

گروه علمی: روانشناسی

نوع اثر: علمی پژوهشی

ناشر: پژوهش‌پژوهشگاه حوزه و دانشگاه

جنسینگی (Sexuality) بخش مهمی از وجود انسان را تشکیل می‌دهد که همچون ابعاد دیگر، نیازمند پرورش صحیح و سلامت بخشی است. کتاب حاضر، که به مسئله تربیت و سلامت جنسی

با رویکردی اسلامی و روان‌شناختی می‌پردازد، با یکی از سرفصل‌های دکترای خانواده و سلامت جنسی انطباق دارد.

از امتیازات این کتاب، دیدگاه تخصصی، روزآمدی، جامعیت و نگاه انتقادی به همه دیدگاه‌ها و سندهای بالادستی جهانی و ملی در زمینه آموزش و تربیت جنسی است. همچنین، این اثر بر مبانی و آموزه‌های اسلامی استوار بوده و از یافته‌های علمی بهره‌مند است. از این رو، اندیشه‌ورزان این عرصه، می‌توانند از محتوای آن استفاده کنند.

برخی مباحث کتاب پیش رو، عبارت‌اند از: نگرش اسلامی به گزینه و نیاز جنسی و نقد دیدگاه‌های افراطی و تفریطی؛ مبانی و راهبردهای لیبرالیسم در مقایسه با اسلام در تربیت و آموزش جنسی؛ عوامل گوناگون تأثیرگذار در رفتار جنسی؛ جایگاه و نقش خانواده و نهادهای دیگر در تربیت و سلامت جنسی؛ مدیریت جنسی خانواده؛ تفاوت‌ها و ویژگی‌های تربیت جنسی در دختر و پسر؛ شیوه‌های کنترل و خودمراقبتی دختران و پسران در روابط پرخطر؛ راهبردها و شیوه‌های تحقق و ارتقای سلامت جنسی همسران در دوران زناشویی.

مهم‌ترین بخش این اثر، فصل ششم است که در آن الگوها، برنامه‌ها و روش‌های تربیت جنسی سلامت‌محور، در دوره‌های مختلف رشدی، ارائه شده است.

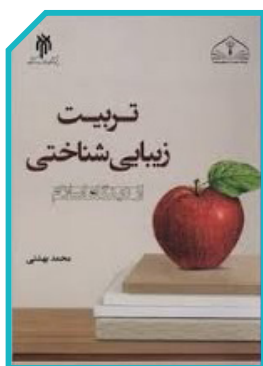
تربیت زیبایی شناختی از دیدگاه اسلام

محمد بهشتی

گروه علمی: علوم تربیتی

نوع اثر: علمی پژوهشی

ناشر: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه

تربیت زیبایی شناختی، یکی از ساحت های مهم و جذاب در تربیت است. نقش و جایگاه این ساحت، در سه حوزه بسیار اساسی و مهم است که عبارت اند از: حوزه شناختی و آموزشی؛ حوزه رشد عواطف و احساسات؛ حوزه بارور ساختن خلاقیت و ابتکار.

از این رو، فرایند تربیت، با چشم پوشی یا غفلت از تربیت زیبایی شناختی، ناقص و ناکارآمد خواهد ماند و در عمل، به معنای نادیده انگاشتن برخی از ابعاد و شئون وجودی انسان خواهد بود.

دین مبین اسلام، به دلیل توجه جامع و عمیق به شئون مختلف وجود انسان، در باب زیبایی و حیطه های گوناگون آن بسیار سخن گفته است. آموزه های این دین آسمانی، آدمی را با افق های بی کران زیبایی و فضاهای دست ناپافته بشری آشنا می سازد و او را تا بدانجا می برد که با پای اندیشه خود هرگز نمی تواند بدان راه یابد. اثر پیش رو، در صد است که تربیت زیبایی شناختی را از منظر دین مبین اسلام بررسی و الگوی مطلوبی را در این زمینه ارائه کند. بنابراین، در قالب هفت فصل تدوین یافته است که نخست، به سیر تاریخی و پیشینه زیبایی شناسی اشاره می کند. سپس، چیستی و هستی زیبایی را به تصویر می کشد. در ادامه، با بیان رویکردهای زیبایی شناختی، می کوشد که مبانی، اهداف، اصول و روش های تربیت زیبایی شناختی را از دیدگاه اسلام بررسی، تحلیل و تبیین کند.

اصلاح مجرمان در سیاست جنایی اسلام

محمد علی حاجی ده آبادی

گروه علمی: علوم تربیتی

نوع اثر: علمی پژوهشی

ناشر: پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی

اصلاح مجرمان، از جمله دغدغه‌های دیرین بشر در راستای حل معضل جرم در جامعه است. این دغدغه، امروزه افزون بر اینکه خود شاخه مستقلی از علوم جنایی و جرم‌شناسی به شمار می‌آید، با دیگر شاخه‌های علوم جنایی، مانند سیاست جنایی و فلسفه حقوق کیفری هم ارتباط دارد و در قوانین و مقررات جزایی نمود می‌یابد. مسئله اصلاح مجرمان، برخوردار از ماهیت و مبانی خاص و بهره‌مند از اصول و روش‌های گوناگونی است. افزون بر این، صیغه و ساختار علمی دارد و از بن‌مایه‌های معرفتی و ایدئولوژیک هم بهره برده است. اثر پیش رو، در صدد است که اصلاح مجرمان را در سیاست جنایی اسلام بررسی و به تحلیل و تبیین آن بر مبنای آموزه‌های دینی و اسلامی بپردازد. یافته‌های این پژوهش حاکی از آن است که به سبب نگرش خاص اسلام به شخصیت و رفتار انسان در جهان هستی و ربط و ارتباط خاص او با خداوند و جامعه و جهان، دین اسلام نگاه ویژه‌ای به پدیده بزهکاری دارد. از این رو، اصلاح بزهکاران را بازساخت رابطه آنها با خداوند خویش و جهان هستی به شمار می‌آورد. بازساختی که البته کاملاً اختیاری، درونی، بیرونی، پایدار و مستمر است. این بازسازی، همچنان‌که از رهیافت‌های عقلی و تجربی تغذیه می‌کند، از روش‌های خاص اسلامی هم بهره می‌گیرد.

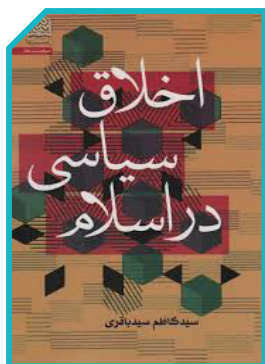
اخلاق سیاسی در اسلام

سید کاظم سید باقری

گروه علمی: علوم سیاسی

نوع اثر: علمی پژوهشی

ناشر: پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی

اخلاق سیاسی، شاخه‌ای معرفتی، هدایت‌گر و راهبر رفتار سیاسی است که نشان از رویه کاربردی آن دارد. این گرایش بینارشته‌ای، همیشه در اندیشه ورزی‌های بشری، به ویژه در تمدن اسلامی، از جایگاهی بالا و برتری برخوردار بوده است؛ اما سوگمندان، همواره در کنار و حاشیه دانش اخلاق، از آن یاد شده است.

بر این اساس، پردازش به این گرایش و مبانی، اصول، راهبردها و اهداف آن، می‌تواند گامی مؤثر باشد برای رواج آن در میان اندیشوران و تلاشی برای بازاندیشی و نواندیشی داشته‌ها و پشتوانه‌های عمیق و دقیق آن. همچنین، آغازی شود برای گفتمان‌سازی اندیشگی و حضور عملیاتی آن در ذهن، ضمیر، گفتار و رفتار حاکمان نظام اسلامی.

اخلاق سیاسی در اندیشه سیاسی اسلام، دارای مبانی، اصول، معیارها، راهبردها، اهداف و کارکردهای مشخصی است که با هدف سعادت، تهذیب و رشد اخلاقی و معنوی جامعه اسلامی، روابط و مناسبات اخلاقی قدرت سیاسی حاکم بر جامعه را تدوین و تنظیم می‌کند.

اثر پیش رو، کوشیده است، اخلاق سیاسی را، با نگاه درجه دو، در اندیشه سیاسی اسلام تبیین و تحلیل کند. از این رو، با این تلاش علمی، در جست‌وجوی استخراج معیارها، مبانی، اصول، کارکردها و اهداف این گرایش بینارشته‌ای است.

برخی یافته‌ها و نتایج کلان این کتاب، عبارت‌اند از: راهبری اخلاق سیاسی، اخلاق سیاسی و کاهش رنج انسان‌ها، همدلی و همدردی اجتماعی، اخلاق سیاسی و هویت اجتماعی، اخلاق سیاسی نهادی، ارزش‌های اخلاق سیاسی در قانون، حکم به ظاهر در اخلاق سیاسی، آموزش اخلاق سیاسی وظیفه حکومت؛ اخلاق سیاسی و اصلاحگری، واقعیت‌های ضد اخلاقی سیاست امروز.

الگوی راهبردی امنیت پایدار در حکمرانی اسلامی بر اساس سوره انفال و توبه

مهدی جامعی

گروه علمی: علوم سیاسی

نوع اثر: پایان نامه

محل دفاع: مرکز دانشگاه تهران

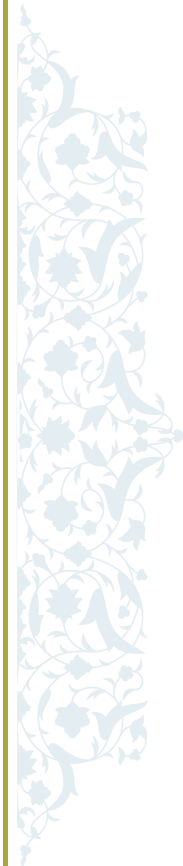

اهمیت امنیت، موجب پیدایش نظریات حکمرانی متعدّد بر اساس رویکردشان به ایفای امنیت شده است. امنیت، در نظریه حکمرانی اسلامی، جایگاه ویژه دارد و از نظر مرجع امنیت، هدف، گستره و ابعاد، با دیگر نظریه‌ها متفاوت است. شناخت کامل نظریه امنیتی

اسلام، لازمه حکمرانی اسلامی تراز است که پژوهش در این زمینه را ضروری می‌نماید. رساله حاضر، با هدف کشف الگوی راهبردی امنیت پایدار در حکمرانی اسلامی، دو سوره انفال و توبه را، به دلیل ویژگی‌های خاص، بررسی کرده است. این رساله، با روش تحلیل محتوا، به تبیین امنیت در سه بُعد فزاینده‌ها، تهدیدها و مقابله‌ها، پرداخته است. مؤلفه‌های راهبردی، اقتصادی، ارتباطی، اجتماعی، بینشی، دفاعی، روانی، سیاسی، صیانتی، پیشگیری، قضایی، معنوی و عملکردی در ابعاد سه‌گانه، حاصل تحلیل محتوای داده‌ها هستند.

در فرایند تحقیق، ۶۰۱ کد موضوعی به آیات اختصاص یافت که همگی شاخص‌های امنیتی به شمار آمدند. بر این اساس، یافته‌های تحقیق، در سه رده ابعاد، مؤلفه‌ها و شاخص‌ها طبقه‌بندی شدند که الگوی راهبردی امنیت پایدار را ترسیم می‌کنند. امنیت پایدار، مستلزم شناخت تهدیدها، راه‌های مقابله مؤثر و کاربست متغیرهای فزاینده امنیت است.

آیات تحلیل شده در سوره انفال و توبه، در هر سه این ابعاد، حاوی مؤلفه‌ها و شاخص‌های امنیتی است که الگویی راهبردی را برای امنیت پایدار در حکمرانی اسلامی ارائه می‌دهند.

بخش نهم

معرفی آثار شایسته تحسین

آثار شایسته‌تحصین در یک نگاه

ردیف	عنوان اثر	پدیدآورنده	نوع اثر	نام گروه علمی	ناشر	توضیحات
۱	دفاع تبیینی از خدا باوری	منصور نصیری	علمی پژوهشی	کلام	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	
۲	فضیلت محوری	مهدی شکری	علمی پژوهشی	کلام	موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)	
۳	فلسفه اسلامی معاصر و مساله عدالت اجتماعی	سید علی اکبر هاشمی کروی	علمی پژوهشی	علوم اجتماعی	دانشگاه باقر العلوم علیه السلام	
۴	الگوی مطلوب تکافل اجتماعی در اسلام	مصطفی کاظمی نجف آبادی	علمی پژوهشی	علوم اجتماعی	پژوهشگاه حوزه و دانشگاه	
۵	نظریه هنجاری آغاز ارتباط در سبک زندگی اجتماعی اسلامی (رویکردی قرآنی - حدیثی - ارتباط شناختی)	مصطفی همدانی	علمی پژوهشی	علوم اجتماعی	مرکز مدیریت حوزه های علمیه	
۶	روحانیت و دین مداری در ایران طراحی مدل راهبردی	حسین بستان	علمی پژوهشی	علوم اجتماعی	پژوهشگاه حوزه و دانشگاه	
۷	چالش های فقه و اخلاق در حوزه روابط همسران (طبقه بندی و روش های حل آن)	مرتضی فیروزی	پایان نامه	اخلاق	دانشگاه معارف اسلامی (محل دفاع)	
۸	التراث الفقهی للسید عبدالله البهبهانی	مرکز شیخ طوسی (العتبه العباسیه المقدسه)	تصحیح و تحقیق	تصحیح و تحقیق	العتبه العباسیه المقدسه	

ردیف	عنوان اثر	پدیدآورنده	نوع اثر	نام گروه علمی	ناشر	توضیحات
۹	بررسی فقهی تعاملات مالی در بازی های رایانه ای و تطبیق بر بازی کلش آو کلنز	عسکر درخشان دوست	پایان نامه	فقه و اصول	مرکز مدیریت حوزه های علمیه (محل دفاع)	
۱۰	متن فہمی فقیہانہ	محمد عشایری منفرد	علمی پژوهشی	فقه و اصول	موسسه فرهنگی هنری ادیب فقه جواهری	
۱۱	فتوای هسته ای	محمد حسین پورامینی	علمی پژوهشی	فقه و اصول	دانشگاه علوم اسلامی رضوی	 فقه معاصر
۱۲	الدراسه و التحليل لصدور الکثیر عن الواحد	سید عباس حسینی	پایان نامه	فلسفه	جامعه المصطفی (محل دفاع)	 نویسنده غیر ایرانی
۱۳	نظریه کنش از دیدگاه جان سرل	مهدی عبداللہی	علمی پژوهشی	فلسفه	پژوهشگاه حوزه و دانشگاه	 علوم انسانی اسلامی
۱۴	حقوق عمومی در اسلام	حسین جوان آراسته	علمی پژوهشی	حقوق	پژوهشگاه حوزه و دانشگاه	 علوم انسانی اسلامی
۱۵	پیمان زناشویی (عوامل، پیامدها و مقیاس آن با رویکرد اسلامی)	محمد زارعی	علمی پژوهشی	روانشناسی	پژوهشگاه حوزه و دانشگاه	
۱۶	سایه روشن حیات سیاسی آیت الله خوئی	سید محسن طباطبائی فر	علمی پژوهشی	علوم سیاسی	موسسه مطالعات و پژوهش های سیاسی	
۱۷	راہبردہای دولت سازی از منظر حکمت سیاسی متعالیہ	سید محمدہادی مقدسی	پایان نامه	علوم سیاسی	موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره) (محل دفاع)	
۱۸	الگوی مدیریت عملکرد سازمانی از منظر اسلام	اسد اللہ احمدی	پایان نامه	مدیریت	جامعه المصطفی (محل دفاع)	

دفاع تبیینی از خدا باوری

منصور نصیری

گروه علمی: کلام

نوع اثر: علمی پژوهشی

ناشر: پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی

اثر حاضر، با استفاده از مباحث فلسفه علم، از روش علمی برای اثبات خدا باوری بهره برده است. این روش، پس از ارائه فرضیه خدا باوری به سایر فرضیه‌ها، از جمله: مادی‌گرایی و الحاد، به رقابت با آنها می‌پردازد و فرضیه خدا باوری را با معیارهای استنتاج بهترین تبیین، بر سایر فرضیه‌ها غلبه می‌دهد و فرضیه برتر را برمی‌گزیند.

این کتاب، درآمدی است بر تبیین خدا باورانه و بررسی دیدگاه «سوینبرن» در این باره. چارچوب کتاب بر هفت فصل بنا شده است.

فصل نخست، در باره سیر فکری سوینبرن و ساختار استدلالی او است. فصل دوم، به بررسی و توصیف ماهیت تبیین و انواع آن اختصاص دارد. فصل سوم، در باره توجیه تبیین و معیارهای احتمال پیشینی و پسینی آن است که از این رهگذر، بتوان ابزار اصلی انتخاب تبیین برتر و نهایی را به دست آورد. فصل چهارم، به بحث در باره خدا باوری می‌پردازد که یکی از تبیین‌های رقیب با تبیین‌های دیگر است. فصل پنجم، ویژه استدلال‌های اثبات و رد وجود خدا است. این استدلال‌ها، در مقدمات خود پدیده یا قرینه‌ای را مطرح می‌کنند که بهترین تبیین برای آن را خدا باوری می‌دانند و به این نتیجه می‌رسند که قرینه یا پدیده مزبور، بدون فرض خدا، نامحتمل یا بسیار نامحتمل است. سؤال مهم در اینجا، مربوط به سازوکار سنجش احتمال است که سوینبرن برای این کار از نظریه یا دستگاه «بیزی» استفاده می‌کند. بنابراین، در فصل ششم، به معرفی دستگاه بیزی و چگونگی تطبیق بحث حاضر بر آن پرداخته می‌شود. فصل پایانی کتاب، به بررسی و نقد دیدگاه سوینبرن اختصاص دارد.

فضیلت محوری

مهدی شکری

گروه علمی: کلام

نوع اثر: علمی پژوهشی

ناشر: موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)

اخلاق‌گرایان، گاهی بُعد هنجاری را وظیفه و گاهی فضیلت می‌دانند. در این میان، رگزبسی با ارائه رویکردی از فضیلت‌گرایی، می‌کوشد فضایی عقلانی را، که زیرمجموعه‌ای از فضایل اخلاقی‌اند، معرفی و بر

اساس آن، باور موجه و معرفت را تعریف کند. او، با تبارشناسی فضیلت و تأکید بر نقش انگیزه در فضیلت، دیدگاهش را عامل مبنا می‌داند. بنابراین، فضیلت نزد رگزبسی، دارای ارزش ذاتی است. وی، با اشاره به تفاوت فضیلت با توانایی طبیعی و مهارت، آن را در دو قلمرو اخلاق و معرفت‌شناسی، کمال و مزیت پایدار نفس می‌داند و بر دو مؤلفه انگیزه و موفقیت مبتنی می‌کند.

نوشته حاضر، با بررسی نظر رگزبسی در باره فضیلت، به این نتیجه رسیده است که اگرچه فضایل مشتمل بر انگیزه‌اند؛ اما از نقش هدایت‌گرانه در نظر رگزبسی برخوردار نیستند. بر خلاف دیدگاه رگزبسی، نمی‌توان فضیلت را به لحاظ مفهومی جدای از مهارت‌های هم‌پیوند با فضیلت دانست؛ زیرا جنبه مهارت در فضیلت عقلی، بیشتر از بُعد انگیزشی دارای اهمیت است. علاوه بر این، فضایل تنها اکتسابی نیستند؛ زیرا در تاریخ مفهوم فضیلت، برخی توانایی‌های طبیعی فضیلت محسوب شده‌اند.

رگزبسی، بر مبنای تعریف فضیلت، بُعد هنجاری معرفت و باور موجه را می‌شناساند، بر اساس اصابه همیشگی باور، بین معرفت و باور موجه تفاوت می‌گذارد، معرفت را به عمل فضیلت‌مندانه تعریف می‌کند و قبول باور از سوی دارنده حکمت عملی در شرایط باورنده را معیار توجیه می‌داند.

نوشته حاضر، با ارزیابی چگونگی توجیه باور دینی بر اساس دیدگاه رگزبسی، نتیجه می‌گیرد که نمی‌توان بُعد هنجاری را بر اساس ویژگی‌های فاعل شناسا موجه کرد.

فلسفه اسلامی معاصر و مساله عدالت اجتماعی

سید علی اکبر هاشمی کروئی

گروه علمی: علوم اجتماعی

نوع اثر: علمی پژوهشی

ناشر: دانشگاه باقر العلوم علیه السلام

فلسفه، دانشی است برای پاسخ به پرسش‌های پیچیده و حتی رازهای سربه‌مهری که ذهن بشر را به خود مشغول داشته است. «عدالت» یکی از این مفاهیم پیچیده است که انسان همیشه آرزوی تحقق

آن را در جامعه‌ای که در آن زیست می‌کند، داشته است. از این رو، طبیعی است از فلسفه انتظار داشت که به بحث‌های اصلی و بنیادین در باب عدالت بپردازد و راه‌های کلی تحقق آن را نشان دهد.

فلسفه، در دنیای معاصر، بیش از گذشته، به سوی بحث‌های کاربردی‌تر و ارائه نظریه‌های کارآمدتر رفته است. بر این اساس، لازم است با این نگاه، به سراغ فلسفه اسلامی رفت که هم عیارش مشخص شود و هم اهالی آن برای رفع نقص‌ها و نقیصه‌هایش به تکاپو افتند.

اثر پیش رو، تلاشی است برای محک زدن عیار فلسفه اسلامی معاصر در پاسخگویی به پرسش‌های بنیادین عدالت اجتماعی.

در این اثر، تلاش شده است که دیدگاه‌های این چهار اندیشمند بزرگ معاصر در حوزه فلسفه اسلامی، در باره عدالت اجتماعی بررسی شود؛ علامه طباطبایی و سه تن از شاگردان برجسته ایشان.

یکی از نتایجی که این پژوهش نشان می‌دهد، آن است که هر چه از بحث‌های انتزاعی، به بحث‌های انضمامی عدالت اجتماعی نزدیک‌تر می‌شویم، ضعف و ناتوانی فلسفه اسلامی موجود، در پاسخ به پرسش‌های بنیادین این حوزه، آشکارتر می‌شود.

الگوی مطلوب تکافل اجتماعی در اسلام

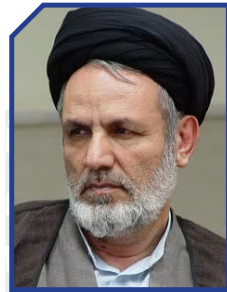

مصطفی کاظمی نجف آبادی، سید رضا حسینی

گروه علمی: علوم اجتماعی

نوع اثر: علمی پژوهشی

ناشر: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه

تکافل اجتماعی، اصطلاحی است که برنامه‌های جامع اسلام را در زمینه اهتمام مردم به تأمین نیازهای یک‌دیگر بازگو می‌کند و در این باره، به ویژه نیازهای معیشتی اقشار ضعیف جامعه را در نظر می‌گیرد.

راه حل‌های اسلامی در زمینه تکافل اجتماعی مبتنی بر این چند محور است: اولاً، بر تفسیری ویژه از حیات طبیعه و چارچوبی از سیاست‌گذاری اجتماعی در مسیر تکامل معنوی و رسیدن به جایگاه قرب الهی مبتنی هستند؛ ثانیاً، بر بنیاد مبنای اعتقادی و فلسفی اسلامی استوار شده و از اصول و قواعد رفتاری آن پیروی می‌کنند؛

ثالثاً، به معرفی تکالیف عملی و بایسته‌های فردی و حقوق و روابط اجتماعی برای دست‌یابی به وضعیت مطلوب در زمینه تکافل اجتماعی می‌پردازند. افزون بر محورهای یادشده، فهم روزآمد راه حل‌های اسلامی و تطبیق آموزه‌های آن بر نیازهای نوشونده اجتماعی، مستلزم شناخت وضعیت موجود و بهره‌گیری از دستاوردهای علمی و تجارب مفید بشری است.

این تحقیق، در هشت فصل، به ارائه الگویی روزآمد از تکافل اجتماعی می‌پردازد. بدین منظور، ابتدا محورهای بالا را در ضمن چند فصل بررسی کرده است. سپس، در فصول بعدی، به ارائه مسیر بهبود و ارتقای بخش خیریه کشور در قالب نهادنگاشتی از عناصر متولی سیاست‌گذاری، قانون‌گذاری، نظارت، آموزش، فرهنگ‌سازی، تسهیل‌گری، خدمت‌رسانی و کنش‌گران انفرادی امور خیریه، پرداخته است.

نظریه هنجاری آغاز ارتباط در سبک زندگی اجتماعی اسلامی (رویکردی قرآنی - حدیثی - ارتباط شناختی)

مصطفی همدانی

گروه علمی: علوم اجتماعی

نوع اثر: علمی پژوهشی

ناشر: مرکز مدیریت حوزه های علمیه

آغاز فراگرد ارتباطی در ارتباطات اجتماعی، مقدمه‌ای است برای ادامه و استمرار ارتباط و درآمدی بر آن که بر کل ارتباط اثر می‌گذارد.

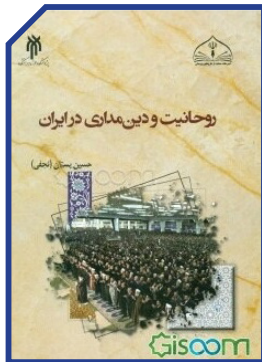
این آغاز، در فرهنگ‌های بشری، به گونه‌های مختلفی، از انواع ارتباط کلامی و غیر کلامی برگزار می‌-

شود؛ اما فرهنگ اسلامی، با تأکید بر اهمیت آغاز ارتباط و چگونگی برگزاری این نقطه، نظریه‌ای کامل برای آغاز ارتباط ارائه کرده است.

نظریه آغاز ارتباط در فرهنگ اسلامی، شامل ارتباطات کلامی با محوریت تحیتی منحصربه‌فرد به نام «سلام» و عناصری غیر کلامی همچون: دست دادن و نظایر آن است. این آموزه‌ها، در راستای ایجاد اخوت، مودت، دوستی، الفت، صمیمیت، رفع و زدودن کینه و نفرت و دشمنی و بی‌تفاوتی در روابط میان فردی نقش به‌سزایی دارند. همچنان‌که می‌توانند در ایجاد انسجام اجتماعی و وحدت ملی نقش -آفرینی کنند.

کتاب پیش رو، آغاز کلامی و غیر کلامی ارتباطات با مسلمانان و غیر مسلمانان را بر پایه قرآن و حدیث بررسی و نظریه هنجاری اسلامی در این زمینه را با تفحص کامل در قرآن و حدیث ارائه کرده است. در این بررسی و تحلیل، از منابع روایی فریقین، کتاب‌های ادعیه و همچنین تحلیل‌های مستفاد از متون علمی ارتباط شناختی استفاده شده است. نتیجه این بررسی، ارائه الگوی آغاز ارتباطات اجتماعی از دیدگاه قرآن و حدیث و اثبات نظریه هنجاری آغاز ارتباط در سبک زندگی اجتماعی اسلامی است.

روحانیت و دین مداری در ایران طراحی مدل راهبردی

حسین بستان

گروه علمی: علوم اجتماعی

نوع اثر: علمی پژوهشی

ناشر: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه

حاکمیت دین و گسترش دین مداری در جامعه، نیازمند حرکتی جهادی، عظیم و همه جانبه، با استفاده از همه ظرفیت های نهادی و مردمی است. در این میان، مسلماً سازمان روحانیت، با توجه به

وظایف ذاتی خود، داعیه دار و متولی اصلی این عرصه به شمار می آید.

کتاب حاضر، با تمرکز بر مسئولیت روحانیت در حاکمیت دین و گسترش دین مداری در ایران، به بررسی این مسئله پرداخته است. پرسش اصلی این کتاب آن است که برای گسترش و تقویت دین مداری در جامعه ایران، چه راهکارهایی را در حیطه عملکردی سازمان روحانیت می توان ارائه و پیشنهاد داد؟

پدیدآورنده این اثر، برای پاسخ به این پرسش، کوشیده است نخست، وظایف گوناگون روحانیت را بر اساس قرآن، احادیث و دیدگاه های زعمای حوزه، شناسایی کند. سپس، در چارچوب این وظایف، با تحلیل ظرفیت ها و فرصت های روحانیت در این عرصه، از یک سو، آسیب ها و موانع پیش رو را بنمایاند و از سوی دیگر، به ارائه راهکارهای اجرایی، در قالب مدلی راهبردی، بپردازد.

ساختار این کتاب، در قالب مقدمه و چهار فصل تنظیم یافته است. در مقدمه، به مسئله، پیشینه، مراحل، روش و پیش فرض های تحقیق همراه مفهوم روحانیت و دین مداری اشاره می شود. فصل نخست، به وظایف روحانیت می پردازد و فصل دوم، توانمندی ها، فرصت ها و محدودیت های روحانیت را در تقویت دین مداری جامعه به میان می آورد. فصل سوم، با رویکردی آسیب شناسانه، کاستی های عملکردی و سازمانی روحانیت را در افول دین مداری ایران معاصر برمی رسد و فصل چهارم، چشم انداز و راهبردهای نقش آفرین روحانیت را برای تقویت و تحکیم دین مداری نشان می دهد.

چالش‌های فقه و اخلاق در حوزه روابط همسران (طبقه‌بندی و روش‌های حل آن)

مرتضی فیروزی

گروه علمی: اخلاق

نوع اثر: پایان‌نامه

محل دفاع: دانشگاه معارف اسلامی

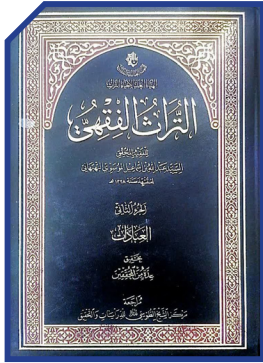
یکی از محورهای مهم در مباحث فلسفه فقه، چالش‌ها و تعارض‌های میان فقه و اخلاق است. دانش فقه و اخلاق، به دلیل آنکه، هر دو دانشی هنجاری مربوط به هدایت و تنظیم رفتارها و مناسبات انسانی‌اند، بیشتر جاها به کمک هم می‌آیند و نظام

چگونه زیستن را در پیشبرد اهداف شارع دنبال می‌کنند؛ اماگاهی میان بعضی از استنباط‌های فقهی با گزاره‌های اخلاق تعارض و ناسازگاری پیش می‌آید؛ زیرا برخی باید و نبایدهای در فقه وجود دارد که با اخلاق در تعارض است و باید به رفع آنها پرداخت.

بخشی از چالش‌ها و ناسازگاری‌ها میان فقه و اخلاق، مربوط به مسائل فقهی حوزه همسران است که با ارزش‌های اخلاقی ناسازگار جلوه داده می‌شود. بر این اساس، ضرورت دارد برای رفع این ناسازگاری‌ها کوشید؛ زیرا التزام به اخلاق و اصول اخلاقی، در روابط همسران، برای دستیابی به آرامش و امنیت در زندگی مشترک، اهمیت بسزایی دارد. بنابراین، هماهنگی فقه و اخلاق در روابط همسران و حل برخی مسائل فقهی که به نظر می‌رسد با اخلاق ناسازگاری دارد، ضرورتی است که در دوام و تحکیم خانواده نقش مهمی را ایفا می‌کند.

از این رو، در رساله پیش رو، تلاش شده است با روش توصیفی و تحلیلی، مهم‌ترین تعارض‌ها و چالش‌های موجود فقه و اخلاق، در روابط همسران، بررسی و راه حل‌های مطرح‌شده تحلیل و تبیین شوند.

التراث الفقهي للسيد عبدالله البهبهاني

مركز شيخ طوسي (العتبة العباسية المقدسة)

كروه علمي: تصحيح وتحقيق

نوع اثر: تصحيح وتحقيق

ناشر: العتبة العباسية المقدسة

هذه المجموعة تحتوي على ٣٨ رسالة في موضوعات فقهية مختلفة من الفقيه المجاهد آية الله السيد عبد الله البهبهاني، وهي ثمرة جهد دام عامين للباحثين في مركز الشيخ الطوسي للدراسات والأبحاث، وقد تمّ طبعتها في سبعة مجلدات تحت عنوان: «التراث الفقهي» له قدس سره.

يحتوي المجلد الأول على سيرة الفقيه الراحل وكذلك رسائل تتعلق بالعبادات كما أن المجلد الثاني يحتوي على ابواب العبادات ايضا، والمجلدات الخمسة الأخرى تحتوي على رسائل تتعلق بالمعاملات، إضافة على ذلك يحتوي المجلد الخامس على ستة أبواب تشمل مناظرة علمية بين خريتين في لزوم الوكالة المشترطة في العقود اللازمة بين الميرزا محمد صالح عرب المعروف بـ«الدّاماد» والشيخ عبد الحسين الطهراني المعروف بـ«شيخ العراقيين»، مع جواب الملا ميرزا محمد الأندرماني حول ذلك أما المجلد السادس يذكر أحكام المريض والمحتضر وتصرفاته في تركته وكذلك جواب استفتاء في لزوم اليمين الاستظهارية.

والمجلد الأخير، كذلك يحتوي على بضع رسائل منها تحقيق تفرقة الأصحاب في إطلاق تجويز العمل بمفاد الإقرار في الشهادات، ترتب الثواب والعقاب على مقدّمة الواجب و مسائل حول الرضاع والصلح.

الكلمات الرابطة: السيد عبد الله البهبهاني، الفقه، الرسائل الفقهية، استفتاءات، الميرداماد، المسائل

بررسی فقهی تعاملات مالی در بازی های رایانه‌ای و تطبیق بر بازی کلش آو کلنز

عسکر درخشان دوست

گروه علمی: فقه و اصول

نوع اثر: پایان نامه

محل دفاع: مرکز مدیریت حوزه های علمیه

بازی رایانه‌ای، از پدیده‌های نوظهور و یکی از ابزارهای درآمدزایی است که تعاملات مالی درون برنامه‌ای فراوان در آنها دیده می‌شود. بسیاری از مردم این دادوستد را انجام می‌دهند؛ اما از احکام وضعی و تکلیفی آنها بی‌خبراند.

این رساله، با هدف تأثیرگذاری در طراحی، تولید و مصرف بازی و هدایت آن به پدیده‌ای مطلوب از دیدگاه فقه اسلامی، حکم فقهی تعاملات مالی درون برنامه‌ای در این بازی‌ها را با تأکید بر بازی «کلش آو کلنز» بررسی کرده است.

این رساله، با روش توصیفی، تحلیلی و تطبیقی و گردآوری داده‌های کتابخانه‌ای و میدانی، به موضوع‌شناسی و حکم‌شناسی تعاملات مالی در بازی‌های رایانه‌ای می‌پردازد.

در بُعد موضوع‌شناسی، ارکان تعاملات مالی (مالیت، ملکیت، نماینده الکترونیکی) و انواع تعاملات مالی در بازی (معاوضی و غیر معاوضی، مغالبه‌ای، ماهیت‌شناسی آنها) بررسی و غالب آنها، بر تعاملات موجود در فقه مثل بیع، اجاره، جعاله و هبه تطبیق داده شده است.

در بُعد حکم‌شناسی، حکم تکلیفی و وضعی در این تعاملات و مسائلی مثل اصل اولی در جواز و حرمت تعاملات مالی در بازی‌های رایانه‌ای، چالش‌های فقهی شرایط صحت، حکم لزوم و چالش‌های آن بررسی شده است.

بر اساس نتایج این رساله، در این‌گونه مسائل، با توجه به نوع شبهه (حکمی یا موضوعیه) در دو جا اصل فساد و در بقیه اصل جواز جاری شد. همچنین، با توجه به فضا و قالب بازی، اصل لزوم اثبات شد؛ اما چالش‌های مهم اصل لزوم، وجود قوانین و طراحی‌های از پیش تعیین شده در تعاملات است که این اصل را در بازی‌های فعلی ناکارآمد کرده است.

متن فهمی فقیهانه

محمد عشایری منفرد

گروه علمی: فقه و اصول

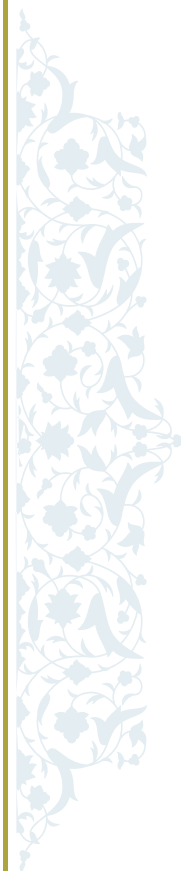
نوع اثر: علمی پژوهشی

ناشر: موسسه فرهنگی هنری ادیب فقه جواهری

حضور پررنگ منابع متنی در عرصه استنباط، اقتضا می‌کند که دانش‌های پیرافقه‌ی، «فهم متن» را مسئله‌ای جدی بدانند. هرچند علوم ادبی و بخش‌هایی از دو دانش منطق و اصول فقه، رسیدگی

به مسائل فهم متن را بر عهده گرفته‌اند؛ اما عبور فقیهانه از «مستوای ادبی‌زبانی متن فهمی» به «مستوای فقیهانه متن فهمی»، ساده‌نمای دشواری است که در سرشتش مسئله‌های پژوهشی متعددی خفته است. یکی از این مسئله‌ها، از این ادعای برخی فقیهان عرب‌تبار می‌جوشد که فقیهان غیر عرب را به سبب گرایش به تدقیق و تجشّم، قادر به فهم متن نمی‌دانستند. این ادعا، این مسئله را پدید آورده است که مشکلات متن فهمی برای فقیهان عرب‌زبان و غیر عرب‌زبان چیست؟ اثر پیش رو، برای حل این مسئله، مشکلات متن فهمی فقهی را، در عرصه دلالت‌های تصویری و تصدیقی، به مشکلات مشترک فقیهان، مشکلات پراپتلا برای فقیهان عرب‌زبان و مشکلات پراپتلا برای فقیهان غیر عرب‌زبان، تقسیم و برای هر یک از این مشکلات، در حد بضاعت خود، راه حل‌هایی را پیشنهاد کرده است. تبیین دو نوع بنای عقلایی در متن فهمی و رسیدگی به چالش‌های اطلاق در ادله تنزیلی و مباحثی از این دست، موجب شده است که این کتاب از نوآوری خالی نماند. از این رو، کتاب حاضر، به جای مثال‌های تصنعی و غیر واقعی، با مرور نمونه‌های واقعی از متون فقهی، دشواری‌های واقعی متن فهمی را برای خواننده ملموس و مفهوم کرده است.

فتوای هسته‌ای

محمد حسین پورامینی

گروه علمی: فقه و اصول

نوع اثر: علمی پژوهشی

ناشر: دانشگاه علوم اسلامی رضوی

تاکنون در حقوق بین الملل، هیچ ممنوعیت جامع و مطلق در خصوص استفاده از سلاح‌های هسته‌ای وجود ندارد؛ اما آیت الله العظمی خامنه‌ای، برای اولین بار در فتوایی فقهی، تولید و استفاده از سلاح

هسته‌ای را حرام و ممنوع اعلام کرده و بیان داشتند که سلاح‌های هسته‌ای در سلسله نیازها و نظام تسلیحاتی جمهوری اسلامی ایران، هیچ جایگاهی ندارد.

اهمیت این فتوا، نگارنده کتاب حاضر را بر آن داشت با بررسی تطبیقی فقه و حقوق بین الملل، به این پرسش اصلی پاسخ دهد که فتوای آیت الله خامنه‌ای در خصوص حرمت تولید و استفاده از سلاح‌های هسته‌ای، مستند به چه ادله و قواعدی بوده و از چه جایگاهی در نظام حقوق بین الملل برخوردار است؟

در پاسخ این پرسش، گفته شده است که فتوای هسته‌ای آیت الله خامنه‌ای، در خصوص منع و حرمت مطلق تولید و استفاده از سلاح‌های هسته‌ای، ضمن برخورداری از پشتوانه ادله و قواعد فقهی، منطبق با قواعد و اصول کلی حقوق بین الملل بوده و می‌تواند سندی معتبر و مهم در نظام حقوق بین الملل به شمار آید.

رهیافت این کتاب آن است که بر اساس فتوای هسته‌ای آیت الله العظمی خامنه‌ای، تولید سلاح هسته‌ای، حتی به انگیزه‌ای همچون بازدارندگی، غیر قابل پذیرش و تولید و استفاده از این‌گونه سلاح‌ها دارای حرمت و ممنوعیت مطلق است. این امر، نشان‌دهنده نگاه پیشرو فقه امامیه و دیدگاه اصولی جمهوری اسلامی ایران در خصوص ممنوعیت تولید و استفاده از سلاح‌های هسته‌ای است.

الدراسة و التحليل لصدور الكثير عن الواحد

سيد عباس حسيني

كروه علمي: فلسفه

نوع اثر: بيان نامه

محل دفاع: جامعه المصطفى

تکلم الصدراييون الجدد عن تحليل منشأ الكثرات
وكيفية صدورها وهم قد يختلفون عن صدر المتألهين
في بعض الجهات. هذه الرسالة تحاول كشف هذه
النقاط ثم استخدامها فيما يتعلق بالنتائج المهمة في

باب معرفة الله والكون والإنسان. وتم التحقيق في مسار الإجابة عن ماهية الصدور،
هلية الصدور، لامية الصدور، كيفية الصدور، زمان الصدور وما يتعلق بها من بعض
المسائل.

هذا البحث يتبع الأسلوب الوصفي-التحليلي باستقراء آراء الأعلام (الأشتياني، الإمام
الخميني، الطباطبائي ومصباح اليزدي عليه السلام) وتبويبها والاستنباط منها ثم المراجعة إلى
ما يناسبها من الأدلة الثقلية لنرى مدى تطابقها معها، ويهدف الوقوف على ما أضافه
وإبراز المواقف التي ابتعدوا فيها عن الضدرا والاطلاع على الثكات المشتركة والمفترقة
بين أنفسهم والمقايضة بين آرائهم وبين الأدلة الثقلية.

حاول الأعلام الثلاثة الأول الجمع بين آراء الحكماء والعرفاء حيث قالوا بجريان قاعدة
الواحد في واجب الوجود بينما يظهر العلامة مصباح عليه السلام وفيما بمبانيه الحكمية كإنكاره
لجريان هذه القاعدة فيه إلا أن جميعهم متفقون على وحدة الضادر الأول وعدم حصر
العقول في العشرة. ولهم جهد مبارك في الجمع بين الأقوال عن منشأ الضادر والصادر
الأول. وقد أجابوا عن صدور الكثير عن الضادر الأول مع كون بعض جهاته اعتبارية.
وقد اهتم بعض الأعلام بعالم الأسماء الإلهية والنسب القائمة بينها ودورها في ظهور
الكثير، وكذلك اهتم جميعهم بتعضيد آرائهم الحكمية بالأدلة الثقلية.

الكلمات الرابطة: الضدور، التجلي، الضدراييون الجدد، قاعدة الواحد، العوالم

نظریه کنش از دیدگاه جان سرل

مهدی عبداللہی

گروه علمی: فلسفه

نوع اثر: علمی پژوهشی

ناشر: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه

کنش ارادی، از ویژگی‌های بارز انسانی است که اندیشمندان فراوانی در دانش‌های گوناگون، از جنبه‌های مختلف آن سخن رانده‌اند.

جان سرل، از بزرگ‌ترین و سرشناس‌ترین فیلسوفان

تحلیلی معاصر است که با پشت سر نهادن دو دوره فکری فلسفه ذهن و فلسفه زبان، وارد قلمرو فلسفه اجتماع شده است. وی، در پژوهش‌های فلسفی خویش، به مبانی علوم اجتماعی نظری ویژه دارد و از این دیدگاه، در صدد است که مسیری هموار برای شکل‌گیری علوم اجتماعی باز کند.

نگارنده، در کتاب پیش رو، کوشیده است که پس از تبیین مواجهه نقادانه سرل با نظریه کلاسیک تبیین علی، مبانی وی را در نظریه کنش و در کسوت مسائلی همچون: حیث التفاتی، گسست در کنش ارادی، واقعیت‌های اعتباری و نفس بررسی و تبیین کند. کانون این پژوهش مؤلف، نخست، ارائه تصویری روشن از نظریه کنش سرل است که در قامت مسائلی چون: انواع دلیل کنش، تصمیم‌گیری عقلانی، عقل نظری و عملی و دال مرکزی آن (دلیل غیر تمایلی برای کنش) شکل یافته است.

نویسنده، در مرحله بعد، با واکاوی محورهای اصلی نظریه سرل، به ویژه دلیل غیر تمایلی، بر رخنه‌های نظریه سرل روشنائی افکنده و ناتمامی مدعای کانونی نظریه وی را آشکار کرده است.

در واپسین مرحله این پژوهش، تلاش شده است که بر پایه دانش فلسفه اسلامی، راهی به حل این مسئله گشوده شود.

حقوق عمومی در اسلام

حسین جوان آراسته

گروه علمی: حقوق

نوع اثر: علمی پژوهشی

ناشر: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه

میراث گران سنگ اسلامی، از ظرفیت‌های فراوانی در عرصه‌های مختلف حقوقی برخوردار است. یکی از این عرصه‌ها، «حقوق عمومی» است؛ هر چند شکوفایی و بالندگی ظرفیت‌های حقوقی، به ویژه در

عرصه حقوق عمومی، به اندکی اعتماد به نفس و خودباوری نیاز دارد.

کتاب پیش رو، متنی آموزشی است در مقطع کارشناسی ارشد که مطابق با سرفصل‌های درس «حقوق عمومی در اسلام» تدوین شده و البته برای سایر رشته‌های همسو هم قابل استفاده است. همچنین، متن و مطالب کتاب به گونه‌ای ارائه شده که امکان بهره‌مندی از محتوای آن برای دانشجویان رشته‌های همگون هم وجود دارد. افزون بر این، متناسب با طرح دیدگاه‌های اسلامی، به اصول قانون اساسی یا مواد قانونی مرتبط با متون فقهی هم اشاره شده است که دانشجویان بتوانند به آسانی، مباحث کتاب را با حقوق موضوعه تطبیق دهند.

این اثر، به دنبال تحقق این اهداف است: تعمیق و تقویت اندیشه‌های دینی در حوزه حقوق عمومی؛ افزایش آگاهی دانشجویان نسبت به رویکرد اسلام به دولت، مهم‌ترین نهاد حقوقی؛ افزایش آگاهی نسبت به مبانی و قواعد حقوق عمومی در اسلام؛ آشنایی با منابع و برخی نظریه‌های مشروعیت؛ شناخت موضع نظام حقوقی اسلام نسبت به قوای حکومت.

نویسنده، در اثر حاضر، تلاش کرده است که بخشی از مهم‌ترین مباحث حقوقی عمومی در اسلام را در اختیار جامعه حقوقی، به ویژه دانشجویان رشته حقوق، قرار دهد.

ساختار این کتاب، بر پنج فصل استوار است که عناوین فصل‌های پنج‌گانه آن عبارت‌اند از: کلیات، مبانی و اصول حقوق عمومی، منابع حقوق عمومی در اسلام، نظریه‌های مشروعیت و قوای حکومت.

پیمان زناشویی

(عوامل، پیامدها و مقیاس آن با رویکرد اسلامی)

محمد زارعی

گروه علمی: روانشناسی

نوع اثر: علمی پژوهشی

ناشر: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه

پیمان شکنی زناشویی، یکی از مهم‌ترین عوامل شکل‌گیری تعارض‌های زناشویی و طلاق به شمار می‌رود. بر این اساس، درمانگران، تلاش‌های بسیاری را در جهت نظریه‌پردازی، تبیین و علت‌یابی این پدیده به عمل آورده‌اند. هر کدام از نظریه‌پردازان این عرصه، نگرش خاصی به مسئله پیمان شکنی داشته و کم و بیش، خدمات ارزنده‌ای را تاکنون در این زمینه ارائه کرده‌اند.

امروزه، متخصصان و درمانگران زوج و خانواده، بر این باور هستند که شناخت درست پدیده پیمان شکنی زناشویی و علت‌یابی آن، تحت تأثیر فرهنگ و مذهب افراد جامعه قرار دارد.

اثر حاضر، با هدف بررسی عوامل و پیامدهای مسئله پیمان شکنی زناشویی و ارائه مقیاس آن بر پایه رویکرد اسلامی، کوشیده است نخست، به شناسایی مفهوم پیمان شکنی زناشویی بپردازد و سپس، از عوامل و پیامدهای آن، بر اساس دورویکرد اسلامی و روان‌شناختی، سخن بگوید.

این کتاب، در پایان، با معرفی مقیاس‌های داخلی و خارجی، مقیاس زمینه‌یابی پیمان شکنی زناشویی را، با دیدگاه اسلامی، ارائه کرده است.

ساختار کتاب پیش رو، شامل هفت فصل است که عناوین آنها عبارت‌اند از: فصل اول: کلیات، مفهوم‌شناسی؛ فصل دوم: نظریه‌های متداول در زمینه پیمان شکنی؛ فصل سوم: عوامل شکل‌گیری پیمان شکنی؛ فصل چهارم: عوامل پیمان شکنی بر اساس دیدگاه اسلامی؛ فصل پنجم: پیامدهای پیمان شکنی؛ فصل ششم: مقیاس‌های پیمان شکنی؛ فصل هفتم: تبیین نظریه پیمان شکنی زناشویی از دیدگاه اسلامی و ساخت مقیاس آن.

سایه روشن حیات سیاسی آیت الله خوئی

سید محسن طباطبائی فر

گروه علمی: علوم سیاسی

نوع اثر: علمی پژوهشی

ناشر: موسسه مطالعات و پژوهش های سیاسی

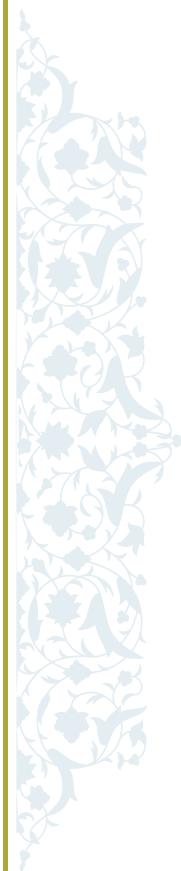
در بررسی و تحلیل نسبت حوزه علمیه با امر سیاست، تقسیم سه‌گانه سیاست‌ورز، سیاست‌پرهیز و سیاست‌گریز، به صورت متداول در غالب پژوهش‌های محققان خارجی به کار رفته است. بسیاری از

پژوهشگران داخلی هم، بدون پرسش از زوایای آن، صرفاً به تکرار و جایابی افراد ذیل آن بسنده کرده‌اند؛ به نحوی که این تحلیل از سیاست‌ورزی حوزویان، به نظریه‌ای غیر قابل تردید در ادبیات پژوهشی تبدیل شده است. در این‌گونه پژوهش‌ها، مرحوم آیت الله العظمی ابوالقاسم خویی، یکی از اصلی‌ترین شخصیت‌های دسته سیاست‌پرهیز یا سیاست‌گریز معرفی و به همین دلیل، بسیاری از اندیشه‌ها و کنش‌های سیاسی ایشان، دچار گزیده‌بینی یا کژتابی شده است.

کتاب پیش رو، در راستای نقد تقسیم سه‌گانه فوق، به نظریات و رفتار سیاسی آیت الله خویی در طول حیات ایشان تمرکز دارد.

فرضیه نوشتار حاضر بر این مهم استوار است که «ابعاد سیاسی حیات آیت الله خویی، به گستردگی دیگر ابعاد حیات پرپرکت او، دارای قوام و توالی است.» برای اثبات این فرضیه، پس از مباحث نظری، به کنش سیاسی مراجع نجف در زمینه انقلاب اسلامی، تحولات سیاسی عراق و جهان اسلام پرداخته شده است.

این کتاب، تلاش کرده است که حیات سیاسی آیت الله العظمی ابوالقاسم خویی را در فرهنگ و ساختار حوزه علمیه نجف و مناسبات عراق بررسی و تحلیل کند.

راهبردهای دولت سازی از منظر حکمت سیاسی متعالیه

سید محمد هادی مقدسی

گروه علمی: علوم سیاسی

نوع اثر: پایان نامه

محل دفاع: موسسه آموزشی و پژوهشی

امام خمینی (ره)

مقصود از دولت سازی در این رساله، «تشریح عناصر کلیدی دولت» است که عبارت اند از: دلایل معرفتی، ساختاری و کارکردهای دولت.

رساله حاضر، در پی پاسخ به این مسئله است که

«راهبردهای دولت سازی در حکمت سیاسی متعالیه صدر المتألهین چیست؟ بدین منظور، از روش متناسب با مباحث فلسفه سیاسی استفاده می کند که امتداد مباحث حکمت نظری به میدان اجتماع و سیاست است و «روش امتداد مدنی» نام دارد. با استفاده از روش امتداد مدنی در حکمت متعالیه، راهبردهای دولت سازی از منظر حکمت سیاسی متعالیه در سه دسته معرفتی، ساختاری و کارکردی جای می گیرند. راهبرد معرفتی، از دو مسئله بحث می کند: الزام سیاسی و عناصر مشروعیت ساز حاکم. دیدگاه صدر المتألهین در مسئله الزام سیاسی، آمیزه ای از اختیار و اجبار موجه است. وی، ارتباط الهی و فضیلت مندی را دو عنصر مشروعیت ساز برای حاکم می داند. در راهبرد ساختاری، به دو مسئله پرداخته می شود: رابطه شریعت و سیاست و تنظیم نهادهای دولت. صدر المتألهین شریعت و سیاست را از یکدیگر جدا، ولی مکمل یکدیگر می داند. همین، سبب می شود تدبیر مدنی و دولت از دو ساحت تشکیل شود که یکی بنیادین و راهبردی و دیگری تکنیکی و حکمرانی است. راهبرد کارکردی، به کارکردهای فرعی دولت می پردازد که از نظر صدر المتألهین فرهنگ و اقتصاد است. در این راهبرد، از وجوه مداخله دولت در فرهنگ و اقتصاد سخن گفته می شود.

این رساله، در پایان، دیدگاه صدر المتألهین را با دیدگاه فلاسفه پیشین مقایسه کرده و با ارائه نوآوری های سیاسی صدر المتألهین در دولت سازی، راهبردهای دولت سازی را در حکمت سیاسی متعالیه بر شمرده است.

الگوی مدیریت عملکرد سازمانی از منظر اسلام

اسدالله احمدی

گروه علمی: مدیریت

نوع اثر: پایان نامه

محل دفاع: جامعه المصطفی

مسئله اصلی رساله پیش رو، آن است که عملکرد سازمان‌ها در نظام اسلامی را با چه شیوه و الگویی می‌توان مدیریت کرد؟

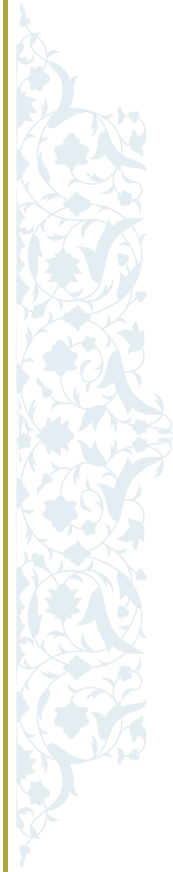
این رساله، در پاسخ به این پرسش، با رویکرد استقرایی و روش ترکیبی استنباطی تحلیلی، الگوی مدیریت عملکرد سازمانی را در آموزه‌های اسلامی جست‌وجو و آن را از منابع اسلامی استخراج کرده است. جامعه آماری این تحقیق، کل قرآن کریم و بخش‌نامه‌های کتاب شریف نهج البلاغه است.

این تحقیق، با انجام سه مرحله کدگذاری توصیفی، تفسیری و الگویی، به ۵۴۹ مضمون توصیفی یا پایه و ۷۸ مضمون تفسیری یا سازمان‌دهنده و ۱۱ مضمون الگویی یا فراگیر دست یافته است که با توجه به پیشینه تحقیق، نوعی نوآوری در این زمینه به حساب می‌آید.

یافته‌های تحقیق نشان می‌دهد که الگوی به دست آمده، دارای دو بُعد مبانی و عناصر مدیریت عملکرد به شرح ذیل است:

ایمان به دین اسلام با تمام ابعاد آن، نگاه به هستی از منظر دینی، نگاه به انسان از منظر دینی و ایمان به سنت‌های الهی حاکم بر رفتار و عملکردها در زندگی دنیوی از مؤلفه‌های بُعد مبانی است.

برنامه‌ریزی، اقدام و عمل، تعیین ابعاد عملکرد سازمانی، تعیین معیارهای عملکرد و ارزیابی عملکرد سازمانی، ارزیابی عملکرد سازمانی، بازخورد، اصلاح و بهبود، به اضافه دو موضوع محقق ساختن عوامل مؤثر بر عملکرد سازمانی و تعیین ویژگی‌های ارزیابی عملکرد سازمانی، از عناصر بُعد مدیریت عملکرد به شمار می‌آید.

بخش دهم

معرفی ناشران و مراکز برگزیده و شایسته تقدیر

اشاره

همه‌ساله، در بخش ویژه همایش کتاب سال حوزه، از پژوهشگاه‌ها و ناشران کتاب‌های پراج دینی با عنوان پژوهشگاه و ناشر «برگزیده» و «شایسته‌تقدیر» تجلیل به عمل می‌آید.

معیار انتخاب پژوهشگاه و ناشر برگزیده و شایسته تقدیر در این بخش، میزان آثار برگزیده شده، شایسته تقدیر، شایسته تحسین، تعداد آثار رسیده و میزان آثار راه‌یافته آن مرکز و ناشر به مرحله دوم داوری است. ناگفته نماند که آثار متوقف شده در مرحله اول داوری نیز در انتخاب‌ها مؤثر بوده است.

در سال جاری، یک برگزیده و سه شایسته تقدیر پژوهشگاه و ناشر تجلیل می‌شود. علاوه بر آن، از دو «سردبیر مجله علمی شایسته تقدیر» تجلیل به عمل آمد. در بخش پیش‌رو ناشران و مراکز پژوهشی و سردبیران برتر به صورت اجمالی معرفی می‌شوند.

ناشران و موسسات شرکت کننده در همایش

ردیف	انتشارات	محدوده استقلال	رتبه
۱	بوستان کتاب	غیروابسته	شایسته تقدیر
۲	موسسه آموزشی پژوهشی امام خمینی	وابسته	شایسته تقدیر
۳	پژوهشگاه حوزه و دانشگاه	وابسته	کاندیدا
۴	دفتر نشر معارف	غیروابسته	کاندیدا

ردیف	موسسات	رتبه
۱	پژوهشگاه حوزه و دانشگاه	برگزیده
۲	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی	شایسته تقدیر
۳	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	کاندیدا
۴	موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی	کاندیدا

مجلات حاضر در هشتمین جشنواره مقالات علمی حوزه

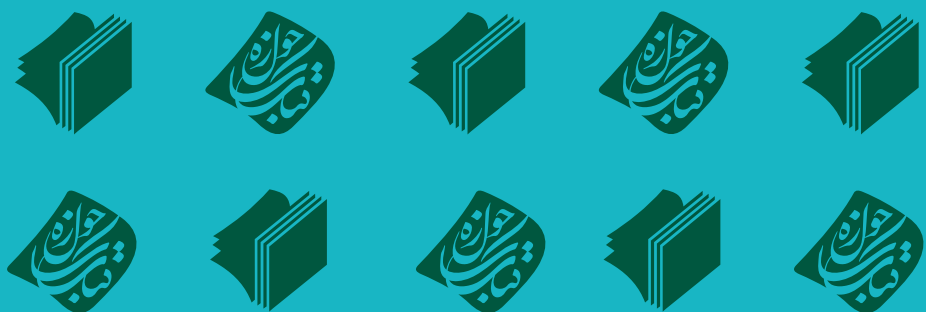
ردیف	مجلات	رتبه	سردبیر
۱	قبسات	شایسته تقدیر	محمد محمد رضایی
۲	علوم سیاسی	شایسته تقدیر	احمد واعظی

بخش یازدهم

شاخص‌های داوری آثار همایش

شاخص‌های ارزیابی کتاب‌های تألیفی (علمی - پژوهشی)

الف. شاخص‌های ارزیابی محتوایی

امتیاز	شاخص	ردیف
۷ امتیاز	اولویت و میزان تأثیر موضوع کتاب در تأمین نیازهای فرهنگی و علمی همگانی یا جوامع علمی	۱
۱۰ امتیاز	سطح علمی و انتقان اثر	۲
۱۰ امتیاز	نظریه‌پردازی و راه‌حل‌های جدید	۳
۵ امتیاز	نقل صحیح آرا و اسناد به منابع معتبر، اصیل و متنوع	۴
۵ امتیاز	میزان بهره‌گیری از مستندات و منابع و نتیجه‌گیری	۵
۵ امتیاز	تحلیل صحیح آرا و نقد آن	۶
۶ امتیاز	میزان دست‌یابی پژوهش به اهداف خود	۷
۴ امتیاز	امتیاز ویژه (ارائه راهکارهای مناسب، ایجاد چشم‌انداز نوین، اثربخشی فوق‌العاده و ...)	۸

ب. شاخص‌های ارزیابی روشی

امتیاز	شاخص	ردیف
۵ امتیاز	تحدید دقیق موضوع و تبیین هدف، سئوالات و فرضیه‌ها	۱
۳ امتیاز	به کارگیری روش متناسب با موضوع	۲
۱۳ امتیاز	خلاقیت و نوآوری در اصل موضوع و در روش تحقیق و زوایه نگرش به موضوع	۳
۵ امتیاز	تناسب ساختار و انسجام منطقی سرفصل‌ها و عناوین	۴
۲ امتیاز	تناسب اسلوب زبانی کتاب با موضوع	۵
۲ امتیاز	توازن حجم مطالب بخشها و فصول	۶
۲ امتیاز	افزودن چکیده و نتیجه‌گیری	

ج. شاخص‌های ارزیابی ادبی و صوری

امتیاز	شاخص	ردیف
۴ امتیاز	آرایه‌های لفظی و معنوی، سادگی و روانی قلم، تنوع واژگانی، صمیمی و زنده‌نویسی، بهداشت قلم (پرهیز از گزته‌برداری، کلیشه، تعابیر و کلمات سست، درازنویسی، ایجاز مخل و اطناب ممل، اغلاط انشایی، دشوارنویسی، پیچیدگی کلامی، واژه‌های غیرفصیح و...) و	۱
۳ امتیاز	رسم الخط، علائم سجاوندی، پرهیز از اغلاط دستوری، قطع و وصل‌ها، پاراگراف‌بندی، یک‌دستی	۲
۲ امتیاز	تنظیم فنی و دقیق پاورقی‌ها و کتابنامه	۳
۳ امتیاز	پیوست انواع فهرست‌ها و نمایه‌ها	۴
۳ امتیاز	رعایت امور فنی و صوری (طرح جلد، صفحه‌آرایی، حروف چینی، فصل‌بندی، تیتراژی، عناوین سرصفحه‌ای، غلطگیری دقیق)	۵

جمع امتیاز: ۱۰۰

شاخص‌های ارزیابی کتاب‌های تألیفی (علمی - ترویجی)

الف. شاخص‌های ارزیابی محتوایی

امتیاز	شاخص	ردیف
۶ امتیاز	تناسب موضوع با نیازهای علمی - فرهنگی جامعه	۱
۱۰ امتیاز	استفاده از منابع معتبر و قدرت بهره‌وری از آنها	۲
۵ امتیاز	ساختار و نظام هندسی کتاب (هماهنگی فصول و بخش‌های مختلف کتاب، وحدت سبک و سیاق و شیوه نتیجه‌گیری از مطالب)	۳
۱۰ امتیاز	تحلیل علمی و قدرت نقد و بررسی آرا	۴
۶ امتیاز	زاویه دید و نگاه جدید به مسائل	۵

ردیف	شاخص	امتیاز
۶	ابتکار و نوآوری در طرح مسائل و شیوه استدلال	۶ امتیاز
۷	تناسب سطح علمی کتاب با مخاطب	۵ امتیاز
۸	تناسب اسلوب زبانی کتاب با موضوع	۲ امتیاز
۹	پرهیز از مطالب تکراری، کلیشه‌ای و حاشیه‌ای	۵ امتیاز
۱۰	دست‌یابی اثر به اهداف	۵ امتیاز
۱۱	رعایت اصول و فرهنگ تبلیغ نوشتاری	۵ امتیاز
۱۲	توفیق ارتباط با مخاطب و جذابیت اثر	۵ امتیاز
۱۳	ناظر بودن به تحقیقات و آثار پیشین و رفع اشکالات آنها	۵ امتیاز
۱۴	قدرت پاسخگویی به شبهات علمی و شایع در جامعه	۵ امتیاز
۱۵	امتیاز ویژه	۴ امتیاز

ب. شاخص‌های ارزیابی ادبی و صوری

ردیف	شاخص	امتیاز
۱	آرایه‌های لفظی و معنوی، سادگی و روانی قلم، تنوع واژگانی، صمیمی و زنده‌نویسی، بهداشت قلم (پرهیز از گزته‌برداری، کلیشه، تعابیر و کلمات سست، درازنویسی، ایجاز مخل و اطناب ممل، اغلاط انشایی، دشوارنویسی، پیچیدگی کلامی، واژه‌های غیرفصیح و...)	۴ امتیاز
۲	رسم الخط، علائم سجاوندی، پرهیز از اغلاط دستوری، قطع و وصل‌ها، پاراگراف‌بندی، یک‌دستی	۳ امتیاز
۳	تنظیم فنی و دقیق پاورقی‌ها و کتابنامه	۲ امتیاز
۴	پیوست انواع فهرست‌ها و نمایه‌ها	۳ امتیاز
۵	رعایت امور فنی و صوری (طرح جلد، صفحه‌آرایی، حروف چینی، فصل‌بندی، تیتراژی، عناوین سرصفحه‌ای، غلطگیری دقیق)	۳ امتیاز

جمع امتیاز: ۱۰۰

شاخص های کتاب های تالیفی (فرهنگی - تبلیغی)

الف. شاخص های علمی و محتوایی

امتیاز	شاخص	ردیف
۶ امتیاز	میزان اولویت و تأثیر موضوع در تأمین نیازهای فرهنگی همگانی یا قشرهای خاص	۱
۱۰ امتیاز	سطح علمی و اتقان اثر (میزان بهره گیری از علوم و دانش های متناسب با موضوع	۲
۷ امتیاز	میزان جدید و نو بودن محتوا و مطالب	۳
۵ امتیاز	میزان ارتباط اثر با عناصر مورد اشاره در تعریف فرهنگ یا تبلیغ	۴
۱۰ امتیاز	بهره گیری صحیح و متناسب از آراء و منابع معتبر	۵
۵ امتیاز	میزان اثر بخش بودن در یکی از حوزه های معرفت افزایی، توانمندسازی یا مهارت آموزی	۶
۵ امتیاز	توفیق اثر در جذب و جلب نظر مخاطب (همگانی یا قشر خاص) متناسب با اهداف آن	۷

ب. روش و ساختار

امتیاز	شاخص	ردیف
۵ امتیاز	خلاقیت و نوآوری در روش تدوین و زاویه نگرش به موضوع	۱
۵ امتیاز	خلاقیت و نوآوری در طراحی، پرداخت موضوع و جذاب سازی اثر	۲
۵ امتیاز	به کارگیری روش متناسب با موضوع	۳
۵ امتیاز	انسجام منطقی سرفصل ها و عناوین	۴
۵ امتیاز	تناسب حجم مطالب بخشها و فصول براساس هدف اصلی اثر	۵
۵ امتیاز	میزان بهره گیری از پیرایه های هنری (عکس، نمودار و...)، ادبی (شعر، حکایت و...) و سایر پیرایه های موثر در نشر آثار فرهنگ - تبلیغی	۶
۲ امتیاز	تناسب اسلوب زبانی کتاب با موضوع	۷

ج. امتیاز ویژه

ردیف	شاخص	امتیاز
۱	پاسداری و حراست از ارزش‌های دینی و انقلابی	۲ امتیاز
۲	اثربخشی فوق‌العاده، برجستگی و جذابیت ویژه در نگارش و ارائه محتوا	۲ امتیاز

د. شاخص‌های ارزیابی ادبی و صوری

ردیف	شاخص	امتیاز
۱	آرایه‌های لفظی و معنوی، سادگی و روانی قلم، تنوع واژگانی، صمیمی و زنده‌نویسی، بهداشت قلم (پرهیز از گزته‌برداری، کلیشه، تعبیر و کلمات سست، درازنویسی، ایجاز مخل و اطناب ممل، اغلاط انشایی، دشوارنویسی، پیچیدگی کلامی، واژه‌های غیرفصیح و...) و	۴ امتیاز
۲	رسم الخط، علائم سجاوندی، پرهیز از اغلاط دستوری، قطع و وصل‌ها، پاراگراف‌بندی، یک‌دستی	۳ امتیاز
۳	تنظیم فنی و دقیق پاورقی‌ها و کتابنامه	۲ امتیاز
۴	پیوست انواع فهرست‌ها و نمایه‌ها	۳ امتیاز
۵	رعایت امور فنی و صوری (طرح جلد، صفحه‌آرایی، حروف چینی، فصل‌بندی، تیتراژی، عناوین سرصفحه‌ای، غلطگیری دقیق)	۳ امتیاز

جمع امتیاز: ۱۰۰

شاخص های کتاب های تالیفی انقلاب اسلامی (علمی - پژوهشی)

الف. شاخص های محتوایی

امتیاز	شاخص	ردیف
۷ امتیاز	اولویت و میزان تأثیر موضوع کتاب در تامین نیازهای فرهنگی و علمی همگانی یا جوامع علمی	۱
۱۰ امتیاز	سطح علمی و اتقان اثر	۲
۸ امتیاز	نظریه پردازی و راه حل های جدید	۳
۵ امتیاز	نقل صحیح آراء و اسناد به منابع معتبر، اصیل و متنوع	۴
۵ امتیاز	میزان بهره گیری از مستندات و منابع و نتیجه گیری	۵
۴ امتیاز	تحلیل صحیح آراء و نقد آن	۶
۶ امتیاز	میزان دستیابی پژوهش به اهداف خود	۷

ب. روش و ساختار

امتیاز	شاخص	ردیف
۵ امتیاز	تحدید دقیق موضوع، و تبیین هدف، سئوالات و فرضیه ها	۱
۳ امتیاز	به کارگیری روش متناسب با موضوع	۲
۷ امتیاز	خلاقیت و نوآوری در اصل موضوع/ مساله	۳
۶ امتیاز	خلاقیت و نوآوری روش تحقیق و زاویه نگرش به موضوع	۴
۵ امتیاز	تناسب ساختار و انسجام منطقی سرفصل ها و عناوین	۵
۲ امتیاز	توازن حجم مطالب بخشها و فصول	۶
۲ امتیاز	افزودن چکیده و نتیجه گیری	۷

ج- امتیاز ویژه

امتیاز	شاخص	ردیف
۲٫۵ امتیاز	دفاع علمی، معقول و منطقی از انقلاب و آرمان‌های آن	۱
۲٫۵ امتیاز	میزان موفقیت در ارائه تصویری صحیح، دقیق و شفاف از انقلاب اسلامی و پیامدهای آن	۲
۲٫۵ امتیاز	میزان توفیق در انتقال اندیشه و ارزش‌های انقلاب اسلامی	۳
۲٫۵ امتیاز	میزان ایجاد ارتباط علمی با پدیده انقلاب اسلامی	۴

د. شاخص‌های ارزیابی ادبی و صوری

امتیاز	شاخص	ردیف
۴ امتیاز	آرایه‌های لفظی و معنوی، سادگی و روانی قلم، تنوع واژگانی، صمیمی و زنده‌نویسی، بهداشت قلم (پرهیز از گزته‌برداری، کلیشه، تعابیر و کلمات سست، درازنویسی، ایجاز مخل و اطناب ممل، اغلاط انشایی، دشوارنویسی، پیچیدگی کلامی، واژه‌های غیرفصیح و...)	۱
۳ امتیاز	رسم الخط، علائم سجاوندی، پرهیز از اغلاط دستوری، قطع و وصل‌ها، پاراگراف‌بندی، یک‌دستی	۲
۲ امتیاز	تنظیم فنی و دقیق پاورقی‌ها و کتابنامه	۳
۳ امتیاز	پیوست انواع فهرست‌ها و نمایه‌ها	۴
۳ امتیاز	رعایت امور فنی و صوری (طرح جلد، صفحه‌آرایی، حروف چینی، فصل‌بندی، تیتراژی، عناوین سرصفحه‌ای، غلط‌گیری دقیق)	۵

جمع امتیاز: ۸۵

شاخص های کتاب های تالیفی انقلاب اسلامی (علمی - ترویجی)

الف. شاخص های محتوایی

ردیف	شاخص	امتیاز
۱	تناسب موضوع با نیازهای علمی-فرهنگی جامعه	۵ امتیاز
۲	استفاده از منابع معتبر و قدرت بهره‌وری از آنها	۱۰ امتیاز
۳	ساختار و نظام هندسی کتاب (هماهنگی فصول و بخش‌های مختلف کتاب، وحدت سبک و سیاق و شیوه نتیجه‌گیری از مطالب)	۵ امتیاز
۴	تحلیل علمی و قدرت نقد و بررسی آراء	۱۰ امتیاز
۵	زاویه دید و نگاه جدید به مسائل	۵ امتیاز
۶	ابتکار و نوآوری در طرح مسائل و شیوه استدلال	۵ امتیاز
۷	تناسب سطح علمی کتاب با مخاطب	۵ امتیاز
۸	پرهیز از مطالب تکراری، کلیشه‌ای و حاشیه‌ای	۵ امتیاز
۹	دستیابی اثر به اهداف	۵ امتیاز
۱۰	رعایت اصول و فرهنگ تبلیغ نوشتاری (نرمی بیان و سادگی زبان، پرهیز از عبارات تند و شعاری، ایراد مثال‌های گویا و استدلال‌های متعدد، قدرت تفهیم، پرورش مطلب با استفاده از منابع مقبول و مسلم، درگیر کردن ذهن مخاطب با موضوع، استفاده از موجهات تاریخی، مدنی، فرهنگی و اجتماعی و ...)	۵ امتیاز
۱۱	توفیق ارتباط با مخاطب و جذابیت اثر	۵ امتیاز
۱۲	ناظر بودن به تحقیقات و آثار پیشین و رفع اشکالات آن‌ها	۵ امتیاز
۱۳	قدرت پاسخگویی به شبهات علمی و شایع در جامعه	۵ امتیاز

ب. امتیاز ویژه

رتبف	شاخص	امتیاز
۱	دفاع علمی، معقول و منطقی از انقلاب و آرمان های آن	۲٫۵ امتیاز
۲	میزان موفقیت در ارائه تصویری صحیح، دقیق و شفاف از انقلاب اسلامی و پیامدهای آن	۲٫۵ امتیاز
۳	میزان توفیق در انتقال اندیشه و ارزش های انقلاب اسلامی	۲٫۵ امتیاز
۴	میزان ایجاد ارتباط مباحث علمی با پدیده انقلاب اسلامی	۲٫۵ امتیاز

ج. شاخص های ارزیابی ادبی و صوری

رتبف	شاخص	امتیاز
۱	آرایه های لفظی و معنوی، سادگی و روانی قلم، تنوع واژگانی، صمیمی و زنده نویسی، بهداشت قلم (پرهیز از گزته برداری، کلیشه، تعابیر و کلمات سست، درازنویسی، ایجاز مخل و اطناب ممل، اغلاط انشایی، دشوارنویسی، پیچیدگی کلامی، واژه های غیرفصیح و...)	۴ امتیاز
۲	رسم الخط، علائم سجاوندی، پرهیز از اغلاط دستوری، قطع و وصل ها، پاراگراف بندی، یکدستی	۳ امتیاز
۳	تنظیم فنی و دقیق پاورقی ها و کتابنامه	۲ امتیاز
۴	پیوست انواع فهرست ها و نمایه ها	۳ امتیاز
۵	رعایت امور فنی و صوری (طرح جلد، صفحه آرای، حروف چینی، فصل بندی، تیتراژی، عناوین سرصفحه ای، غلط گیری دقیق)	۳ امتیاز

جمع امتیاز: ۱۰۰

شاخص‌های کتاب‌های تصحیح و تحقیق

ردیف	شاخص	امتیاز
۱	اولویت و میزان تأثیر موضوع کتاب و متن مصحح در تأمین نیازهای فرهنگی و علمی همگانی یا جوامع علمی	۹ امتیاز
۲	میزان تسلط مصحح بر موضوع	۷ امتیاز
۳	قدمت و اهمیت متن مصحح و دشواری آن به دلیل عبارات معقد و موجز یا نداشتن نسخه‌های روشن و پاکیزه و یا اختلاف زیاد نسخه‌ها	۹ امتیاز
۴	میزان اتقان کار مصحح در شیوه تصحیح و انتخاب نسخه اصلی و نسخه‌بدل‌های معتبر و پرهیز از ذکر نسخه‌بدل‌های زاید	۹ امتیاز
۵	قرائت دقیق و صحیح نسخه اصلی و ضبط نسخه‌بدل‌ها	۹ امتیاز
۶	تخریج مطالب منقول و تعلیقات و پانوش‌های فنی و علمی افزون بر تصحیح	۱۳ امتیاز
۷	مقدمه جامع مصحح شامل شرح حال مؤلف و بیان جایگاه کتاب در میان کتب مشابه و معرفی کلیه نسخه‌های خطی آن و معرفی دقیق نسخ مورد اعتماد	۱۸ امتیاز
۸	تنظیم فهرست منابع دقیق و کارآمد و همه‌جانبه و انواع فهرست‌های لازم	۷ امتیاز
۹	بهره‌وری از علائم نگارشی و مراعات آیین نگارش و ویرایش	۷ امتیاز
۱۰	رعایت نکات فنی چاپ و نشر (حروف چینی، صفحه‌آرایی، چاپ و صحافی مطلوب، ندرت اغلاط چاپی، ذکر عناوین سرصفحه‌ای گویا، تناسب حجم با مطالب کتاب)	۷ امتیاز
۱۱	امتیاز ویژه	۵ امتیاز

جمع امتیاز: ۱۰۰

شاخص‌های کتاب‌های ترجمه

امتیاز	شاخص	ردیف
۱۰ امتیاز	میزان تسلط مترجم بر ترجمه و موضوع	۱
۷٫۵ امتیاز	اولویت و میزان تأثیر موضوع برگزیده در تأمین نیازهای فکری-فرهنگی همگانی یا جوامع علمی	۲
۱۰ امتیاز	قدمت متن مُترجم یا اهمیت محتوایی آن یا پیچیدگی و دشواری ترجمه‌ی آن	۳
۱۷ امتیاز	شیوایی و جذابیت نثر ترجمه کتاب، پرهیز از گزته‌برداری و مراعات آیین نگارش و ویرایش	۴
۱۵ امتیاز	رعایت امانت و مطابقت ترجمه با متن اصلی و پرهیز از افزودن و کاستن بدون دلیل و بدون مشخص کردن مواضع آن	۵
۱۷ امتیاز	مقدمه، تحقیقات، تعلیقات و ذکر مصادر و منابع مطالب، افزودن بر متن اصلی به وسیله مترجم	۶
۱۳ امتیاز	تنظیم فهرست منابع دقیق، کارآمد و انواع فهرست‌های مورد نیاز، هر چند مُترجم فاقد آنها باشد	۷
۵٫۵ امتیاز	رعایت امور فنی چاپ و نشر (حروفچینی، صفحه‌آرایی، غلط‌گیری، عناوین سر صفحه‌ای گویا، تناسب حجم با مطالب کتاب)	۸
۵ امتیاز	امتیاز ویژه دلایل این امتیاز به ترتیب	۹

جمع امتیاز: ۱۰۰

شاخص‌های کتاب‌های ترجمه (قرآن کریم)

امتیاز	شاخص	ردیف
۱۵ امتیاز	میزان تسلط مترجم بر فن ترجمه و موضوع اثر ترجمه شده	۱
۱۵ امتیاز	اولویت و میزان تأثیر موضوع برگزیده در تأمین نیازهای فکری-فرهنگی همگانی یا جوامع علمی	۲
۱۵ امتیاز	قدمت متن مُترجم یا اهمیت محتوایی آن یا پیچیدگی و دشواری ترجمه‌ی آن	۳

امتیاز	شاخص	ردیف
۲۰ امتیاز	شیوایی و جذابیت نثر ترجمه کتاب، پرهیز از گزیده برداری و مراعات آیین نگارش و ویرایش	۴
۱۸ امتیاز	رعایت امانت و مطابقت ترجمه با متن اصلی و پرهیز از افزودن و کاستن بدون دلیل و بدون مشخص کردن مواضع آن	۵
۱۰ امتیاز	رعایت امور فنی چاپ و نشر (حروفچینی، صفحه‌آرایی، ندرت اغلاط چاپی ذکر عناوین سر صفحه‌ای گویا، تناسب حجم با مطالب کتاب)	۶
۱۰ امتیاز	امتیاز ویژه دلایل این امتیاز به ترتیب	۷

جمع امتیاز: ۱۰۰

شاخص‌های ارزیابی پایان‌نامه‌ها

امتیاز	شاخص	ردیف
۸ امتیاز	اولویت و میزان تأثیر مسئله تحقیق در تأمین نیازهای فرهنگی و علمی همگانی یا جوامع علمی	۱
۱۰ امتیاز	سطح علمی و اتقان اثر	۲
۱۰ امتیاز	نظریه‌پردازی و راه حل‌های جدید	۳
۵ امتیاز	نقل صحیح آرا و اسناد به منابع معتبر، اصیل و متنوع	۴
۶ امتیاز	میزان بهره‌گیری از مستندات و منابع و نتیجه‌گیری	۵
۴ امتیاز	تحلیل صحیح آرا و نقد آن	۶
۶ امتیاز	میزان دست‌یابی پایان‌نامه به اهداف خود	۷
۸ امتیاز	تحدید دقیق مسئله اصلی و تبیین هدف، سئوالات و فرضیه‌ها	۸
۴ امتیاز	به کارگیری روش متناسب با مسئله	۹
۱۴ امتیاز	خلاقیت و نوآوری در اصل مسئله، روش تحقیق و زاویه نگرش به مسئله	۱۰
۶ امتیاز	تناسب ساختار و انسجام منطقی سرفصل‌ها و عناوین	۱۱
۲ امتیاز	توازن حجم مطالب بخش‌ها و فصول	۱۲
۲ امتیاز	افزودن چکیده و نتیجه‌گیری	۱۳
۱۰ امتیاز	امتیاز ادبی	۱۴
۵ امتیاز	امتیاز ویژه	۱۵

جمع امتیاز: ۱۰۰

شاخص‌های کتاب‌های شرح و تعلیق

ردیف	شاخص	امتیاز
۱	اولویت و میزان تأثیر موضوع کتاب و متن مورد شرح/تعلیق در تأمین نیازهای فرهنگی و علمی همگانی یا جوامع علمی	۱۱ امتیاز
۲	میزان تسلط شارح/تعلیق‌کننده بر موضوع	۹ امتیاز
۳	اهمیت متن مورد شرح/تعلیق و دشواری آن به دلیل عبارات معقد و موجز	۱۱ امتیاز
۴	میزان اتقان کار شارح/تعلیق‌کننده در شیوه شرح/تعلیق، پرکردن خلأها و پرهیز از مطالب زاید	۱۱ امتیاز
	نو و ابتکاری بودن شرح/تعلیق و یا امتیاز آن نسبت به شرح‌ها و تعلیق‌های پیشین	۱۰ امتیاز
	رعایت استانداردهای شرح/تعلیق‌نگاری	۱۰ امتیاز
	مقدمه جامع شارح/تعلیق‌کننده و بیان جایگاه کتاب در میان کتب مشابه و بیان چگونگی و روش کار خود در شرح یا تعلیق	۱۰ امتیاز
	تنظیم فهرست منابع دقیق و کارآمد و همه‌جانبه و انواع فهرست‌های لازم	۹ امتیاز
	بهره‌وری از علایم نگارشی و مراعات آیین نگارش و ویرایش	۷ امتیاز
	رعایت نکات فنی چاپ و نشر (حروف چینی، صفحه‌آرایی، چاپ و صحافی مطلوب، ندرت اغلاط چاپی، ذکر عناوین سرصفحه‌ای گویا، تناسب حجم با مطالب کتاب)	۷ امتیاز
	امتیاز ویژه شرح/تعلیق که در معیارهای بالا ذکر نشده است	۵ امتیاز

جمع امتیاز: ۱۰۰

شاخص های کتاب های دانشنامه، موسوعه، فرهنگنامه، کتاب شناسی و فهرست نگاری

الف. شاخص های ارزیابی محتوایی

ردیف	شاخص	امتیاز
۱	جامعیت و مانعیت	۱۴ امتیاز
۲	رعایت استانداردهای کتاب شناختی/ فهرست نگاری/ دانشنامه و موسوعه نویسی	۱۲ امتیاز
۳	اهمیت موضوع کتابشناسی/ فهرست نگاری	۱۰ امتیاز
۴	ساختار مناسب (تبویب و تنظیم منطقی)	۱۲ امتیاز
۵	نوبودن اثر یا امتیاز آن نسبت به آثار مشابه	۱۰ امتیاز
۶	تناسب اسلوب زبانی کتاب با موضوع	۵ امتیاز
۷	تنظیم فنی و دقیق کتاب نامه و پاورقی ها	۶ امتیاز
۸	پیوست انواع فهرست ها و نمایه های دقیق	۸ امتیاز
۹	امتیاز ویژه این اثر	۵ امتیاز

ب. شاخص های ارزیابی ادبی و صوری

ردیف	شاخص	امتیاز
۱	آرایه های لفظی و معنوی، سادگی و روانی قلم، تنوع واژگانی، صمیمی و زنده نویسی، بهداشت قلم (پرهیز از گزیده برداری، کلیشه، تعابیر و کلمات سست، درازنویسی، ایجاز مخل و اطناب ممل، اغلاط انشایی، دشوارنویسی، پیچیدگی کلامی، واژه های غیر فصیح و...)، عنوان کتاب، تکیه بر استفاده از فعل خاص و معلوم	۶ امتیاز
۲	ویراستگی لفظی، رسم الخط، علائم سجاوندی، پرهیز از اغلاط دستوری، قطع و وصل ها، پاراگراف بندی، یکدستی	۶ امتیاز

ج. رعایت امور فنی و صوری

ردیف	شاخص	امتیاز
۱	طرح جلد، صفحه آرایی، حروف چینی، فصل بندی، تیتراژی، عناوین سرصفحه ای، غلطگیری دقیق	۶ امتیاز

جمع امتیاز: ۱۰۰

شاخص‌های ارزیابی کتاب‌های تألیفی (تقریرات فقه و اصول - علمی پژوهشی)

الف. شاخص‌های ارزیابی محتوایی

امتیاز	شاخص	ردیف
۷ امتیاز	اولویت و میزان تأثیر موضوع تقریر شده در تأمین نیازهای فرهنگی و علمی همگانی یا جوامع علمی	۱
۱۰ امتیاز	سطح علمی و اتقان اثر	۲
۱۰ امتیاز	نظریه‌پردازی و نوع آوری یا خلاقیت در طرح مسائل و شیوه استدلال	۳
۵ امتیاز	میزان تتبع و نقل صحیح آراء مهم	۴
۵ امتیاز	تحلیل صحیح آرا و نقد آن	۵
۶ امتیاز	میزان دست‌یابی اثر به اهداف خود	۶
۶ امتیاز	روش تحقیق و زاویه نگارش به موضوع	۷
۶ امتیاز	امتیاز ویژه (میزان نقد نظر استاد، پاسداری و حراست از ارزش‌های دینی و انقلابی، اثربخشی فوق‌العاده و ...)	۸

ب. شاخص‌های ارزیابی ساختاری

امتیاز	شاخص	ردیف
۵ امتیاز	تحدید دقیق موضوع و تبیین هدف، تحریر محل نزاع در مسائل و مباحث	۱
۳ امتیاز	به کارگیری روش متناسب با موضوع	۲
۲ امتیاز	تبدیل زبان گفتاری به نوشتاری	۳
۳ امتیاز	اتقان و استحکام متن تقریر در انتقال مطالب و جذابیت آن	۴
۴ امتیاز	تناسب ساختار و انسجام منطقی سرفصل‌ها و عناوین و توازن حجم مطالب	۵
۲ امتیاز	به کارگیری زبان متناسب با مخاطب	۶
۲ امتیاز	تناسب اسلوب زبانی کتاب با موضوع	۷

امتیاز	شاخص	ردیف
۴٫۵ امتیاز	میزان استناد ب منابع معتبر و متنوع و استخراج آیات و روایات و	۸
۲٫۵ امتیاز	میزان پاورقی‌های توضیحی و تکمیلی	۸
۲ امتیاز	جمع‌بندی و نتیجه‌گیری مختار استاد در هر بحث	۹

ج. شاخص‌های ارزیابی ادبی و صوری

امتیاز	شاخص	ردیف
۴ امتیاز	آرایه‌های لفظی و معنوی، سادگی و روانی قلم، تنوع واژگانی، صمیمی و زنده‌نویسی، بهداشت قلم (پرهیز از گرته‌برداری، کلیشه، تعابیر و کلمات سست، درازنویسی، ایجاز مخل و اطناب ممل، اغلاط انشایی، دشوارنویسی، پیچیدگی کلامی، واژه‌های غیرفصیح و...) و اطناب ممل، اغلاط انشایی، دشوارنویسی، پیچیدگی کلامی، واژه‌های غیرفصیح و...	۱
۳ امتیاز	رسم الخط، علائم سجاوندی، پرهیز از اغلاط دستوری، قطع و وصل‌ها، پاراگراف‌بندی، یک‌دستی	۲
۲ امتیاز	تنظیم فنی و دقیق پاورقی‌ها و کتابنامه	۳
۳ امتیاز	پیوست انواع فهرست‌ها و نمایه‌ها	۴
۳ امتیاز	رعایت امور فنی و صوری (طرح جلد، صفحه‌آرایی، حروف چینی، فصل‌بندی، تیتراژ، عناوین سرصفحه‌ای، غلطگیری دقیق)	۵

جمع امتیاز: ۱۰۰

شاخص‌های ارزیابی کتاب‌های تألیفی (فرهنگ جوان)

امتیاز	شاخص	ردیف
۱۰ امتیاز	میزان تسلط نگارنده بر موضوع نوشتار	۱
۱۵ امتیاز	میزان تأثیر موضوع برگزیده و مباحث کتاب در تأمین نیازهای فکری، فرهنگی جوانان	۲
۱۰ امتیاز	استناد به منابع معتبر و اصیل و قدرت بهره‌وری از آنها	۳

امتیاز	شاخص	ردیف
۱۰ امتیاز	داشتن طرح ساختاری و نظام‌مند	۴
۱۰ امتیاز	توان تحلیل علمی، نقل و نقد آرای دیگران	۵
۲۰ امتیاز	ابتکار و نوآوری نسبی در طرح مسائل جدید و انتخاب عناوین فرعی موضوع بحث یا روش استدلال	۶
۱۵ امتیاز	قدرت قلم‌زنی، شیوایی نثر کتاب و مراعات ایجاز در آیین نگارش و ویرایش	۷
۵ امتیاز	رعایت امور فنی چاپ و نشر	۸
۵ امتیاز	امتیاز ویژه	۹

جمع امتیاز: ۱۰۰

شاخص‌های ارزیابی کتاب‌های تألیفی (داستان جوان)

امتیاز	شاخص	ردیف
۱۰ امتیاز	تناسب موضوع با مخاطب	۱
۲۰ امتیاز	تازگی موضوع یا تازگی نگاه به موضوع	۲
۱۰ امتیاز	قرار دادن هدف در پس‌زمینه	۳
۲۰ امتیاز	جذابیت داستان‌ها و شخصیت‌پردازی	۴
۱۰ امتیاز	رعایت دیگر عناصر داستانی (سوز، شبکه استدلالی حوادث و ماجراها)	۵
۲۰ امتیاز	نثر و زبان و مراعات ایجاز در نگارش و ویرایش	۶
۵ امتیاز	رعایت امور فنی چاپ و نشر (شکل و نوع حروف‌چینی، صفحه‌آرایی و ...)	۷
۵ امتیاز	امتیاز ویژه	۸

جمع امتیاز: ۱۰۰

شاخص‌های ارزیابی کتاب‌های تألیفی (شعر کودک و نوجوان)

امتیاز	شاخص	ردیف
۱۰ امتیاز	رعایت اصول و قواعد شعر پارسی	۱
۱۵ امتیاز	زبان و تناسب زبان با مخاطب	۲
۱۰ امتیاز	انتخاب موضوع و تناسب آن با نیازهای مخاطب	۳
۱۰ امتیاز	نوآوری و خلاقیت	۴
۱۰ امتیاز	نوع نگارش	۵
۲۰ امتیاز	توانمندی شاعر در به‌کارگیری صناعات شعری	۶
۱۵ امتیاز	محتوا (پیام، اندیشه، برانگیختن احساس)	۷
۱۰ امتیاز	امتیاز ویژه	۸

جمع امتیاز: ۱۰۰

شاخص‌های ارزیابی کتاب‌های تألیفی (ادبیات کودک و نوجوان)

امتیاز	شاخص	ردیف
۲۰ امتیاز	بافت (نثر و زبان، موسیقی، ضرباهنگ، لحن، سبک، تصویرسازی)	۱
۲۰ امتیاز	ساختار (شکل و روابط ارگانیک عناصر)	۲
۱۵ امتیاز	پیرنگ (سوژه و شبکه استدلالی حوادث و ماجراها)	۳
۱۵ امتیاز	نوع ارتباط مؤلف با مخاطب	۴
۱۵ امتیاز	امتیاز ویژه	۵
۱۵ امتیاز	جذابیت ماجراها و شخصیت‌ها	۶

جمع امتیاز: ۱۰۰

بخش دوازدهم

مقالات علمی حوزه

هشتمین / جشنواره

اشاره

جشنواره مقالات علمی حوزه، به اتکای ظرفیت‌ها و زمینه‌های موجود، با ارسال فراخوان به بیش از ۱۴۰ نشریه علمی پژوهشی و علمی ترویجی حوزوی، رسماً فعالیت‌ها و فرایندهای علمی و اجرایی هشتمین جشنواره مقالات علمی حوزه را آغاز کرد.

بر این اساس، با پایان‌گونه‌بندی مقالات رسیده در گروه‌های داوری، ارزیابی اجمالی آثار در ۱۶ گروه داوری آغاز شد و پس از ۷۲۲ ارزیابی اجمالی، ۵۳ مقاله به مرحله تفصیلی ارزیابی‌ها راه یافتند. در این مرحله، مجموعاً ۱۲۸ ارزیابی بر روی مقاله‌ها انجام شد. با اتمام ارزیابی تفصیلی، تنها ۶ مقاله امتیاز کاندیدای برگزیدگی را به دست آوردند. سپس، هیئت‌های داوری هر گروه علمی، عملکرد داوران را بررسی و ۵ مقاله دارای بالاترین امتیاز را به شورای علمی معرفی کردند. شورای علمی، با دقت و حساسیت تمام، عملکرد داوران و هیئت‌های داوری را تأیید و در نهایت، ۴ مقاله به عنوان مقالات «شایسته تقدیر» اعلام کرد. جشنواره مقالات علمی حوزه، رتبه «شایسته‌تحسین» ندارد.

از تفاوت‌های این دوره با دوره‌های قبل، برای اولین بار پس از شش دوره تمام فرایند ثبت آثار، گونه‌بندی، ارزیابی اجمالی، ارزیابی تفصیلی در سامانه جدید جشنواره مقالات علمی حوزه صورت پذیرفت.

گفتنی است، تعداد نشریات علمی پژوهشی حوزوی حائز شرایط شرکت در هشتمین جشنواره، ۱۴۰ نشریه بود که از میان آنها، ۸۹ نشریه در این دوره شرکت و مجموعاً ۲۰۹ مقاله را به دبیرخانه جشنواره مقالات علمی حوزه ارسال کردند. برخی دلایل حضور نیافتن ۵۱ نشریه علمی پژوهشی و علمی ترویجی حوزوی در این دوره، عبارت بودند از:

۱. انتشار نیافتن نشریه در سال ۱۴۰۲؛
۲. تکمیل نشدن مدارک و مستندات لازم؛
۳. برگزار نشدن جلسات هیئت تحریریه برای انتخاب مقاله؛
۴. بروز مشکلات اداری و داخلی نشریات برای همکاری و ارسال مقاله؛
۵. ارسال مقاله‌ها پس از پایان مهلت فراخوان.

جدول عددی وضعیت آثار هشتمین جشنواره مقالات علمی حوزه به تفکیک گروه‌های علمی

ردیف	نام گروه	تعداد آثار رسیده	تعداد آثار راه یافته به مرحله دوم	تعداد آثار برگزیده	تعداد آثار شایسته تقدیر
۱	اخلاق و عرفان	۱۳	۶	۰	۰
۲	ادبیات و هنر	۰	۰	۰	۰
۳	اقتصاد	۱۲	۲	۰	۰
۴	انقلاب اسلامی	۲	۱	۰	۰
۵	تاریخ، سیره و تراجم	۲۱	۴	۰	۰
۶	تفسیر و علوم قرآن	۱۱	۰	۰	۰
۷	حدیث، درایه و رجال	۷	۰	۰	۰
۸	حقوق	۸	۲	۰	۰
۹	روانشناسی	۱۳	۶	۰	۱
۱۰	علوم اجتماعی	۱۷	۵	۰	۰
۱۱	علوم تربیتی	۹	۰	۰	۰
۱۲	علوم سیاسی	۸	۵	۰	۰
۱۳	فقه و اصول	۳۷	۱۱	۰	۰
۱۴	فلسفه	۲۷	۶	۰	۱
۱۵	کلام	۲۰	۳	۰	۲
۱۶	مدیریت	۴	۲	۰	۰
جمع کل		۲۰۹	۵۳		۴

اخلاق و عرفان

الف) راه یافته به تفصیلی

عنوان مقاله	پدیدآور	نشریه
ارزیابی تعاریف رایج سلبی از حسن و قبح اخلاقی در آثار متکلمان مسلمان	سیدعلی طالقانی	اخلاق و حیانی
تحلیل تطبیقی نظریه الگوگرایی اخلاقی زگزیسکی و دیدگاه قرآنی	محمد مهدی ولی زاده	پژوهش نامه اخلاق
رابطه عقل با احکام اخلاقی دین با تأکید بر دیدگاه آیت الله جوادی املی	جواد غلامرضایی	اخلاق و حیانی
حق زیبایی طلبی و مدیریت اخلاقی آن در متقاضی جراحی زیبایی با رویکرد اسلامی	محمد هدایتی	پژوهش نامه اخلاق
بررسی تطبیقی الگوگرایی در مسیحیت و اسلام، با تأکید بر دیدگاه زگزیسکی و اخلاق ولایی	سید محمد باقر میرصانع	نقد و نظر
بررسی انتقادی ادعای عدم ناپسندی برهنگی سر و گردن در روزگار پیامبر صلی الله علیه و آله (با تکیه بر مبانی قرآن شناختی و شواهد تاریخی)	محمد رضا شاه سنائی	تاریخ فرهنگ و تمدن اسلامی

اقتصاد

الف) راه یافته به تفصیلی

عنوان مقاله	پدیدآور	نشریه
بررسی فقهی رمز ارزها با تمرکز بر اشکالات ناشی از واحد مبادله بودن و ساختار الکترونیکی آنها	محمد حسین بیاتی	اقتصاد اسلامی
اعتماد به مؤدیان مالیاتی از منظر اقتصاد اسلامی و اقتصاد رفتاری	علیرضا لشکری	معرفت اقتصادی
بررسی فقهی و اقتصادی پدیده خلق پول	محمود عیسوی	اقتصاد اسلامی

تاریخ سیره و تراجم

الف) راه یافته به تفصیلی

عنوان مقاله	پدیدآور	نشریه
التزواج بین الإمامية وغير الشیعة من المسلمین فی الکوفه فی زمان الصادق (ع) وموقفه التقربیی	احمد هاتف المفرجی	مطالعات تاریخی جهان اسلام
بررسی انتقادی گزارش ابن سعد از قیام حسینی در کتاب الطبقات الکبیر (بازه زمانی عاشورا به بعد)	محسن رفعت	پژوهشنامه امامیه
بررسی و نقد کتاب محمدؐ بر پایه کهن ترین منابع درباره ویژگی های شخصی رسول خداؐ تا پنجم بعثت	حسین عبدالحمیدی	تاریخ اهل بیت

حقوق

الف) راه یافته به تفصیلی

عنوان مقاله	پدیدآور	نشریه
حقوق کودکان مبتلا به بیماری های یتیم (از اقدام تا مدارا در آیین فقه و قانون)	غلامرضا پیوندی	مطالعات فقهی حقوقی زن و خانواده
قواعد فقهی دخیل در جرم انگاری تخریب محیط زیست	محمد تقی فخلعی	جستارهای فقهی - اصولی
تلف حکمی مال مغضوب فروخته شده به خریدار با حسن نیت در ترازی نقد فقهی (نقد طرح اصلاح ماده ۳۲۳ قانون مدنی)	صدیقه محمد حسینی	آموزه های فقه مدنی

روانشناسی

الف) شایسته تقدیر

عنوان مقاله	پدیدآور	نشریه
مفهوم شناسی مرگ آگاهی و استخراج مؤلفه های آن براساس منابع اسلامی	فاطمه کارگرشورکی	اسلام و پژوهش های روان شناختی

ب) راه یافته تفصیلی

عنوان مقاله	پدیدآور	نشریه
مبانی روش شناختی روان شناسی اسلامی با تأکید بر اندیشه های علامه مصباح یزدی	محمد رضا احمدی	روانشناسی و دین
الگوی نظری «مقابله با تنیدگی براساس منابع اسلامی» و اعتبارسنجی آن	ابوالفضل ابراهیمی	روانشناسی و دین
چیستی، چرایی و چگونگی «هندسه معرفتی اسلام» و جایگاه «روان شناسی اسلامی»	محمد کاویانی	مطالعات اسلام و روان شناسی
تدوین بسته آموزشی پیشگیری از طلاق عاطفی زوجین مبتنی بر آموزه های اسلامی	محمد رضا سالاری فر	مطالعات اسلام و روان شناسی
تدوین و اعتباریابی مقیاس مثبت اندیشی بر اساس منابع اسلامی	حمید رضا جعفری	روانشناسی و دین

علوم اجتماعی

الف) راه یافته به تفصیلی

عنوان مقاله	پدیدآور	نشریه
«سکولاریسم گزینه ای» در جهان اسلام؛ بررسی اندیشه چارلز تیلور درباره فرایند عرفی شدن جوامع اسلامی	حبیب اله بابایی	نقد و نظر
نقش غرب گرایان در تقابل سازی فرهنگی ایران باستان و اسلام در روزگار معاصر	مصطفی محسنی	تاریخ فرهنگ و تمدن اسلامی
جستاری درباره مبانی قرآنی آداب معاشرت با تأکید بر دیدگاه های آیت الله جوادی آملی	علی اسلامی (مدبر)	اخلاق و حیانی
نگاشت نهادی مطلوب در حوزه تکافل اجتماعی	مصطفی کاظمی نجف آبادی	جستارهای اقتصادی با رویکرد اقتصادی
روش شناسی بنیادین اندیشه اجتماعی شیخ مفید	محمد رضا قائمی نیک	معرفت فرهنگی اجتماعی

علوم سیاسی

الف) راه یافته به تفصیلی

عنوان مقاله	پدیدآور	نشریه
Turning the Collective Obligation into an Individual Obligation in the Arena of the Political System	سیدسجاد ایزدهی	Journal of Islamic Political Studies
The Necessity of Semantic Evolution in Civilizational Process in Ayatollah Khamenei's View	حبیب اله بابایی	Journal of Islamic Political Studies
اقلیم اول سیاست در نهج البلاغه؛ زیست جهان جاهلیت	محسن مهاجرنیا	علوم سیاسی
راهبردهای حوزه سامرا در مواجهه با امر سیاست	سیدمحسن طباطبایی فر	علوم سیاسی
کارکردهای دولت اخلاقی از منظر حکمت سیاسی متعالیه	سیدکاظم سیدباقری	علوم سیاسی

انقلاب اسلامی

الف) راه یافته به تفصیلی

عنوان مقاله	پدیدآور	نشریه
بنیادهای نظری انقلاب اسلامی در حکمت سیاسی معاصر	هادی شجاعی	علوم سیاسی

فقه و اصول

الف) راه یافته به تفصیلی

عنوان مقاله	پدیدآور	نشریه
سجده بر کاغذ با تأکید بر موضوع شناسی کاغذهای سنتی	محمدحسین مخبریان	پژوهه های فقهی تا اجتهاد

عنوان مقاله	پدیدآور	نشریه
حق زن در مطالبه آمیزش جنسی طبق متعارف	سعید ضیائی فر	مطالعات فقهی حقوقی زن و خانواده
تدوین یا کشف نظام و پیامدهای آن در اجتهاد	سعید ضیائی فر	جستارهای فقهی - اصولی
صندوق السُّلْفة فی ضوء الموازين الفقهية	حبیب عبدالواحد الساعدي	المنهج الفقهی من منظار اهل بیت (ع)
بررسی فقهی نفوذ حکم قاضی در موارد اختلاف فتوای قاضی با طرفین دعوا	محمد رضا خانی	پژوهه های فقهی تا اجتهاد
قواعد فقهی دخیل در جرم انگاری تخریب محیط زیست	محمد تقی فخلعی	جستارهای فقهی - اصولی
حکمت عملی وضعی و فضیلت ازدواج (با نگاهی به دیدگاه های آیت الله جوادی آملی)	سید هادی موسوی	اخلاق و حیانی
بررسی ماهیت رمز ارز و برخی چالش های فقهی آن	محمد جواد نصر آزادانی	مطالعات فقه امامیه
توافقات قراردادی در عملیات بانکی بدون ربا با توجه به نظریه ضمان پول	سید محبتی مدنی بجستانی	آموزه های فقه مدنی
حکم فقهی مجروحان و کشته شدگان ناشی از هائشات در حکومت اسلامی از دیدگاه مذاهب فقهی	علی فارسی مدان	مطالعات تطبیقی مذاهب فقهی
مقدمه ای بر اطلس مفهومی ابعاد اندیشه ای فقه امنیت و نقش هستی شناسی در ترسیم آن	حسین حسن زاده	مدیریت دانش اسلامی

فلسفه

الف) شایسته تقدیر

عنوان مقاله	پدیدآور	نشریه
ناکامی کانت در «ناکامی تئودیه های فلسفی»؛ نقد و بررسی رویکرد سلبی کانت به تئودیه	زهرافرازانگان	قبسات

ب) راه یافته به تفصیلی

عنوان مقاله	پدیدآور	نشریه
نقد تاریخمندی ذاتی فهم با محوریت آیات قرآن	محمد عرب صالحی	ذهن
بررسی فلسفی شواهد نظریه تکامل	حمید امامی فر	معرفت فلسفی
بررسی اهمیت فلسفی برهان قطری کانتور	سید سعید میراحمدی	حکمت اسلامی
تحلیل فلسفی «حُب» از منظر علامه مصباح یزدی	سید حجت ا... فقیهی	معرفت فلسفی
این همانی خدای دین و واجب الوجود بالذات فلسفه	محمد باقر ملکیان	معرفت فلسفی

کلام

الف) شایسته تقدیر

عنوان مقاله	پدیدآور	نشریه
بررسی انتقادی محصول جانبی انگاری دین در نگاه داوکینز	حمیدرضا شاکرین	قبسات
بازخوانی و آسیب شناسی پروژه های تقریبی	مرتضی علی زاده نجار	تحقیقات کلامی

(ب) راه یافته به تفصیلی

عنوان مقاله	پدیدآور	نشریه
برهان صدیقین «مجموع ممکنات» و بازتقریرهای آن در کلام اسلامی	حمید عطائی نظری	تحقیقات کلامی

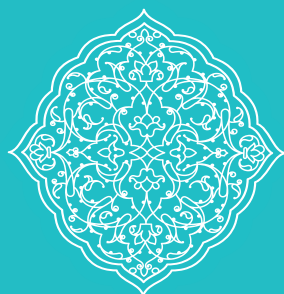
مدیریت

(ب) راه یافته به تفصیلی

عنوان مقاله	پدیدآور	نشریه
تبیین روش برنامه ریزی خدمات شهری برای شهرهای زائیدیز، مورد پژوهش: شهر مرزی و گردشگری مهرا	حامد حیاتی	بوم شناسی شهری
طراحی الگوی توصیفی تصمیم گیری در چالش های اخلاقی در مدیریت با تاکید بر اخلاق کاربردی	عبدالله توکلی	مطالعات دین معنویت و مدیریت

شاخص‌های داوری مقالات علمی پژوهشی

ردیف	شاخص	امتیاز
۱	روزآمدی موضوع و ابتدای آن بر نیاز جامعه و نظام	۱۰ امتیاز
۲	رعایت شاخص‌های محتوایی و ساختاری مقالات علمی پژوهشی از قبیل: (مسئله محوری و تبیین فرضیه در صورت امکان، استناد به منابع معتبر و روزآمد و...)	۱۰ امتیاز
۳	رعایت روشمندی متناسب با مسئله	۱۰ امتیاز
۴	میزان نوآوری در تولید نظریه و اهمیت آن در دانش (به ترتیب اهمیت و امتیاز از نظریه خرد، کلان نظریه، ارائه نظام	۱۵ امتیاز
۵	میزان خلاقیت و نوآوری در تولید روش و ساختار دانشی جدید	۱۵ امتیاز
۶	نوآوری در نقد نظریه یا دفاع از نظریه و اصلاح و ارتقای آن	۱۵ امتیاز
۷	جامعیت و غنای علمی و اتقان تحلیل و استدلال	۱۰ امتیاز
۸	میزان اثیرگذاری بر حل مشکلات عملی و کاربردی جامعه یا پاسخ به شبهات علمی موجود	۱۵ امتیاز
۹	پاسداری و حراست از ارزش‌های دینی و انقلابی	۵ امتیاز
۱۰	اثربخشی فوق العاده، برجستگی و جذابیت ویژه در نگارش	۵ امتیاز

منتخبین هشتمین جشنواره
مقالات علمی حوزه

فهرست منتخبین هشتمین جشنواره

عنوان	نویسنده	نام اثر	نشریه	گروه علمی	به عنوان اثر	رتبه
حجت الاسلام والمسلمین جناب آقای	حمیدرضا شاکرین	بررسی انتقادی محصول جانبی انگاری دین در نگاه داوکنیز	قبسات	کلام	علمی پژوهشی	شایسته تقدیر
حجت الاسلام والمسلمین جناب آقای	مرتضی نجارزادگان	بازخوانی و آسیب شناسی پروژه های تقریبی	تحقیقات کلامی	کلام	علمی پژوهشی	شایسته تقدیر
سرکار خانم	فاطمه کارگر شورکی	مفهوم شناسی مرگ آگاهی و استخراج مؤلفه های آن براساس منابع اسلامی	اسلام و پژوهش های روان شناختی	روانشناسی	علمی پژوهشی	شایسته تقدیر
سرکار خانم	زهرا فرزانهگان	ناکامی کانت در «ناکامی تئودیه های فلسفی»؛ نقد و بررسی رویکرد سلبی کانت به تئودیه	قبسات	فلسفه	علمی پژوهشی	شایسته تقدیر

بررسی انتقادی محصول جانبی انگاری دین در نگاه داوکینز

حمیدرضا شاکرین

گروه علمی: کلام

نشریه: قبسات

شایسته تقدیر

از جمله مباحث مهم دین شناختی، مساله منشا دین و راز پایی و مانایی آن است. ریچارد داوکینز زیست شناس فرگشتی معاصر، دین را محصول جانبی تصادفی در فرآیند تکامل زیستی به شمار آورده است. در این نگاه دین در پرتوانحراف و کجروی از چیزهای دیگری پدید آمده که آنها برخلاف دین، به خودی خود ارزش بقا دارند. او کوشیده است تا آنچه را که دین می تواند برون داد جانبی آنها تلقی شود بر شمرده و تبیینی از پیوند دین با آنها ارایه کند. مقاله پیش رو بر آن است تا با مراجعه به آثار داوکینز، تقریر و تبیین او در این زمینه را بررسی کرده و در بوته سنجش گذارد. حاصل مطلب این است که تبیینهای وی افزون بر یکسری اشکالات عام و فراگیر، هریک به اشکالات خاصی نیز مبتلا بوده و از تبیین دین و ارائه تصویری علمی و اعتمادپذیر از منشا آن ناتوان است.

واژگان کلیدی: دین، منشا دین، اسپندرل، محصول جانبی، داوکینز

بازخوانی و آسیب‌شناسی پروژه‌های تقریبی

مرتضی‌علیزاده نجار

گروه علمی: کلام

نشریه: تحقیقات کلامی

شایسته تقدیر

در طول تاریخ همواره کنشگران سیاسی، اجتماعی و جریان‌های مذهبی و عالمان دینی با انگیزه‌های گوناگون برای ایجاد وحدت و تقریب بین مذاهب اسلامی کوشیده‌اند و در برخی دوران پروژه‌هایی را پی گرفته‌اند که حرکت نادرشاه و سید جمال‌الدین اسدآبادی، و پایه‌گذاری «دارالتقریب» و «مجمع جهانی تقریب بین مذاهب اسلامی» را می‌توان از مهمترین آنها شمرد. پروژه‌های تقریبی همواره با آسیب‌هایی از جمله: ابهام در اهداف و معنا و چالش‌های مدیریتی و ساختاری روبرو بوده و از نبود نظریه‌ای روشن رنج برده‌اند. همچنین به مسائل معرفتی و اختلافات مذهبی که نقطه اساسی تفرقه است کمتر توجه نموده‌اند. این آسیب‌ها به همراه وجود موانعی همچون ناهماهنگی عناصر سیاسی یا دخالت بیگانگان، وجود جریان‌های افراطی و رادیکال دست به دست هم داده و پروژه‌های تقریبی و همبستگی‌های اسلامی را ناکام گذاشتند. از این رو، باید به دنبال طرحی نو با رویکردی جامع بود که بتواند از این چالش‌ها و آسیب‌ها نیز عبور کند.

واژگان کلیدی: وحدت بین مذاهب، پروژه‌های تقریبی، شیعه و اهل سنت.

مفهوم‌شناسی مرگ آگاهی و استخراج مؤلفه‌های آن براساس منابع اسلامی

فاطمه کارگر شورکی

گروه علمی: روانشناسی

نشریه: اسلام و پژوهش‌های روان‌شناختی

شایسته تقدیر

این پژوهش، با هدف تدوین مدل مفهومی مرگ آگاهی براساس متون دینی و بررسی میزان روایی آن انجام شده است. در ابتدا با رویکردی کیفی با راهبرد جستجوی واژگانی، با استفاده از نمونه‌گیری هدفمند و براساس اصل اشباع در منابع اسلامی، گزاره‌های دینی جمع‌آوری و با استفاده از روش تحلیل کیفی محتوای متون دینی مورد بررسی قرار گرفت. سپس برای حصول اطمینان از تطابق آنها با محتوای متون دینی از یکسو و کاربرد آن در حوزه روان‌شناسی از سوی دیگر، اعتبار یافته‌ها در معرض ارزیابی خبرگان قرار گرفت. یافته‌ها نشان داد که مرگ آگاهی، سازه‌ای است روان‌شناختی، مبتنی بر توجه پیوسته به حقیقت مرگ در چارچوب اندیشه اسلامی که به عنوان یک پدیده فراگیر، قطعی و پررمز و راز که به زندگی انسان، معنای الهی داده و موجبات آرامش و تلاش مؤثر را برای تأمین سعادت غایی فراهم می‌آورد. همچنین، با استنباط از آیات و روایات اسلامی، مؤلفه‌های مرگ آگاهی، به ده مؤلفه: فراگیر بودن، حتمی بودن، مبهم بودن، آرام بخش بودن، معنابخش بودن، برتر بودن آخرت، معادباوری، مرگ باوری، مرگ اندیشی و توجه مستمر، رسید و بستر مناسبی را برای تدوین پرسش‌نامه و بسته آموزشی این سازه فراهم نمود.

کلیدواژه‌ها: مرگ آگاهی، منابع اسلامی، روانی‌سنجی.

ناکامی کانت در «ناکامی تئودیه‌های فلسفی»؛ نقد و بررسی رویکرد سلبی کانت به تئودیه

زهرافرازنگان

گروه علمی: فلسفه

نشریه: قبسات

شایسته تقدیر

مسئله شر از دیدگاه کانت و تئودیه مورد قبول او در اواخر دوره نقادی با دورویکرد سلبی و ایجابی به تصویر کشیده شده‌است. رویکرد سلبی وی، پایان دادن به هر نوع تئودیه‌پردازی عقل نظری و رویکرد ایجابی‌اش، پرداختن به تئودیه اصیل از منظر عقل عملی است. «ناکامی تمامی تئودیه‌های فلسفی» عنوان مقاله‌ای است که کانت با هدف تقویت موضع معرفتشناسانه خود در اتخاذ رویکردی سلبی نسبت به تئودیه‌های نظری در سال ۱۷۹۱ به نگارش درآورده‌است. از منظر وی تئودیه فلسفی پاسخی عقلانی است به چالشی که عقل، آن را علیه خداوند در مسئله شر ایجاد کرده‌است. این درحالی است که عقل همچنانکه صلاحیت انتقاد نظری از خداوند به خاطر مسئله شر را ندارد، صلاحیت پاسخگویی به آن را هم دارا نیست. اما خود او اینک از منظر یک قاضی بیطرف به سنجش این چالش‌ها و تئودیه‌های مطرح اقدام میکند تا ناتوانی عقل نظری را در پاسخ به این مسئله کلامی بیش از پیش به تصویر کشد. مقاله حاضر با روشی توصیفی-تحلیلی به طرح این تئودیه‌ها، اشکالات کانت بر آنها و نقد و ارزیابی این اشکالات بر اساس الهیات امامیه پرداخته و نشان می‌دهد وی در این مقاله به نقد بسیاری از تئودیه‌هایی اقدام کرده که خود پیش از این پذیرفته یا پس از آن در طرح تئودیه اصیل خویش مطرح می‌کند. همچنین برخی از این تئودیه‌ها موافق با دیدگاه امامیه است و شواهدی بر تأیید آنها از منظر عقل و نقل ارائه خواهد شد.

واژگان کلیدی: شر، کانت، تئودیه، رویکرد سلبی

مجلات و مقالات علمی پژوهشی

وزارت علوم		شوراء اعطاء مجوزهای حوزه علمیه			آمار مقالات علمی پژوهشی	مجموع مجلات علمی پژوهشی
نشریه ۳۰		نشریه ۴۸			۱۹۰	۷۸
مقاله ۷۳		مقاله ۱۱۷				
فصلنامه	دوفصلنامه	ماهنامه	فصلنامه	دوفصلنامه		
۱۱	۱۹	۰	۱۹	۲۹		
مقاله	مقاله	مقاله	مقاله	مقاله		
۳۷	۳۶	۰	۶۸	۴۹		

مجلات و مقالات علمی ترویجی

وزارت علوم		شوراء اعطاء مجوزهای حوزه علمیه		آمار مقالات علمی ترویجی	مجموع مجلات علمی ترویجی	
نشریه ۱		نشریه ۱۰		۱۹	۱۱	
مقاله ۲		مقاله ۱۷				
ماهنامه	فصلنامه	دوفصلنامه	فصلنامه			دوفصلنامه
۰	۰	۱	۱			۹
مقاله	مقاله	مقاله	مقاله			مقاله
۰	۰	۲	۳			۱۴

بخش سیزدهم

پیش نشست های علمی

ویژه تحلیل آماری آثار و ارزیابی های بیست و ششمین
همایش کتاب سال حوزه

اشاره

آنچه در ادامه پیش‌کش می‌شود، گزارشی است از پیش‌نشست‌های علمی این دوره همایش که در گروه‌های علمی فلسفه، کلام، اخلاق و عرفان، فقه و اصول، حقوق، علوم تربیتی، روان‌شناسی، علوم اجتماعی و علوم سیاسی، چند هفته مانده به روز همایش، برگزار شد.

این نشست‌ها، نخستین بار از ادوار پیشین همایش کتاب سال است که در این دسته از گروه‌های علمی همایش ارائه شده است.

هدف از برگزاری این نشست‌های علمی، بررسی و تحلیل وضعیت آثار رسیده به این دوره همایش و در نتیجه، ارائه گزارشی آماری از تولیدات علمی در گروه‌های دانشی و نمایش نتایج آن به جامعه علمی حوزه است.

برای تحقق این هدف، جمعی از داوران و اعضای شورای علمی همایش کتاب سال حوزه، پیش‌قدم شده و بار ارائه این نشست‌های علمی را بر دوش کشیدند. جا دارد در همین جا از زحمات خالصانه این عزیزان به ویژه تقدیر و تشکر شود.

گزارش پیش‌رو، در قالب دو جدول و در نه گروه علمی، به ارائه آمار و میزان رعایت شاخص‌های ارزیابی در آثار این دوره همایش پرداخته است.

گروه علمی فلسفه

جدول ۱: گزارش آماری

گزارش آماری آثار گروه فلسفه				
آثار رسیده				
۳۳				
مرکز	زن	مرد	جنسیت و شخصیت حقوقی پدیدآوران	
	۳	۳۰		
۰	۲	۲۰	۲۲	کتاب
۰	۱	۱۰	۱۱	پایان نامه
آثار راه یافته به ارزیابی تفصیلی				
۶				
مرکز	زن	مرد	جنسیت و شخصیت حقوقی پدیدآوران	
	۰	۶		
۰	۰	۴	۴	کتاب
۰	۰	۲	۲	پایان نامه
نتایج ارزیابی ها				
۱۶				
وضعیت	میانگین امتیاز		تعداد ارزیابی	نوع
متوسط	۶۹/۸		۶	پایان نامه
متوسط	۶۱/۴۵		۱۰	اثر پژوهشی

جدول ۲: میزان رعایت شاخص‌های ارزیابی

میزان امتیازات به دست آمده از شاخص‌ها در گروه فلسفه				
پایان نامه				
امتیاز به دست آمده			امتیاز	شاخص‌ها
نمره	درصد	کیفی		
۵/۷۵	۷۱/۸۸	متوسط	۸	اولویت و میزان تأثیر مسئله تحقیق در تامین نیازهای فرهنگی و علمی همگانی یا جوامع علمی
۶/۴۲	۶۴/۱۷	متوسط	۱۰	سطح علمی و اتقان اثر
۵/۶۷	۵۶/۶۷	ضعیف	۱۰	نظریه پردازی و راه حل های جدید
۲/۸	۶۸/۸	خوب	۵	تحلیل صحیح آرا و نقد آن
۶/۰۸	۷۶/۰۴	خوب	۸	خلاقیت و نوآوری دراصل مسئله
۳/۷۵	۶۲/۵۰	متوسط	۶	خلاقیت و نوآوری در روش تحقیق و زاویه نگرش به مسئله
اثر پژوهشی				
امتیاز به دست آمده			امتیاز	شاخص‌ها
نمره	درصد	کیفی		
۵/۴۵	۷۷/۸۶	متوسط	۷	اولویت و میزان تأثیر موضوع کتاب در تامین نیازهای علمی همگانی یا جوامع علمی
۶/۸۰	۶۸/۰۰	متوسط	۱۰	سطح علمی و اتقان اثر
۵/۲۰	۵۲/۰۰	ضعیف	۱۰	نظریه پردازی و راه حل های جدید
۳/۳۰	۶۶/۰۰	متوسط	۵	نقل و تحلیل صحیح آرا
۳/۳۰	۶۶/۰۰	متوسط	۵	استناد به منابع معتبر و بهره گیری از مستندات و منابع و نتیجه گیری
۳/۵۵	۵۹/۱۷	متوسط	۶	میزان دست یابی پژوهش به اهداف خود
۴/۴۰	۶۳	متوسط	۷	خلاقیت و نوآوری در اصل موضوع/ مسئله
۳/۳۰	۵۵/۰۰	متوسط	۶	خلاقیت و نوآوری در روش تحقیق و زاویه نگرش به موضوع
۳/۱۸	۶۳/۵۰	متوسط	۵	تناسب ساختار و انسجام منطقی سرفصل ها و عناوین

گروه علمی کلام

جدول ۱: گزارش آماری

گزارش آماری آثار گروه کلام				
آثار رسیده				
۱۲۲				
مرکز	زن	مرد	جنسیت و شخصیت حقوقی پدیدآوران	
۱	۱۰	۱۱۱		
۱	۶	۷۷	۸۴	کتاب
۰	۴	۳۴	۳۸	پایان نامه
آثار راه یافته به ارزیابی تفصیلی				
۱۳				
مرکز	زن	مرد	جنسیت و شخصیت حقوقی پدیدآوران	
۰	۰	۱۳		
۰	۰	۱۱	۱۱	کتاب
۰	۰	۲	۲	پایان نامه
نتایج ارزیابی ها				
۱۶				
وضعیت	میانگین امتیاز		تعداد ارزیابی	نوع
متوسط	۷۵/۶۷		۵	پایان نامه
ضعیف	۹/۵۶		۲۴	اثر پژوهشی

جدول ۲: میزان رعایت شاخص‌های ارزیابی

میزان امتیازات به دست آمده از شاخص‌ها در گروه کلام				
پایان نامه				
امتیاز به دست آمده			امتیاز	شاخص‌ها
نمره	درصد	کیفی		
۶/۶۰	۸۲/۵۰	خوب	۸	اولویت و میزان تأثیر مسئله تحقیق در تامین نیازهای فرهنگی و علمی همگانی یا جوامع علمی
۶/۵۰	۶۵/۰۰	متوسط	۱۰	سطح علمی و اتقان اثر
۶/۴۰	۶۲/۰۰	متوسط	۱۰	نظریه پردازی و راه حل های جدید
۳/۰	۷۳/۸	خوب	۵	تحلیل صحیح آرا و نقد آن
۵/۴۰	۶۵/۰۰	متوسط	۸	خلاقیت و نوآوری در اصل مسئله
۳/۷۵	۶۲/۵۰	متوسط	۶	خلاقیت و نوآوری در روش تحقیق و زاویه نگرش به مسئله
اثر پژوهشی				
امتیاز به دست آمده			امتیاز	شاخص‌ها
نمره	درصد	کیفی		
۵/۳۳	۷۶/۱۹	خوب	۷	اولویت و میزان تأثیر موضوع کتاب در تامین نیازهای علمی همگانی یا جوامع علمی
۷/۰۸	۷۰/۸۳	خوب	۱۰	سطح علمی و اتقان اثر
۶/۳۸	۶۳/۷۵	متوسط	۱۰	نظریه پردازی و راه حل های جدید
۳/۶۷	۷۳/۳۳	خوب	۵	نقل و تحلیل صحیح آرا
۳/۷۶	۷۵/۲۱	خوب	۵	استناد به منابع معتبر و بهره گیری از مستندات و منابع و نتیجه گیری
۴/۲۷	۷۱/۱۸	خوب	۶	میزان دست یابی پژوهش به اهداف خود
۴/۵۴	۶۵	متوسط	۷	خلاقیت و نوآوری در اصل موضوع/ مسئله
۳/۵۲	۵۸/۶۸	متوسط	۶	خلاقیت و نوآوری در روش تحقیق و زاویه نگرش به موضوع
۳/۷۳	۷۴/۵۸	خوب	۵	تناسب ساختار و انسجام منطقی سرفصل ها و عناوین

گروه علمی اخلاق و عرفان

جدول ۱: گزارش آماری

گزارش آماری آثار گروه اخلاق و عرفان				
آثار رسیده				
۹۸				
مرکز	زن	مرد	جنسیت و شخصیت حقوقی پدیدآوران	
۵	۷	۸۶		
۵	۵	۶۸	۷۸	کتاب
۰	۲	۱۸	۲۰	پایان نامه
آثار راه یافته به ارزیابی تفصیلی				
۱۳				
مرکز	زن	مرد	جنسیت و شخصیت حقوقی پدیدآوران	
۰	۱	۱۸		
۰	۱	۱۳	۱۴	کتاب
۰	۰	۵	۵	پایان نامه
نتایج ارزیابی ها				
۱۶				
وضعیت		میانگین امتیاز		نوع
متوسط		۶۱/۴۵		پایان نامه
ضعیف		۵۱/۹		اثر پژوهشی

جدول ۲: میزان رعایت شاخص‌های ارزیابی

میزان امتیازات به دست آمده از شاخص‌ها در گروه اخلاق و عرفان				
پایان نامه				
امتیاز به دست آمده			امتیاز	شاخص‌ها
نمره	درصد	کیفی		
۶/۰۰	۷۵/۰۰	خوب	۸	اولویت و میزان تأثیر مسئله تحقیق در تامین نیازهای فرهنگی و علمی همگانی یا جوامع علمی
۵/۶۱	۵۶/۱۴	متوسط	۱۰	سطح علمی و اتقان اثر
۵/۵۹	۵۵/۹۱	متوسط	۱۰	نظریه پردازی و راه حل های جدید
۲/۴	۶۰/۸	خوب	۵	تحلیل صحیح آرا و نقد آن
۵/۴۵	۶۸/۱۸	متوسط	۸	خلاقیت و نوآوری در اصل مسئله
۳/۵۵	۵۹/۰۹	متوسط	۶	خلاقیت و نوآوری در روش تحقیق و زاویه نگرش به مسئله
اثر پژوهشی				
امتیاز به دست آمده			امتیاز	شاخص‌ها
نمره	درصد	کیفی		
۵/۰۴	۷۱/۹۴	خوب	۷	اولویت و میزان تأثیر موضوع کتاب در تامین نیازهای علمی همگانی یا جوامع علمی
۶/۳۰	۶۳/۰۴	خوب	۱۰	سطح علمی و اتقان اثر
۴/۹۶	۴۹/۶۴	متوسط	۱۰	نظریه پردازی و راه حل های جدید
۳/۵۱	۷۰/۱۸	خوب	۵	نقل و تحلیل صحیح آرا
۳/۶۹	۷۳/۷۵	خوب	۵	استناد به منابع معتبر و بهره گیری از مستندات و منابع و نتیجه گیری
۴/۰۲	۶۶/۹۶	خوب	۶	میزان دست یابی پژوهش به اهداف خود
۴/۱۶	۵۹	متوسط	۷	خلاقیت و نوآوری در اصل موضوع/ مسئله
۲/۱۹	۴۸/۲۱	متوسط	۶	خلاقیت و نوآوری در روش تحقیق و زاویه نگرش به موضوع
۳/۴۲	۶۸/۳۹	خوب	۵	تناسب ساختار و انسجام منطقی سرفصل ها و عناوین

گروه علمی فقه و اصول

جدول ۱: گزارش آماری

گزارش آماری آثار گروه فقه و اصول				
آثار رسیده				
۲۶۱				
مرکز	زن	مرد	جنسیت و شخصیت حقوقی پدیدآوران	
۰	۷	۲۵۴		
۰	۵	۱۰۲	۱۰۷	کتاب
۰	۲	۱۵۲	۱۵۴	پایان نامه
آثار راه یافته به ارزیابی تفصیلی				
۲۷				
مرکز	زن	مرد	جنسیت و شخصیت حقوقی پدیدآوران	
۰	۱	۲۶		
۰	۰	۱۸	۱۸	کتاب
۰	۱	۸	۹	پایان نامه
نتایج ارزیابی ها				
۱۶				
وضعیت		میانگین امتیاز		نوع
متوسط		۶۴/۸		پایان نامه
متوسط		۶۳/۷		اثر پژوهشی

جدول ۲: میزان رعایت شاخص‌های ارزیابی

میزان امتیازات به دست آمده از شاخص‌ها در گروه فقه و اصول				
پایان نامه				
امتیاز به دست آمده			امتیاز	شاخص‌ها
نمره	درصد	کیفی		
۶/۱۷	۷۷/۰۸	خوب	۸	اولویت و میزان تأثیر مسئله تحقیق در تامین نیازهای فرهنگی و علمی همگانی یا جوامع علمی
۶/۴۷	۶۴/۶۷	متوسط	۱۰	سطح علمی و اتقان اثر
۵/۶۳	۵۶/۳۳	ضعیف	۱۰	نظریه پردازی و راه حل های جدید
۲/۷	۶۸/۳	خوب	۵	تحلیل صحیح آرا و نقد آن
۵/۰۳	۶۲/۹۲	متوسط	۸	خلاقیت و نوآوری دراصل مسئله
۳/۴۷	۵۷/۷۸	متوسط	۶	خلاقیت و نوآوری در روش تحقیق و زاویه نگرش به مسئله
اثر پژوهشی				
امتیاز به دست آمده			امتیاز	شاخص‌ها
نمره	درصد	کیفی		
۵/۸۶	۸۳/۶۹	خوب	۷	اولویت و میزان تأثیر موضوع کتاب در تامین نیازهای علمی همگانی یا جوامع علمی
۷/۷۰	۷۶/۹۸	خوب	۱۰	سطح علمی و اتقان اثر
۷/۱۵	۷۱/۵۱	خوب	۱۰	نظریه پردازی و راه حل های جدید
۴/۱۰	۸۲/۰۸	عالی	۵	نقل و تحلیل صحیح آرا
۴/۱۰	۸۱/۹۸	عالی	۵	استناد به منابع معتبر و بهره گیری از مستندات و منابع و نتیجه گیری
۴/۷۹	۷۹/۸۷	خوب	۶	میزان دست یابی پژوهش به اهداف خود
۵/۱۵	۷۴	خوب	۷	خلاقیت و نوآوری در اصل موضوع/ مسئله
۴/۴۲	۷۳/۵۸	خوب	۶	خلاقیت و نوآوری در روش تحقیق و زاویه نگرش به موضوع
۳/۸۰	۷۵/۹۲	خوب	۵	تناسب ساختار و انسجام منطقی سرفصل ها و عناوین

گروه علمی حقوق

جدول ۱: گزارش آماری

گزارش آماری آثار گروه حقوق				
آثار رسیده				
۶۶				
مرکز	زن	مرد	جنسیت و شخصیت حقوقی پدیدآوران	
۰	۷	۵۹		
۰	۳	۱۵	۱۸	کتاب
۰	۴	۴۴	۴۸	پایان نامه
آثار راه یافته به ارزیابی تفصیلی				
۱۰				
مرکز	زن	مرد	جنسیت و شخصیت حقوقی پدیدآوران	
۰	۰	۱۰		
۰	۰	۶	۶	کتاب
۰	۰	۴	۴	پایان نامه
نتایج ارزیابی ها				
۱۶				
وضعیت	میانگین امتیاز		تعداد ارزیابی	نوع
متوسط	۶۸/۲		۹	پایان نامه
متوسط	۶۱/۵۵		۱۰	اثر پژوهشی

جدول ۲: میزان رعایت شاخص‌های ارزیابی

میزان امتیازات به دست آمده از شاخص‌ها در گروه حقوق				
پایان نامه				
امتیاز به دست آمده			امتیاز	شاخص‌ها
نمره	درصد	کیفی		
۵/۸۳	۷۲/۹۲	متوسط	۸	اولویت و میزان تأثیر مسئله تحقیق در تامین نیازهای فرهنگی و علمی همگانی یا جوامع علمی
۶/۵۰	۶۵/۰۰		۱۰	سطح علمی و اتقان اثر
۶/۲۲	۶۲/۲۲	متوسط	۱۰	نظریه پردازی و راه حل های جدید
۲/۸	۶۸/۸	خوب	۵	تحلیل صحیح آرا و نقد آن
۵/۸۳	۷۲/۹۲	متوسط	۸	خلاقیت و نوآوری دراصل مسئله
۴/۰۰	۶۶/۶۷	متوسط	۶	خلاقیت و نوآوری در روش تحقیق و زاویه نگرش به مسئله
اثر پژوهشی				
امتیاز به دست آمده			امتیاز	شاخص‌ها
نمره	درصد	کیفی		
۵/۵۵	۷۹/۲۹	خوب	۷	اولویت و میزان تأثیر موضوع کتاب در تامین نیازهای علمی همگانی یا جوامع علمی
۷/۰۰	۷۰/۰۰	خوب	۱۰	سطح علمی و اتقان اثر
۶/۵۰	۶۵/۰۰	متوسط	۱۰	نظریه پردازی و راه حل های جدید
۴/۱۰	۸۲/۰۰	عالی	۵	نقل و تحلیل صحیح آرا
۳/۹۰	۷۸/۰۰	خوب	۵	استناد به منابع معتبر و بهره گیری از مستندات و منابع و نتیجه گیری
۴/۷۰	۷۸/۳۳	خوب	۶	میزان دست یابی پژوهش به اهداف خود
۴/۳۵	۶۲	متوسط	۷	خلاقیت و نوآوری در اصل موضوع/ مسئله
۴/۱۵	۶۹/۱۷	خوب	۶	خلاقیت و نوآوری در روش تحقیق و زاویه نگرش به موضوع
۴/۰۵	۸۱/۰۰	عالی	۵	تناسب ساختار و انسجام منطقی سرفصل ها و عناوین

گروه علمی علوم تربیتی

جدول ۱: گزارش آماری

گزارش آماری آثار گروه علوم تربیتی				
آثار رسیده				
۳۶				
مرکز	زن	مرد	جنسیت و شخصیت حقوقی پدیدآوران	
۰	۲	۳۴		
۰	۲	۲۴	۲۶	کتاب
۰	۰	۱۰	۱۰	پایان نامه
آثار راه یافته به ارزیابی تفصیلی				
۹				
مرکز	زن	مرد	جنسیت و شخصیت حقوقی پدیدآوران	
۰	۰	۹		
۰	۰	۸	۸	کتاب
۰	۰	۱	۱	پایان نامه
نتایج ارزیابی ها				
۱۶				
وضعیت	میانگین امتیاز		تعداد ارزیابی	نوع
خوب	۷۵/۴۱		۳	پایان نامه
متوسط	۶۲/۹۵		۱۵	اثر پژوهشی

جدول ۲: میزان رعایت شاخص‌های ارزیابی

میزان امتیازات به‌دست‌آمده از شاخص‌ها در گروه علوم تربیتی				
پایان‌نامه				
امتیاز به‌دست‌آمده			امتیاز	شاخص‌ها
نمره	درصد	کیفی		
۷/۱۷	۸۹/۵۸	عالی	۸	اولویت و میزان تأثیر مسئله تحقیق در تامین نیازهای فرهنگی و علمی همگانی یا جوامع علمی
۷/۱۷	۷۱/۶۷	خوب	۱۰	سطح علمی و اتقان اثر
۷/۶۷	۷۶/۶۷	خوب	۱۰	نظریه‌پردازی و راه‌حل‌های جدید
۳/۰	۷۵/۰	خوب	۵	تحلیل صحیح آرا و نقد آن
۶/۱۷	۷۷/۰۸	خوب	۸	خلاقیت و نوآوری دراصل مسئله
۴/۱۷	۶۹/۴۴	خوب	۶	خلاقیت و نوآوری در روش تحقیق و زاویه نگرش به مسئله
اثر پژوهشی				
امتیاز به‌دست‌آمده			امتیاز	شاخص‌ها
نمره	درصد	کیفی		
۵/۴۷	۷۸/۱۰	خوب	۷	اولویت و میزان تأثیر موضوع کتاب در تامین نیازهای علمی همگانی یا جوامع علمی
۷/۶۷	۷۶/۶۷	خوب	۱۰	سطح علمی و اتقان اثر
۶/۹۳	۶۹/۳۳	متوسط	۱۰	نظریه‌پردازی و راه‌حل‌های جدید
۳/۹۳	۷۸/۶۷	خوب	۵	نقل و تحلیل صحیح آرا
۴/۲۳	۸۴/۶۷	عالی	۵	استناد به منابع معتبر و بهره‌گیری از مستندات و منابع و نتیجه‌گیری
۴/۶۰	۷۶/۶۷	خوب	۶	میزان دست‌یابی پژوهش به اهداف خود
۵/۰۰	۷۱	متوسط	۷	خلاقیت و نوآوری در اصل موضوع/ مسئله
۳/۷۰	۶۱/۶۷	متوسط	۶	خلاقیت و نوآوری در روش تحقیق و زاویه نگرش به موضوع
۳/۸۷	۷۷/۳۳	خوب	۵	تناسب ساختار و انسجام منطقی سرفصل‌ها و عناوین

گروه علمی روان شناسی

جدول ۱: گزارش آماری

گزارش آماری آثار گروه روان شناسی				
آثار رسیده				
۴۸				
مرکز	زن	مرد	جنسیت و شخصیت حقوقی پدیدآوران	
۰	۲	۴۶		
۰	۱	۳۶	۳۷	کتاب
۰	۱	۱۰	۱۱	پایان نامه
آثار راه یافته به ارزیابی تفصیلی				
۶				
مرکز	زن	مرد	جنسیت و شخصیت حقوقی پدیدآوران	
۰	۰	۶		
۰	۰	۵	۵	کتاب
۰	۰	۱	۱	پایان نامه
نتایج ارزیابی ها				
۱۶				
وضعیت	میانگین امتیاز		تعداد ارزیابی	نوع
متوسط	۶۵/۳		۳	پایان نامه
متوسط	۶۰/۵		۱۴	اثر پژوهشی

جدول ۲: میزان رعایت شاخص‌های ارزیابی

میزان امتیازات به‌دست‌آمده از شاخص‌ها در گروه روان‌شناسی				
پایان‌نامه				
امتیاز به‌دست‌آمده			امتیاز	شاخص‌ها
نمره	درصد	کیفی		
۶/۶۷	۸۳/۳۳	عالی	۸	اولویت و میزان تأثیر مسئله تحقیق در تامین نیازهای فرهنگی و علمی همگانی یا جوامع علمی
۶/۳۳	۶۳/۳۳	متوسط	۱۰	سطح علمی و اتقان اثر
۶/۶۷	۶۶/۶۷	متوسط	۱۰	نظریه‌پردازی و راه‌حل‌های جدید
۲/۵	۶۲/۵	خوب	۵	تحلیل صحیح آرا و نقد آن
۵/۸۳	۷۲/۹۲	متوسط	۸	خلاقیت و نوآوری دراصل مسئله
۳/۶۷	۶۱/۱۱	متوسط	۶	خلاقیت و نوآوری در روش تحقیق و زاویه نگرش به مسئله
اثر پژوهشی				
امتیاز به‌دست‌آمده			امتیاز	شاخص‌ها
نمره	درصد	کیفی		
۵/۷۵	۸۲/۱۴	خوب	۷	اولویت و میزان تأثیر موضوع کتاب در تامین نیازهای علمی همگانی یا جوامع علمی
۷/۳۲	۷۳/۲۱	خوب	۱۰	سطح علمی و اتقان اثر
۶/۹۶	۶۹/۶۴	متوسط	۱۰	نظریه‌پردازی و راه‌حل‌های جدید
۳/۶۱	۷۲/۱۴	خوب	۵	نقل و تحلیل صحیح آرا
۳/۷۱	۷۴/۲۹	خوب	۵	استناد به منابع معتبر و بهره‌گیری از مستندات و منابع و نتیجه‌گیری
۴/۳۲	۷۲/۵۲	خوب	۶	میزان دست‌یابی پژوهش به اهداف خود
۵/۲۵	۷۵	متوسط	۷	خلاقیت و نوآوری در اصل موضوع/ مسئله
۴/۰۴	۶۷/۲۶	خوب	۶	خلاقیت و نوآوری در روش تحقیق و زاویه نگرش به موضوع
۳/۸۲	۷۶/۴۳	خوب	۵	تناسب ساختار و انسجام منطقی سرفصل‌ها و عناوین

جدول ۱: گزارش آماری

گزارش آماری آثار گروه علوم اجتماعی				
آثار رسیده				
۱۴۵				
مرکز	زن	مرد	جنسیت و شخصیت حقوقی پدیدآوران	
۴	۱۲	۱۲۹		
۴	۹	۸۵	۹۸	کتاب
۰	۳	۴۴	۴۷	پایان نامه
آثار راه یافته به ارزیابی تفصیلی				
۸				
مرکز	زن	مرد	جنسیت و شخصیت حقوقی پدیدآوران	
۰	۰	۸		
۰	۰	۷	۷	کتاب
۰	۰	۱	۱	پایان نامه
نتایج ارزیابی ها				
۱۶				
وضعیت	میانگین امتیاز		تعداد ارزیابی	نوع
خوب	۷۹/۶۲		۲	پایان نامه
متوسط	۶۴/۹۸		۲۱	اثر پژوهشی

جدول ۲: میزان رعایت شاخص‌های ارزیابی

میزان امتیازات به‌دست‌آمده از شاخص‌ها در گروه علوم اجتماعی				
پایان‌نامه				
امتیاز به‌دست‌آمده			امتیاز	شاخص‌ها
نمره	درصد	کیفی		
۶/۵۰	۸۱/۲۵	خوب	۸	اولویت و میزان تأثیر مسئله تحقیق در تامین نیازهای فرهنگی و علمی همگانی یا جوامع علمی
۷/۲۵	۷۲/۵۰	خوب	۱۰	سطح علمی و اتقان اثر
۷/۰۰	۷۰/۰۰	متوسط	۱۰	نظریه‌پردازی و راه‌حل‌های جدید
۳/۸	۹۳/۸	عالی	۵	تحلیل صحیح آرا و نقد آن
۷/۰۰	۸۷/۵۰	عالی	۸	خلاقیت و نوآوری دراصل مسئله
۵/۰۰	۸۳/۳۳	عالی	۶	خلاقیت و نوآوری در روش تحقیق و زاویه نگرش به مسئله
اثر پژوهشی				
امتیاز به‌دست‌آمده			امتیاز	شاخص‌ها
نمره	درصد	کیفی		
۶/۰۳	۸۶/۱۹	عالی	۷	اولویت و میزان تأثیر موضوع کتاب در تامین نیازهای علمی همگانی یا جوامع علمی
۷/۵۶	۷۵/۵۷	خوب	۱۰	سطح علمی و اتقان اثر
۶/۶۲	۶۶/۱۹	متوسط	۱۰	نظریه‌پردازی و راه‌حل‌های جدید
۴/۱۸	۸۳/۵۲	عالی	۵	نقل و تحلیل صحیح آرا
۴/۲۷	۸۵/۳۳	عالی	۵	استناد به منابع معتبر و بهره‌گیری از مستندات و منابع و نتیجه‌گیری
۴/۷۱	۷۸/۵۷	خوب	۶	میزان دست‌یابی پژوهش به اهداف خود
۵/۰۹	۷۳	خوب	۷	خلاقیت و نوآوری در اصل موضوع/مسئله
۴/۴۵	۷۴/۲۱	خوب	۶	خلاقیت و نوآوری در روش تحقیق و زاویه نگرش به موضوع
۳/۹۵	۷۹/۰۵	خوب	۵	تناسب ساختار و انسجام منطقی سرفصل‌ها و عناوین

گروه علمی علوم سیاسی

جدول ۱: گزارش آماری

گزارش آماری آثار گروه علوم سیاسی				
آثار رسیده				
۴۱				
مرکز	زن	مرد	جنسیت و شخصیت حقوقی پدیدآوران	
۲	۰	۳۹		
۲	۰	۲۲	۲۴	کتاب
۰	۰	۱۷	۱۷	پایان نامه
آثار راه یافته به ارزیابی تفصیلی				
۵				
مرکز	زن	مرد	جنسیت و شخصیت حقوقی پدیدآوران	
۰	۰	۵		
۰	۰	۳	۳	کتاب
۰	۰	۲	۲	پایان نامه
نتایج ارزیابی ها				
۱۶				
وضعیت	میانگین امتیاز		تعداد ارزیابی	نوع
خوب	۷۵/۵		۵	پایان نامه
متوسط	۶۳/۵		۶	اثر پژوهشی

جدول ۲: میزان رعایت شاخص‌های ارزیابی

میزان امتیازات به دست آمده از شاخص‌ها در گروه علوم سیاسی				
پایان نامه				
امتیاز به دست آمده			امتیاز	شاخص‌ها
نمره	درصد	کیفی		
۶/۶۰	۸۲/۵۰	خوب	۸	اولویت و میزان تأثیر مسئله تحقیق در تامین نیازهای فرهنگی و علمی همگانی یا جوامع علمی
۷/۲۰	۷۲/۰۰	خوب	۱۰	سطح علمی و اتقان اثر
۷/۰۰	۷۰/۰۰	متوسط	۱۰	نظریه پردازی و راه حل های جدید
۲/۹	۷۲/۵	خوب	۵	تحلیل صحیح آرا و نقد آن
۶/۲۰	۷۷/۵۰	خوب	۸	خلاقیت و نوآوری دراصل مسئله
۴/۵۰	۷۵/۰۰	خوب	۶	خلاقیت و نوآوری در روش تحقیق و زاویه نگرش به مسئله
اثر پژوهشی				
امتیاز به دست آمده			امتیاز	شاخص‌ها
نمره	درصد	کیفی		
۵/۵۸	۷۹/۷۶	خوب	۷	اولویت و میزان تأثیر موضوع کتاب در تامین نیازهای علمی همگانی یا جوامع علمی
۷/۶۷	۷۶/۶۷	خوب	۱۰	سطح علمی و اتقان اثر
۶/۹۲	۶۹/۱۷	متوسط	۱۰	نظریه پردازی و راه حل های جدید
۳/۸۳	۷۶/۶۷	خوب	۵	نقل و تحلیل صحیح آرا
۳/۸۳	۷۶/۶۷	خوب	۵	استناد به منابع معتبر و بهره گیری از مستندات و منابع و نتیجه گیری
۵/۱۷	۸۶/۱۱	عالی	۶	میزان دست یابی پژوهش به اهداف خود
۵/۴۲	۷۷	خوب	۷	خلاقیت و نوآوری در اصل موضوع/ مسئله
۴/۶۷	۷۷/۷۸	خوب	۶	خلاقیت و نوآوری در روش تحقیق و زاویه نگرش به موضوع
۳/۵۰	۷۰/۰۰	متوسط	۵	تناسب ساختار و انسجام منطقی سرفصل ها و عناوین

بخش چهاردهم

گزارشی از ربع قرن تلاش علمی

در همایش کتاب سال حوزه‌های علمیه

اشـــاره

در این بخش نموداری گزارشی از آثار بیست و پنج سال رسیده به همایش کتاب سال و منتخبین آن ارائه می شود

گزارشی از ربع قرن تلاش علمی در همایش کتاب سال حوزه‌های علمیه

علی‌رغم اینکه در سال‌های آغازین همایش کتاب سال حوزه، تعریف کتاب منتخب و سیاست‌های آن متفاوت بوده و شناخت و اقبال لازم به این همایش وجود نداشته است؛ اما در مجموع، طی بیست و شش دوره برگزاری این همایش، ۲۴۰۰۰ اثر در دبیرخانه همایش واصل شد.

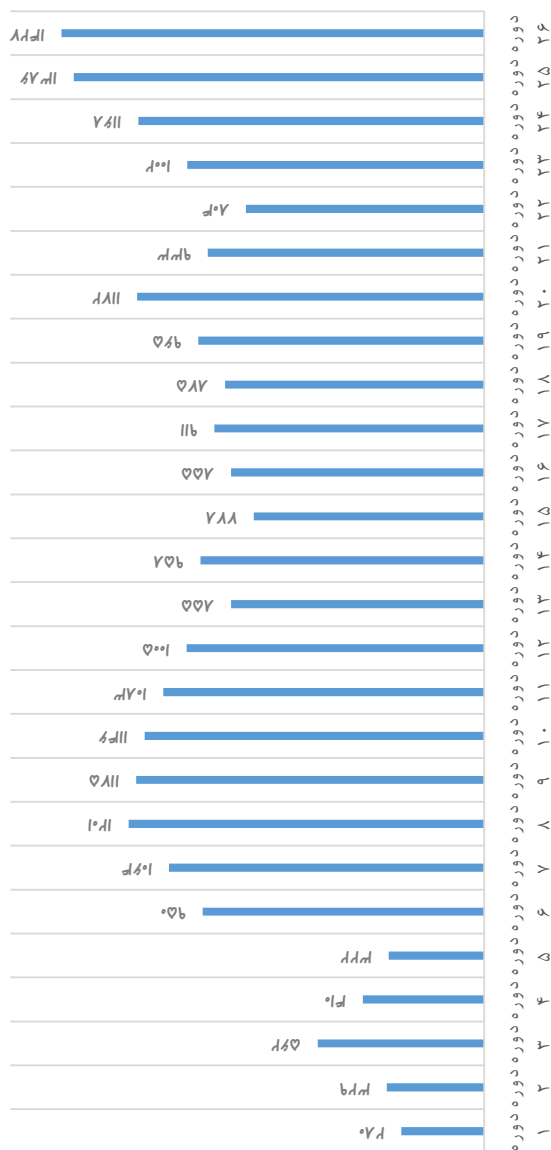
در پنج سال نخست، هر ساله به طور متوسط بین ۳۰۰ تا ۵۰۰ اثر و از دوره ششم تا نوزدهم، هر سال بین ۸۰۰ تا ۱۴۰۰ اثر به این دبیرخانه ارسال شده است. البته در سنوات اخیر، مراکز پژوهشی و ناشران، بر اساس تجارب سال‌های پیشین، تمام آثار منتشره خود را به دبیرخانه ارسال نکردند بلکه تنها آثار منتخب خود را به دبیرخانه فرستاده‌اند.

از دوره نوزدهم با پذیرش مقالات از نشریات علمی پژوهشی و علمی ترویجی هرساله متوسط ۲۰۰ اثر بر مجموع آثار افزوده شد. قابل ذکر است که برابر آیین‌نامه در بخش مقالات محدودیت پذیرش وجود دارد که طبق آن مقالاتی مورد پذیرش است دارای دو شرط باشد. اول: باید در مجلات علمی پژوهشی و یا علمی ترویجی به چاپ رسیده باشد دوم اینکه از سوی سردبیر همان مجلات منتخب و معرفی شود.

با این اوصاف با احتساب مقالات در این چند دوره، بیش از ۲۵۰۰۰ اثر به دبیرخانه ارسال شد. از میان آثار ارسالی در این بیست و شش دوره، بیش از ۵۵۶۸ اثر از وضعیت کیفی برتر برخوردار بوده و به مرحله دوم راه‌یافته‌اند. از این تعداد، ۲۱۵ اثر «برگزیده» و ۳۵۰ اثر «شایسته تقدیر» معرفی شدند. ۵۱۵ اثر نیز «شایسته تحسین» داوران قرار گرفتند.

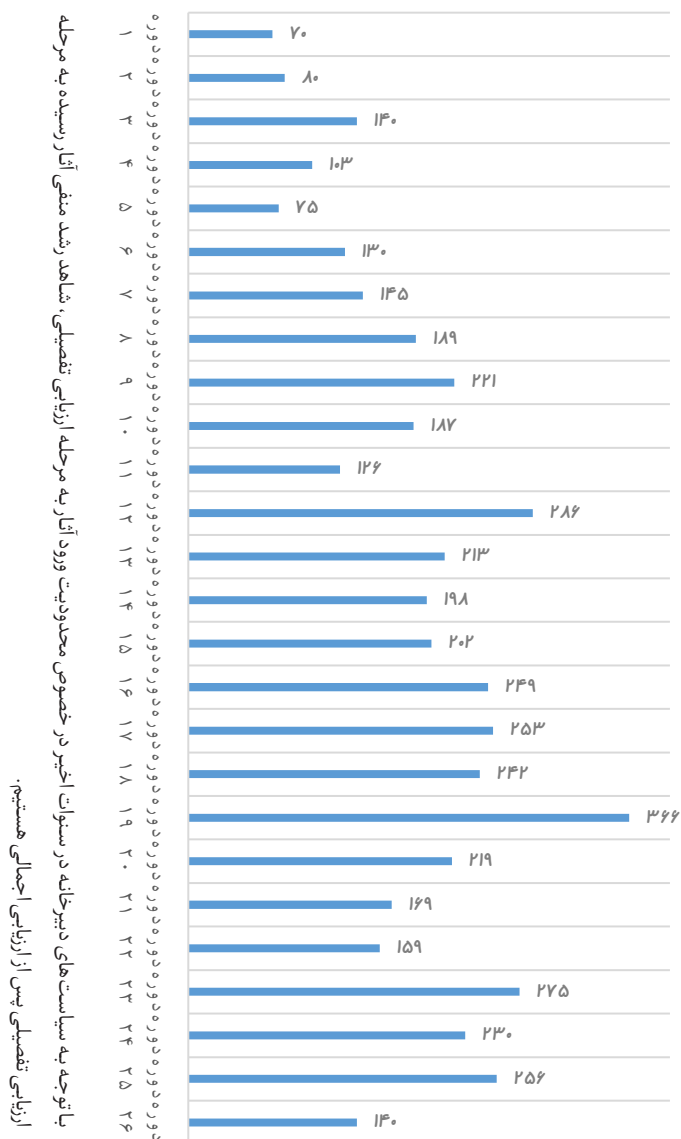
نمودار آثار رسیده در سنوات گذشته با توجه به فضای دیجیتال، حاکی از رشد آثار در حوزه می‌باشد.

نمودار تعداد آثار رسیده ۲۶ دوره همایش

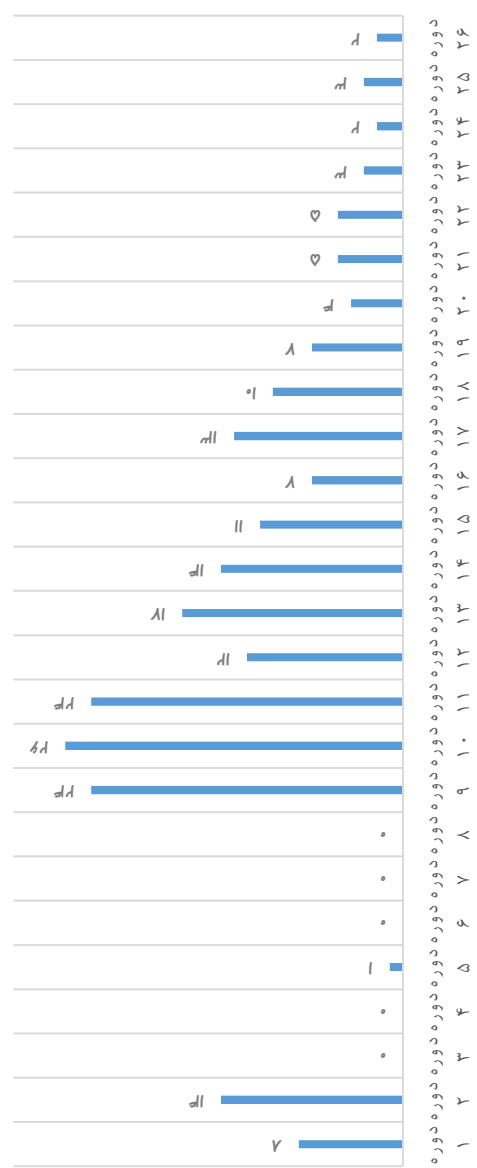

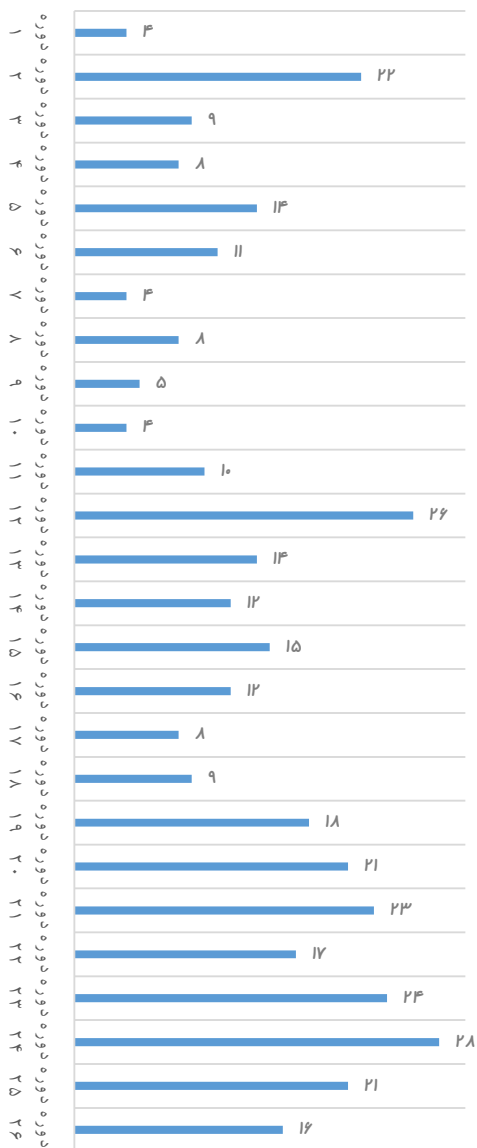
نمودار تعداد آثار راه‌یافته به مرحله ارزیابی تفصیلی ۲۶ دوره همایش

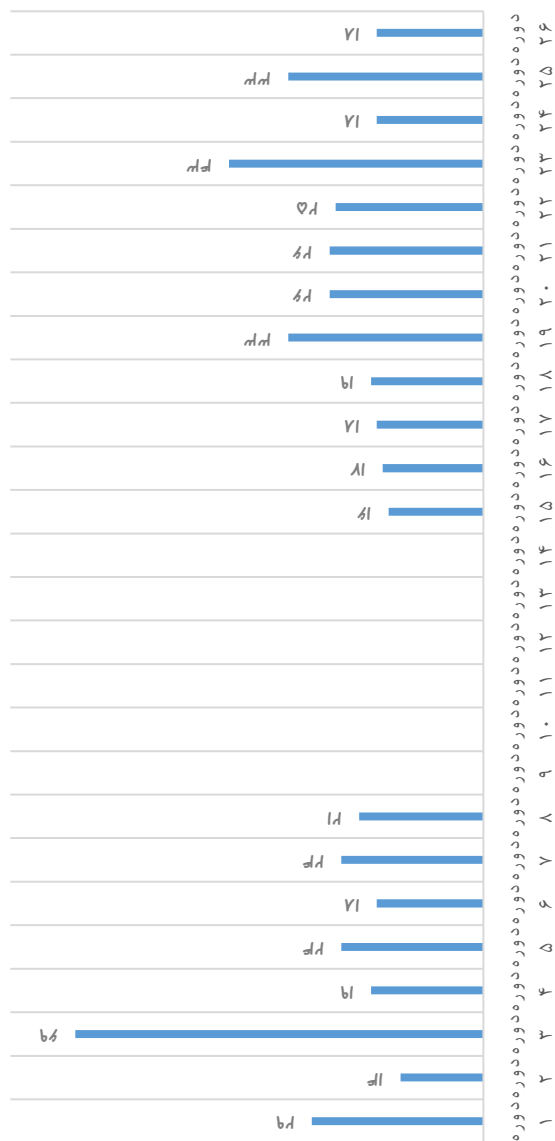
نمودار تعداد آثار برگزیده ۲۶ دوره همایش

نمودار تعداد آثار شایسته تقدیر ۲۶ دوره همایش

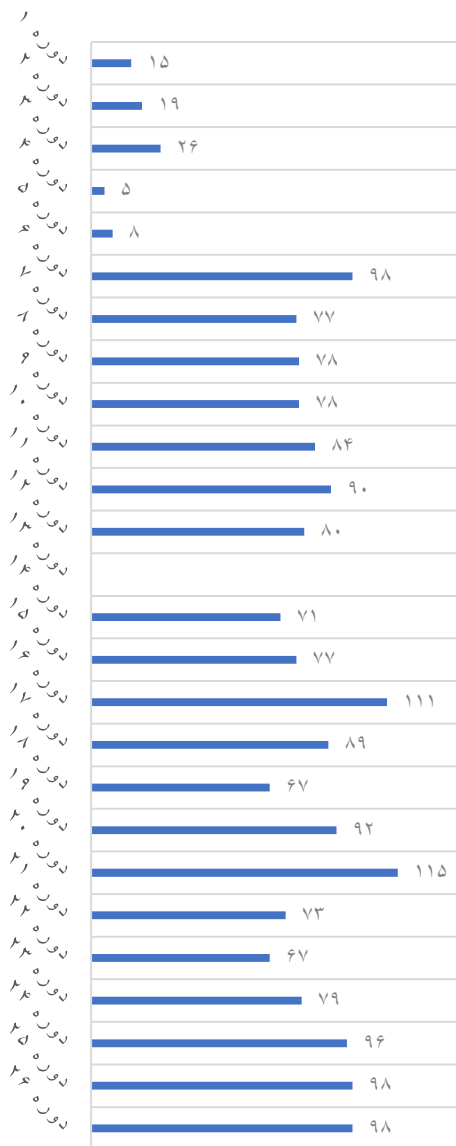
نمودار تعداد آثار شایسته تحسین ۲۶ دوره همایش

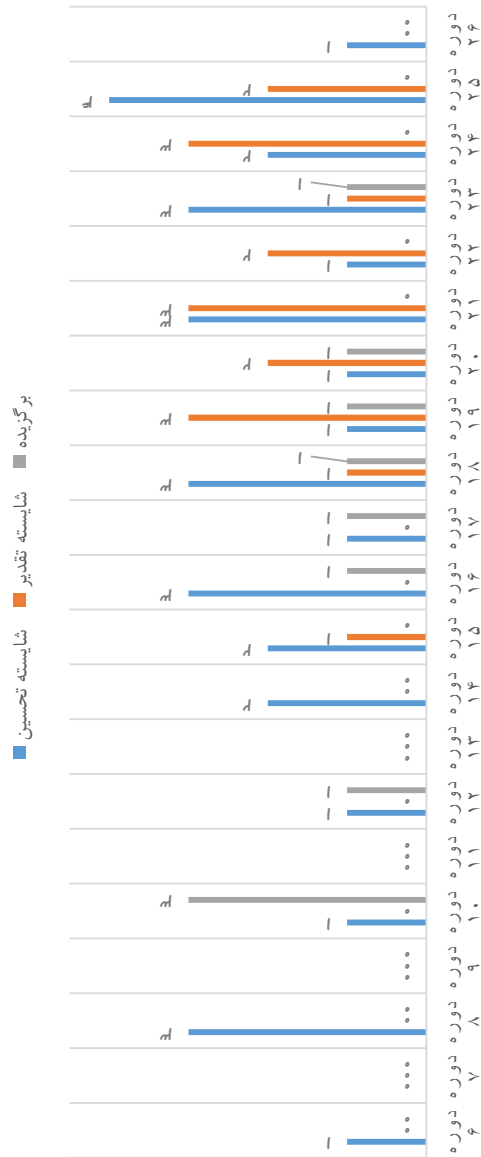

گزارش نموداری از گروه‌های علمی در ۲۶ دوره همایش کتاب سال حوزه

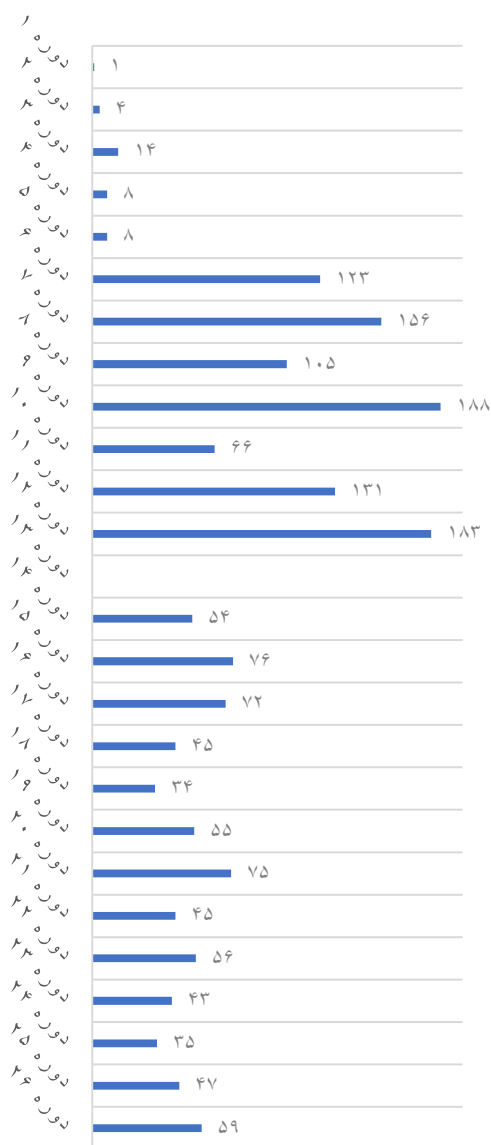
گروه اخلاق و عرفان

گروه اخلاق و عرفان

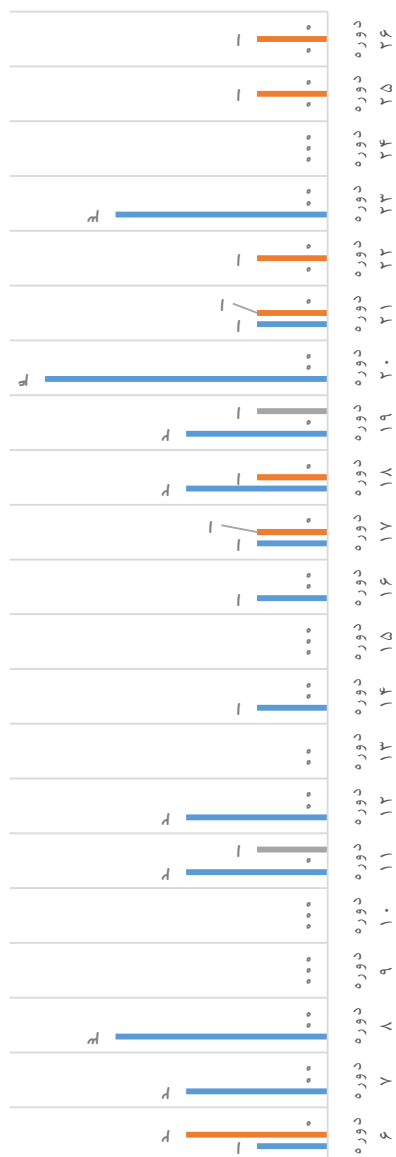

گروه ادبیات و هنر

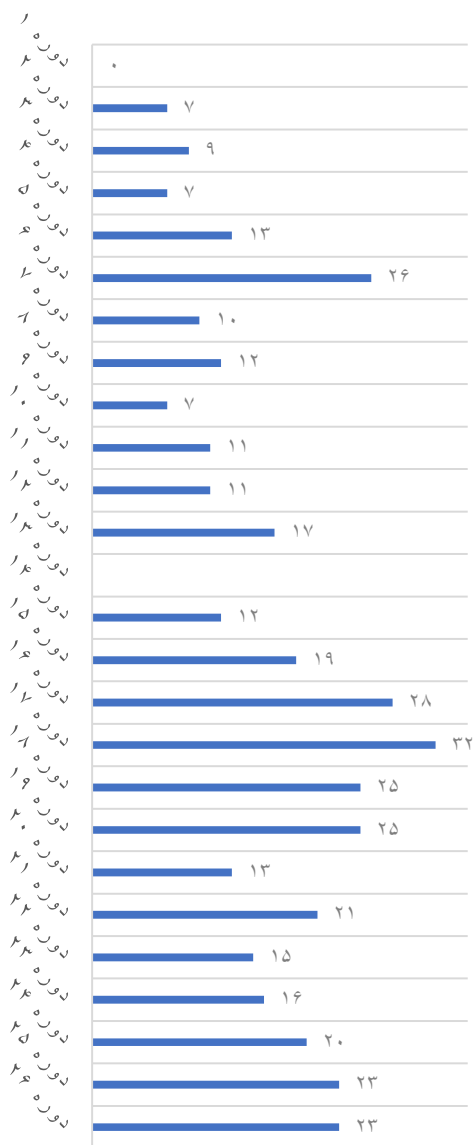

گروه ادبیات و هنر

برگزیده ■ شایسته تقدیر ■ شایسته تحسین

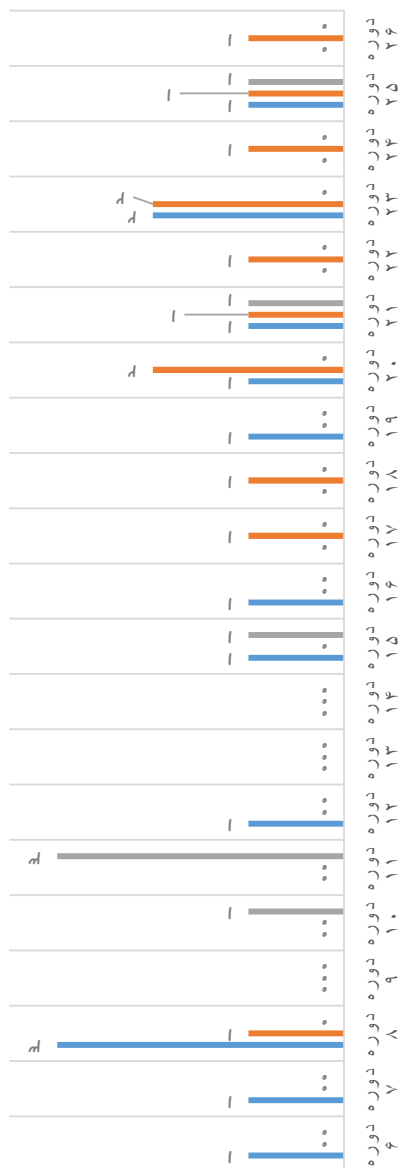

گروه اقتصاد

گروه اقتصاد

برگزیده ■ شایسته تقدیر ■ شایسته تحسین

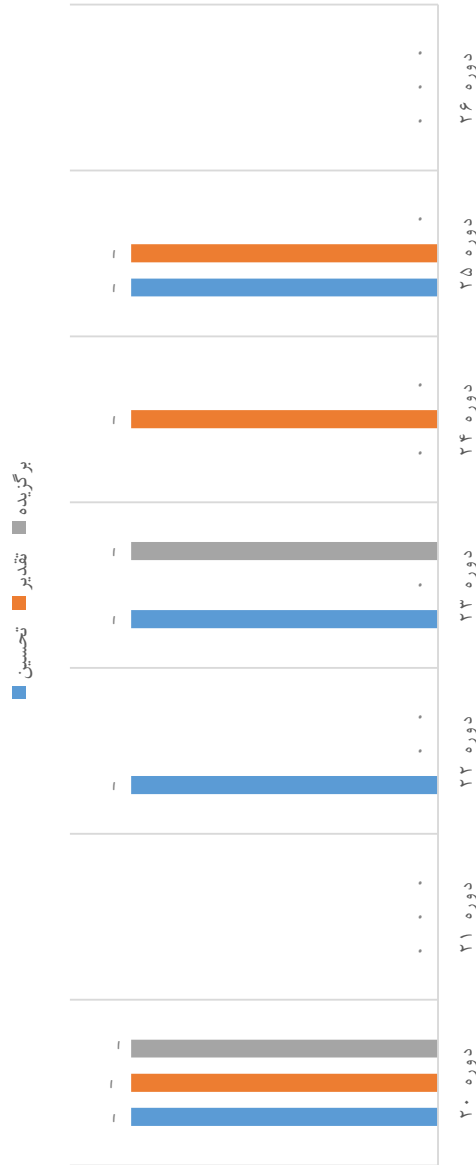

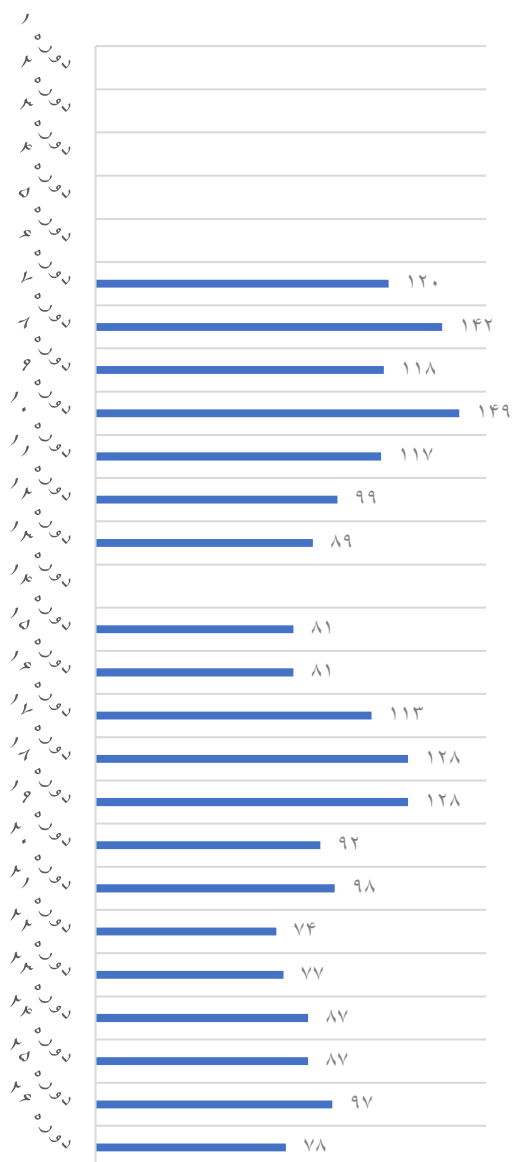
گروه انقلاب اسلامی ایران

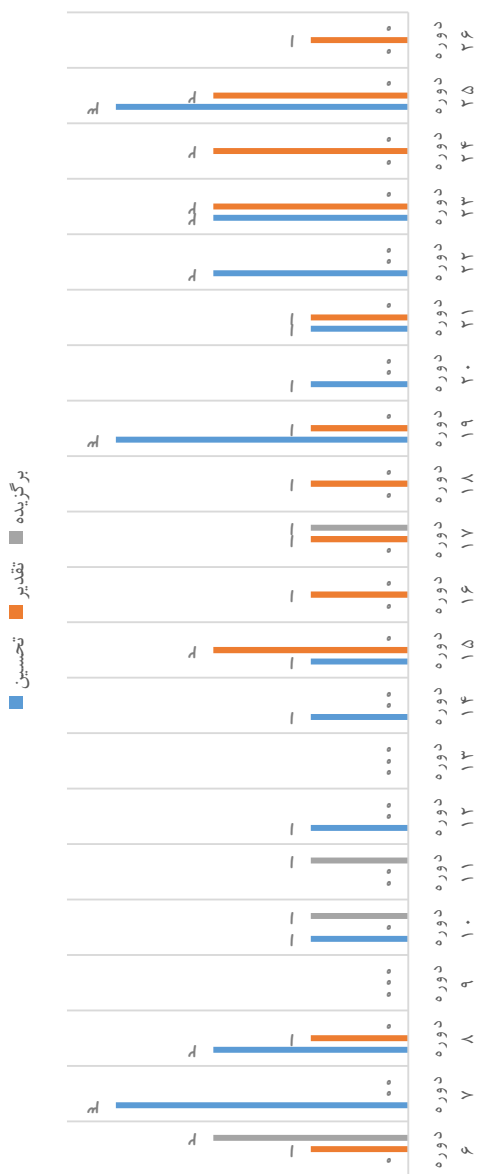
گروه انقلاب اسلامی ایران

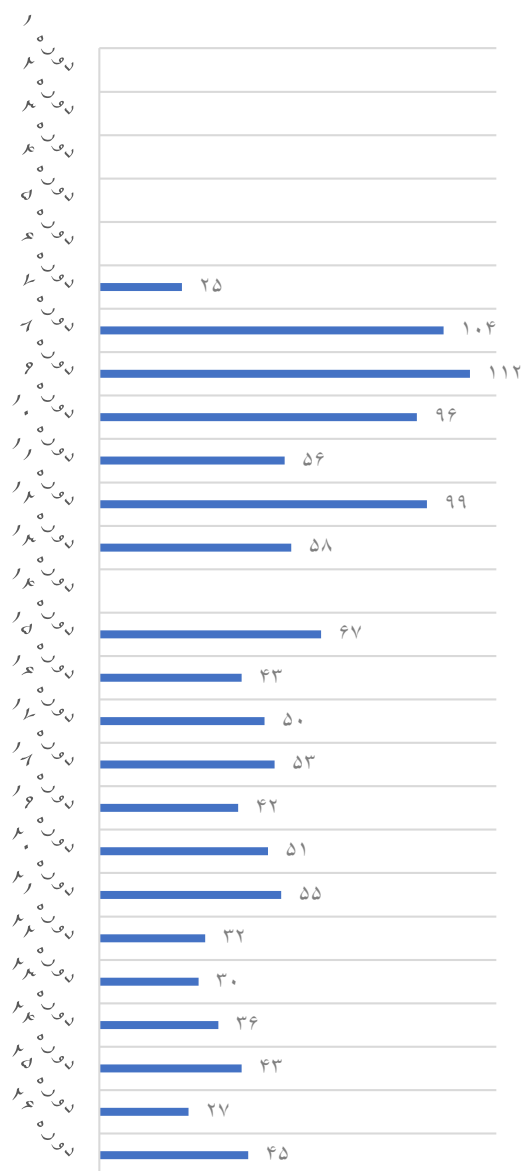
گروه تاریخ، سیره و تراجم

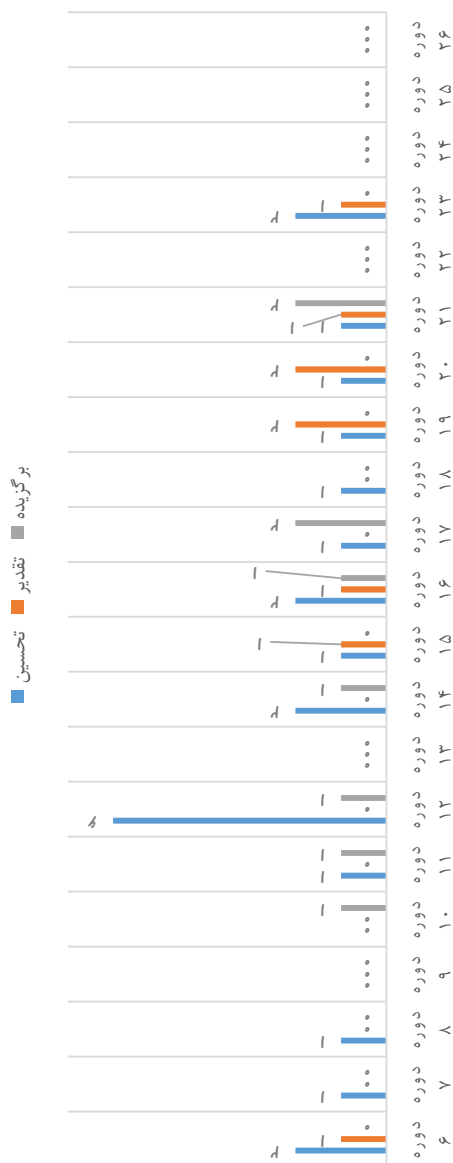
گروه تاریخ، سیره و تراجم

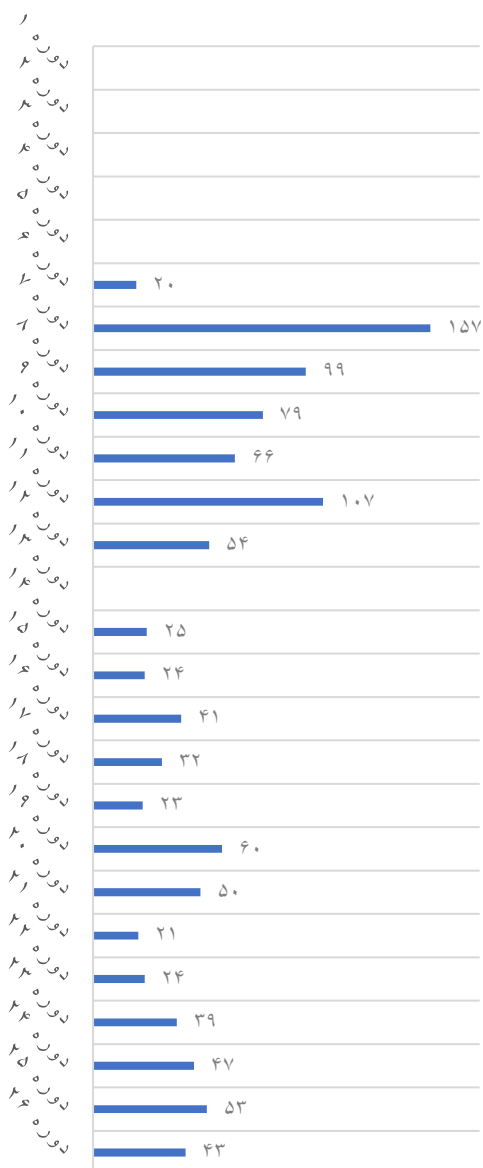
گروه ترجمه

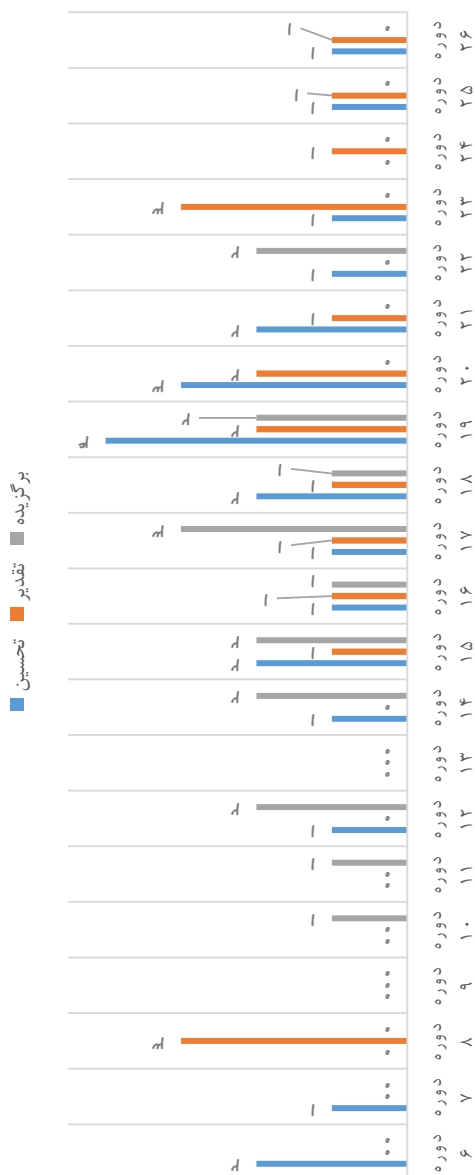
گروه ترجمه

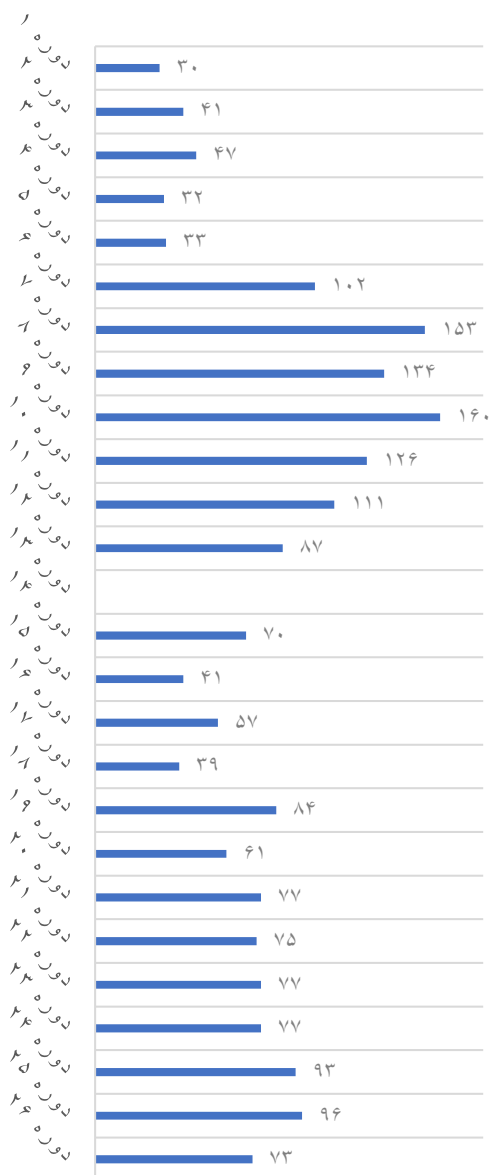
گروه تصحیح و تحقیق

گروه تصحیح و تحقیق

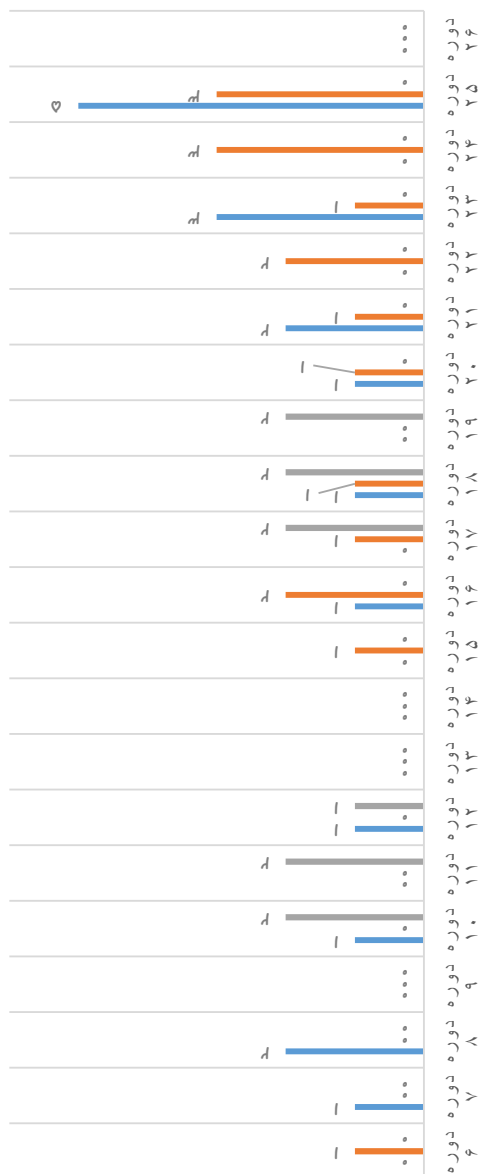

گروه تفسیر و علوم قرآنی

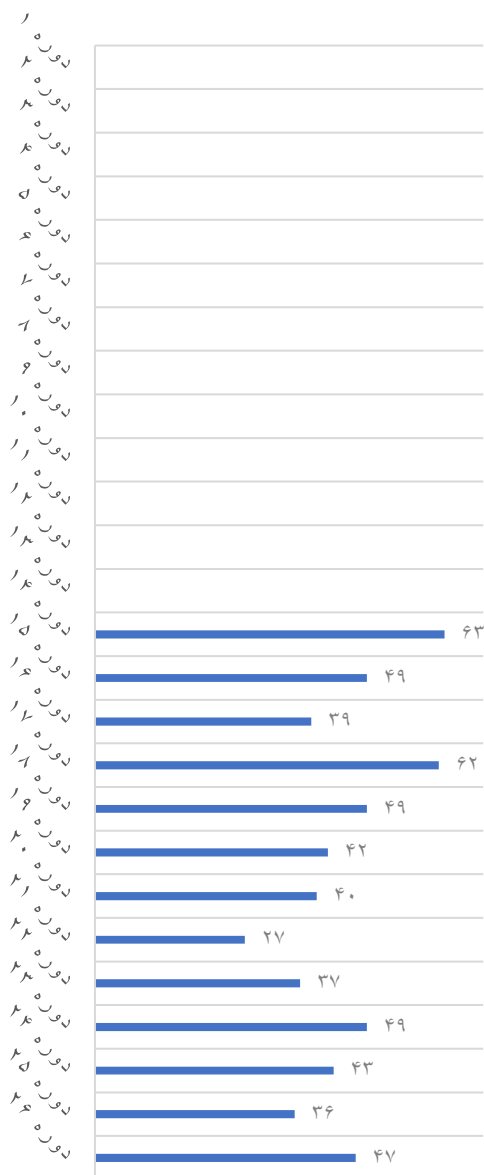
گروه تفسیر و علوم قرآنی

■ برگزیده
■ تقدیر
■ تحسین

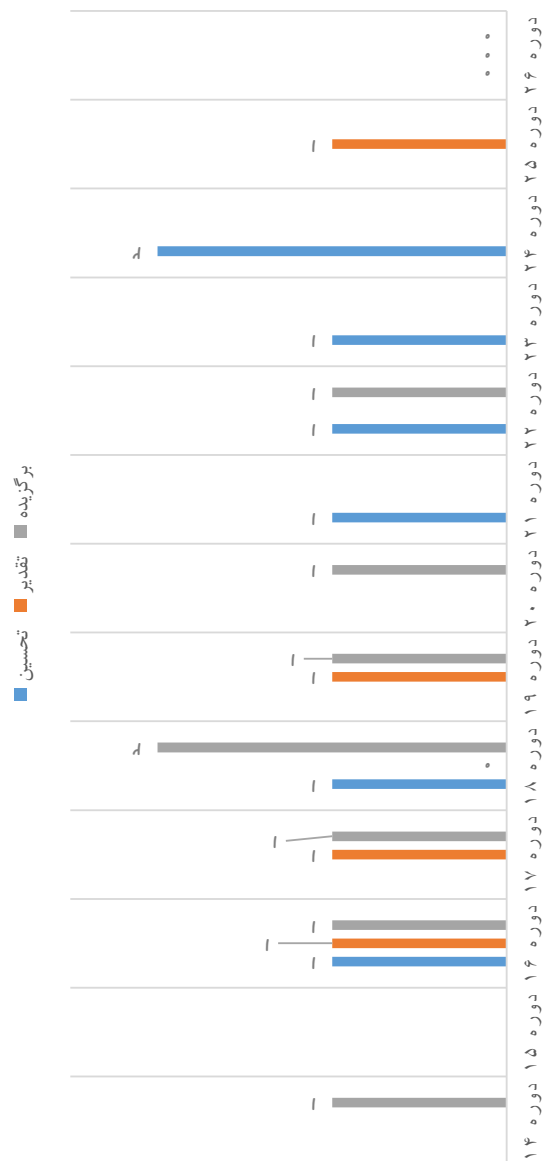

گروه حدیث، درایه و رجال

گروه حدیث، درایه و رجال

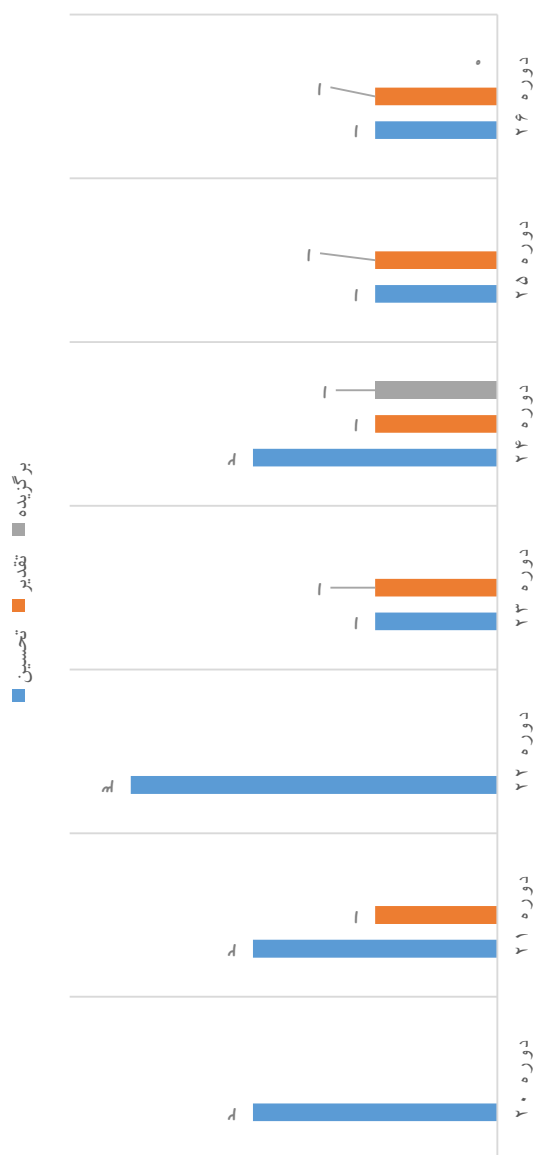

گروه حقوق

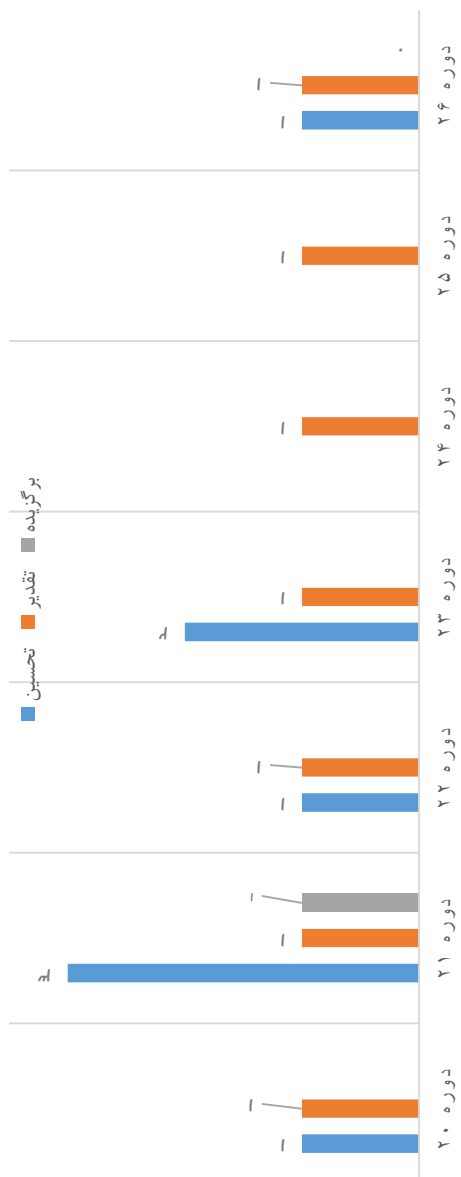
گروه حقوق

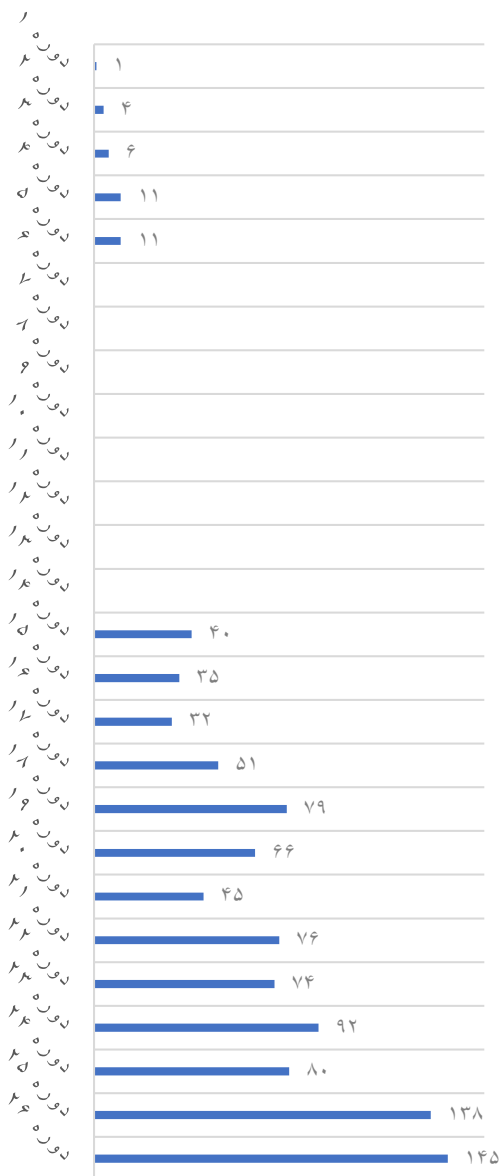
گروه روان شناسی

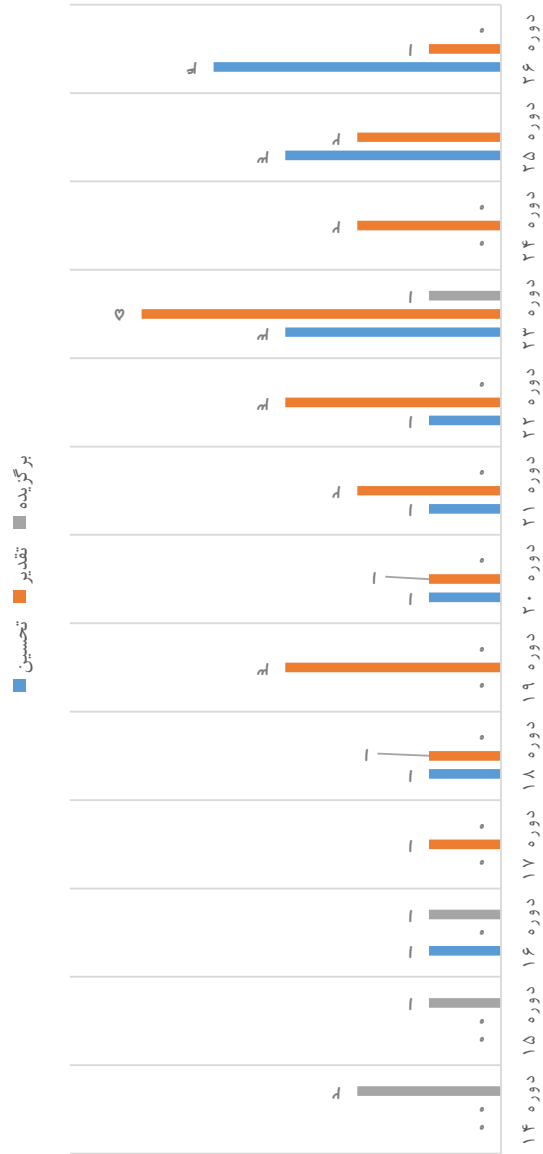
گروه روان شناسی

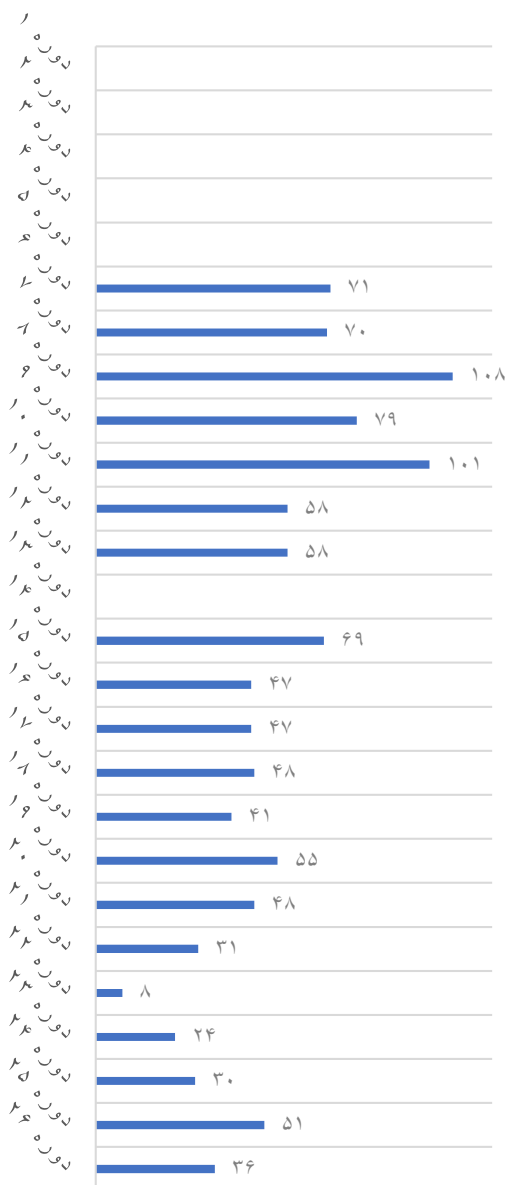
گروه علوم اجتماعی

گروه علوم اجتماعی

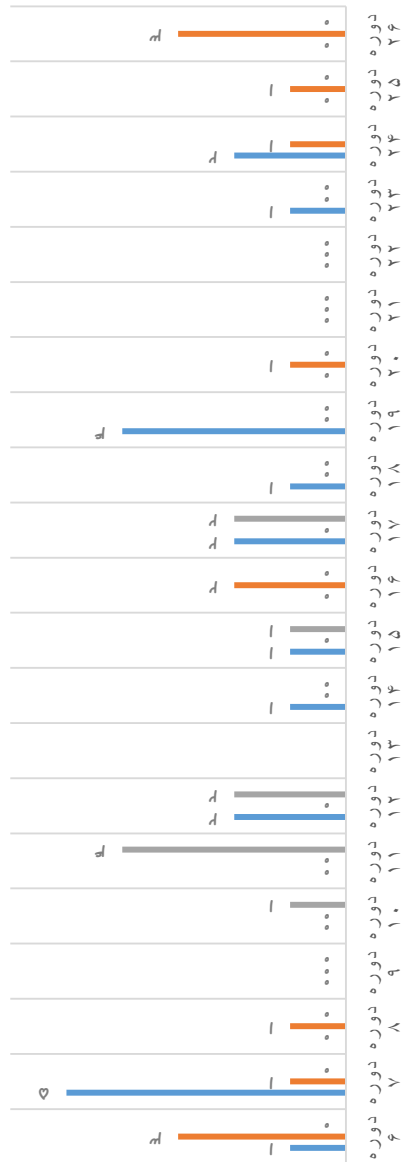

گروه علوم تربیتی

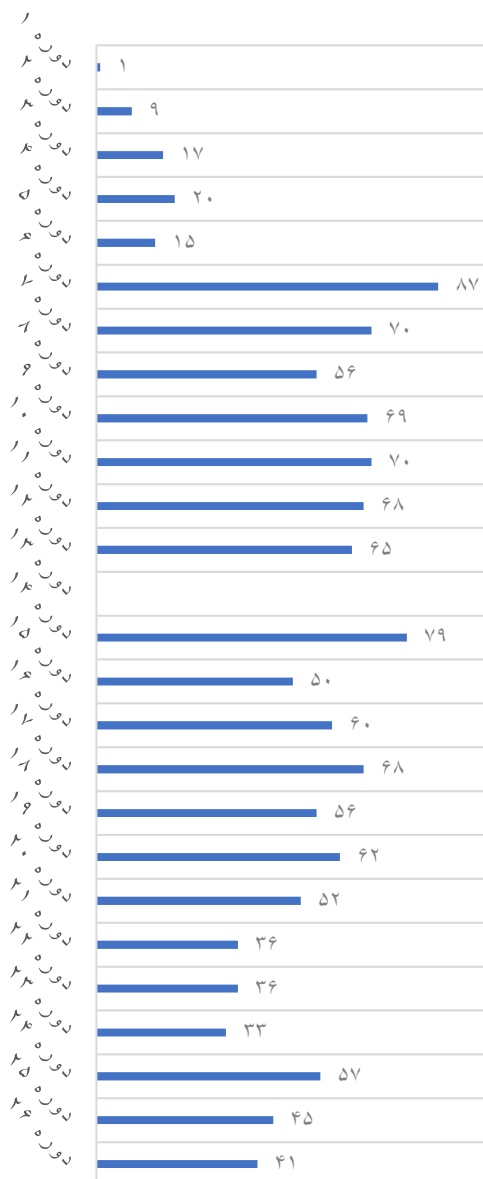

گروه علوم تربیتی

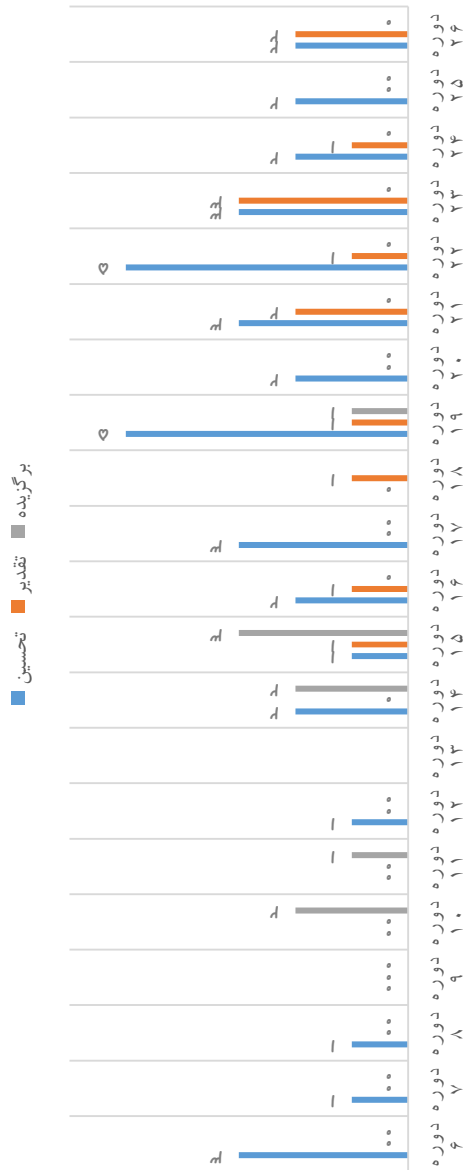
برگزیده ■ تقدیر ■ تحسین ■

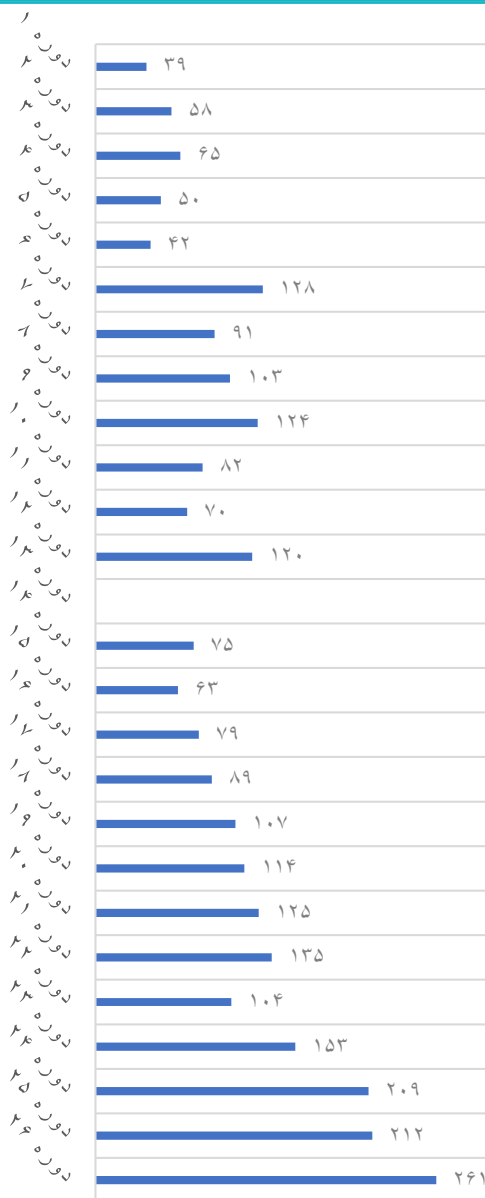
گروه علوم سیاسی

گروه علوم سیاسی

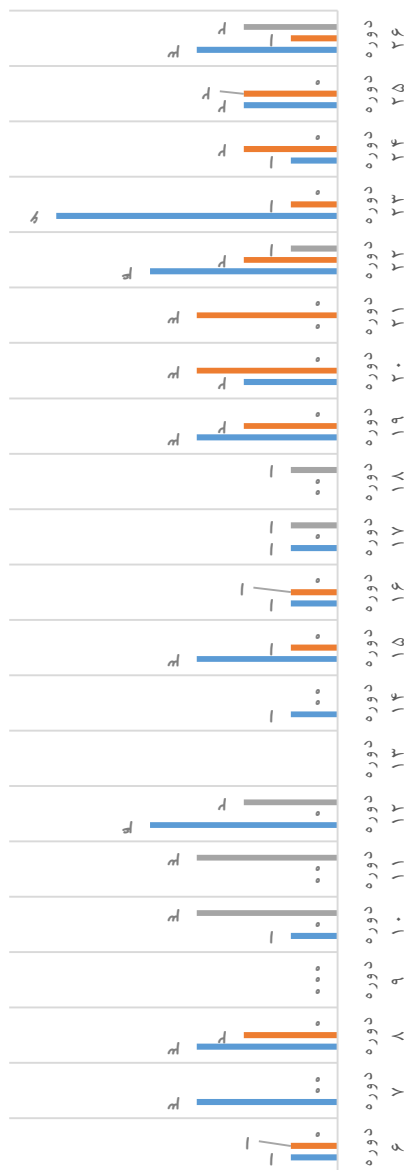

گروه فقه و اصول

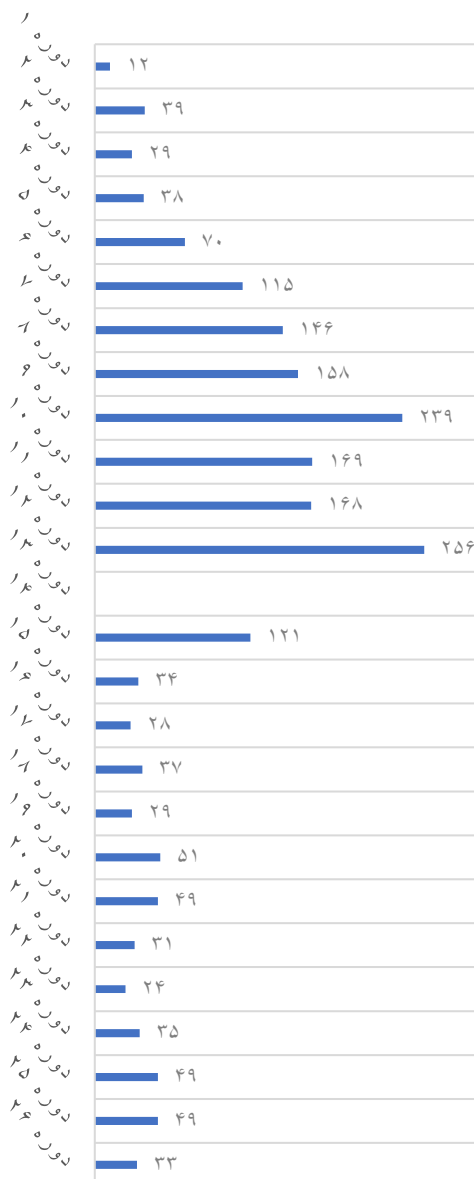

گروه فقه و اصول

■ برگزیده
■ تقدیر
■ تحسین

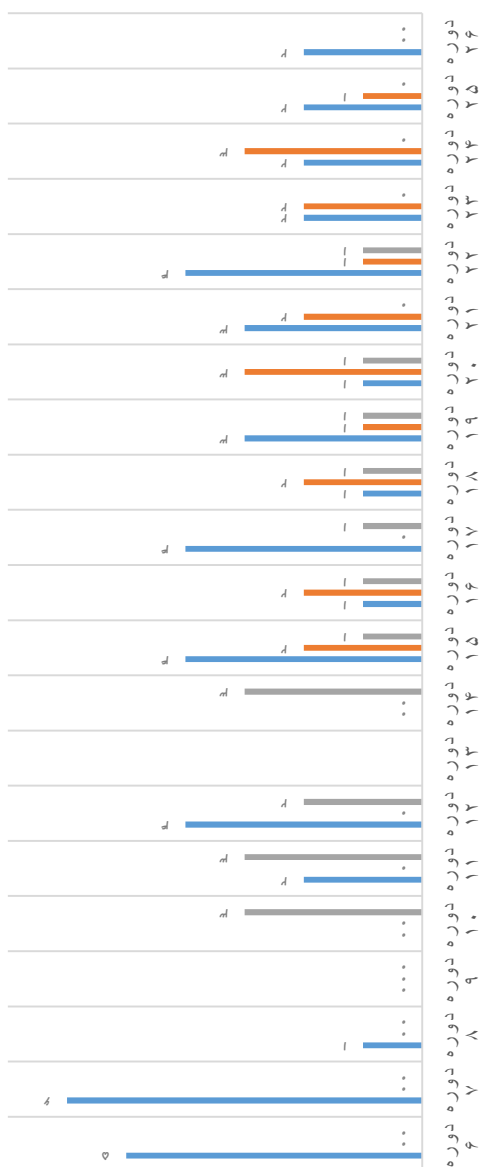

گروه فلسفه

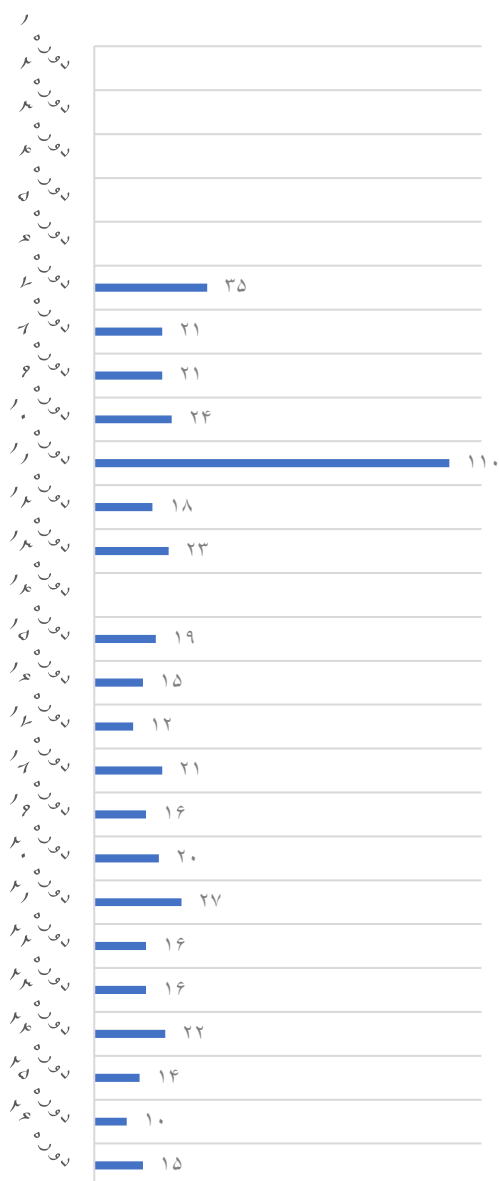

گروه فلسفه

■ برگزیده
■ تقدیر
■ تحسین

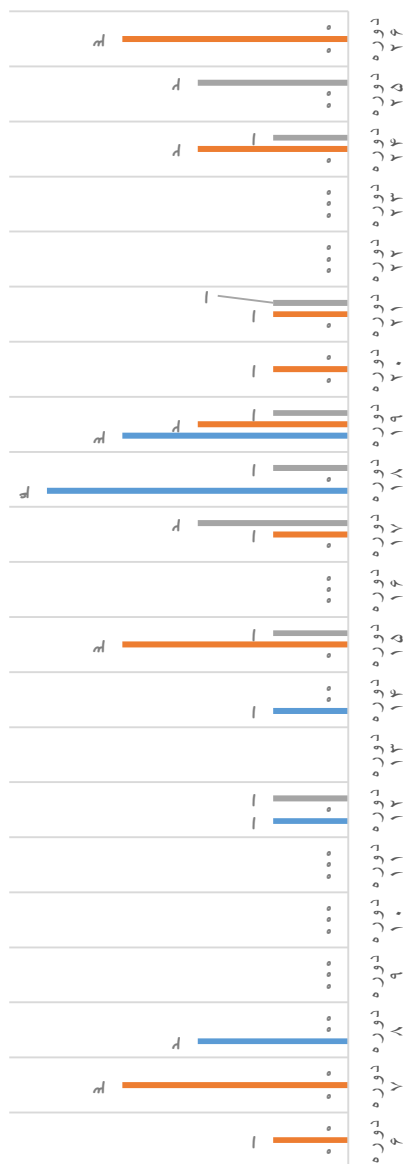

گروه کتب مرجع

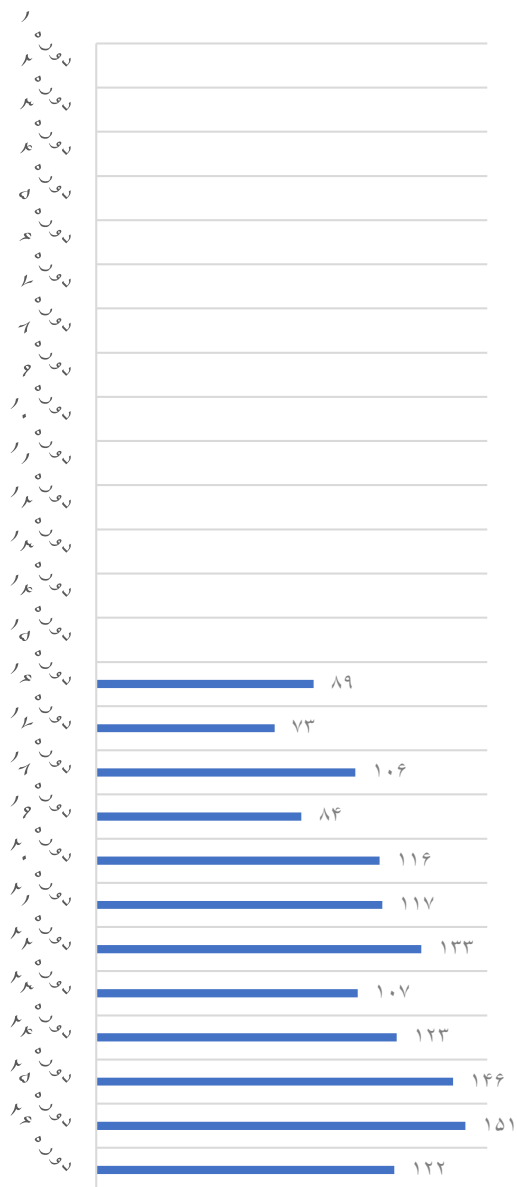

گروه کتب مرجع

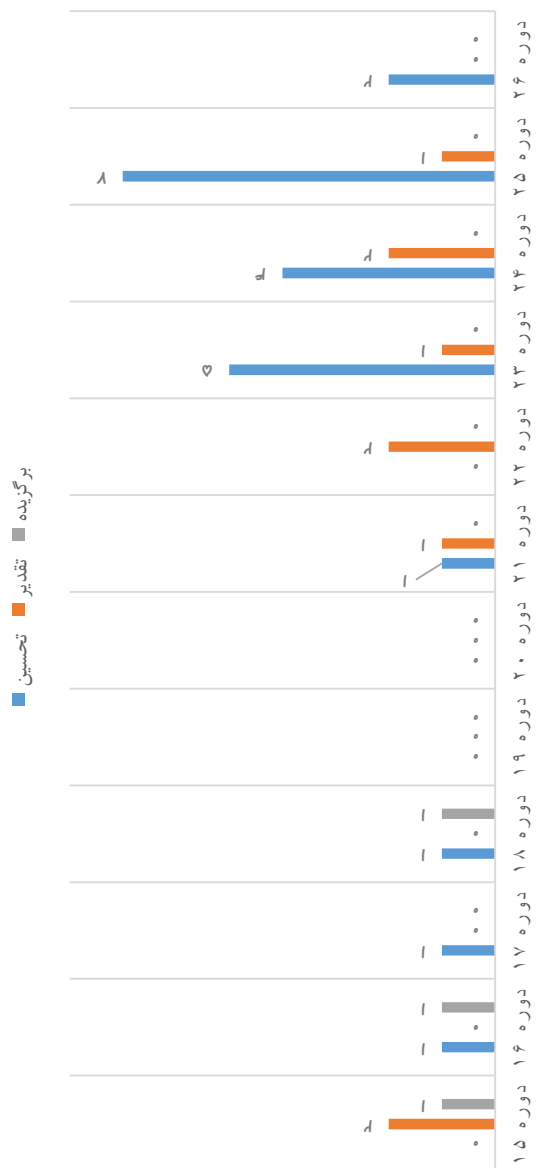
برگرفته ■ تقدیر ■ تحسین

گروه کلام

گروه کلام

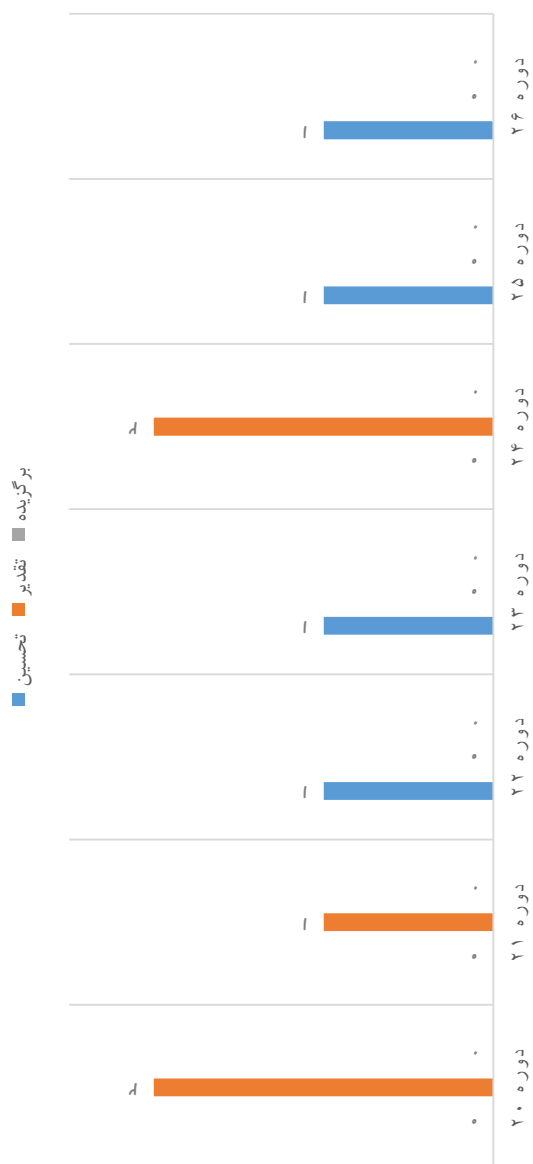

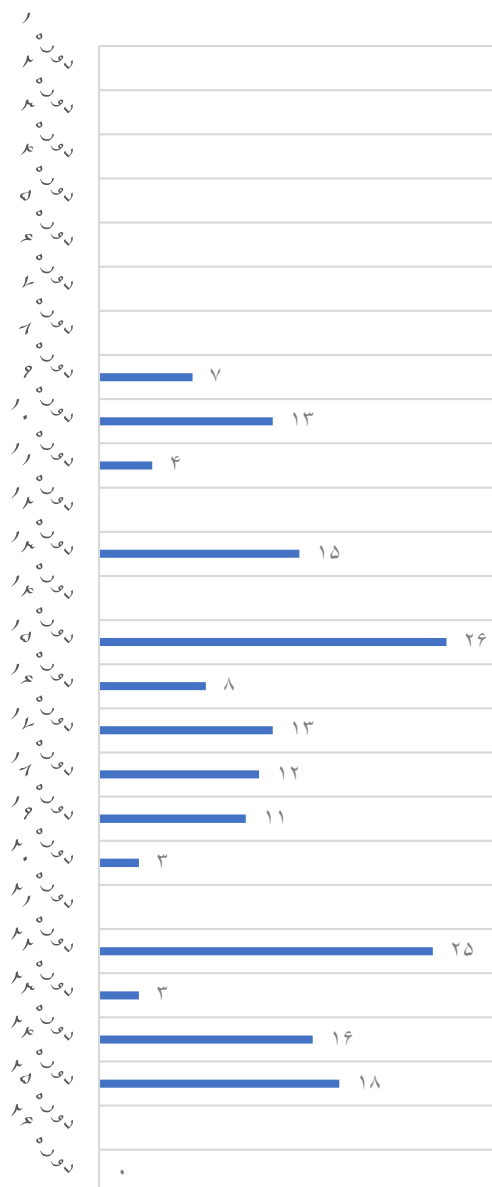
گروه مدیریت

گروه مدیریت

گروه تکنولوژی آموزشی

بخش پانزدهم

بخش پیوست

نگاهی گذرا به همایش گذشته

اشاره

بیست و چهارمین همایش کتاب سال حوزه و ششمین جشنواره مقالات علمی حوزه، روز پنج‌شنبه، بیست و هفتم بهمن‌ماه ۱۴۰۱ در سالن همایش‌های مدرسه علمیه معصومیه قم برگزار شد. در این مراسم، آثار برگزیده، شایسته تقدیر و شایسته تحسین معرفی و از دارندگان آنها تجلیل شد.

در این بخش، پیام حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی دام ظلّه العالی، خلاصه‌ای از سخنرانی آیت الله اعرافی، مدیر محترم حوزه‌های علمیه و حجت الاسلام والمسلمین جزایری، دبیر همایش کتاب سال حوزه، ارائه خواهد شد. در پایان هم از دو شخصیت ویژه علمی این دوره یاد می‌شود.

حضرت آیت الله سبحانی با اشاره به اینکه کتاب مفید باید دردی را دوا کند، فرمودند: در گذشته علما کتابی می نوشتند که یک خلاء در جامعه را پر کند.

حضرت آیت الله جعفر سبحانی در بیست و پنجمین همایش کتاب سال حوزه و هفتمین جشنواره مقالات علمی حوزه که در سالن همایش های مدرسه عالی دارالشفاء قم برگزار شد، اظهار کرد: چندین تمدن در تاریخ بشر وجود داشته است و نوشته ها و آثار توانسته تمدن های قبلی را به بعدی ها برساند و اگر بشر در حفظ تمدن های خود کوشیده است از قلم و کاغذ بهره برده است.

این مرجع تقلید با بیان اینکه خداوند به قلم و آن چیزی که قلم بر آن می نویسد، قسم خورده است، عنوان کرد: اسلام برای قلم اهمیت بسیاری قائل است. در احادیث آمده است که صدای قلم روی کاغذ، صدای کفش مجاهد در میدان نبرد و صدای نخ ریزی زنان پاک دامن برای خداوند مطلوب است.

حضرت آیت الله سبحانی با بیان اینکه اگر نوشته های شاگردان امام صادق (ع) نبود، علم

به جوامع اولیه و ثانویه منتقل نمی‌شد، تصریح کرد: اهل بیت (ع) و امیرالمومنین (ع) در کتابت پیش قدم بودند و این افتخاری برای تشیع است.

معظم له با اشاره به اینکه قرآن کریم می‌فرماید از نوشتن خسته نشوید، یادآور شد: تا حدود ۱۴۰ سال بعد به احادیث نبوی کم توجهی شد و این موضوع موجب شد تا امروز شاهد احادیث غیرصحیح بسیاری باشیم.

ایشان با اشاره به اینکه کتاب مفید باید دردی را دوا کند، بیان کرد: در گذشته علما کتابی می‌نوشتند که یک خلاء در جامعه را پر کند. نباید کتاب‌ها تکرار مکررات باشد.

حضرت آیت الله سبحانی اظهار کردند: در حوزه باید مرجعی برای پاسخ به پرسش‌ها باشد و باید با آثار خود از تشیع به نحو احسن دفاع کنیم.

ایشان با بیان اینکه گاهی پایان نامه‌ها خوب و ارزشمند است، عنوان کرد: باید پایان نامه‌های سودمند و مفید چاپ و منتشر شود و اگر نمی‌توانند به صورت گسترده چاپ کنند به صورت محدود برای چندین کتابخانه و یا به صورت دیجیتال منتشر کنند..

مدیر حوزه‌های علمیه کشور با اشاره به اینکه کتاب سال حوزه آینه‌ای است که در آن بخشی از دستاوردهای حوزه جلوه‌گر می‌شود، گفت: در این آینه باید داشته‌ها و کاستی‌های حوزه را تماشا و تحلیل کنیم.

آیت الله اعرافی در بیست و پنجمین همایش کتاب سال حوزه و هفتمین جشنواره مقالات علمی حوزه که در ۱۲ بهمن ۱۴۰۲ همزمان با آغاز دهه فجر انقلاب اسلامی در سالن همایش‌های مدرسه علمی دارالشفاء برگزار شد، ضمن گرامیداشت دهه مبارک فجر انقلاب اسلامی، اظهار کرد: انقلاب اسلامی را بزرگ‌ترین رویداد در عالم اسلام، ایران و جهان می‌دانیم.

وی با اشاره به اینکه حوزه‌های علمیه و فیضیه نقش اساسی در انقلاب اسلامی داشتند، مطرح کرد: بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی حقایق مهمی در موضوع انقلاب اسلامی بیان کرده است.

مدیر حوزه‌های علمیه کشور با بیان اینکه مقام معظم رهبری در این بیانیه فرمودند انقلاب اسلامی آغازی از صفر بود، عنوان کرد: انقلاب اسلامی و نظام برخاسته از آن از نقطه صفر آغاز شد، اولاً همه چیز علیه ما بود چه رژیم فاسد طاغوت که علاوه بر وابستگی بر فساد، نخستین رژیم در ایران بود که به دست بیگانه نه شمشیر خود روی کار آمده بود. ثانیاً هیچ

تجربه پیشین و راه طی شده‌ای برای ما وجود نداشت و طبیعی است قیام‌های مارکسیستی نمی‌توانست برای انقلابی که از متن دین پدید آمده است، الگوی مناسبی باشد.

آیت الله اعرافی با اشاره به اینکه حوزه، مردم و ایران با دست خالی به کار بزرگی دست زدند، خاطرنشان کرد: نهضت‌های گذشته مارکسیستی و یا ناسیونالیستی بوده‌اند و جنبش‌های نیمه اسلامی و شبه اسلامی نیز هرگز جنبش‌های برآمده از نهضت عاشورا نبوده‌اند.

وی ادامه داد: در داخل کشور نیز نهضت‌هایی مانند ملی شدن صنعت نفت و مشروطه داشته‌ایم ولی هیچکدام از این‌ها از جنس انقلاب اسلامی نبودند و انقلاب اسلامی یک تجربه نو و جدید بود و فیضیه خاستگاه این کار بزرگ امام(ره) بود.

مدیر حوزه‌های علمیه کشور با اشاره به اینکه حوزه علمیه قم پرچمدار یک اتفاق جدید و نو بود، یادآور شد: انقلاب اسلامی برآمده از متن مردم و رهبری آن بود و گروه‌ها و جریان‌های سیاسی بودند که همراه نهضت شدند، اما هیچ‌کس نمی‌تواند بگوید که انقلاب اسلامی برای ما است و غیر از امام(ره) و ملت ایران هیچ سهامداری برای انقلاب اسلامی وجود ندارد.

آیت الله اعرافی با بیان اینکه گروه‌ها و جریان‌ها در دل ملت هضم می‌شدند، تصریح کرد: آن‌هایی که انقلاب اسلامی را همراهی همراهی نکردند ضرر کردند.

عضو مجلس خبرگان رهبری با اشاره به اینکه انقلاب اسلامی یک پدیده بسیار مهم از نظر جامعه‌شناسی است، بیان کرد: انقلاب اسلامی یک حرکت نظامی، جنگ پارتیزانی و اقدامات محدود در گوشه‌ای از جامعه نبود بلکه از دل و خروش مردم برخاست.

مدیر حوزه‌های علمیه با بیان اینکه شناخت مردم انقلاب را پدید آورد، اظهار کرد: انقلاب اسلامی از درون مایه ایمان و معرفت جامعه می‌جوشید و لایه اصلی آن معرفت الهی و نظریه برآمده از اسلام با نگاه اجتهادی درست و نگاه عقلانی صحیح بود.

آیت الله اعرافی با بیان اینکه ابعاد مختلفی در انقلاب اسلامی وجود دارد، مطرح کرد: روح اصلی انقلاب اسلامی نگاه معرفتی برآمده از اجتهاد اسلامی است.

وی با اشاره به اینکه انقلاب اسلامی بر اندیشه برآمده از ولایت فقیه بود، خاطرنشان کرد: جامعه در انقلاب اسلامی میان خود و خدا حجت پیدا کرده بود.

مدیر حوزه‌های علمیه با بیان اینکه امام(ره) محور اصلی انقلاب بودند و حرکت را مشخص کردند، تصریح کرد: انقلاب اسلامی از بنیاد معرفتی آغاز و به دامنه‌های دیگر می‌رسید.

مدیر حوزه های علمیه کشور با اشاره به اینکه انقلاب اسلامی محدود به ایران نیست، یادآور شد: روح انقلاب اسلامی برای تمام بشر معاصر پیام دارد و مخاطب آن تمام عالم و جهان معاصر است.

آیت الله اعرافی با بیان اینکه نکته اساسی آن است که در انقلاب اسلامی یک پیام قرار دارد که برای تمام بشر الهام بخش است، ابراز کرد: محور مقاومت وابسته به تصرفات شکلی و ظاهری ایران نیست و اصل آن در روح جهادی انقلاب اسلامی است.

وی با اشاره به اینکه نفوذ انقلاب اسلامی از جنس نفوذهای استکباری نیست، بیان کرد: این نفوذ از جنس نفوذ بعثت رسول خدا (ص) است که در طول ۴۵ سال در تمام قاره های دنیا فراگیر شد.

مدیر حوزه های علمیه کشور ادامه داد: رویکرد عمیق تمدنی ویژگی دیگر و کلیدی انقلاب اسلامی است.

وی با بیان اینکه امسال در چهل و پنجمین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی قرار داریم، اظهار داشت: ندای انقلاب اسلامی از درون حوزه و مدرسه فیضیه برخاست و ادامه این راه بر دوش نسل جوان حوزه است و نیازهای جامعه و انقلاب اسلامی باید به خوبی پاسخ داده شود.

آیت الله اعرافی با بیان اینکه در بیست و پنجمین همایش کتاب سال حوزه مانند سنوات گذشته از یک شخصیت برجسته تجلیل به عمل خواهد آمد، عنوان کرد: شخصیت علمی و ابعاد فقهی، اصولی، کلامی، قرآنی و معرفتی آیت الله العظمی فاضل لنکرانی (ره) بر همگان آشکار است.

مدیر حوزه های علمیه کشور با اشاره به اینکه نقش معظم له در تمام ادوار انقلاب اسلامی برجسته بود، خاطرنشان کرد: وظیفه می دانیم از این شخصیت بزرگوار تجلیل و تکریم بجای آوریم و امیدواریم راه این بزرگوار استمرار پیدا کند.

وی با بیان اینکه آثار و شخصیت ایشان باید شناسانده شود، تصریح کرد: پرورش و تربیت ما در گرو بهره مندی از این الگوها و اسوه های ناب است. این شخصیت ها سختی های بسیاری برای ادامه یافتن راه حوزه های علمیه تحمل کردند.

آیت الله اعرافی با تاکید بر این که کتاب سال حوزه اتفاق مهمی است که بیست و پنج سال قبل توسط بزرگان پایه گذاری شد، ادامه داد: در دوره کرونا این همایش یک افت داشت، اما خوشبختانه امسال رشد خوبی داشتیم و به روند گذشته بازگشتیم.

مدیرحوزه‌های علمیه کشور با اشاره به اینکه کتاب سال حوزه آینه‌ای است که در آن بخشی از دستاوردهای علمی حوزه جلوه‌گر می‌شود، بیان کرد: در این آینه باید داشته‌ها و کاستی‌های حوزه را تماشا و تحلیل کنیم و این تحلیل‌ها می‌تواند مبنای حرکت در مراکز پژوهشی باشد.

وی با بیان اینکه در عرصه ترجمه عملکرد قابل قبولی نداشته‌ایم، عنوان کرد: باید محصول حوزه را به جهان صادر کنیم و نباید آثار تولید شده به زبان فارسی و یا اندکی عربی محدود شوند.

مدیر حوزه‌های علمیه کشور با اشاره به اینکه در عرصه انقلاب اسلامی نیز آثار کمی داریم، خاطرنشان کرد: انقلاب اسلامی از این حوزه برخاست و انتظار می‌رود آثار بسیاری با موضوع انقلاب اسلامی تولید شود.

آیت الله اعرافی با بیان اینکه نیاز امروز جامعه و جهان بیش از تولیدات است، تصریح کرد: پیوست تبلیغ یک اقدام مهم در پژوهش است و انتظار می‌رود بیش‌تر در دستورکار قرار بگیرد.

بخش شانزدهم

گزارش تصویری

بیست و پنجمین همایش کتاب سال حوزه

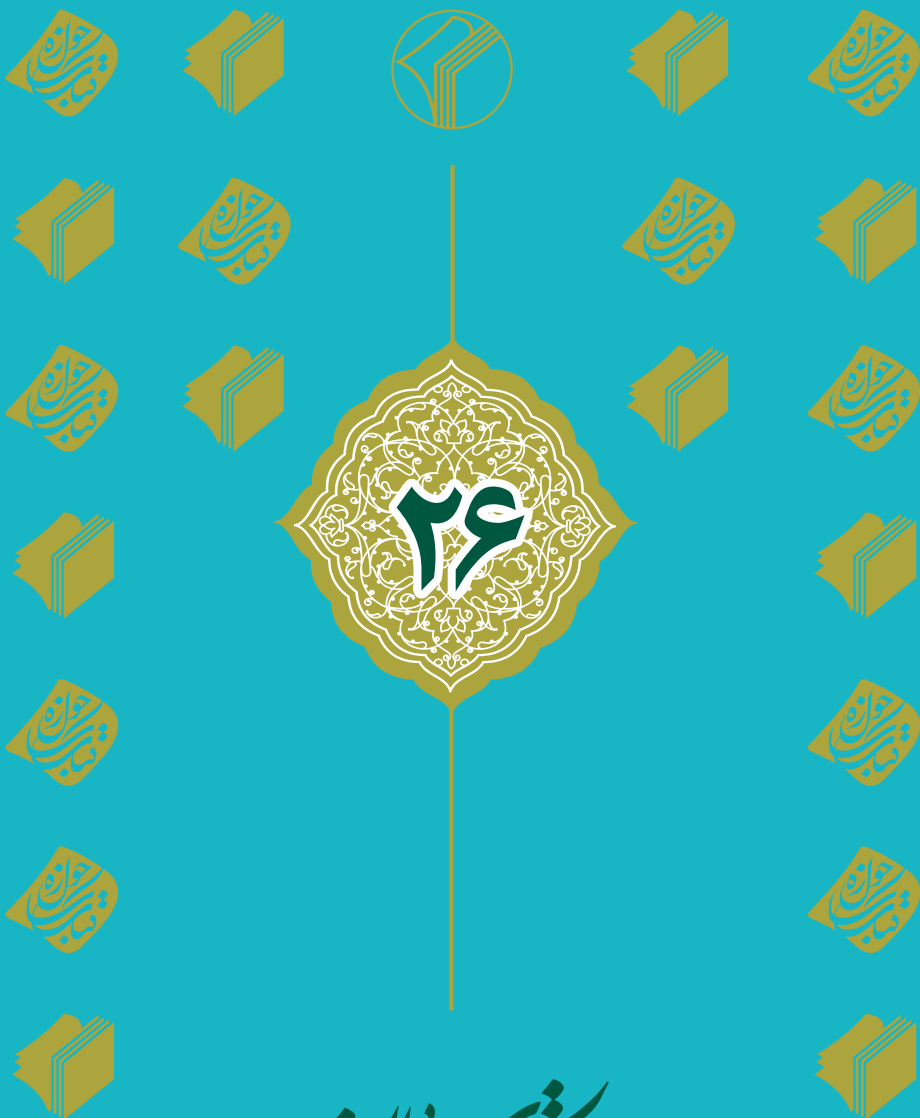

منہجہ سالانہ